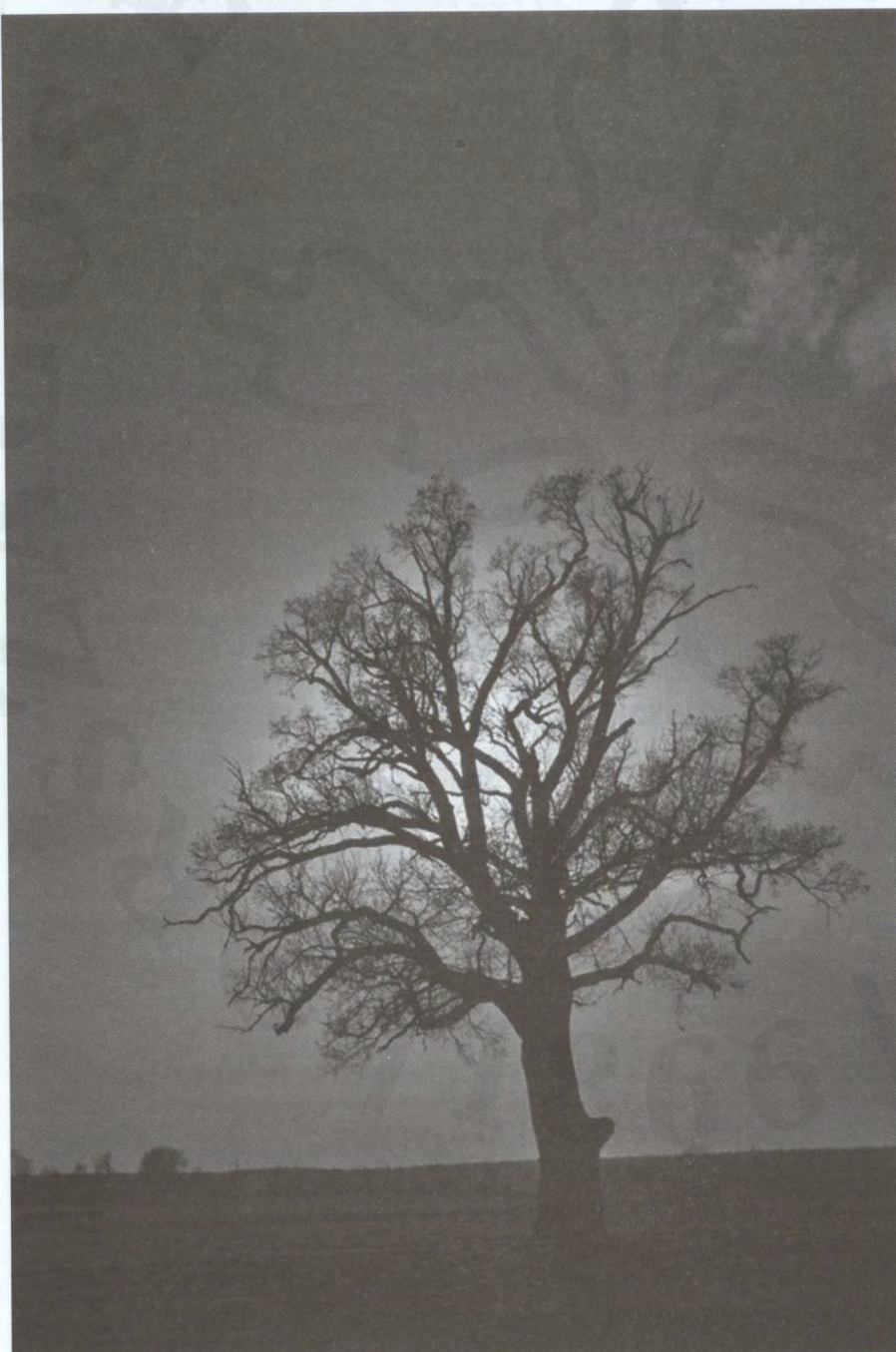

XXIV. évfolyam 1. szám, 2014. március

Erdészeti *és faipari* **HÍRADÓ**

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Kongresszus előtt

*

Választási szabályzat

*

Az Ágazati Párbeszéd

Bizottság ülése

*

Dr. Jung László pályaképe

*

XXII. Lengyelországi

Erdészek Nemzetközi

Sakkversenye

*

A 21. FeHoVa

*

Akác - mi lesz veled?

*

Még egyszer a Vértes múltjáról

*

Nagyszabású MEGOSz

rendezvény volt

*

Kongresszus előtt

Tisztelt Kollégák!

A 2014-es év Szakszervezetünk életében a változás éve lesz.

Az EFDSZ alapszabálya értelmében ötévenként kötelező összehívni a kongresszust, melyet 2014. április 24-én tartunk. Fő feladata: beszámoló az elmúlt ciklusban végzett munkáról, az országos tisztségviselők és testületek megválasztása, valamint az EFDSZ 5 évre szóló programjának megvitatása és elfogadása.

A 2013. május 22-i soron kívüli kongresszuson elfogadott új Alapszabály, valamint az EFDSZ Elnöksége 2014. január 21-i ülésén jóváhagyott Választási Szabályzata (Irányelvek) figyelembe vételével vállalati - intézményi alapszervezeteink beszámoló és vezetőségválasztó taggyűléseket, testületi üléseket tartanak, megválasztják a kongresszusi küldötteket.

Kérjük kollégáinkat, aktívan vegyenek részt a beszámoló - tisztújító taggyűléseken és olyan tisztségviselőket válasszanak, vagy erősítsenek meg eddigi funkciójukban, akik mögé fel tudnak sorakozni, akik élvezik a tagság bizalmát.

Támogassák munkájukat, hiszen eredményeket csak együtt, közösen tudunk elérni.

Valamennyi szakszervezeti tagunknak a kongresszusi felkészülési időszakra eredményes munkát kívánok.

Dr. Halmágyi János

EFDSZ elnök

Választási szabályzat

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete (EFDSZ), a tisztségviselőinek és testületeinek megválasztására az alábbi Választási Szabályzatot (továbbiakban: VSZ) hozta létre.

Szakszervezetünk vezető tisztségviselőinek és testületeinek mandátuma 2014. tavaszán lejár. Ezért az EFDSZ Alapszabálya (továbbiakban: ASZ) alapján - a teljes körű választások után - ötvenként tisztújító kongresszust kell összehívni.

I. A VÁLASZTÁSOK ALAPELVEI

1. A választások célja, hogy a választók bizalmát élvező, egységes, erős, kiszámíthatóan cselekvő, önálló szakszervezet vonásai tovább erősödjenek az EFDSZ-ben, tisztségviselői reprezentálják ezen törekvéseket, cselekedeteiket a tagság akarata irányítsa.
 2. A választás az adott szintű EFDSZ szervezet és a tisztségviselők legitim működésének alapvető feltétele. E nélkül sem az érdekképviselési joga, sem a munkaidő-kedvezmény, sem a munkajogi védelem nem illeti meg a tisztségviselőket.
 3. a) Az EFDSZ minden tagja egyenjogú mind választójogát, mind választhatóságát, mind szavazati súlyát tekintve.
b) A választhatóság korlátai:
 - szakszervezeti tisztséggel összeférhetetlen az azonos szintű munkáltatói, fenntartói feladatkör.
 - A PEB tagok nem lehetnek azonos szintű, általuk ellenőrzött szakszervezeti testület tagjai.
 - Tisztségre csak szakszervezeti tag választható.
 - c) Csak az a személy választható meg szakszervezeti tisztségre, aki a jelölést írásban elfogadta. A jelöltállítás határideje után érkezett jelölés nem lehetséges.
 4. Valamennyi szakszervezeti tisztségviselő, küldött megválasztásánál biztosítani kell a titkos szavazás feltételét. Megválasztottnak az tekinthető, aki a határozatképes választói értekezleten megkapta az érvényes szavazatok több mint felét (50% + 1 fő).
- A választás eredménytelen:
- a) Ha csak egy személyt jelöltek a tisztségre és az nem kapja meg az érvényes szavazatok több mint felét (50% + 1 fő). Ebben az esetben új időpontban új választást kell tartani.
 - b) Több jelölt esetén, ha egy jelölt sem kapta meg az érvényes szavazatok több mint felét (50% + 1 fő). Ebben az esetben új szavazást kell tartani a legtöbb szavazatot kapott két jelölt részvételével, mindaddig, amíg a választás nem lesz eredményes.
5. Alapszervezet élére titkárt, elnököt (titkár helyettes) és gazdasági felelőst kell választani.

6. Minden tisztségre több jelölt is állítható. A személyi javaslatokat - a jelölőmunkát követően - az előzetesen választás útján megbízott jelölő személy vagy jelölőbizottság teszi. A választást előkészítő folyamat során lehet jelöltet javasolni a tisztségekre.

8. a) A megválasztott EFDSZ tisztségviselők, kongresszusi küldöttek megbízatása az ötéves ciklus lejártával, a következő adott szintű választói értekezletig van érvényben. Az ötvenként esedékes tisztújításra összehívott kongresszust megelőzően az alapszervezeteknél teljes körű választásokat kell tartani, melynek keretében kongresszusi küldötteket is kell választani. A tisztség időközben lemondással, EFDSZ tagságának megszűnésével, a tisztségviselő halálával, illetve visszahívással szűnhet meg.

b) A visszahívásra vonatkozó döntést az a testület jogosult meghozni, amely a tisztségviselőt a tisztségére megválasztotta. A tisztségviselő visszahívásához a határozatképes taggyűlés, választási értekezlet egyszerű többségű szavazata szükséges. A visszahívás kezdeményezését indokolni kell. A visszahíváskor a választási szabályzatot kell alkalmazni (titkos szavazás és annak feltételei). A tisztségviselő visszahívását jogosult kezdeményezni: az a testület, amelynek tagja, képviselője, az adott alapszervezet, az EFDSZ felsőbb szervezete.

9. a) Valamennyi szintű választási ülés, így a kongresszus határozatképességét is az alapszabály vonatkozó előírásai határozzák meg. A szakszervezeti taggyűlések, a testületi ülések akkor határozatképesek, ha azon a tagok 2/3-a, illetve a mandátummal rendelkező küldöttek 2/3-a jelen van.

b) Amennyiben a választási ülés ezen eljárás szerint határozatképtelen - ez alól kivételt képez a tisztújító kongresszus - 1 órán belül újra össze kell hívni.

9. Az adott szintű választási ülésen a választásra jogosultak számát és a határozatképességet, illetve a választás eredményét az e feladatra előzetesen megválasztott bizottság (mandátumvizsgáló, szavazatszámlláló) állapítja meg és teszi közzé.

10. A választások törvényességéért, körültekintő előkészítéséért a leköszönő tisztségviselők és testületek, illetve a választást előkészítő és a lebonyolításban közreműködő bizottságok, a választói értekezletet levezető elnök, valamint a közvetlen felsőbb EFDSZ szervezet a felelős. A közvetlen felsőbb szervezet köteles felkészíteni a tisztségviselőket a választások szabályos megrendezésére és figyelemmel kísérni azok előkészítését, lebonyolítását. Amennyiben a választás feltétele az adott szinten nincs meg, illetve az előírt határidőig nem történt meg, a közvetlen felsőbb szervezetnek lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy a választás pótlólag, szabályszerűen lebonyolódjon. Ez a kötelezettség az időszaki választásokra is vonatkozik.

A választás jegyzőkönyvét, a jelentést és a megválasztott tisztségviselők adatlapját az EFDSZ központjába 5 munkanapon belül meg kell küldeni.

11. A szabálytalan választással kapcsolatos észrevételeket a választást követő 3 napon belül a közvetlen felsőbb szervezetnél írásban lehet bejelenteni. A panasz meg alapozottságát a közvetlen felsőbb szervezet a panaszt követő 5 napon belül kivizsgálja és dönt az ügyben. Ha a panasznak helyt adott, azonnal kiírja az új választások időpontját.

II. A VÁLASZTÁSOK ÜTEMTERVE

1. A kongresszus előkészítése, továbbá a bizottsági munkák időszaka:
2014. január 21 - 2014. április 23.
 EFDSZ Elnökségi ülés: 2014. január 21.
 EFDSZ Elnökségi ülés: 2014. március 19.
 Titkári Testületi ülés: 2014. március 26.
2. Az alapszervezeti rendezvények, (taggyűlések) időszaka:
2013. december 9 - 2014. március 28.
3. A kongresszusi küldöttek statisztikai lapjának megküldési határideje:
2014. április 2.
4. Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete V. Kongresszusa:
2014. április 24.
5. A kongresszus utáni alapszervezeti rendezvények előkészítése, lebonyolítása:
2014. április 25 - május 31.

III. A VÁLASZTÁSOK ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

1. A választások előkészítéséért és lebonyolításáért a jelenleg funkcióban lévő testületek, tisztségviselők a felelősek. Mandátumuk a beszámolóval szűnik meg.
2. Minden EFDSZ tag választó és választható a „tagfenn tartók” kivételével. Az EFDSZ tisztségviselője lehet az EFDSZ bármely teljes jogú tagja, aki nem tölt be az adott szakszervezeti funkcióval összeegyeztethetetlen gazdasági vezetői állást.
3. A választott tisztségviselők és testületek tagjai felelősséggel csak az őket megválasztóknak tartoznak. Tevékenységük nem lehet ellentétes az alapszabállyal, illetve választóik többségének akaratával.
4. A választásokat demokratikus *nyílt*, lehetőleg *többes* jelölés előzze meg! A választói értekezlet résztvevői nyílt szavazással döntenek el, hogy a jelölt személyek felkerül-

nek-e a szavazólapra. Ehhez a szavazatok több mint a fele (50%+1 fő) szükséges.

A szavazólapra a felvétel „ABC” sorrendben történik.

5. A tisztségre történő jelölésnél a fő szempont az *alkalmasság*.
 A jelöltekről célszerű írásos javaslatot készíteni, és azt a választás előtt eljuttatni a választókhoz (hirdetőtábla, stb.).
6. A választás előkészítésére jelölést előkészítő bizottságot kell létrehozni, ez a bizottság a választási rendezvényen alakul át jelölő bizottsággá.
7. A választói taggyűlés akkor határozatképes, ha a választásra jogosult tagok legalább 2/3-a jelen van.
8. A választás során 3 tagú szavazatszámoló bizottság működjön.
9. A szavazás módja:
 A titkos szavazás akkor érvényes, ha a leadott szavazólap a változtatásokkal együtt is csak annyi nevet tartalmaz, mint az előre meghatározott választandó létszám és ha csak azok nevét tartalmazza, akik a nyílt jelöléskor megkapták a többség támogatását.
10. A választások titkosan, az egyszerű többség elve alapján történjenek. Megválasztottnak azok tekinthetők, akik a legtöbb szavazatot, de az érvényes szavazatok több mint 50 %-át megkapták. Érvénytelen az a szavazólap, amelyet összefirkáltak, megrongáltak, áthúztak, illetve amelyről nem derül ki a szavazó szándéka. A szavazás eredményét a szavazatszámoló bizottság vezetője ismerteti és azt a választói értekezlet jegyzőkönyvében rögzíteni kell, amelyet 5 munkanapon belül meg kell küldeni az EFDSZ Központjának.
11. Az EFDSZ V. Kongresszusára minden alapszervezet egy küldöttet, továbbá minden 100 fő alapszervezeti tag után további egy-egy küldöttet választhat.
 Az EFDSZ Alapszabálya szerint a kongresszusra megválasztott küldöttek mandátuma a következő soros EFDSZ tisztújító kongresszusig szól.
12. A megválasztott tisztségviselők nevét közölni kell a munkáltatói jogkör gyakorlójával a szakszervezeti tisztségviselőket megillető munkajogi védelem érvényesítése céljából.
13. Nyílt szavazással is választható tisztségviselő, ha azt minden tag elfogadja.

IV. A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉSEK ELŐKÉSZÍTÉSE, NAPIRENDJE, LEBONYOLÍTÁSA

1. A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉS ELŐKÉSZÍTÉSE
 - a. A választást elhatározó taggyűlés időpontját kitűző taggyűlésen nyílt szavazással megválasztják a választást előkészítő jelölő személyt, vagy jelölő bizottságot, valamint a választói taggyűlés levezető elnököt, a mandátumvizsgáló, a szavatszámoló

bizottságot és a jegyzőkönyvvezetőt. Meghatározzák a választási taggyűlés időpontját, a jelöltállítás határidejét.

- b. Továbbá meg kell határozni a választható tisztségviselők, testületek tagjainak számát, a küldöttek számát.
- c. A jelölő bizottság és a szavazatszámoló bizottság tagjai nem lehetnek a megválasztandó testületek, illetve tisztségek jelöltjei.
- d. A jelölő bizottság (jelölő személy) a választást előkészítő taggyűlés döntése értelmében kezdi meg munkáját.
 - A jelölésért felelős személy, bizottság lehetőség szerint minél szélesebb körben kéri az adott terület tagságának javaslatát, véleményét a megválasztandó személyekről. A tájékoztatót követően a tapasztalatokat, véleményeket összegzik, és a javasolt személy (ek) nevét felvezetik a jelöltek listájára.
 - A jelöltek jelöléséről és a jelölés lezárásáról jegyzőkönyvet készítenek. A jelölő bizottság ezek után összeállítja és közzé teszi - a helyben szokásos módon: e-mail, honlap, faliújság stb. - a jelöltek listáját.

2. A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉS NAPIRENDJE:

- a. Tájékoztató a gazdasági (intézményi) egység helyzetéről (előadó:egységvezető).
- b. Beszámoló az elmúlt időszakban végzett szakszervezeti munkáról (előadó: szakszervezeti titkár).
- c. Az alapszervezeti tisztségviselők és kongresszusi küldött (ek) megválasztása.

3. A VÁLASZTÁSOK LEBONYOLÍTÁSA

- a. A választási taggyűlés megnyitása után a levezető elnök személyének ismertetése.
- b. A levezető elnök ismerteti a jelölőbizottság, a szavazatszámoló, a mandátumvizsgáló bizottság tagjait és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyvhitelesítők személyére tett javaslatait és nyílt szavazással elfogadtatja azokat.
- c. A mandátumvizsgáló bizottság ismerteti a szavazásra jogosultak és a választói taggyűlésen megjelentek számát, megállapítja a határozatképességet.
- d. A leköszönő testületek vezető tisztségviselői beszámolnak a ciklus során végzett munkáról. A beszámoló vitája, kiegészítése után dönt az elfogadásáról.
- e. A jelölőbizottság (jelölő személy) jelentése a jelölésről, a jelöltek bemutatkozása - időkorláttal -, a jelölőlisták véglegesítése, a szavazólap elfogadása.

4. A JELÖLTEK BEMUTATÁSA

A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉSEN:

- a. A jelölőbizottság (jelölő személy) röviden beszámol a jelölést előkészítő munkáról, annak tapasztalatairól.
- b. Ismerteti és röviden indokolja a javasolt személyek jelölését, bemutatja őket. A választók kérdéseket

tehetnek fel mind a jelölőbizottságnak, mind a jelölteknek. Észrevételt tehetnek a jelöltekre és a jelölőmunkára vonatkozólag.

- c. A végleges jelölőlista elfogadása után kerülhet sor a szavazólap elkészítésére.
- d. A választási taggyűlésen a szavazólapra felkerülő neveket nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel kell elfogadtatni. A jelöltek nevét ABC sorrend szerint kell feltüntetni.
- e. A szavazatszámoló bizottság elkészíti a szavazólapokat. Ha az eredeti jelölőlista változatlan, a tagság nyílt szavazással elfogadhatja szavazólapnak, amelyet a szavazás előtt a szavazatszámoló bizottság hitelesít.

5. A SZAVAZÁS MÓDJA

A VÁLASZTÁSI TAGGYŰLÉSEN:

- a. A szavazatszámoló bizottság egyik tagja ismerteti a titkos szavazás szabályait.
- b. Érvénytelen az a szavazólap, illetve az a szavazás, amelyből nem tűnik ki világosan, hogy kire adták le a szavazatot, olvashatatlan vagy teljesen áthúzták, összefirkálták, eltépték.
- c. Tisztségviselő jelöltekre a szavazólap érvénytelen, ha a jelölőlistán nem szereplő nevet írtak rá.
- d. Testületek tagjainak megválasztásakor érvénytelen az a szavazólap, ahol több nevet jelöltek meg, mint amennyi megválasztható. Érvénytelen az a szavazat, amikor a jelölőlistán nem szereplő személyre adnak szavazatot (kézzel ráírták), de ezen szavazólapon eredetileg szereplő jelöltekre adott szavazat érvényes. Érvényes viszont a szavazólap akkor is, ha a választó kevesebb jelöltekre adott szavazatot, mint amennyit meg lehet választani.
- e. A választás nyílt, vagy titkos szavazással történik.
- f. A választások eredményét a szavazatszámoló bizottság hirdeti ki.

V. AZ EFDSZ TISZTÚJÍTÓ KONGRESSZUSA ELŐKÉSZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Az alapszabály értelmében, teljes körű választások után ötévenként kötelező összehívni a kongresszust. Ennek a kongresszusnak fő feladata: a leköszönő tisztségviselők átfogó beszámolójának az értékelése (elfogadása) az elmúlt ciklusban végzett munkáról, az országos tisztségviselők és testületek megválasztása, valamint az EFDSZ 5 évre szóló programjának az elfogadása.

A kongresszust az Elnökség határozata alapján az Elnök írásban hívja össze (Meghívó). A meghívónak tartalmaznia kell: a kongresszus helyét, időpontját, a tervezett napirendet, valamint az esetleges határozatképtelenség esetén követendő eljárást. A meghívót a kongresszus ülését meg-

előzően legalább 15 naptári nappal korábban kell a küldötteknek kiküldeni.

1. A Kongresszus határozatait:

A Kongresszus határozatait nyílt szavazással, a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza. A Kongresszus titkos szavazással dönt személyi kérdésekben. Határozatait elfogadottnak kell tekinteni, ha azt a jelenlévő kongresszusi tagok több mint fele (50% + 1 fő) elfogadta.

A kongresszus határozatait a jelenlévő tagjai 2/3-os arányában, minősített szótöbbséggel hozza:

- az Alapszabály elfogadása és módosítása,
- az EFDSZ átalakulásának, megszűnésének kimondása,
- más szakszervezeti szövetséggel történő egyesülés, csatlakozás,
- az EFDSZ programjának meghatározása,
- az Elnök, Alelnökök, Főtitkár megválasztása esetében.

2. A Kongresszusról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek tartalmaznia kell:

- a kongresszus helyét, idejét,
- az elfogadott napirendet,
- a határozatképességre vonatkozó jelentést,
- az elfogadott és elvetett határozatokat, valamint a szavazások eredményeit,
- a kongresszuson elhangzott lényeges felvetéseket, nyilatkozatokat.

A jegyzőkönyvet az EFDSZ elnöke, a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető, valamint a kongresszus által megválasztott két jelenlévő küldött (hitelesítők) írja alá.

A jegyzőkönyvhöz mellékelni kell:

- a meghívót,
- a jelenléti ívet,
- a kongresszus dokumentumait.

A kongresszusról hangfelvétel is készíthető, amelyet legalább a következő Kongresszusig meg kell őrizni.

3. A Kongresszus feladat-és hatásköre:

A Kongresszus **kizárólagos hatáskörébe** tartozik:

- az EFDSZ Alapszabályának elfogadása és módosítása,
- az Elnökség és a PEB beszámolónak, az előző kongresszus óta eltelt időszak munkájának megvitatása, értékelése és elfogadása,
- az EFDSZ alapvető célkitűzéseinek, feladatának, stratégiájának, programjának és aktuális állásfoglalásának megvitatása és meghatározása,
- megválasztja, az elnököt, a főtitkárt, az alelnököket, az elnökségi tagokat, a PEB elnökét és tagjait, akiknek mandátuma öt évre szól.

4. A Kongresszus résztvevői:

- a) A kongresszus - azonos súlyú - szavazati jogú résztvevői:
- kongresszusi küldöttek
 - országos titkári testület tagjai: Szakszervezeti Bizottságok titkárai, az

EFDSZ elnöke, főtitkára, alelnökök, elnökség tagjai.

b) A kongresszus tanácskozási jogú résztvevői:

- a PEB elnöke, tagjai,
- az EFDSZ Nyugdíjas Bizottság vezetője,
- az ERFA Híradó Szerkesztő Bizottság tagjai

c) A kongresszus meghívottai:

- az EFDSZ könyvelő iroda vezetője,

5. Az EFDSZ elnöksége javasolja a Kongresszusnak:

Név szerint megválasztásra kerüljön:

- az EFDSZ elnöke, főtitkára, alelnökei,
- az EFDSZ elnökségének tagjai (9 fő + 2 fő pótag),
- a PEB tagjai (3 fő).

A jelölést és a választást úgy kell lebonyolítani, hogy többes jelölés választás esetén először dőljön el az elnök, főtitkár, alelnökök személye, utána az elnökség és a PEB.

Az egyes csoportokon belül a jelölés „ABC” sorrendben történik. Az egyes csoportokba történő jelölés lezárása után új jelöltet csak akkor vitat meg a kongresszus, ha a titkos szavazás valamely pontokon eredménytelen. Ilyenkor először ismét a Jelölő Bizottság tehet javaslatot.

6. Az EFDSZ Elnöksége javasolja, hogy a kongresszus valamennyi napirendje zárt ülésen kerüljön megtárgyalásra az alábbi napirendek vonatkozásában:

- beszámoló az előző ciklus óta végzett szakszervezeti munkáról
- PEB-jelentés
- az EFDSZ 5 éves programja
- az Alapszabály (esetleges) módosítása;
- testületi és tisztségviselői választás

7. Az EFDSZ Elnökségének jóváhagyásával készüljön forgatókönyv a Tisztújító Kongresszus levezetésére. Felölös: Dr. Halmágyi János elnök

VI. EFDSZ PÉNZÜGYI ÉS ELLENÖRZÉSI BIZOTTSÁGAI

Minden olyan EFDSZ szervezetnél, amely önállóan gazdálkodik, saját költségvetéssel rendelkezik, a gazdálkodás rendszeres ellenőrzésének feladatára 1-3 tagú pénzügyi ellenőrző bizottságot (pénzügyi ellenőrt) kell választani. A gazdálkodás szabályosságát, az előírások betartását a szervezet választói értekezlete által választott - szakszervezeti tagsággal bíró - páratlan számú, max. 3 fő pénzügyi ellenőr ellenőrzi. A pénzügyi ellenőr nem lehet alkalmazottja annak az alapszervezetnek vagy szakszervezeti szervezetnek, ahol erre a feladatra megválasztották. A pénzügyi ellenőrző bizottság tagjainak a feladatkörnek megfelelő szakmai felkészültséggel, pénzügyi-gazdasági ismeretekkel kell rendelkezni.

Kelt: Budapest, 2014. január 21.

az EFDSZ elnöksége

Újabb egyeztető megbeszélés az MFB Zrt. és az EFDSZ között

2014. február 18-án az MFB Zrt. és az EFDSZ között újabb egyeztető megbeszélésre került sor, az MFB Zrt. Budapest, Nádor utcai székházában.

Az MFB Zrt.-t Dr. Jung László úr az Agrár és Turisztikai Befektetési Főigazgatóság ügyvezető igazgatója, az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetét Dr. Halmágyi János elnök képviselte.

A megbeszélésen az EFDSZ elnöke részletes tájékoztatást adott az elkövetkező hetek, hónapok legfontosabb feladatáról, nevezetesen a V. Tisztújító Kongresszus előkészületeiről.

A 2014. április 24-i Kongresszusra az elnök meghívta Dr. Jung László urat, aki azt elfogadta.

Kiemelt feladat a 2014. évi Országos Sportnapok előkészítése is. Sajnos ez idáig nem sikerült megállapodni a rendezvénynek helyt adó egyik erdészeti zrt.-vel sem, de bízunk abban, hogy az elkövetkező hetekben - ügyvezető úr támogatását is bírva - eldől, hogy melyik erdészeti Zrt. rendezi a XVIII. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokat.

Dr. Jung László úr ismertette az Erdészeti Portfólió 2014. évi üzleti tervét, főbb célkitűzéseit, illetve szólt a 2014. évre tervezett 2,4 %-os bértömeg emelésről.

A két fél a kölcsönös tájékoztatást és egyeztetést a jövőben is szükségesnek tartják.

Dr. Halmágyi János
EFDSZ elnök

Ágazati Párbeszéd Bizottsági ülés

2014. február 19-én tartotta az év első ülését a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Fa-Bútor és Erdészeti Ágazati Bizottsága (FBE ÁPB).

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetét Dr. Halmágyi János elnök, az ÁPB tagja képviselte.

Az ülésen részt vett a munkaadói és munkavállalói oldal képviselőjén kívül az NMH Társadalmi Párbeszéd Osztály (TPO) osztályvezetője Dr. Gonda Zsolt úr és Dr. Kelemen Blanka, az ÁPB Titkára.

Az ülésen a Bizottság az alábbi napirendi pontokat vitatta meg és fogadta el:

1. A TPO részéről dr. Gonda Zsolt előadása:

- Az új Munkaügyi Kapcsolatok Információs Rendszer fejlesztésének indokai, vélemények, javaslatok kérése,
- Az Európai Ágazati Szociális Párbeszéd Bizottságok munkájában való részvétel erősítése,
- A készségek, kompetenciák, munkakörök, végzettségek új európai osztályozási rendszeréről (ESCO) tájékoztatás.

2. A Magyar Képesítési Keretrendszer bemutatása:

Előadók: Bay Gábor Csaba
Szebeni Kinga

A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) bevezetéséről az 1229/2012. (VII. 6.) Korm. határozatban és az

ezt módosító 1004/2011. (I. 14.) Korm. határozatban született döntés. A fejlesztés a TÁMOP 2.2.1-12/1-2012-0001 számú kiemelt projekt keretében valósul meg, melyet a Nemzeti Munkaügyi Hivatal koordinál. Az MKKR fejlesztése elősegíti, hogy átláthatóvá váljon a magyar képesítések rendszere, illetve az egyes képesítések tartalma. A rendszerbe a képesítések ún. tanulási eredmények alapján lesznek besorolva, amely megmutatja, hogy a bizonyítvány megszerzésével a tanuló mihez fog érteni, mire lesz képes, és tőle milyen attitűdök, milyen fokú felelősség és önállóság várható el.

A módszertani előkészítést követően az elkövetkező hónapokban megkezdődik az összesen 800 képesítésre kiterjedő fejlesztési és validálási folyamat, tekintettel erre az ÁPB-k ülésein részletesen be kívánják mutatni a feladatokat és az együttműködés lehetséges formáit.

3. A 2014. évi költségkeret felosztása az ÁPB által meghatározott programokra.

Előterjesztő: Dr. Kelemen Blanka.

Az FBE ÁPB 2014. évi költségkerete: 3.751.559,-Ft.

Az ÁPB az EFDSZ elnökének javaslatát elfogadva a 2014. évi költségéből 630.000,-Ft-al támogatja az EFDSZ munkáját.

Dr. Halmágyi János
EFDSZ elnök

Global Forest Watch

Az űrből fényképező műholdak és a villámgyors tömegkommunikáció együtt tehetik lehetővé, hogy a hatóságok gátat szabjanak az erdők pusztításának, vagy legalább lassítsák az illegális fakitermelést és erdőégetést.

A Google támogatásával most egy olyan rendszer jön létre, amely gyorsan képes kiszűrni, ha egy fás területen

valami olyan tevékenység folyik, ami pusztításnak tekinthető. S értesíteni tudja azokat, akiknek a feladata az ilyen jelenségek ellenőrzése, illetve leállítása.

A Global Forest Watch, vagyis a világ erdeit figyelő rendszerhez a Google a térképszolgáltatást adja. Ezen jelenítenék meg a 40 másik szervezettől kapott adatokat.

A projekt adatgyűjtési és adatbázisrészlete már megvalósult. A cél az, hogy ne csak a hetente, havonta vagy évente összegyűjtött fakivágási és faültetési táblázatokat fésüljék össze. Hanem az adott területeket figyelő műholdak jelzései alapján a gyors beavatkozásra és válaszadásra is alkalmas rendszert építsenek ki.

(<http://www.globalforestwatch.org/>)

Dr. Jung László pályaképe

Az elmúlt esztendő egyik fontos eredményeként értékelte a szakma azt a tényt, hogy dr. Jung László okl. erdőmérnök személyében erdészeti szakember került az állami erdőgazdasági részvénytársaságok tevékenységét irányító és felügyelő, az állam tulajdonosi jogait gyakorló Magyar Fejlesztési Bank vezető testületébe, mint az Agrár és Turisztikai Befektetési Főigazgatóság ügyvezető igazgatója. régóta várt és óhajtott fejlemény volt ez, ami végre teljesült.

A következőkben a rendelkezésünkre álló nyílt források alapján felvázoljuk dr. Jung László eddigi szakmai pályafutását.

*

Ócsán született 1955-ben pedagógus családban. Középiskolai tanulmányait az aszói gimnáziumban végezte. Erdőmérnöki oklevelét 1979-ben szerezte meg Sopronban.

Gyakorlati munkáját az akkori Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Kemencepataki Erdészeténél kezdte meg erdőművelési műszaki vezetőként. Néhány év múlva a Sárospataki Erdészet vezetője lett.

1984-ben a mai Egererdő Erdészeti Zrt. jogelődje, a Mátrai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Parádfürdői Erdészetének lett a vezetője. Tizenöt évig dolgozott ott, majd az Egererdő Zrt. vezérigazgatójává nevezték ki. 2002-2010 között ugyanott termelési vezérigazgatóhelyettes, majd ismét vezérigazgató 2013 októberéig, amikor is a jelenlegi beosztásába került az MFB-nél.

1978-ban megnősült, felesége pszichológus. Három gyermeke és három unokája van.

2008-ban „dr. PhD” címet szerzett Sopronban a „Fabázisú centralizált áramtermelés logisztikája és annak

hatása az Egererdő Erdészeti Zrt. fahasználati tevékenységére.” című disszertációjának sikeres megvédése alapján. A Nyugat-magyarországi Egyetem címzetes egyetemi tanára.

Társadalmi funkcióban 2011 óta a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség (FAGOSz) elnöke, s ezt a tisztségét jelenlegi hivatali beosztása mellett is megtartotta. Ilyen minőségében Szakszervezetünknek a munkáltatói oldalon a legfontosabb partnere.

Megnyilatkozásaiból arra lehet következtetni, hogy szabad idejében szívesen vadászik, amit egyetemista kora óta üz; vadászatainak kedvelt vadja pedig a vaddisznó.

*

Az „Erdészeti Lapok” utóbbi számaiban „Pozicionálni kell magunkat!” címmel interjú-sorozat jelent meg, amelyet Nagy László főszerkesztő készített dr. Jung Lászlóval. Az ennek keretében tett megnyilatkozásaiból kitűnik erdészeti politikai koncepciója, amely rokonszenves, mert úgy modern, hogy közben a magyar erdészeti politika legjobb hagyományaiban gyökerezik.

Ennek a lényege tömören: használnjuk ki maradéktalanul a magyar erdőkből kitermelhető teljes fatömeget a fenntarthatóság elvének a legcsekélyebb sérelme nélkül. S teremtsük meg annak (ipari stb.) feltételeit, hogy a lehető legmagasabb hozzáadott értékkel hasznosuljon, mégpedig lehetőleg határainkon belül. Tegyük eleget az erdővel kapcsolatos természetvédelmi igényeknek, de ne akarjunk őserdőket gyártani olyan erdőkből, amelyek már réges-régóta nem őserdők (legfeljebb régen volt bennük fakitermelés és ezért érintetlennek, valójában inkább elhanyagoltak tűnnek).

A társadalomnak az erdő közjóléti hasznaival kapcsolatos igényeit maximalisan ki kell elégíteni. Az erdőtelepítésnek pedig – több szempont miatt is – újra lendületet kell adni.

Doktori disszertációjának témája kifejezi dr. Jung László szűkebb szakmai érdeklődési körét (egy időben igen aktívan tevékenykedett a Magyar Biomassza Társaságban is). Ez a magyar erdészet életének éppen a jelenlegi szakaszában fölöttébb értékes és hasznos ismeretek birtoklását jelenti. *A dendromassza energetikai hasznosítását a mai gazdasági helyzetben elkerülhetetlennek és hasznosnak tartja, de csak ökonómiailag rentábilis, módon.* Utóbbi jelző azt jelenti, hogy helyi, illetve regionális viszonylatban és elsősorban hőenergia termelés céljára. Villamos áram termelése szempontjából a fa kevésbé előnyös.

Ugyanígy csak nagyon alapos gazdasági számítások alapján tartja célszerűnek a fa apríték formájában történő energetikai hasznosítását, mivel magának az aprítékhak az előállítás is energiát emészt fel. A fapellet gyártás még inkább.

*

Dr. Jung László fontosnak tartja, hogy az erdőgazdálkodási folyamatokat az erdész tartsa kézben. Ám minden cselekedetét hassa át az előrelátó céltudatosság és következetesség, valamint az ökonómia. A döntéseket ott kell meghozni, vallja, ahol a legjobb az ehhez szükséges informáltság és ez az esetek többségében decentralizált, helyi döntést jelent. Vannak azonban esetek, amikor az ágazati szintű, központosított együttműködés az előnyösebb.

Talán ügyvezető-igazgatói „ars poetica”-jaként is felfoghatjuk következő mondását:

„A tulajdonosi joggyakorló székében ülve sohasem szabad elfelejteni, hogy a tulajdonosi vagyoni lehető legkedvezőbb kezelése és fejlesztése, gyarapítása az elsődleges cél.” („Erdészeti Lapok”, 2014/Január. 9.p.)

Ez a remekül megfogalmazott elv egyébként minden rendű-rangú erdőkezelő erdész figyelmébe ajánlható!

Király Pál

XXII. Lengyelországi Erdészek Nemzetközi Sakkversenye

Az EFDSZ elnöksége a hagyományoknak megfelelően ebben az évben is meghívást kapott a Lengyel Erdészeti Szakszervezet elnökétől, Bronislaw Sasin elnök úrtól a Nemzetközi Sakkversenyre.

2014. február 23-26. között tartották Kistowoban a Kiston Hotelben a XXII. Lengyelországi Erdészek Nemzetközi Sakkbajnokságát, melyet magyar és román versenyzők részvétele tett nemzetközivé.

Az EFDSZ küldöttsége február 23-án Sipos Imrének, az EFDSZ elnökségi tagjának, a KAEG Zrt. szakszervezeti titkáranak vezetésével indult útnak Lengyelország északi részébe a Gdansk-tól még mintegy 80 kilométerre található Kistowóba, a versenynek helyet adó Kiston Hotelbe. A gépkocsit a KAEG Zrt. bocsátotta rendelkezésünkre.

A csapatot Sipos Imre mellett Németh József a ZALAERDŐ Zrt. kerületvezető erdésze, valamint Papp Nándor, a

ZALAERDŐ Zrt. nyugalmazott építési előadója alkotta.

A 11 forduló, svájci rendszerű versenyben fél-fél órás időtartamú játszmákban dőltek el a végső helyezések. A háromfős csapatokból az egyéni versenyben a kettő jobban szereplő eredményét összeadva hirdettek csapat végeredményt is.

Az egyéni rangsorban kimagasló jérékel Németh József 9 ponttal, veretlenül nyerte élete első bajnoki címét ezen a versenyen, megelőzve a 8 pontos Tadeusz Walczakot, a 7,5 pontos Roman Godlewskit. Papp Nándor 7,5 ponttal negyedik lett, Sipos Imre 5 ponttal a középmezőnyben végzett.

A csapatversenyt 16,5 ponttal, 2 pont előnnyel nyertük a Lódz-i, valamint a Wrocław-i csapat előtt!

A vendéglátók, élükön Bronislaw Sasin elnök úrral, mindent elkövettek, hogy kiválóan érezzük magunkat. 25-

én délután megmutatták a Kaszubski Szabadtéri Múzeumot és Szabadidő Központot. Meglepő volt, hogy milyen jól megférnek egymás mellett a komoly témájú kiállító terek, a bohókás ötlettől vezérelve tetejére fordított ház, a mini állatkert, a sörfőzde szállodával, valamint a világ leghosszabb asztalaként bejegyzett 36,53 méter hosszú rönkből készített asztal a fölé épített faházzal.

26-án délelőtt a díjátadó után indulunk vissza Sipos Imre biztonságos gépkocsi vezetésével. Köszönet érte!

Papp Nándor

Az EFDSZ elnöksége nevében gratulálunk mind a három versenyzőnek, köszönet a KAEG Zrt. Vezérigazgatójának a céges gépkocsi támogatásáért.

Dr. Halmágyi János
elnök

Erdészettudományi Közlemények

Az elmúlt év végén – 2012-höz hasonlóan – az "Erdészeti Lapok" előfizetői megkapták az "Erdészettudományi Közlemények" 3. évf. 1. számát, a 2013. évi kötetet.

A most 276 szövegoldal terjedelmű periodika felelős kiadójaként még az önálló Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója, Borovics Attila van feltüntetve, minthogy az E.K. a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának és az ERTI-nek a közös kiadványaként jelent meg. Ennek megfelelően dr. Csóka György tudományos osztályvezető és Prof.Dr. Lakatos Ferenc dékán szerkesztői munkásságának eredményeként.

A kötet 23 dolgozatot tartalmaz az előírt követelményeknek megfelelő felépítésben. Ezt a tartalmat összességében röviden csak így jellemezhetjük: értékes és izgalmas. Az izgalmasság egyik összetevője most az időszerűség. Még azok részére is, akik esetleg csak

közepes fokozatú tudományos igényességgel szokták igénybe venni szaktudományunk eredményeit üzemi munkájuk folytatásához.

*

"Hogyan tehet a vadász..."

Van két-három olyan könyv, amelynek létezéséről Híradónkban, sajnos, alapos időcsúszással tudunk legalább csak két-három mondatos figyelemfelhívó jelzést adni. Úgy véljük azonban, hogy azoknak az értékeknek a körébe tartoznak, amelyre ráillik a "jobb későn, mint soha" jelige.

Ilyen Pető János "Hogyan tehet a vadász ..." című, 167 oldalas remek kis könyve, amely magánkiadásban jelent meg. S amelynek a címe az alcímben így folytatódik: Környezetünk védelmében, nem csak vadászoknak.

Kb. három tucat nagyon komoly témájú írást olvashatunk a nagyon jól tagolt, könnyen kezelhető könyvben, olvasmányos, élvezetes stílusban megírva. Ha valakinek akad 10-15 üres perce,

ezt a kötetet lekaphatja a könyvespolcra és ez alatt az idő alatt elolvashat egy-egy fejezetet. Ezért, s mert könnyű kis kötet, úti olvasmánynak is ideális. Ráadásul szemléletes is, mert szinte minden oldalra jut egy-egy Muray Róbert mű reprodukciója, vagy egy érdekes fénykép a természetből, a vad világból.

S a mai világban az sem utolsó szempont, hogy ez a jó kis könyv – olcsó.

*

Ritka albínók

Lesvadászat alkalmával hófehér aranyakált lőtt Varsányi Erik Somogy megyében, a lakócsai Dráva Ártér Vadásztársaság tagja.

Ugyancsak teljesen fehér borzot ejtett el Andor Dániel az Ászári Vt. területén.

A két esetet a „Nimród Vadászújság” 2014. márciusi száma közölte, színes fényképen bemutatva a két igen ritka albínó vadat.

k. p.

Komoly is volt – vidám is volt

A 21. FeHoVa

Már a huszonegyedik alkalommal rendezték meg a *FeHoVa Nemzetközi Fegyver-, Horgászati és Vadászati Kiállítást* Budapesten, a HUNGEXPO Nemzetközi Vásárközpont területén.

„Rendezték” - írtuk az imént, többes számban. Mert a főrendező a HUNGEXPO Vásár és Reklám Zrt. volt, de munkájában több állami és még több szakmai társadalmi szervezet támogatta. A teljesség igénye nélkül említünk meg néhányat: Vidékfejlesztési Minisztérium, Országos Magyar Vadászkamara, Országos Magyar Vadászati Védegylet, Magyar Agrárgazdasági Kamara, Nimród Vadászujság Szerkesztősége, Vadászati Kulturális Egyesület, Magyar Fejlesztési Bank, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület stb. S ekkor még nem érintettük a vizek világát (például a Magyar Országos Horgász Szövetséget) és a természetvédelem szélesebb területét.

Az állami szektor szereplése

Jogos és jóleső önérettel állapíthattuk meg, hogy amint a korábbi években, úgy most is a 22 állami erdőgazdasági részvénytársaságunk derekasan kivette a részét a *FeHoVa*-n való szereplésből.

Ez a részvétel szervezett volt: a hatalmas „A” csarnok déli végében magas fallal kialakított kör alakú arénában a falra támaszkodva sorakoztak egymás mellett az erdőgazdaságok kiállítóhelyei, vadászati témájú képző- és fotóművészeti alkotásokkal, valamint a vadászati lehetőségeiket szimbolizáló válogatott trófeákkal izlésesen díszítve. Szép színes tájékoztató kiadványok bőséggel álltak rendelkezésére az érdeklődőknek. Mégpedig nem csupán a vadászati lehetőségekről, hanem általában az erdőgazdaságok közjóléti tevékenységéről. Arról, hogy akár családosan is hol, mivel, milyen feltételek mellett tölthetik el a természetben szá-

badidejük rekreációra szánt részét, hol hozhatják kapcsolatba gyermekeiket az erdővel (erdei iskolák, erdei tornapályák, vadászházi üdülések stb.).

Az aréna külső falán kortárs magyar természet- és vadászfestők szép alkotásaiban gyönyörködhetek a látogatók.

A tözsomszédságban volt a *Vidékfejlesztési Minisztérium* terjedelmes kiállító blokkja, amelyen – ez volt a benyomásunk – az idén a természeti értékek megóvására irányuló hatósági munkára, főként a nemzeti parkok tevékenységének bemutatására irányították a figyelmet. A standon a *NÉBIH Erdészeti Igazgatósága* a magyar erdők állapotáról és a fontosabb erdészeti tevékenységekről adott tájékoztatást a legfrissebben rendelkezésre álló összesített adatok formájában.

Trófeák, művészi vadfotók

A csarnok hosszanti tengelyében és már csaknem középen volt a kiállítás másik főtere: a *trófea-kiállítás*. Magyar vadászok által hazai földön, a Kárpát-medencében, valamint a világ egzotikus tájain ejtett érmes, szép és/vagy érdekes, mintegy 100 darab egyedülálló trófeát lehetett itt megtekinteni (olykor-olykor sárga irigységtől fájó szívvel).

Az eddig említett két nagy kiállítóhely között volt néhány üvegvitrin, amelyben a kés-, valamint a puszkakészítés folyamatának jellemző fázisait lehetett szemügyre venni.

Észrevettük, hogy sokan viszont nem vették észre azt a remek kis *faminta-gyűjteményt* az egyik vitrinben, amelyben a Föld különböző tájairól származó, fűrészelt és legalább egyik lapjukon fényesre polírozott fadarabok voltak. A faminták a színskála számos árnyalatában pompáztak a fehértől a püspöklilán át a feketéig és változatos mintázatukkal is gyönyörködtették a

szemlélőt. Íme, egy jó gyűjtési téma erdészeknek, fásoknak!

A csarnok belső déli falán viszont azokban a nagy méretű, színes vadfotókban gyönyörködhetett mindenki, amelyek helyezést értek el a HUNGEXPO Nemzetközi Fotóügynökség által meghirdetett *fényképpályáza-ton*. Erre négy országból 70 fényképész 474 alkotást nevezett be. A Bakonyerdő Zrt. által felajánlott fődíjat Krizák István „*Díszlépésben*” című fényképe nyerte el. Ezen a talajon egymás mellett masírozó, fölöttébb markáns „arcú” két jókora sas látható. (Közelebbi meghatározásukra – csupán rá-nézés alapján – nem vállalkozunk.)

Jó hangulatú vásár is volt

A kiállítási anyag zömét természetesen a vadászat során használt fegyverek, löszerek (kések, távcsövek és más kellékek), szerszámok, ruházati cikkek, lábbelik tették ki, beleértve a legmodernebbeket is, úgymint pl. az éjjellátó készülékeket, lézeres távcsöveket stb. A vadászmotívumokkal díszített pálincás butyellától az agancsbútoron és cserépkályhán át a drága terepjáró autókig terjedő ezernyi cikknek pusztán megemlékezése is lehetetlen ezen a helyen. Mindez együtt biztosította a kitűnő vásári hangulatot a látogató közösség számára.

Mert a *FeHoVa* iránt megnyilvánult közönségérdeklődés – immár hagyományos módon – hatalmas volt az idén is. Az ország minden részéből érkeztek a látogatók, kisgyermektől kezdve száz éves korig. Vannak, akik az év nagyrésztében készülnek a kiállításra és gyűjtik a pénzt erre vagy arra a jó „cuccra”, amivel kapcsolatban úgy vélik, hogy csakis itt tudják beszerezni, s talán kedvezőbb vásári áron.

A jó vásári hangulathoz, a népünnepély jelleghez hozzátartozott az is, hogy *finom harapnivalókban, jóféle italokban sem volt hiány*. A vadászok, erdészek, horgászok jó étvágyú emberek. Déltől kezdve láthattuk is, amint

kisebb-nagyobb társaságok jókedvűen lakmároztak a pecsenye-, kolbász- és hurkasütők tájékán, miközben feldobott hangulatban beszéltek meg a láttakat.

A FeHoVa „megkomolyodott”

Az árukészlet változatossága és bősége ellenére eddig még sikerült a FeHoVa markáns szakmai jellegét megőrizni. Bizonyára a körültekintő rendezésnek is köszönhetően ez a kiállítás még nem silányodott jellegtelen bazárrá, bővlikereskedéssé, netalán bolhapiaccá. A szakmaiság és a laicizmus közötti (úgy mond: egészséges) arányt sikerült megőrizni – sőt, tapasztalatunk szerint fokozni.

Az ideai kiállításon már jól lehetett érzékelni, hogy – ha szabad így kifejezni – a FeHoVa „komolyabb” lett. (Eddig sem volt komolytalan.)

A komolyodás nem csak azt jelentette, hogy még tovább erősödött a vadászat szellemi infrastruktúrájának megjelenése (szakmai lap- és könyvkiadók, antikváriumok, Vadászati Kulturális Egyesület stb.). Hanem részletesen be lehetett pillantani pl. olyan projekt tevékenységébe, mint a Magyarország - Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében megvalósult „Vadászati és Erdészeti Klaszter a határon átnyúló fenntartható fejlődés elősegítésére” című HUSK/1001/1.1.2./0022 számú, EU-támogatott projekt. Ennek vezető partnere az Ipoly Erdő Zrt., a klaszter tagjainak száma pedig kb. 300.

A kiállítás komolyságát bizonyította a számos kísérőrendezvény is. Belehallgattunk például a Hortobágyi Madárkórház igazgatójának érdekes előadásába, aki mellbevágó adatokat közölt a pompás, értékes ragadozómadarak (mint amilyen a parlagi és a réti sas) karbofurán méreg által elszennvedett pusztulásáról. Az előadó az emberi gonoszságnak és/vagy butaságnak ezeket a gyászos példáit nem kevésbé megdöbbentő helyszíni fényképekkel illusztrálta. De bemutatta azt is, hogy időben alkalmazott atropin-kezeléssel miként sikerült ezeknek a fenséges madaraknak egyik-másikát megmenteniük.

Az ünnepélyes megnyitó

A FeHoVa komolyságát mutatja az is, hogy ünnepélyes megnyitójának (Ganczer Gábor HUNGEXPO vezérigazgatót követően) dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, valamint Bernard Lozé, a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (C.I.C.) elnöke volt a főszereplője. (Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes – szokásától eltérően – most csak üdvözlését tudta elküldeni, ami érthető is, visszagondolva a februári zsúfolt kormányzati és diplomáciai fejleményekre.)

Dr. Fazekas Sándor beszédében áttekintette a múlt évi FeHoVa óta a vadászzal kapcsolatban kifejtett törvényhozási és kormányzati munkát is, de arányos terjedelmet szentelt a horgászat ügyének is.

Megtudtuk például, hogy törvény készül a horgászatról és a hal védelméről.

A vadászzal kapcsolatban többek között elmondta, hogy – nem utolsósorban a vadhús-forgalmazás terén végbe ment fejleményeknek is köszönhetően – nyereséggé vált a tevékenység (egyenlege az elmúlt évben 1,4 milliárd forint nyereséget mutatott). A miniszter beszéde végén bejelentette, hogy március végére várhatóan átadásra kész lesz a hatvani Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum. (Megjegyezzük, hogy ez az objektum már saját standdal, tájékoztató anyagokkal szerepelt a kiállításon.)

Itt volt a C.I.C elnöke is

Az ünnepélyes megnyitó alkalmával a vidékfejlesztési minisztert követően beszédet mondott Bernard Lozé úr, a C.I.C. elnöke is. Elmondta, hogy Közép-Európa évszázadok óta a fenntartható természetgazdálkodás példája és a C.I.C.-nek is a természet fenntartható használata a célja. Köszönetet mondott az illetékes magyar vezetőknek (dr. Semjén Zsolt stb.) azért, hogy a székhelyét Párizsból Budapest-Budakeszire áttett C.I.C. nemzetközi kormányzati szervvé válhatott.

Amint az a korábbi két év során is történt, az ünnepélyes megnyitó megtisztelő nyilvánosságának alkalmára időzítették egy fontos együttműködési megállapodásnak az aláírását, amely a

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (aláíró: ifj. Huba Imre), az Országos Magyar Vadász Kamara (Feiszt Ottó) és az Országos Magyar Vadászati Védegylet (Pechtol János) között jött létre. Amint az aláírás alkalmával elhangzott: az együttműködés egyik legfontosabb területe lesz a vadászatot érintő jogszabályok együttes kezdeményezése, előkészítése és beterjesztése, illetve ilyen jellegű jogszabályok együttes véleményezése.

Amint már említettük, a FeHoVa-hoz több kísérő program is csatlakozott. Például: vadászkutyák, vadászmadarak bemutatója, szarvasbőgő bajnokság, vadászkürtös fesztivál, vadászölgy-szépségválasztás, Afrika Expo, ifjúsági cikkíró verseny, gyermekrajz verseny, könyvbemutatók (dedikálással egybekötve), s még több más szórakoztató és tanulságos rendezvény.

„Egyet fizet – kettőt kap!”

Nem folytathatjuk tovább a FeHoVa sok-sok látnivalójának és eseményének a részletezését; megteszik ezt igen színvonalas, szép színes képes vadászmagazinjaink. Talán ez a kis ízelítő is elég annak érzékeltetésére, hogy a kiállítás méretei talán még nem érik el egyik-másik hírneves nagy nyugat-európai vadászati és fegyverkiállítás méreteit; színvonala azonban már nem a vadászzokni- vagy légpuskatöltényvásárlásról szól, hanem sokkal többről. Ez már egy beérett, nemzetközi színvonalú kiállítás volt. Remélhetőleg jövőre is lesz FeHoVa, tehát jövőre is érdemes lesz felkeresni.

Annál is inkább, mert az ideiről is elmondhattuk: „Egyet fizet – s (legalább) kettőt kap!”. Ugyanis a belépőjegy fel lehetett keresni egy másik nagyszabású, érdekes, gazdag tartalmú kiállítást is a „G” pavilonban: a „Budapest Boatshow” nemzetközi hajózási kiállítást. Ebből csak egy színfoltot említünk meg, mert ez minden látogatót megragadott. Ez a néhai Farkas Vince hajóskapitány által alapított zebegényi Hajózástörténeti Múzeum anyagából összeállított, azonos tárgyú kisebb kiállítás volt a nagy boatshow-n belül.

A nagyszerű élmények után mi már alig várjuk a 2015. évi 22. FeHoVa-t!

Király Pál

Az MZKA közgyűlése

Partnerszervezetünk, a *Magyarországi Zöld Kereszt Egyesület* (MZKE) Budapesten tartotta évnitó közgyűlését. A gyűlést az V. ker. Arany János utca 10. szám alatti rendezvényház Holbein- termében bonyolították le, mivel korábbi, megszokott helye, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének Kossuth Lajos téri székháza már nem funkcionál, miként maga a szövetség sem (az épület üres, a közműszolgáltatások csak a minimális takarékra állítva működnek).

A tanácskozást az egyesület elnöke, *dr. Tarjáné Tajna Anna dr.* aranyokl. erdőmérnök, környezetvédelmi szakmérnök, volt országgyűlési képviselő és ny. KTM-államtitkár vezette.

*

Bevezető előadást *Prof. Dr. Náray-Szabó Gábor* egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Tanácsának alelnöke tartott „Az ősrobbanástól az információs társadalomig” címmel. (Ennek motívóját maga az akadémikus fogalmazta

meg, amikor azt mondta: „A jövő a múltra épül!”) Majd az Elnök Asszony és az egyes szakterületek referensei tekintették át az elmúlt évben végzett munkát.

Amint azt már máskor is megemlítettük, az MZKE-n belül *erdészeti szekció* is működik *Köveskúti György* aranyokl. erdőmérnök vezetésével (*dr. Király Pál, Mohácsi Dániel, dr. S. Nagy László, dr. Sipos Árpád, Tollner György*). Az MZKE delegálásának köszönhetően pl., hogy részt vehettünk a környezet- és természetvédő szervezetek múlt évi 23. országos találkozásán Gödöllőn és tudósítást közölhettünk arról Híradónk júniusi számában.

*

A hozzászólások keretében Híradónk feltette a kérdést *Náray-Szabó* úrnak, hogy mint az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Tanácsának alelnöke, miként vélekedik a *Paksi Atomerőmű* felújításával és bővítésével kapcsolatban januárban megkötött orosz-magyar megállapodásról?

A válasz: a paksi paktum egy jó megállapodás; az atomenergia-termelés ügyében társadalmi konszenzus van; a veszélye minimális.

*

Végül arról tanácskozott a közgyűlés, hogy az MZKE ebben az évben emlékezhet meg fennállásának 20. évfordulójáról, s ezt megfelelő helyen és módon kell megtenni. Máris több helyszín lehetősége is szóba került. Mivel a jubileumi ülésre a második félévben fog sor kerülni, az elnökségnek még van ideje ennek gondos előkészítésére.

Már a közgyűlést követően a „Baloglóni Futár” című regionális lapból értesültünk arról az örömdetes eseményről, hogy *dr. Tarjáné Tajna Anna dr.* elnök asszonyt a „*Somogy Polgáraiért*” Díjjal tüntették ki. Az elismeréshez mi is gratulálunk és további hasonló szép sikereket kívánunk!

Király Pál

Ítélet!

Híradónk 2012. májusi számának 14. oldalán mi is hírt adtunk arról a brutális kettős gyilkosságról, amelyet a Nyugat-magyarországi Egyetem soproni Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskolájának három tanulója követett el azon év április 17-én.

Az akkor 19 éves V. Roland és T. Attila négy pisztolylövéssel meggyilkolta a soproni Anger-réti lövészklubban annak a helyszínre csalt 53 éves vezetőjét, P. Sándort, majd három lövéssel a váratlanul a helyszínre érkező 43 éves B. Ervin klubtagot is. Közben a 18 éves M. Tamás iskolatársuk „falazott”, ezzel segítve a bűntettek elkövetését.

A fiatalok a klubvezető megölését előre kitervelt módon azért követték el, hogy további fegyverekhez, valamint pénzhez jussanak, újabb gonosz tettek elkövetéséhez.

A rendőrség gyors és szakszerű munkájának köszönhetően mind a há-

rom tettes már másnap rendőrkézzre került.

A bíróság első fokon a két bűnöst a fiatalokra maximálisan kiszabható 20-20 év, segítőjüket 10 év fegyházbüntetésre ítélte.

A másodfokú tárgyaláson a Győri ítéletábra a főbűnösök ítéletét helybenhagyta, a harmadrendű vádlottát 13 évre súlyosbította.

Az elítéltek legkorábban 11-11, illetve 6 év múlva szabadulhatnak.

K. P.

*

Emlékkiállítás

Híradónk 2013/3. számának 9-11. oldalán közölt „Emlékképek a Vértessőlgyéből” című cikkünkben foglalkoztunk egy neves erdész-vadász dinasztiával is: a Duschanek családdal. Ebben a 10. oldalon megemlítettük azt a Duschanek Jánost is, aki nem követte felmenő-

inek szakmai életútját, hanem festőművész lett. Mégpedig Mednyánszky- és Molnár C. Pál Díjjal kitüntetett neves festő, akinek művészi hírneve kiállításai révén határainkon is túlterjedt Európában, sőt a tengerentúlra, Kanadába és az USA-ba is eljutott. Azonban sajnálatosan korán, 66 éves korában elhunyt a múlt nyáron.

Alkotásai közül: festményeiből, ceruzarajzaiból most szép és gazdag kiállítást rendeztek lakhelyén, Budapesten a XIII. kerületben, a Polgármesteri Hivatal kiállítótermében, (Béke tér 1.), amely május 7-ig tekinthető meg a félfogadási idő alatt (hétfő-szerda-péntek).

Az emlékkiállítás megnyitóján az elhunyt özvegye, D.-né Mészáros Júlia mellett részt vett dr. Tóth József kerületi polgármester is, valamint számos érdeklődő. Duschanek János művészetét dr. Feledy Balázs művészeti szakíró szép beszéd keretében elemezte és méltatta.

K. P.

Akác – mi lesz veled?

Hallom is, olvasom is, hogy az EU ügyben illetékes minisztereinek tanácsa ki szándékozik írtatni Európából az akácot, mert hogy tájidegen, betolakodott-invazív és kolonizáló, vagyis más fafajokat elnyomó és kiszorító fafaj kontinensünkön.

– Igaz ez ? – kérdi tőlem a minap egy nálam idősebb kolléga.

– Úgy hírlik, hogy igen. – mondtam én.

– És ki fogja kiirtani ?

– Azt nem tudom. Talán a közmunkások.

– Az jó ! – mosolyodott el a kolléga. Akkor nem lesz gond a következő 50-100 évben, hogy lesz-e elég munkájuk. Csak legyen hozzá elég pénz is.

Nekem (is) viszont az a gondom (bár egyelőre ez még nem okoz álmatlan éjszakákat), hogy ezek után mi lesz a paradicsommal, paprikával, burgonyával, kukoricával és még tucatnyi más „idegen” haszonnövényvel? (Gyanúsak a nyárok is.) Európa az európaiaké!

A cukorrépa miatt nem fő a fejem. A répát ugyan még nem írtották ki, de a cukorgyárainkból már csak egy hírmondó maradt.

Sebaj! Terem még nádcukor Braziliában, Kubában ... Az talán nem invazív és nem kolonizáló.

K. P.

Árbocakác

„Több mint 50 éves múlta visszatekintően a hazai akáctermesztés fejlesztésének új irányát jelölte ki a fafaj törzsfa-szelekción alapuló nemesítésének beindítása az újonnan szelektált fajták mind szélesebb körű termesztésbe vonásának egyidejű igényével. Az e területen elért magyar eredményeket fokozódó nemzetközi érdeklődés és együttműködési szándék kíséri Chilétől Törökországon át Dél-Koreáig.” („Erdészettudományi Közlemények”, 3.évf. 1. szám, 2013. 96.p.)

Rédei Károly jeles erdész tudósunk idézett soraihoz csupán annyi megjegyzést fűzünk, hogy már a Bibliában is írva vagyon: saját földrészén senki se lehet próféta; még az elismert magyar erdészeti növény nemesítők sem.

Ám ez nem is nagy baj, mert amint a szöveg is utal rá, azt olvasom az újságokban is: tőlünk Keletre kél a Nap – mármint gazdasági felemelkedésünk reményének Napja; arrafelé vannak a nagy Ígéreték földjei.

Nosza, magyar akác: jó szerencsét! Irány Törökország (ámbar ez sem igazán ígéretes reláció, mert Nagy Szulejmán mai utódai ugyancsak döngetik az EU kapuját – bár nem buzogánnyal – bebocsátást kérve; s akkor csöbörből vödörbe kerültél), irány Dél-Korea, irány...

K. P.

Akác

*Sivár vidék hűséges fája
A menekülő porszemek
elé veti magát, megállva
elfolyó barázdák felett.*

*Körötte a silány homok
minden egy szellő-rezgülésre
omlik, változik, - ő konok
haragvással markol a mélybe!*

*Dűlők végén áll, pásztorolva
nyugtalan halmok nyárait,
s gyökereit összekulcsolva
a sziknek, lenn, imádkozik.*

*A gerléket susogva hívja
- ne maradjon néma a táj.
Lomblelkét virágfürtbe nyitja,
hogy édesebb legyen a nyár.*

*De tövissel karmol a szélnek,
Szürcsölő ég arcába vág;
Rostjai közt a görcsök érnek,
mint golyóban a robbanás.*

*Árok iszapját, mocsár könnyét
millió ajkkal ízleli,
s a sót, miben a szik-göröngy ég,
szikkadva mézzé érleli.*

*Ahova hullt, azt a világot
összemarkolja odalent,
s széthulló rögökből virágot,
értelmet és rendet teremt.*

Váci Mihály

Élt 116 évet ...

...mármint az önálló Erdészeti Tudományos Intézet, amelyet az 1897. december 31-én keltezett rendeletével alapított Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, akkor Királyi Magyar Erdészeti Kísérleti Állomás elnevezéssel.

Ez az intézeti autonómia azonban 2013. december 31-el megszűnt, mivel dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter beolvasztotta az általa irányított integrált agrárkutató hálózatba. Ennek megfelelően 2014. január 1-től az intézet új, szabatos megnevezése a következő:

Nemzeti Agrárkutató és Innovációs Központ, Erdészeti Tudományos Intézet.

A NAIK székhelye: 2100 Gödöllő, Szent-Györgyi Albert u. 4.

A NAIK-ERTI címe – legjobb tudomásunk szerint – egyelőre változatlanul: 9600 Sárvár, Várkerület 30/A.

A vonatkozó jogszabályok:

– Az államháztartásról szóló törvény.

– Az államháztartási törvény végrehajtásáról intézkedő 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet.

– A vidékfejlesztési miniszter által irányított integrált agrárkutató hálózat kialakításáról szóló 1467/2013. (VII.24.) Korm. határozat.

k.p.

Ti akác fák e kertben...
(Részlet)

*Ti akác fák e kertben,
Ti szépmemlékü fák,
Amelyeken szívemnek
Oly drága minden ág.*

*Kedves fák, üdvözölve
És áldva legyetek.
Áldom még azt is, aki
Titeket ültetett.*

*Harmatnak s napsugárnak
Áldása rajtatok,
Vidám dalosmadártól
Reszkessen ágatok.*

*Örök tavasz lakozzék
Zöld fürteiteken,
Hogy éltetek, miként az
Enyém, oly szép legyen.*

Petőfi Sándor

Csepregi János (1927 - 2014)

Cserszegtomajon 87 éves korában türelemmel viselt betegségben családja körében csöndesen elhunyt Csepregi János gyémántokleveles erdőmérnök.

Sümegeen született 1927. szeptember 27-én munkáscsaládban, harmadik gyermekként. Az elemi iskola és a gimnázium Sümegeen történt elvégzése után iratkozott be a soproni Erdőmérnöki Karra, ahol oklevelét 1952-ben szerezte meg.

Gyakorlati pályafutását a Keszthelyi Áll. Erdőgazdaság Nyirádi Erdészeténél kezdte. Majd rövid ideig Budapesten dolgozott előadóként az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériumában (ÁGEM). Azonban hamarosan visszatért a szép Balaton vidékére és nem is ment el onnan többé. 1953-54-ben erdőszetvezető Zalaszántón, majd az erdőgazdaság keszthelyi központjába került. Ott volt előadó, osztályvezető, igazgatóhelyettes főmérnök, igazgató, majd ismét igazgatóhelyettes főmérnök, végül vezérigazgató-helyettes, 1987-ben történt nyugállományba vonulásáig.

Vállalatvezetői tevékenységének idejére esett a vertikális termelési szervezet, továbbá a jóléti erdőgazdálkodás kifejlesztése. Utóbbinak az ő munkaterületén különösen nagy volt a jelentősége.

Természetes, hogy a Balaton-környéki erdőknek emiatt a fontos közéleti szerepe miatt a helyi közéletnek is aktív részese lett: 1970-1975 között megyei, 1970-1989 között keszthelyi városi tanács tag is volt.

Eredményes szakmai munkásságát több miniszteri kitüntetéssel (az Erdészet, valamint a Faipar Kiváló Dolgozója, Nyírsztor György Emlékérem), a Munka Érdemrend arany fokozatával, közéleti tevékenységét pedig a Veszprém Megyeért Érdemérem, valamint a Keszthely Városáért kitüntetés adományozásával ismerték el. (Utóbbi három alkalommal.)

1954-ben kötött házasságot, amelyből egy fiú és egy leánygyermek született, majd három unoka és öt dédunoka gyarapította a családot.

Nyugdíjasként Cserszegtomajon találta meg a természet közelségéből áradó valódi nyugalmat.

Keszthelyen a szentmiklósi temetőben széles körű részvételt kísérve helyezték végső nyugalomra. A szakma részéről Varga László erdőmérnök, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója búcsúztatta, aki a szakma pályafutását még az elhunyt keze alatt kezdte. (S akinek az édesapja, id. Varga László – alias „Hosszú Laci” – sok éven át volt Csepregi János közvetlen munkatársa, mint a keszthelyi erdőgazdaságnál működő MEDOSz szakszervezeti bizottság titkára.) Nekrológunk alapját is ennek a vezérigazgatói búcsúztatónak a szövege jelentette.

Király Pál

Puskás Zoltán (1935 - 2014)

Az év mindig reményteljes kezdete fatális módon életének végét jelentette Puskás Zoltán erdő- és közgazdász technikus kollégánk számára Kaposvárott; január 1-én életének 79. évében hunyt el szakszervezeti mozgalmunk régi, aktív tagja. A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. jogelődjénél működő szakszervezeti bizottságunknak csaknem három évtizeden keresztül volt a titkára. Megtehetette, mert 1953. december 16-tól 1990. május 31-ig történt nyugállományba vonulásáig gyakorlatilag egész szakmai pályafutása ehhez a vállalat-hoz, a somogyi erdőkhez, az ott dolgozókhöz fűződött.

A kaposvári Keleti-temetőben több százan kísérték végső útjára. A vállalati kollektíva nevében dr. Takács László vett végső búcsút az elhunytól, aki szociális érzékenységét és közösségi lelki alkátát emelte ki. Idézzük.

„Humánuma, szociális érzékenysége kivívta az akkor 5400 fős kollektíva elismerését. Ellentétben a kor divatos elveivel, Ő megmaradt szerény, a háttérben viszont következetes érdekképviselői munkát kifejtő képviselőnek. Az egyszerű fogatostól a vezérigazgatóig mindenkit egyforma embernek tekintett, mindenki számíthatott segítségére. ... A SEFAG kollektívájának összekovácsolásában a legkezdemenyebb, legállhatatosabb munkát fejtette

ki. Nevéhez számos sportnap és egyéb közösségi – a munkán túlmutató, de közösséget erősítő – program szervezése köthető. Olyan példaértékű szerződést kötött a valamikori Jugoszlávia illetékes államerdészeti szerveivel, amely lehetővé tette, hogy a SEFAG dolgozói el tudjanak jutni az Adria partjára üdülni. Akkor, amikor szinte csak ez volt az egyetlen lehetőség a tengerpartra jutáshoz. Irigyeltek is érte bennünket. Az akkor megteremtett lehetőség mind a mai napig dolgozóink rendelkezésére áll.”

Puskás Zoltán több vállalati és miniszteri kitüntetésnek volt a birtokosa, 1985-ben pedig a „Szakszervezeti Munkáért” kitüntetés arany fokozatát nyerte el. Emlékét mozgalmunk is megőrzi.

Detrich Miklós - Király Pál

In memoriam Herman Ottó

Ez az esztendő egyben Herman Ottó Emlékév is, minthogy éppen száz esztendeje hunyt el „az utolsó magyar polihisztorként” emlegetett és ekként tisztelt nagy tudós.

1835. június 28-án született a Zólyom vármegyei Breznóbányán és 1914. december 27-én halt meg Budapesten, 79 éves korában.

Mozgalmas, változatos, színes élete több író képzetét is megmozgatta. Egyik legjobb élettrajzát Varga Domokos erdőmérnök kollégánk írta róla, amit a hírek szerint ebben az évben újra megjelentetnek.

Szász-német származású volt, s a magyar néprajznak ez a kitűnő művelője 12 éves koráig még magyarul sem tudott. 1848-ban 13 évesen honvédként szeretne harcolni a szabadságharcban, de fizikailag alkalmatlannak minősítik. 1857-ben viszont elbújik a sorozás elől, mert nem akar a császári hadseregben szolgálni. Elképzelés és tízévi kényszer-szolgálatra ítélik. Négy év után azonban leszerelik. Hamarosan azonban Észak-Olaszországban, majd Lengyelországban küzd mégis az önkényuralom ellen.

(Folytatása a 15. oldalon.)

Pántl László (1943 - 2014)

Egész szakmai közéletünk szegényebb lett egy színes, érdekes és értékes személyiséggel 2014. január 14-én. Hosszabb betegeskedés után ezen a napon mondta fel Pántl László okl. erdőmérnök megfáradt szíve a szolgálatot, aki nemcsak kitűnő szakember volt, hanem *festőművészként hírnevet és nemzetközi ismertséget szerzett magának*, édesapjához, Csabai Pántl László festőművészhez hasonlóan.

Budapesten született 1943. november 10-én. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányai után, amelyeket a fővárosban végzett, egy évig az Erdészeti Tudományos Intézetben dolgozott. Majd újabb egy évig katonai szolgálatot teljesített. Így a soproni Erdőmérnöki Karon 1964-ben kezdte meg tanulmányait, oklevelét pedig 1969-ben szerezte meg.

Szakmai pályafutása teljes egészében Fejér megyéhez kapcsolódott. 1969-1971-ben a Mezőföldi Áll. Erdő- és Vadgazdaság Soponyai Erdészeti-nél volt erdőművelési műszaki vezető. 1972-ben áthelyezéssel került a Fejér Megyei Tanács mezőgazdasági osztályára, ahol 18 éven keresztül dolgozott, mint megyei erdészeti, vadászati és természetvédelmi felügyelő.

A hazai természetvédelem intenzív fejlődésének ez volt a leglendületesebb időszaka, amiből Pántl is derekasan kivette a részét az ilyen értékekben gazdag megyében. Számos országos és helyi érték védetté nyilvánításában működött közre. Közben a vadászattal is intenzíven foglalkozott az ilyen szempontból is ugyancsak kimagasló területén; maga is *szenvedélyes vadász volt, ami tükröződött műveiben is.* Egy időben tagja volt a „Nimród” Szerkesztő Bizottságának is. 1990-től 2004-ben történt nyugállományba vonulásáig korábbi munkahelyének jogutódja, a megyei földművelésügyi hivatal vadászati és halászati osztályát vezette.

Nyugállományba vonulása után családjával Dinnyésre költözött és a természetjárás mellett már csak a festészetnek élt. Aktív festői pályafutása soproni tanulmányainak befejezése után kezdődött és évek során mester-

szintre fejlődött. Amint már utaltunk rá, *országos, sőt a határainkon is túlterjedő hírnévre kitűnő vadász-, de még inkább tájképfestőként emelkedett.* Stílusát a részletek finom kidolgozottsága mellett az jellemezte, hogy a visszafogott, tompított tónusban történt megfestés ellenére képei színgazdagságot sugároznak.

Alkotásait nem csak a fővárosban és több vidéki nagyvárosban rendezett önálló kiállításán, valamint közös bemutatókon csodálhatta meg a közönség, hanem az Amerikai Egyesült Államokban, Németországban és Kanadában is.

Búcsúztatása a székesfehérvári püspöki székesegyházban történt a római katolikus egyház szertartása szerint. Ezen felesége és két leánya és azok családjai mellett barátainak, volt kollégáinak és tisztelőinek sokasága vett részt.

(Az életrajzi adatok rendelkezésünkre bocsátásáért köszönetet mondunk Karvaly Gyula okl. erdőmérnök úrnak, az elhunyt évfolyam- és vőtársának.)

Király Pál

Koszticzky János (1930 - 2014)

Békéscsabán életének 84. évében váratlanul meghalt Koszticzky János aranyokl. erdőmérnök, aki ugyancsak Békéscsabán született 1930-ban, oklevelét pedig 1954-ben szerezte meg Sopronban.

Szakmai pályafutását 1955 elején az egykori Békésmegyei Áll. Erdőgazdaságnál kezdte el erdőművelési szakelőadóként. A nagy erdőtelepítések korszaka volt az a Dél-Alföldön is. Koszticzky főleg a telepítésekhez-fásításokhoz szükséges *hatalmas mennyiségű szaporítóanyag sikeres megtermelésével szerzett magának elismerést* az ebből a szempontból kiemelt Bánkúti Erdészeti-nél, 1959-től már annak vezetőjeként.

Ezek a tapasztalatok, valamint az a tény, hogy a középiskolai tanulmányait a jónevű fertődi kertészeti technikumban végezte, nagyon jól jöttek a számára, amikor 1962. szeptember 1-el a

békéscsabai Kertészeti és Köztisztasági Vállalathoz váltott át, személyes okok miatt. Itt dolgozott 1965 júliusáig kertészeti ágazatvezetőként, majd 1986 végén történt nyugállományba vonulásáig főmérnöként.

Ez alatt a negyedszázad alatt *kiemelkedő teljesítményt nyújtott a városi környezetgazdálkodás, városrendezés, zöldövezet-gazdálkodás és kertészet, városi mélyépítés terén.* Közben posztgraduális képzés keretében felsőfokú kertészeti növényvédelmi szakképesítést is szerzett.

Ereje teljében, 56 évesen vonult nyugállományba, azért, hogy a továbbiakban teljes kapacitását saját, gyümölcsstermesztésre berendezett gazdaságának üzemeltetésére és fejlesztésre fordíthassa.

Gyakorlati munkáját elméleti igényességgel végezte és kb. 20 publikációban adta közre tapasztalatait kertészeti kiadványokban. *1971 - 1981 között tagja volt az Országos Kertészeti Egyesület elnökségének.*

Házasságából két fiúgyermek, majd azok révén öt unoka származott.

Annak a városnak a földjében helyezték végső nyugalomra, amelyben született és amelyért tulajdonképpen egész életében dolgozott: Békéscsabán.

K. P.

(Folytatás a 14. oldalról)

Azután békésebb évek következnek az életében. Foglalkozott újságírással, politikával (Szeged-Alsóváros képviselője, Kossuthot is többször felkeresi Turinban), muzeológiával, régészettel, néprajzzal, zoológiával. Főleg madártani, ichthyológiai (haltani) és póktani írásművei monumentálisak és saját kutatási eredményeken alapulók. A halászatról írt műve pedig etnográfáinknak ma már egyik klasszikus gyöngyszeme.

A XX. század első éveiben Herman kezdeményezte a „Madarak és és Fák Napja” megrendezését a tanulóifjúság körében. Ez meg is valósult, s a természettudományos ismeretterjesztésnek, valamint a természetszeretetre nevelésnek kedves, népszerű, ma már klasszikus fórumává vált. Ezért az erdészek is tisztelettel emlékeznek a nagy tudósra.

Király Pál

Még egyszer a Vértes múltjáról

Híradónk múlt évi 3. számában néhány emléket idéztünk fel hazánk egyik legkedvesebb és legromantikusabb erdőgazdasági tájegységének: a Vértesnek az erdészeti múltjából. Közelebbről: az egykori tatai gróf Esterházy uradalom életéből, annak kapcsán, hogy az Országos Erdészeti Egyesület ezen a tájon bonyolította le éves vándorgyűlését, tatai központi rendezvényével.

A kis tanulmányt egy régi fénykép pel illusztráltuk, amelyet Inokai Balázs, Nagymaroson élő erdőmérnök kolléga úr bocsájtott rendelkezésünkre. (A cikk alapanyagát jelentő visszaemlékezést pedig, amint meg is írtuk, ifj. Duschanek Jánosné Mészáros Júlia újságíró. Szerkesztőségünk és közöttük Tollner György úr, ifj. D. János barátja volt a közvetítő. Ismételt köszönet mindezt mindkettőjüknek.)

Most a fényképet ismét leközzöljük egy azonosító sorszámmal ellátva. Mégpedig azért, mert Inokai úrtól értékes információkat kaptunk arra vonatkozóan, hogy kik a képen látható személyek. Sajnos, csaknem nyolc évtized múltán már nem ismertek valamenynyien, nincs a képen látható személyek mindegyikéről adat.

*

Azt már megírtuk, hogy a fénykép 1937. november 17-én készült Tatán a gróf Esterházy hitbizományi uradalom erdészeti – és egyben vadászati – személyzetéről egy egyszerű vadőr 50 éves

szolgálati jubileumának megünneplése alkalmából. Az ünnepelt: Hermann Ferenc az első sorban középen ül, kezében a jubileumi babérkoszorút tartva.

Az ülő sorban a képen balról jobbra haladva a következő személyek láthatók.

1. *Ferencz Károly* uradalmi erdőőr (az álló sorban 4. sorszámmal jelölt Ferencz János testvére).
2. *Cservenka Ferenc* uradalmi erdészeti főszámvevő (1897-1968), a MEVME egyik alapító tagja és mindvégig (1926-1945) egyik tisztségviselője, egyben utolsó titkára.
3. *Fodermayer József* (alias „Ifi”) főerdőmérnök, az uradalom alsógallai erdőgondnokságának vezetője. Fia és unokája is erdőmérnök lett. Az 1326-ban nemesi rangot kapott Fodermayer család 1703-ban Bajorországból jött Magyarországra.
4. *Hermann Ferenc*, az 50. szolgálati éve alkalmából ünnepelt vadőr.
5. *Kardos Kálmán* főerdőmérnök (polgári öltözetben), az uradalmi erdőigazgatóság igazgatója.
6. *Duschanek János* főerdőmérnök, a tatai erdőgondnokság vezetője.
7. *vitéz Szekeres Károly* pagonyerdész, a MEVME utolsó elnöke (a 2.sz. alatti Cservenka Ferenc sógora; Inokai Balázs erdőmérnök nagatyja).

Álló sor:

2. *Fodermayer Ferenc* főerdőőr (az ülő 3. Fodermayer Józsefnek öccse

és a 7. v. Szekeres Károlynak sógora).

4. *Ferencz János* pagonyerdész (az ülő 1. Ferencz Károlynak testvére), az erdőbirtokos gr. Esterházy Ferencnek bizalmi embere, mondhatni testőre. Fia, Ferencz László erdőmérnök az 1970-es, 80-as években a Vértesi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság igazgatója volt.
5. *Béldi Ferenc* erdőőr. Fia, ifj. dr. Béldi Ferenc (1927-1986) erdőmérnök a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Fizika Tanszékének volt a vezető docense 1964-től haláláig, de több más egyetemi vezetői tisztséget is betöltött.

*

A fotódokumentum megtekinthető annak a pompás könyvnek a 102. oldalán is, amelyet *Schweighardt Ottó* erdőmérnök kollégánk állított össze „*Megemlékezés a MEVME-ről*” címmel több támogató közreműködésével, s a VM NÉBIH Erdészeti Igazgatósága jelentette meg 2013-ban.

Amint kis jegyzetünk is érzékeltetheti, a kép több olyan értékes erdészettörténeti információt is tartalmaz, amely túlmutat lokális értékén. Például jól szemlélteti, hogy szakmai elődeink milyen egyenruhát viseltek egy gondosan vezetett magánuradalomban a XX. század első felében.

Király Pál

Lövér

Bizalmasan bevallom a T. Olvasónak (de kérem, hogy ne adja tovább ezt a közlésemet): szeretem a könyveket – ámbar nem mindegyiket és nem egyformán. Szeretem őket gyermekkorom óta, bár bevallom azt is, hogy a matematikai és kémiai műveknél jobban szerettem például Jókainak “A kalózkirály” című romantikus kisregényét.

Becsülöm, sőt nem egyszer csodálom a fényképet is, mint könyvillusztrációt – olykor nélkülözhetetlen vagy mással nem is helyettesíthető –, de különösen szeretem a grafikákkal illusztrált műveket. Fiatalkoromban két kedvenc grafikusom volt: Sebők Lajos és Márton Lajos. Ők nemcsak könyv-, de igen termékeny folyóirat-illusztrátorok is voltak, sőt Márton Lajos kitűnő festő is volt.

Miért írtam mindezt bevezetőként? Remélhetőleg kiderül a következőkből.

Szabó Jenő írta, Sterbenz Károly rajzolta

Önvallomásom következő pontja: első pillantásra, pontosabban az első belelapozásra megszerettem azt a kis 72+6 oldalas könyvecskét, amelyet most a T. Olvasó szíves figyelmébe ajánlani óhajtanék.

Szabó Jenő “Lövér” című, első ízben 1942-ben Sopronban a Röttig-Romwalter Nyomda Rt. által kiadott könyvnek mai faksimile-kiadásáról van szó, A reprintet 2013-ban a Sopron Anno Egyesület jelentette meg.

Annak, hogy a kis kötetet – amint említettem – az első belelapozásra megszerettem, két oka van.

Illusztrált könyv, mégpedig gazdagon. Sterbenz Károly festőművész szép rajzaiból csaknem minden oldalra jut egy, ha más nem, akkor legalább egy dúsán díszített iniciálé.

Személyes érintettség okán. A Lövérekről, Sopronnak erről a sajátos és varázsos szépségű hegyvidéki kertvárosáról szól. Márpedig valaha, egyetemista, főiskolás koromban én is Lövér-lakó voltam, a Hársfa-sor felső végén, az “Almon”. Vagyis kőhajításnyira az Alm vendéglőtől. (Ahol 1950 decemberének egyik zord téli éjszakáján, egy nagyjából titkos bányász szakestélyen átestem a balekkesztlőn). S az az idő, mint annyi más erdész kollégámat, mai tagtársamat, engem is örökre rabul ejtett.

A mai kiadók előszava szerint a reprintnek ez is volt a célja: “... a lírai kis történeteket jó olvasni, könnyen mosolyt csalnak az arcokra, elrévedésre készítetnek, élményt nyújtanak.”

Mi a tartalma a könyvecskének?

Tulajdonképpen olyan, többségében 2-6 oldal terjedelmű kisebb írásnak (összesen huszonkettőnek) a gyűjteménye, amelyek irodalmi műfajukat tekintve leginkább novellának nevezhetők. Ezek tárgya külön-külön is különböző. Van közöttük visszaemlékezés a boldog gyermekkorra, hajdanvolt szerelmi románc, egy hajléktalan magányos karácsonyi éjszakájának megindító leírása, a szelídgesztenyések állatvilágának élete, egy ókori római légionárius tiszt emlékének felidézése stb.

Ami ezekben az ízes nyelvezettel megírt, hangulatos kis történetekben közös: a helyszín. Vagyis a Lövérek! Ez köti össze és fűzi a sokféle írást egységes, mégis sokszínű kötetbe.

Mi a “lövér”?

A könyv terjedelmének 72+6 oldalban történő feltüntetésében mit jelent az utóbbi egyjegyű szám? Szómagyarázat-gyűjteményt és annak irodalmi forrás-

helyeit. Ezt a fejezetet a könyv végén helyezték el. Hasznos is ez, mert a kis történetek helyszíneit közelebbről nem ismerő ebből megtudhatja, hogy például a szövegben szereplő Brennender Berg (Égő-hegy) a kiváló feketeszén-bányájáról egykor híres Brennbergbánya kis település régi neve.

Igen ám, csak hogy a kb. száz kifejezést tartalmazó kis értelmező szótárban éppen a könyv címe: a “Lövér” szó nem szerepel. Ami azután még előfordul ilyen írásmódban is: Löver, lövér. Az utóbbi a leggyakrabban.

Aki kicsit is hallott már Sopron történetéről, a kifejezés magyarázataként rögtön rávágja: a löverek azok a középkori íjászok voltak, akiknek ennek a városrésznek a helyén volt a szálláshelyük.

Szabó Jenő könyvéből azonban egy olyan értelmezés tetszik kitűnni, hogy könyvében a “lövér” kifejezés egy-egy olyan parcellát jelent ebben a hegyvidéki városrészben, amelyet az esetek többségében élősvény határol, alakja és nagysága változó, de csaknem az ősi természetes állapotában van. Vagyis a kertművelés csak a gye- és sövénygondozásra szorítkozik. Ezen túlmenően legfeljebb gyümölcsfákat ültettek rá, beleértve a szelídgesztenyét is. Némi virágot csak a lövérházikó környékére ültettek. Ott esetleg sziklakertet is létesítettek.

Szabó Jenőnek azonban van egy líraibb meghatározása is (5. oldal): “A lövér része az égbolt is és a föld, amelynek mélyében milliónyi láthatatlan élet van. A lövérnek csak a telekkönyvben vannak határai, itt – felfelé és lefelé – végtelen.”

Király Pál

forestpress
erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

Nagyszabású MEGOSz rendezvény volt

Tartalmában gazdag és érdekes, ki-vitelében impozáns volt a *Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Szövetségének* (MEGOSz) konferenciája, amelyet *Kecskeméten, a Valkon-2007 Kft.-nek* a Mindszenti körúton levő telephelyén a cég, valamint a *Fanyarka Erdészeti Kft.* operatív támogatásával bonyolítottak le, de támogatta a Vidékfejlesztési Minisztérium is.

Több százan vettek részt a nagy találkozó az ország minden részéből. A felszólalók között pedig országos szintű közéleti személyiségek szerepeltek.

A konferenciához gépbemutató, este pedig baráti találkozó is kapcsolódott.

Terjedelmi okok miatt nem vállalkozhatunk a több órán át tartott konferencia tucatnyi előadója, illetve felszólalója részéről elhangzottak részletes közvetítésére. E helyett néhány jellemzőnek tartott téma kiemelésére, illetve kijelentés idézésére szorítkozhatunk.

Előtérbe kerültek a közjóléti célok

Egy szép vadászkiert-füvősszám jelezte a rendezvény megnyitását, majd a levezető elnök: *dr. Sárvári János*, a MEGOSz üv. elnöke üdvözölte a hazai és külföldi résztvevőket, a különböző intézmények és szervezetek képviselőit.

Elsőként *Jakab István* parlamenti képviselő, *az Országgyűlés alelnöke* és egyben Mezőgazdasági Bizottsága Erdészeti Albizottságának elnöke fejtett ki néhány gondolatot „az Önök igen fontos és értékes munkájával, s a jövővel kapcsolatban”. Példásnak nevezte, hogy az erdészek tudatosan Kárpát-medencei dimenzióban gondolkodnak és működnek együtt, s ez az együttműködés jelen van a konferencián is. Az erdő szerepét a társadalom szempontjából nélkülözhetetlennek nevezte, az állami és a magánszektor együttműködését pedig nagyon fontosnak a versenyképesség szempontjából.

Jakab István felszólalásában már megjelent az a két motívum, amely azután ilyen-olyan aspektusban a további felszólalásokban is megjelent, végighúzódtott a konferencia egész szellemi tartalmán: az erdők közjóléti szerepe

az Európai Unió politikájában és ennek pénzügyi vetülete a támogatási politikában a 2014-2020 közötti évekre szóló költségvetési ciklusban. Az elnök, úgy nyilatkozott: az EU tisztában van azzal, hogy az erdészet támogatás nélkül nem tudja az erdők közjóléti funkcióját igazán kibontakoztatni.

Ezt erősítette beszédében *dr. Bogárnár Lajos*, a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) helyettes államtitkára is, aki azt mondta: az EU figyelme most kezd igazán az erdészet felé fordulni. A VM feladata minél több információ eljuttatása a magánszektorba is, mert a magánerdőgazdálkodás összefonódott a vidékfejlesztéssel. Most az erdők ökoturisztikai szerepének, lehetőségeinek a bemutatása a cél.

Györffy Balázs, a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara elnöke azt mondta el, hogy a 2013-ban megszervezett kamara elsőként a MEGOSz-szal kötött stratégiai együttműködési megállapodást. Annak elnökét, *Luzsi Józsefet* pedig máris bevonták a kamarai vezetés munkájába: a NAK központi Erdő- és Vadgazdasági Osztályának lett a vezetője.

Mindez annak az alapelvnek a jegyében történt, hogy a kamara nem vetélytársa, hanem partnere kíván lenni a szakmai szervezeteknek. Elismeréssel szólt a MEGOSz-nak a gazdálkodók összefogására irányuló nagy és eredményes munkájáról. „Szintén nagyon fontosnak tartotta a 2014-2020 közötti fejlesztési időszakot, s a kamara céljaként jelölte meg: minél több forrást az ágazatba, de minél kevesebb adminisztrációt! Ugyancsak nagyon, fontos feladatuk a tulajdonosi és a gazdálkodói érdek közötti összhang megteremtése.

Nemzetközi jellegű volt a találkozó

A három országos szintű magyar felszólaló után három külföldi vendég lépett a mikrofonhoz.

Rudolf Rosenstatter, a 117 ezer erdőtulajdonost képviselő *Oszták Magánerdő Szövetség* elnöke arra mutatott rá, hogy bennünket, osztrákokat és magyarokat „családi kapcsolatként köt össze a közös történelem (a „sógorság”),

továbbá a közös kultúra és erkölcs. Arra intett: ösztönözzük az ifjúságot, hogy szerezzen erdőt, mert a saját tulajdon nagy erőt ad.

Milán Ovsenik, a Szlovák Magánerdészeti Unió elnöke érdekes módon nem a közös múltat, történelmet, kultúrát jelölte meg a térségünk erdszeit összekötő kapocsként, hanem az EU erdőstratégiáját – mert ez fogalmazza meg jövőnket.

Szakács Sándor, a Székelyföldi Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Szövetségének (APAPET) elnöke üdvözlő beszédében azt a javaslatot vetette fel: a szlovák, osztrák, magyar, székely erdészek kössenek egymással egyezményt arra irányulóan és annak érdekében, hogy közös erdészeti politikát tudjanak képviselni az Európai Unióban.

A külföldi vendégek után a szűkebb pátria képviselői üdvözölték a rendezvényt: *Nyitrai András*, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke, *Nagypál Sándor*, Kecskemét város alpolgármestere, *Kecskeméti Sándor*, a Valkon-2007 Kft. üv. igazgatója és *Sipos István*, a Fanyarka Erdészeti Kft. ügyvezetője.

„Együtt-gondolkodás – együtt-dolgozás!”

A nagyrendezvény első szakaszának sorrendben utolsó szereplője maga a MEGOSz elnöke, *Luzsi József* volt.

Az elnök megállapította, hogy az előtte szólók a Kárpát-medence közepén élő, közös történelmü képviselői a szakmának és közös gondolkodás alapján beszélnek. A közös gondolkodás mellé azonban pénzforrások is kellenek. A következő időszak sokkal több forrást igényel, ha végre kívánjuk hajtani az erdészet előtt álló közjóléti feladatokat. *Luzsi József* szerint nagyon kevés a környezetvédelemre fordítható forrás.

Az elnök néhány napi, kurrens téma érintése után az együttműködés sürgetésével és fontosságának hangsúlyozásával fejezte be beszédét: „Együtt-gondolkodás – együtt-dolgozás!”, nemzetközi viszonylatban is.

Az üdvözlőbeszéd elhangzása után *Luzsi József* elnök a MEGOSz „*Rimler Pál*” Emlékérmével tüntette

ki érdemeinek elismeréseként Góhér Zoltán izsáki erdőgazdálkodót és szakirányítót, aki meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést.

Hazai és külföldi előadók szereplése

A nagyrendezvény második főrésze kifejezetten szakmai konferencia jelleggel zajlott le, kiadós előadásokkal és kapcsolódó vitafórummal. Terjedelmi korlátok miatt csak megemlíteni tudjuk a három hazai és a két külföldi előadás címét.

– *Szedlák Tamás* erdészeti szakértő (EU Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság, Brüsszel): Az EU Közös Agrárpolitikájának célkitűzései a 2013 utáni időszakra.

– *Lapos Tamás* főosztályvezető-helyettes (VM Erdészeti, Vadászati és Halászati Főosztály): A vidékfejlesztés erdészeti jogcímeinek 2007-2013. évi felhasználása és nemzeti tervezése a 2014-2020 közötti időszakra, különös tekintettel a 2014. évre.

– *Nagy Imre* tudományos munkatárs (Erdészeti Tudományos Intézet Ökonómiai Osztálya, Sopron): *Jövönk a hengeresfa ültetvény!* Egyébként ennek az

előadásnak a címe volt az egész *nagyrendezvény jelmondata*.

– *Milán Ovsenik* (Szlovák Magánerdészeti Unió, alelnök): Áttekintés Szlovákia erdőgazdaságáról.

– *Franz Grill* erdőigazgató (Salzburg): Az erdészeti munkák uniós támogatási rendszere és mértéke Ausztriában.

*

A konferencia lezajlása után a házigazda rendező szervek kellemes, svédasztalos rendszerű ebéddel vendégelték meg a résztvevőket. Majd a Valkon-2007 Kft., valamint az Andreas Stihl Kereskedelmi Kft. által forgalmazott erdő- és mezőgazdasági gépek közül tekinthettek meg néhány új, modern konstrukciót *Jócsák Attila* erőgépkereskedelmi vezető szakszerű kalauzolásával.

Amint már bevezetőnkben említettük, az érdekes, tartalmas, sok új információt nyújtó, az erdőgazdálkodás magánszektorát (de még az államit is) hatékonyan segítő, a közösségi szellemet is jól ápoló, értékes nagyrendezvény baráti találkozójával ért véget.

Király Pál

Címképünk Greguss László felvétele: Márciusi napfelkelte

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXIV. évfolyam 1. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1146 Budapest, Thököly út 58-60.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

A Szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Halmágyi János elnök.

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál.

Nyomda:

Press Time Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 15.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@presstime.hu

Felelős vezető:

Schmidt Dániel ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

Jókívánság nem vész kárba

Híradónk periodikus megjelenéséből fakadó egyik nehézségünk az, hogy meglehetősen nehéz egy-egy szigorúan kötött időpontú témához kapcsolódó írásunk megfelelő időzítése. Vagy túl korainak tűnhet a megjelenése, vagy elkésettnek.

Ilyen fix dátumú téma tavasszal például a Nemzetközi Nőnap és az ahhoz fűződő köszöntés. Erről cikkezni február elején még korai, március végén pedig már elkésettnek tűnik. Mit tegyünk?

Egy idős, tapasztalt kolléga tanácsa segített ki bennünket lélektani egy helyben való kecmergésünkből, aki határozottan kijelentette, hogy a jókívánság az aktualitás dátuma előtt is 180 nappal és utána is 180 napig érvényes! A jókívánság nem vész kárba, mondotta.

Eme bölcs tanácstól felbátorodva döntöttünk úgy, hogy március vége ide vagy oda, mi igenis megemlékezünk kolléganőinkről, asszonyokról-leányok-

ról, munkahelyiekről és háztartásbeliekről, fiatalokról és szépkorúakról egyaránt és *meleg szívvel üdvözljük őket a Nemzetközi Nőnap alkalmából*.

Igen ám, csak hogy jószándékunk jószerevével mindjárt az első mondatnál megfeneklett. Ugyanis ekként szándékoztunk írásunkat kezdeni: „Szeretettel köszöntjük kedves kolléganőinket az „X” Nemzetközi Nőnap alkalmából! Ámde ki tudja azt hitelesen, pontosan, egyértelműen megmondani, hogy mikor is volt az első hivatalos Nemzetközi Nőnap?!

Amint azt Híradónk 2009/1. (februári) számának 14. oldalán egyszer már megírtuk, a nők nemzetközi napja induló alkalmának 1917. március 8-át tekintik azokban az országokban, ahol a Nemzetközi Nőnapot egyáltalán megünneplik. A világ első nőnapját, mint ünnepélyes politikai demonstrációt viszont még 1911. március 19-én tartot-

ták meg Németországban, Ausztriában, Dániában és Svájcban. Akkoriban a nők választójogának kivívása érdekében rendezték a demonstrációt.

A magyar nők 1913-ban csatlakoztak a nemzetközi nőmozgalomhoz. Hivatalosan azonban csak az 1945-ös rendszerváltás után, 1948-tól vált a megemlékezés rendszeressé.

Politikai demonstrációból jámbor népszokás lett

Az 1989-es polgári rendszerváltás után gyanús színezetet kapott minden (nem vallási, hanem társadalmi) ünnep, ami 1989 előtről származott; így Március 8. és talán Május 1. is.

Közbevetve megjegyezzük: sajnos – írjuk mi – a Fásítás Hónapját s annak demonstratív megnyitását is kiöntöttük a fürdővízzel együtt a nagy rendszerváltási buzgólkodásban; csak azt nem

tudjuk, hogy miért? Az erdőtelepítések-fásítások széles körű társadalmi propagálása ma éppoly érdeke és fontos feladata volna a szakmának, mint mondjuk nyolcvan évvel ezelőtt. Ha Kaán Károly egy napra felkelne a sírjából, bizonyára ő is ezt mondaná.

A Nemzetközi Nőnap az elmúlt évtizedekben amolyan joviális népszokássá szelídült, amikor is a munkahelyeken a férfi kollégáknak illet egy kis virággal kedveskedniük kolléganőik irányában, sőt ez a szokás a családi életbe is „begyűrűzött”.

A vállalati-intézményi szakszervezeti bizottságok, munkahelyi funkcionáriusok feladatát képezte, hogy a figyelmeskedés ne legyen teljesen az esetlegesség műve, illetve a véletlenség áldozata. Jelentősebb számú nődolgozó esetén ünnepséget is tartottak, amelynek szónoka vagy a vállalati, munkahelyi vezető volt, vagy az szb.-titkár. Gyakran erre az alkalomra időzítették a vállalati kitüntetések egy részének átadását is nődolgozók, bizalmi „kartársnők” részére (a többi inkább Április 4., Május 1., Augusztus 20., November 7. alkalmára). Átadták az elmaradhatatlannak számító kis hóvirágcsokrot, esetleg törpe kankalint is. Jobb helyeken az ünnepséget egy kis büfé zárta, de legalább egy csésze kávé.

Persze, a termelőszövetkezeti földelken vagy a tavaszi erdősítésekben, erdőtelepítésekben, a gyakran csípős koratavaszi időben bebugyoláltan, dermedt, vöröslő kézzel dolgozó lányok-asszonyok körében mindez jóval szerényebben zajlott le – vagy sehogy. Ott nem volt se rózsaszál, se kankalin, se kávé. Hóvirágot meg szedhetett mindenki magának, ha talált. Akkoriban ezt még nem büntették.

A Nőnap, mint politikai demonstráció eredetéről és céljairól nemigen beszéltek az ünnepi szónokok. S ha mégis, akkor csak óvatosan, inkább csak múlt időben. Mert hát a női egyenjogúság dolgában – ugyebár – a szocializmusban már minden rendben volt.

Rendszerváltás után nőideál váltás

A polgári rendszerváltás után ez az egész egyenlősdi ügy a szőnyeg alá került, mint az „átkos” retorikáinak egyike, az „Egyenlő munkáért egyenlő

bért!”, vagy „Nőket, fiatalokat a vezetésbe!” és hasonló lözungokkal együtt.

Sőt! Az egy-kettőre, mármint egy-két év alatt milliárdossá avanzsált ügyes vállalkozó, a busásan fizetett menedzser lett a társadalmi ideál. Persze, a női ideál is. No, nem a busásan fizetett vagy milliárdos férjre gondolunk (ámbár ez a változat sem teljesen elvetendő), mint a nők ideáljára. Hanem arra a nőre, aki nem ragad le a hagyományos nőszerepek: a fakanál, a mosógép, a gyerek-szoba, a család, a férj mellett. E helyett életének fő célja „az önmegvalósítás”. Az önkitaljesítés, akinek a vállalkozás, a vezérigazgatói iroda, az üzleti tárgyalószoba, a vállalati luxusautó az élettere. Ruhatára – ha nem divatszabó készíti – legalább is Calzedonia-boltból származik a kiegészítőkkal együtt (évente legalább kétszer cserélve a garnitúrát). Vállalati „training”-re Thaiföldre vagy Las Vegasba illik utaznia. A munka fáradalmait pedig Hawaiiin vagy egy Costa Concordia típusú óceánjáró üdülőhajón piheni ki (rosszabb esetben Madeira szigetén).

Vagy mégis más kellene?

Azután ismét csak kiderült, hogy valami nem stimmel az új ideál körül. Ugyanis: fogy a magyar, fogy a GDP, fogy a munkáskéz, fogy az adófizető. S újra fel kellett találni azt is, amit már 1937-ben Magyarországon is feltaláltak: a minimálbért. Rájöttek, hogy nem csak főnökasszonyokra van szükség, de WC-takarítókra, libatömlőkre, disznó-hizlálókra, éjszakás nővérekre, szőlőkapálókra is. Esélyegyenlőségi Minisztériumot is állítottak fel, élén miniszternővel, de ez – mármint a minisztérium – nem bizonyult hosszú életűnek és a városmajori szép új épületből szálloda lett.

Ismét új nőideáljaink vannak tehát: 65 éves korukig szorgalmasan dolgozó; ha kell, tanyán élő; idős napjaik megélhetési pénzét gondosan számlán gyűjtő; az öreg szülőkről gondoskodó; s minél több gyereket szülő nők kellene. (Havvan éve politikai jelszó is hirdette Rákosi apánk ajakáról, hogy „Leánynak szülni dicsőség – asszonynak kötelesség!”). De biztatták a felnőtté vált legényeket is – gyermektelenségi adóval.)

De félre az iróniával és a politikával, tisztelt férfitársaim.

Szakszervezetünk arra biztatja Önöket: ha elérkezik a jövő évi Március 8.-a, ne habozzanak szeretettel üdvözölni családi és munkahelyi környezetük nőtagjait egy puszival, egy tiszteletteljes kézcsókkal, egy kis virággal a Nemzetközi Nőnap alkalmából!

K. P.

Nem csak pécsieknek ajánljuk

A történelmi ökológia tudománya már nem egészen újkeletű, de napjainkban mindenesetre virágzó ágazata Historia múzsa tudományának. Többféle céllal és különböző eszközökkel azt igyekszik felderíteni, hogy milyen lehetett természeti környezetünk állapota az előtt, mielőtt az ember azt még számottevően megváltoztatta volna. (Persze, az erdész is tudja, hogy hosszú távon nem csak az ember okozott maradandó változásokat a természetben.)

Ilyen tárgyú az a 268 oldalas tudományos mű, amelyet Dénes Andrea szerkesztett „Pécs és környéke növényvilága egykor és ma. Botanikai és tájtörténeti tanulmányok” címmel. S amelyet a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága adott ki a „Studia Pannonica (A) Series Historico-naturalis” sorozat 12. tagjaként.

A 12 dolgozatot tartalmazó, magas tudományos színvonalú, ugyanakkor érdekes és olvasmányos kötetben szinte nincs olyan írás, amely ne foglalkozna az erdők növényzetével kisebb-nagyobb, de inkább nagyobb mértékben. Részletekbe terjedelmi korlátaink miatt nem mélyedhetünk.

Két szempont miatt is ajánlhatjuk Pécsen és Baranyán kívüli T. Olvasóink figyelmébe is. 1. Az egyes tanulmányokhoz kapcsolt gazdag szakirodalmi jegyzékekben számos olyan művet fedezhetnek fel, amelyek az ország más területeinek hasonló feltárása, feldolgozása alkalmával is jól felhasználhatók. 2. Maga a mű is jó mintául szolgálhat ahhoz, hogy egy-egy természetföldrajzi tájegység vagy tájrészlet botanikai múltját és jelenét miként lehet célszerűen feldolgozni, a témát „megfogni”.

Király Pál

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XXIV. évfolyam 2. szám, 2014. június

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Kongresszus után

*

AGFEE szimpózium

Bukarestben

*

A magyar erdészeti politika
stratégiai irányai

*

Az „akác ballhé”

*

STIHL Timbersports

*

Túra a Brassói-havasokban

*

„HuminPower + Fe”

*

„Datum Zboroviae
sub centum tiliis”

*

Technikus sorsok

*

Halottaink

Kongresszus után

„A 2014-es év Szakszervezetünk életében a változás éve lesz.” Ezt írta Híradónk előző, 2014/1. számában a 2. oldalon dr. Halmágyi János, az EFDSz elnöke „Kongresszus előtt” című írásában.

A mondat prófétikusnak bizonyult, mert a május 8-án lebonyolított V. és egyben tisztújító kongresszusunk valóban hozott változásokat Szakszervezetünk életében és ezek a legmarkánsabb módon éppen az elnöki, valamint a főtitkári pozíciót érintették. De lássuk sorjában az eseményeket.

Barton Gábor határozott levezető elnök volt

Miután a szakma vállalatainál-intézményeinél az elmúlt hónapokban lebonyolították a tisztújító taggyűléseket, az ott megválasztott kongresszusi küldöttek Budapesten, a központunk elhelyezését jelentő Thököly úti irodaház (az egykori un. OKISz Labort) Baross-termében gyűltek össze az EFDSz vezetőségének megválasztására.

A küldötteket dr. Halmágyi János üdvözölte, majd átadta az ülés vezetését Barton Gábornak, az Ipoly Erdő Zrt.-nél működő szakszervezeti bizottságunk titkáranak, a választási Jelölő Bizottság elnökének.

Barton Gábor példás körületekintéssel, nyugalommal és fegyelmezettséggel, „baki” nélkül látta el levezető elnöki feladatát az időnként feszült légkörű és felforrósodott hangulatú ülésen.

Elsőként megválasztották a Mandátumvizsgáló, valamint a Szavazatszámoló Bizottság elnökét és tagjait, továbbá a jegyzőkönyv vezetőjét és hitelesítőit. Majd Górász László elnökségi tag, a Mandátumvizsgáló Bizottság elnöke jelentette a kongresszusnak, hogy a megválasztott 52 küldöttből 43 fő jelen van, tehát az ülés határozatképes.

A küldöttek mellett két-három meghívott személy is részt vett a kongresszus ülésén. Közöttük volt az ülés második felében Prof.Dr. Kuti László is, konföderációnknak, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülésnek az elnöke.

Ezt követően Barton Gábor ismertette a napirend tervezetét, amit az előzetesen szétküldött meghívó is tartalmazott.

Érdemi, izgalmas tanácskozás folyt

Az első, jelzés értékűnek is felfogható feszültség ekkor jelentkezett, mert a kongresszus a napirendet a témák tervezett sorrendiségével nem fogadta el. Horváth Borbála, zalai titkárunk ugyanis javasolta, hogy az EFDSz Alapszabályainak a módosítása a napirend első helyéről az utolsóra kerüljön. A javaslat indítéka nyilván az volt, hogy az idő ne teljen el mindjárt az ülés elején ügyviteli részletkérdéseken való aprólékoskodásokkal. S emiatt ne keletkezzen időzavar (s esetleg küldöttlétszám csökkenés) a kongresszus valódi téjének tartott tisztújítás, a személyi kérdések alapos megtárgyalása során.

A napirend a javasolt sorrendi módosítással került elfogadásra.

Ennek megfelelően a kongresszus a 2013. évi számviteli beszámoló és a 2014. évi költségvetési terv megvitatásával kezdte tartalmi munkáját. Pintér Szilviának, az EFDSz által megbízott könyvelő iroda vezetőjének megbetegedése miatt ezt a jelentést Dudás Péter főtitkár terjesztette a küldöttek elé.

A pénzügyi jelentés borzolta a kedélyeket

Régi tapasztalat, hogy az ilyen és hasonló témákat a testületek formálisnak szoktak tekinteni és ugyancsak formálisan gyorsan túlhaladnak rajtuk.

Hát ez most éppen nem így történt. Számos észrevétel, kritikai megjegyzés jelezte ismét a feszültség kialakulását, az elégedetlenséget. Ennek egyik tárgyi alapja nyilván az lehetett, hogy bevételeink csökkennek.

Az elhangzottakból röviden a következőket emeljük ki.

- A költségvetést be kell tartani!
- A szakszervezet nem lehet profitorientált szervezet. Az érdemi munka pénzügyi alátámasztása mellett a

szakszervezeti vagyoni megőrzésére kell törekedni.

- Az Elnökség év közben is, lehetőleg negyedéves ütemezéssel és dokumentumok alapján kísérje figyelemmel a költségvetés alakulását.
- A kiadások (százalékban kifejezett) nagyobb túllépését az erre hivatott bizottság (pl. a PEB) engedélyezze. Ha pedig ez előzetesen nem történt volna meg, utólag indokoltassa.

Most is felvetődött az örökzöld téma: milyen arányban kerüljön megosztásra a tagdíjbevétele a befizetés helyén visszamaradó részre és a központ számára történő befizetésre.

Közvetlenül érintette ezt a napirendi pontot a következő: a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentése a 2009-2014 közötti időszak pénzgazdálkodásáról. Ezt Kolozsvári Ákos, a PEB elnöke terjesztette elő. A tartalmi és vitabeli átfedések miatt ezzel külön nem foglalkozunk.

A kongresszus végül mindkét beszámolót elfogadta.

Beszámoló az elmúlt időszakról

Ezután következett az Elnökség beszámolója a IV. kongresszus óta végzett munkáról és fejleményekről, dr. Halmágyi János előterjesztésében.

Az írásos beszámoló 12 sűrűn írt oldalra rúg, amit kis Híradónkban terjedelmi okok miatt nem áll módunkban leközölni. Az elnök azonban szóbeli kiemeléseket fűzött a küldötteknek előzetesen eljuttatott dokumentumhoz, így ebből ragadunk ki néhány gondolatot.

Az elnök elsőként emlékeztetett arra, hogy Szakszervezetünk a múlt évben emlékeztethet (volna) meg fennállásának 20. évfordulójáról. Ezért köszönetet mondott az alapítónak, mindenekelőtt az EFDSz két volt vezető tisztségviselőjének: Barta László elnöknek és Herczeg Miklós főtitkárnak. Rámutatott továbbá, hogy a beszámolási időszakban nehéz körülmények között, a munkavállalók és érdekképviselőik szempontjából kedvezőtlen politikai atmoszférában kellett dolgozni. Jól mutatta ezt a 2012 nyarán életbe lépett új Munka Törvénykönyve, megalkotásának és el-

fogadásának körülményei. Egyébként is sok volt a jogszabályok száma, amelyek bonyolultabbá tették életünket.

Részben a körülményekkel is magyarázható a szakszervezeti taglétszám csökkenése, aminek a megállítása, a létszám megtartása: óriási feladat! Ennek egyik része az, hogy meg kell szólítani a fiatalokat.

Rázós ma a szakszervezeti út

Halmágyi János beszéde közben feltett egy igen súlyos, a kongresszus időbeli aktualitásán messze túlmutató kérdést: *hogyan viszonyuljon Szakszervezetünk a politikához?*

Ez nem csak a mi problémánk. Ezzel kapcsolatban érintette konföderációs kötődésünk problematikusnak tartott témáját is (és nem csak ő).

Az elnök bőven foglalkozott ágazati kollektív szerződésünk akut gondjával is, feltéve a kérdést: kudarcunk-e az aláírásának hiánya? Ugyancsak taglalta belső, külső és nemzetközi kapcsolatrendszerünket is.

Dr. Halmágyi János ezzel zárta beszámolóját: *az EFDSz-ben szükség van a generációváltásra!*

A kongresszus az elnökségi beszámolót különösebb vita nélkül, egyhangúlag elfogadta.

Berényi Gyula főtitkár

Berényi Gyula 1948. június 22-én született Budapesten. Általános iskola befejezése után már eldöntötte, hogy a természet közelében szeretne dolgozni, ezért végezte el a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Technikumot.

Munkásságát 1966-ban az Erdészeti Tudományos Intézetben (ERTI) Budakeszi Kirendeltségén kezdte. Erdésztechnikusként, erdővédelmi kutatásokban vett részt. Többek között vadkárelhárítással, majd a fenyvesek országos egészségi állapotfelmérésével foglalkozott. Számos erdővédelmi eljárás üzemi méretű kísérleteinek szervezését végezte, kiemelten a légi erdővédelmi eljárás kialakításában

Nagy generációváltás ugyan nem történt ezután, de a vezetőségválasztás eljárása mindenesetre lezajlott.

Titkos választás, többes jelölés, új elnök, új főtitkár

A Jelölő Bizottság elnöke, Barton Gábor megtette jelentését és előterjesztette azokat a név szerinti javaslatokat, amelyeket a bizottság az elmúlt hónapokban összegyűjtött.

A jelentésből az derült ki, hogy *minden vezető tisztségre többes jelölés történt* (kivéve a PEB elnökét) és elnökségi tagságra is több személyi javaslat érkezett, mint a testület létszáma.

A személyi javaslatok ismertetése után Halmágyi János felkérte az elnöki és a főtitkári tisztségre egyaránt javasolt Berényi Gyulát, Nyugdíjas Bizottságunk eddigi vezetőjét, hogy ismertesse szakszervezeti múltját, a mozgalomhoz való kötődését, korábbi szakszervezeti tevékenységét.

A választás további alakulása, eredménye arra enged következtetni, hogy az alapos válasz teljesen kielégítő, meggyőző lehetett a kongresszusi küldöttek számára Berényi Gyula választhatósága szempontjából.

A szavazás titkos írásbeli voksolás volt, mégpedig nem egyetlen lista alapján egy menetben, hanem tisztségenként

történt közreműködéssel. Később, erdő-sítéstechnológiai kutatási feladatokkal kapcsolatos szervezést, azok bonyolítását végezte az ország számos területén. Részt vett az országos vadkárelmérésben, kiemelten a Mátra, Nyugat-Bükk és a Kiskunság északi részén. Önálló feladatként bekapcsolódott az akác törzsfák kijelölésébe, felvételezésébe.

Elgondolása alapján egy kutató csoportban, 1989-ben kezdték meg a közönséges dió erdészeti hasznosításával kapcsolatos országos szintű kutatásokat, amely lezárásaként kézikönyvet jelentettek meg „Diófából erdőt” címmel. Ehhez kapcsolódott egy 30 peres oktatófilm elkészítése is. Mindezek mellett a pécsi Janus Pannonius Egyetemen okl. humán-szervező diplomát szerzett.

1982 és 1997 között az Erdészeti Tudományos Intézet személyügyi és igazgatási vezetőjeként dolgozott. Ezt

külön-külön, egymás után. Ismét forró lett a terem levegője.

Elsőként elnököt választott a kongresszus. Ez csak a második menetben sikerült, amikor *szoros küzdelemben*, Halmágyi és Dudás fej-fej mellett haladva végül is *Dudás Pétert választották elnökké.*

Az eredmény kihirdetését követően nem példátlan, de körünkben mindenestre némileg szokatlan mozzanat következett. Dr. Halmágyi János ugyanis kijelentette a kongresszus plénuma előtt, hogy Dudás Péter megválasztásához gratulálni sem nem tud, sem nem akar, s vele semmilyen beosztásban együtt dolgozni nem tud, ezért *minden további jelöltségtől visszalép* (alelnöknek, főtitkárnak is javasolták).

Ez a bejelentés leegyszerűsítette a választás menetét, mivel Berényi Gyula egyedüli főtitkár-jelölt maradt és 30 szavazattal ellenszavazat nélkül meg is választották.

A további tisztségviselők

A két alelnöki tisztségre a leszűkült jelölőlista alapján (amelyről már letűnt Dudás és Berényi, mint már más tisztségre befutott személy) Górász Lászlót (VADEX Zrt.) és Ivádi Lászlót (Egererdő Zrt.) választották meg.

Az Elnökségbe a következő öt személy került:

(Folytatás a 4. oldalon)

követően felkérésre a Munkaügyi Minisztérium Közmunka Tanácsában az erdészeti közmunka beindítása volt a feladata. 1999 végétől 2002 elejéig a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Rektori Hivatalának Titkársági Osztályát vezette. 2002-től visszatért főigazgatói megkeresésre az ERTI-be, ahol 2010. évi nyugdíjazásáig az intézet titkárságvezetői munkakörét töltötte be.

Szakmai tevékenységét három alkalommal, miniszteri dicsérlettel, valamint az Alföldi Erdőkért Emlékéremmel ismerték el.

Szakszervezet terén az ERTI mintegy 100 fős tagságában bizalmi, majd 5 éven keresztül elnök volt, amelyről munkaköri összeférhetetlenség miatt kellett lemondania. Nyugdíjasként, az EFDSZ nyugdíjas tagjait képviselte különböző fórumokon 2009-2014 között.

AGFEE szimpózium Bukarestben

Híradónk 2012/3., szeptemberi számának 3-4. oldalán, valamint 2013/2., júniusi számának 2-3. oldalán már írtunk arról, hogy a CEF (Council of European Foresters = Európai Erdészek Tanácsa) patronálása alatt, eme szervezetnek a romániai Iasi-ban lebonyolított kongresszusa alkalmával létrehozták az *Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportját* (*Advisory Group of Forest Experts from Europe*, röviden: AGFEE). Arról pedig, hogy mi az ABFEE, lapunk 2012/3., szeptemberi számának 3-4. oldalán részletesebben írtunk.

Most arról számolhatunk be, hogy a közelmúltban (április 10-én) az AGFEE Bukarestben nemzetközi szimpóziumot rendezett a következő témakörben: „Erdészeti stratégiák a különböző európai országokban”.

A helyszín a ROMSILVA székháza volt

A szimpózium helyszíne a Román Államerdészet (ROMSILVA= Regia Nationala a Padurilor) nemrég felépült, három nagy blokkból álló épületegyüttesének egyike, modern székházának konferenciaterme volt. A szépen parkosított államerdészeti központ a román főváros észak-nyugati térségében, egy tó közelében áll és tömegközlekedési eszközzel, villamossal is megközelíthető.

A tanácskozás munkáját Dipl. ing. Marian Stoicescu, a Román Erdészeti Szakszervezeti Konföderáció (CON-SILVA) elnöke vezette. Az elnökség tagja volt és üdvözölte a megjelenteket Doina Adriana Pana vízügyi, erdészeti és halászati miniszter asszony, valamint dr. ing. Adam Craciunescu, a ROMSILVA vezérigazgatója, aki azután előadást is tartott. Helyet foglalt az elnökségben Acad.Prof.Dr.ing. Victor Giurgiu, a Ro-

mán Tudományos Akadémia, valamint a Román „Georghe-Sisesti” Mezőgazdasági és Erdészeti Akadémia (A.S.A.S.) tagja, aki 85 éves korát meghazudtoló lendülettel tartott szintén előadást. S ott volt az elnökségben az EFDSz elnöke, a magyar delegáció vezetője, dr. Halmágyi János is, minthogy a CEF elnökség tisztét jelenleg Szakszervezetünk látja el.

AGFEE kitüntetések átadása

Az üdvözlések elhangzása után elsőként egy ünnepélyes ceremóniával kezdődött a rendezvény. Az elnöklő M. Stoicescu tiszteletdiplomákat (Merit Diploma of AGFEE), egyeseknek pedig még ezt megtevézve egy un. *Kristálytrófeát* – vagyis egy impozáns cseh ólomüveg vázát – adott át az AGFEE elnöksége nevében, az európai erdészetben hosszú időn át eredményesen kifejtett aktivitásuk elismeréseként. A váza egyik oldalán annak üvegébe benyomott ezüstlapra vésték az adományozó neve mellett a kitüntetett személy nevét és a 2014 évszámot, így teremtve meg a kapcsolatot az oklevél és a trófea között.

A magyar küldöttséget illetően dr. Halmágyi János tiszteletdiplomát, dr. Király Pál pedig Kristálytrófeát is kapott.

Az előadások

Az ünnepélyes mozzanatot követően megkezdődtek az előadások. Ezek címét külön-külön nem soroljuk fel, mivel tulajdonképpen ilyen vagy olyan változatban, de mindegyik a szimpózium témájának valamilyen variánsa volt. Az előadók pedig (a már említett M. Stoicescu, A. Craciunescu és V. Giurgiu úron túlmenően) a következők voltak:

- Prof.Dr. Zorán Govedar + Dipl.ing. Keren, Bosznia,
- Dr. Halmágyi János + dr. Király Pál, Magyarország,
- Dr. Ing. Dumitru Galupa, Moldova,
- Prof.Dr. Nenad Petrovic, Szerbia,
- Dr. Ion Dubovici + Prof.Dr. Igor Solovij, Ukrajna (Lviv).

A szimpózium következtetéseit a román Dipl. ing. Radu Apolzan foglalta össze. Mi ugyanezt a saját megfogalmazásunkban a következőkben tesszük meg.

Sok a hasonlóság

Szembetűnő volt, hogy az együttműködésben részt vevő országok valamenyiben készült valamilyen erdészeti stratégia, mégpedig a XXI. évszázad első évtizedének első felében, zömmel a 2002-2005 közötti években. Új erdőtörvény pedig az évtized második felében, zömmel 2008-2010 között.

Az egyes stratégiák kulcsszavai is azonosak: fenntarthatóság, az erdei ökoszisztémák biodiverzitásának megőrzése, közjóléti célú erdőgazdálkodás, az erdő három fő funkciójának azonos értékűsége, lokális munkahelyteremtés, hozzájárulás az üvegházhatás csökkentéséhez, szénmegkötés és hasonlók.

Mindez azt a benyomást kelti, mint ha valamilyen láthatatlan irányító centrumból központi vezérlés alapján történt volna a stratégiai teendők meghatározása. Ez azonban nyilván csak a véletlen egybeesés műve.

Érdemes volna elemezni

A stratégiák sok azonos vonása miatti hasonlóságát azonban az egyes országok természetföldrajzi és társadalmi-

(Folytatás a 3. oldalról)

Benei Béla (NEFAG Zrt.), Ecsegi Istvanné (Északerdő Zrt.), Horváth Borbála (Zalaerdő Zrt.), Mézes Lajos (KEFAG Zrt.) és Sipos Imre (KAEG Zrt.).

A Nyugdíjas Bizottság elnöke Gilicze Péter lett (KEFAG Zrt., korábbi elnökségi tag), minthogy a bizottság

eddig elnöke, Berényi Gyula főtítkárrá lépett elő.

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnöke ismét Kolozsvári Ákos. Tagjai: Battáné Császár Erika, Kalotainé Varga Margit (Északerdő Zrt.).

A választások lezajlása után az új elnök, Dudás Péter köszöntét fejezte ki elődjének, Halmágyi Jánosnak vég-

zett munkájáért, a küldötteknek pedig a tisztségviselők megválasztásában kifejezett bizalmukért.

A kongresszus az utolsó napirendi pontként elfogadta az EFDSz Alapszabályait a Fővárosi Törvényszék által eszközölt módosításokkal és ezzel befejezte munkáját.

Király Pál

A magyar erdészeti politika stratégiai irányai

Ez a cikk annak az angol nyelvű előadásnak a szövege, amelyet az AGFEE (Advisory Group of Forest Experts from Europe = Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja) Bukarestben 2014. április 10-én lebonyolított konferenciáján a magyar delegáció (dr. Halmágyi János és dr. Király Pál) részéről dr. Halmágyi János, az EFDSz akkori és a CEF (Council of European Foresters = Európai Erdészek Tanácsa) ez idő szerinti elnöke előadott.

A konferenciáról Híradónk jelenlegi számának 4-5. oldalán közlünk rövid tudósítást.

*

Az erdőtelepítés és fásítás folytatása

Magyarország Európának erdőben-fában egyik legszegényebb országa: 9,3 millió hektár területéből mindössze 1,934 millió hektár a faállománnyal borított terület, ami *20,8%-os erdősültségnek* felel meg. Annak ellenére van ez így, hogy 1950 óta a Magyar Állam nagy erőfeszítéseket tett az erdőterület

növelésére és az élőfa-készlet gyarapítására. Nem is eredménytelenül, mert a nagy erdőtelepítések megkezdése előtt mindössze 11,8%-os volt az ország erdősültsége, vagyis *az elmúlt hat évtized alatt sikerült az erdők területét a duplájára emelni. Ám ez a mennyiség még mindig nagyon kevés* önmagában is és az Európai Unió átlagához viszonyítva is; kevés gazdasági szempontból és humánökológiai szempontból is.

Ezért a magyar erdészeti politikának hagyományos módon továbbra is változatlanul a *legmarkánsabb eleme az erdőtelepítés és a fásítások folytatása. A stratégiai cél kb. 25-26%-os erdősültség elérése* – mégpedig lehetőleg a Tisza folyótól keletre fekvő fátlan országrészben.

Az általánosan alacsony erdősültség problémáját ugyanis tetézi a *meglévő erdők egyenlőtlen területi eloszlása*. A Duna folyótól nyugatra eső országrész, valamint az ország északi határa mentén húzódó Északi-középhegység erdősültsége az országos átlagnál jóval magasabb (helyenként eléri a 70%-ot), s a Duna-Tisza közén is eléri az átlagot. A Tiszától keletre, a Romániával hatá-

ros térségekben azonban az erdősültség 10% alatt van, de ezen belül *vannak olyan kisebb térségek, amelyek erdősültsége még a 2%-ot sem éri el*. Nyilvánvaló, hogy ez a helyzet az ott lakó emberek szempontjából megengedhetetlen. Úgy vagyunk az erdőnek a társadalom életében betöltött szerepével, mint a vitaminoknak a szervezetben betöltött szerepével: *a vitaminból sem sok kell* – mindössze néhány milligramm – *de ez a kevés: nélkülözhetetlen!*

Sajnos, a polgári rendszerváltást a magyar gazdaság is megsínylette átmenetileg és ennek egyik következményeként az állami erdőtelepítések üteme is megtorpan. A tőkeigényes, de lassan és alacsony tőkehozammal megtérülő erdőtelepítési tevékenység pedig nem igazán vonzó a magántőke számára.

Ezért Magyarország számít az Európai Unió támogatására annak érdekében, hogy tovább javuljanak az ország ökológiai adottságai.

A meglévő erdők megóvása és sokoldalú hasznosítása

Az erdőterület elégtelenségéből fakad a magyar erdészeti politika másik

gazdasági adottságaiból eredő *sajátos vonások* is motiválták. A magyar delegáció például azzal kezdte jelentését, hogy hat évtized nagy és eredményes erdőtelepítési erőfeszítései ellenére országunk még mindig Európa erdőben-fában egyik legszegényebb országa, már csak Dánia, a Brit-szigetek, Hollandia és Málta áll mögöttünk. Ezen belül a Tiszántúl erdősültsége jószerevével nem haladja meg a 10%-ot, de vannak olyan kisebb térségei, ahol még a 2 %-ot sem. Ez az ott élő emberek szempontjából, humánökológiai szempontból nyilván megengedhetetlen. Ezért változatlanul egyik fő feladatunknak kell tekintenünk az ország zöldfelületének gyarapítását. Ezen a téren stratégiai célunk a kb. 25 %-os erdősültség elérése és ebben számítunk az Unió segítségére.

Érdemes volna az egyes országok most már rendelkezésünkre álló jelentéseit magyarra fordíttatni, alaposan elemezni és szélesebb körben ismertté tenni. Régióink, szomszédaink vonatkozásában számos értékes információhoz

juthatnánk erdészeti politikájuk további törekvéseit illetően.

Köszönet román kollégáinknak

Bukaresti tudósításunkat román kollégáink tevékenységének méltatásával zárjuk.

Románia nem kis ország, lakosainak a száma országunkénak a duplája, területe pedig több mint két és félszerese. S ez a terület természeti kincsekben igen gazdag. Többek között sok az erdő és a fa, ezen belül a gazdaságilag is értékes erdő és az iparifa. Ugyanígy a rekreációs-turisztikai-idegenforgalmi szempontból is igen értékes, szép, erdős vidék is. Az egykori erős, alaposan fel-fegyverkezett Jugoszlávia szétesését követő hatalmi vákuum nyomán Románia kezd az észak-balkáni térség középhegyméjébe fejlődni, amihez meg is vannak az adottságai. Rátermetett politikusainak köszönhetően aktívan, kezdeményezően van jelen a nemzetközi politikában. Ezt

még az olyan kis mozzanat is jelzi, mint a CEF létrehozása, s ezzel kapcsolatban brüsszeli törekvései. A szívós munka eredményességét jelzi a most ismertetett szimpózium is.

A tanácskozás azonban nem csak értékes és eredményes volt, hanem *szívélyes, kellemes atmoszférájú* is. A baráti vendéglátást és segítőkészséget e helyről is *őszintén és ismételtlen megköszönjük* Marian Stoicescu úrnak, a CONSILVA elnökének, a szimpózium főrendezőjének és munkatársainak (Radu Apolzan), akik személy szerint is foglalkoztak a magyar delegációval. Továbbá Eugen Szilagyi erdőmérnök úrnak, szintén régi barátunknak, aki a román-magyar tolmácsolásban volt segítségünkre.

A magyar delegáció utazását a Nemzeti Munkaügyi Hivatal által működtetett Ágazati Párbeszéd Bizottság támogatta, amiért ezúton is köszönetet mondunk.

Király Pál

hosszú távon is stabil, állandó motívuma: *a meglévő erdők fokozott megóvása és sokoldalú, intenzív hasznosítása*. Ennek köszönhetően a polgári rendszerváltás idején sikerült elkerülni az állami erdők tömeges privatizálását. Csak csekély mennyiségű állami erdő került magánkézbe ott, ahol a privatizáláshoz nem állt rendelkezésre elegendő mezőgazdasági terület és ezek az erdőfoltok is többnyire mezőgazdasági földek közé ékelődött kisebb zárványterületek voltak. Azt pedig büszke öntudattal mondhatjuk: *éppen Szakszervezetünk kezdeményezésének és kitartásának köszönhető, hogy amikor Magyarország új Alaptörvénye 2011-ben elkészült, a termőtalaj és a vízkészletek mellé az erdő is bekerült az Alkotmányba*, mint amely a Nemzet közös örökségét képezi, s amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége (P/cikk).

Közbevetett megjegyzés: érdemes volna áttekinteni, hogy az Európai Unió tagállamai közül hány ország alaptörvénye tartalmaz hasonló komoly előírást az erdőre vonatkozóan?

Az erdők hasznosítását érzékelteti az erdőterület elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása:

Gazdasági	62,6%
Védelmi	36,3%
Közjóléti	1,1%
Összes	100%

Fenntartható erdőgazdálkodás

Az erdőstratégia következő, szintén hagyományosan régi és stabil elve *a fenntarthatóság*, vagyis az, hogy *csak annyi fát termeljünk ki az erdőkből, amennyit az élőfa-készlet növedéke lehetővé tesz!*

A magyar erdők élőfa-készlete jelenleg 366 millió m³, az évi folyónövedék 13 millió m³, az évi fakitermelés pedig 7,7 millió m³.

Ezekből a számokból is látható, hogy *jóval kevesebb fát termelünk ki erdeinkből, mint amennyi lehetséges volna*. Ennek elsősorban a jelenlegi gazdasági válság az oka. A nagy fafelhasználó iparágak Európa-szerte pangnak, a fapiac nyomott, a kitermelt fa eladása nehézségekbe ütközik. Közrejátszik ebben *erdeink fajfaj-összetétele, elegyaránya* is. Erdeink 78%-át ugyanis *kemény*

lombos fafajok alkotják (akár területi arányukat tekintjük, akár az élőfa-készletet); mintegy 9% a *nyárok* aránya, míg az ipar által leginkább igényelt *fenyő* aránya csak 13% (zömmel erdei- és feketefenyő).

Az a különös helyzet áll fenn tehát országunkban, hogy egy abszolút fahiányon belül relatív fabősséggel rendelkezünk kemény lombos faanyagokból. Ezekből korábban jelentős mennyiséget exportáltunk, félkész- vagy késztermékek formájában nyugat-, észak- és dél-európai országokba. Ezek az exportpiacok azonban a válság éveitől jelentősen beszűkültek.

A fenntarthatóság az erdőgazdálkodásban azonban ma már többet jelent, mint a túltermelés elkerülését. A gyakorlatban azt jelenti, hogy *az erdőborítás folyamatosságát biztosító* csoportos természetes felújítást alkalmazunk mindenhol, ahol az lehetséges. Az erdőművelésben pedig a száraló-erdő üzemmodort. *Őshonos fafajokból álló, vegyes korú, elegyes faállományok kialakítására törekszünk*, mert az ilyen állomány-szerkezet biztosítja az erdők élővilága *biodiverzitásának* megőrzését, az erdők jó egészségi állapotát és ellenállóképességét.

Ezt az erdőkezelési elvet általánosságban elfogadta a szakma, de úgy tűnik, hogy nem mindegyik fafaj esetében lehet sikerrel alkalmazni. A gyakorlati kivitelezéssel kapcsolatban még több kérdést kell tisztázni –például ökonómiai kérdéseket.

A fenntartható, természetközeli erdőgazdálkodás jobb elméleti megalapozása érdekében Erdészeti Tudományos Intézetünk *erdőrezervátum-hálózatot* hozott létre az országban. Segíti ezt a munkát a már jóval korábban létrehozott Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszer is.

Erdészeti természetvédelem

A rezervátum-téma már rámutat erdőstratégiánk következő komponensére: *az erdészeti természetvédelemre* is. Ennek évszázados múltja van Magyarországon, de valójában nagy lendületet az 1970-es években kapott az ügy, amikor egy *Brassóban diplomázott erdőmérnök kolléga, Rakonczay Zoltán* lett a magyar természetvédelem csúcsirányítója. Napjainkra államigazgatási szempontból a

természetvédelem már fölébe is kerekedett az erdészetnek és feszültségek keletkeztek a két tevékenységi kör között. (A természetvédelemnek külön államtitkársága van a Vidékfejlesztési Minisztériumban, az erdészetnek csak egy osztálya.) Az erdészek azzal vádolják a természetvédőket, hogy *túlzottak az igényeik, mindent le akarnak védeni* és farkast, medvét, hiúzt akarnak a kertek alá hozni. A természetvédők pedig azzal replikáznak, hogy *az erdészek nem látják a fától az erdőt*, mert profitorientáltak és termeléscentrikusak. Mindazonáltal az Európai Uniónak az erdészeti természetvédelemmel kapcsolatos céljai és elvárásai folyamatosan kibontakozóban vannak.

Itt utalnunk kell egy speciális problémára, amely a közelmúltban merült fel uniós természetvédő oldalról, de máris erős vihart kavart a magyar közvéleményben. Ez az *akác* probléma. Arról van szó, hogy a természetvédők egy része teljesen ki akarja irtani az akácot (*Robinia pseudocacia*), mondván, hogy csak 300 éve érkezett az országba ez az észak-amerikai fafaj, amely azonban invazív, agresszív és kolonizáló faj. Való igaz, hogy 24%-os területi arányával még a nemes tölgyeknél is nagyobb területet foglal már el és indokolt bizonyos intézkedéseket hozni a visszaszorítására. Ám csupán megemlíteni kívántam ezt a témát, részletekbe most nem bocsátkoznék.

Részvétel a Nemzeti Energiastratégia és a Nemzeti Vízstratégia megvalósításában

Már utaltunk arra, hogy erdeinkből lényegesen kevesebb fát termelünk ki, mint amennyi a fenntarthatóság elvét is szem előtt tartva kitermelhető volna, s ennek jórészt piaci okai vannak.

Van azonban egy másik lehetőség, amely ezt a gondot enyhítheti, s amelylyel egyúttal egy másik országos gond enyhítéséhez az erdészeti hozzájárulhat. Ez a Nemzeti Energia Stratégia megvalósításában való részvétel.

Magyarország energiaforrásokban is nagyon szegény ország, ezen a téren nagy mennyiségű importra szorulunk. Ráadásul az Európai Unió Magyarországot arra kötelezte, hogy *2020-ra* a megtermelt, illetve felhasznált energia

14,65%-ának megújítható forrásból kell származnia.

Ez a szám jelenleg 8-9% körül mozog és ezen belül az erdei dendromasz-sza már eddig is fontos szerepet játszott megtermelésében. Ez részben szállítható hosszban termelt hőerőművi tüzfát, részben fűrészelt-hasított háztartási tüzelőt jelentett. A fatüzelés a reneszánszát éli; szaporodnak a faaprítékok, fabrikett, faelletet gyártó vállalkozások, továbbá az ilyen tüzelőanyaggal működő, főleg az automatizált üzemmódot lehetővé tevő tüzelőberendezések. Ma már ott tartunk, hogy már-már hiányhelyzet mutatkozik a tűzifa piacán.

Felelős állami vezetők is úgy látják, hogy az erdeinkből a szakszerűség legcsekélyebb sérelme nélkül kitermelhető fatömeget akár 10 millió m³-re lehetne fokozni, hőenergetikai hasznosítás céljára.

A Nemzeti Vízstratégiát 2013-ban dolgozta ki a Kormány; a téma az erdészetet több szempontból is érinti, de egyelőre csak érintőlegesen tudunk vele foglalkozni. Magyarországon elég gyakoriak az árvizek és ilyenkor a laikus közvélemény azonnal azt emlegeti: azért van az árvíz, mert az erdészek irtják az erdőt! Valójában a felszíni vizeink 95%-a határainkon túlról érkezik és onnan sem azért, mert az erdészek a folyók vízgyűjtő területén – úgymond – „irtják az erdőt”.

Az új Vízstratégia újdonsága, hogy amíg a korábbi koncepciók az árvizek minél gyorsabb levezetésére koncentráltak, addig a mostani a minél több víz visszatartására és hasznosítására pl.: aszály idejére. Ebben lesz szerepe az erdőgazdálkodásnak, aminek a részleteit még ezután kell kidolgoznunk. Amiért stratégiai szempontból felvetjük az ügyet, annak oka az, hogy ki kell építenünk rendszeres kapcsolatainkat ukrán és román kollégáinkkal ebben az ügyben, mert egymásra mutogatások és alaptalan vádaskodások helyett kölcsönös párbeszédre, tisztánlátásra, együttműködésre és nem utolsósorban a közvélemény objektív tájékoztatására van szükség mindegyik országban.

A közjóléti célú erdőgazdálkodás fejlesztése

Végül, de nem utolsósorban a közjóléti célú erdőgazdálkodás fejlesztését

említjük meg, mint a magyar erdészeti politika stabil, markáns stratégiai elemét.

Ennek az erdészeti tevékenységnek is több évtizedes múltja van Magyarországon (főleg az 1960-as évtized volt látványos, eredményes ebből a szempontból). A polgári rendszerváltás, a fellépő tökehiány bizonyos megtorpanást, stagnálást hozott ezen a téren is, az utóbbi hónapokban azonban ismét fellendülni látszik. Például a közelmúltban maga a Miniszterelnök adott át a rendeltetésének egy felújított erdészeti turistaházat, amelyet több tucat fog követni egy kidolgozott program szerint. Szaporodnak országsszerte az erdei iskolák, táborok és más közjóléti létesítmények. A soproni Erdőmérnöki Karunkon erdőpedagógus szakmérnök képzés indult. Nem egy konzervatívabb gondolkodású szaktársunk már kissé sokkalja is, ami ezen a téren történik, de a szakma egésze – így Szakszervezetünk is – viszont inkább kevesli azt a pénzt, amit az erdészet erre a célra kap az állami költségvetésből. Álláspontunk az,

hogy nem mehet a vállalati kollektíva zsebére az erdők fokozódó közjóléti célú társadalmi igénybe vétele. Ezen a téren azonban a fejlődés: feltartozhatatlan! S ezzel együtt szaporodnak a konfliktusok is az erdészet és a társadalom között, amivel az érdekvédelmi szervezeteknek is foglalkozniuk kell. (Korábban a vadászokkal alakult ki feszült viszonyunk.)

A magyar erdészeti politika most felvázolt prioritásait a 2009-ben alkotott új erdőtörvényünk is tartalmazza (2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról). Szakszervezetünk ezekkel az alapelvekkel egyetért és azok megvalósítását támogatja a maga eszközeivel, mivel úgy ítéli meg, hogy azok egyaránt szolgálják az erdő, az erdészeti dolgozók és a társadalom érdekeit, számos dolgozó-társunknak biztosítanak munkahelyet, megélhetést a mában is és perspektívában is.

Dr. Halmágyi János –
dr. Király Pál

MEGHÍVÓ

a XVIII. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokra!

2014. augusztus 22-23-24.

Szombathely

Ebben az évben Szakszervezetünk és a Szombathelyi Erdészeti Zrt. közös operatív szervezésében kerül lebonyolításra – immár a tizennyolcadik alkalommal – legnagyobb éves rendezvényünk, a tagság körében nagy népszerűségnek örvendő Erdészeti és Faipari Sportnapok.

A helyszínek: zömmel a Szombathelyi Haladás Sportegyesület létesítményei.

Versenyszámok: futás 200 és 800 méteren, úszás 50 méteres távon, kispályás labdarúgás, teke, asztalitenisz, streetball, sakk, tarokk.

Az érdekesnek és izgalmasnak ígérkező rendezvényre tisztelettel és szeretettel várjuk tagtársainkat, s minden kedves érdeklődőt, versenyzőnek is, szurkolónak is!

A jelentkezésre, részvételre, a program részleteire vonatkozó tudnivalókat a zártkörűen működő állami erdőgazdasági részvénytársaságoknál, valamint szakmai intézményeinknél működő szakszervezeti bizottságaink titkárai megkapták és készséggel állnak rendelkezésre információkkal. Megtekinthetők ezek a Szombathelyi Erdészeti Zrt. honlapján: www.szherdeszet.hu

Az Erdőgazdaságon belül a főszervezői feladatokat Doncsecz Gábor közgazdász, belső ellenőr látja el.

A versenyek mellett Szombathely városa is számos érdekes és szép látnivalót kínál!

Valamennyi sportolónak jó felkészülést, valamint eredményes és balesetmentes versenyzést kívánunk! Jelmondatunk: „Ennek a versenynek csak nyertesei lesznek – mert a legfontosabb: a részvétel!”

Az „akác-balhé”

A „balhé” a közönséges, köznap (nem irodalmi) szóhasználatban eléggé elterjedt kifejezés. Jelentése: zenebona, láрма, veszekedés, botrány.

Ilyen lármázás, balhézás tapasztalható hónapok óta legelterjedtebb fafajunk, a *fehér akác* körül. Eredete, oka az, hogy Brüsszelben, az Európai Unió vezető testületeiben (Európai Parlament, Európai Tanács) az ott ülő képviselő hölgyek és urak megunták: *az EU évente több mint 12 milliárd eurót (!) költ az un. özönfajok, vagyis a kontinensünkön nem őshonos, hanem véletlenül behurcolt vagy szándékosan betelepített invazív növény- és állatfajok visszaszorítására, s az általuk okozott károk enyhítésére.*

Ez bizony szép summa, nekünk, magyaroknak különösen nagynak tűnik (kb. 3 billió 720 milliárd forint, az euró napi árfolyamától függően).

Egy jelenleg is létező lista szerint 12.122 inváziós fajt tartanak nyilván. Ezek közül mintegy 1.200 Magyarországon is megtalálható, mégpedig a következő összetételben: növény 714, gerinctelen állat 392, gomba 70, gerinces állat 19.

Halálra ítélve?

Az Európai Parlament nemrég megszavazta azt a rendelettervezetet, amely megtiltja minden olyan faj természetvédelmi tenyésztését, amely rákerül arra a tiltólistára, amelyet az Európai Tanács állít össze ezekben a hetekben. A jogszabály életbelépéséhez még az Európai Tanács jóváhagyása szükséges.

A hírek szerint a tiltólistára kerülne a *fehér akác* (*Robinia pseudocacia* L.) is, amely így nem volna tovább terjeszthető hazánkban sem.

Az erdészet egyáltalán nem tekinti „balhézásnak” azokat az észrevételeket, amelyek a társadalom részéről a fafaj hazai térfoglalásával kapcsolatban felmerültek. Ellenkezőleg: *nagyon is komolyan veszi azokat és felelősséggel kíván reagálni rájuk.* Annál is inkább, mert bizonyos kritikák és aggályok már korábban és más fajokkal kapcsolatban is felmerültek és intézkedéseket kívántak. Emlékezzünk például az un. gyertyánveszélyre, amely ellen maga

a nagy *Kaán* Károly emelt szót, vagy a kőris veszélyre. Egyik legnagyobb botanikusunk, *Jávorka* Sándor hat évtizeddel ezelőtt ezt írta fölöttébb nagy népszerűsége szert tett könyvében az „Erdő mező virágai”-ban (13.p.):

„Az akácnak túlságosan kényszerű térfoglalása az ősi, vegyes tölgyeserdő rovására nem kívánatos jelenség. Az okszerű erdőművelés bizonyára gondoskodik az akác-kultusz kellő korlátok közé szorításáról.”

A legelterjedtebb fafajunk!

Jávorka Sándor az imént említett helyen még az akácok 13 %-os térfoglalásáról beszél a magyar erdőkben. Ám az okszerű erdőművelés bizony nem gondoskodott a következő évtizedekben a kellő korlátok közé szorításukról. Sőt! Természetellenesnek kell tartanunk azt az állapotot, miszerint *a magyar erdőkben jelenleg már az akác a legnagyobb területet elfoglaló fafaj a maga 24 %-ával, amely a nemes tölgyek 20,8 %-os területarányát is meghaladja!*

A helyzet abnormalis voltát jelzi az is, hogy amíg a tölgyek *élőfakészlete* az összes élőfakészleten belül nagyjából arányos a területi arányukkal (23,4 %), addig az akác esetében ez mindössze 13,5 %. Ez nem csupán azzal magyarázható, hogy az akácok zöme fiatal, 10-30 év közötti korú állomány, hanem azzal is, hogy *az akácoknak egy jelentős része nem a fafaj igényeinek megfelelő termőtalajon áll.* Ennek több oka is van; részben történelmi okok, pl. egykori tulajdonosi döntések, jórészt volt úrbéres közbirtokossági erdőkben, de ezek részletes fejtegetésébe most nem mélyedünk.

A téma morális vetülete

Egy erdész sem híve az erdei ökoszisztémában helyet foglaló valamely élőlény, egy faj totális kiirtásának, még a jövevény vagy éppen az ember által betelepített faj esetében sem, hacsak az nem jelent közvetlen és súlyos veszélyt magára az emberre nézve.

A természetes erdei ökoszisztéma életébe beavatkozó erdész szabályozó feladatkörébe tartozik a helyenként és

időnként jelentkező abnormitásoknak a normális, helyesnek tartott mederbe történő visszaterelése.

Ez a teendő az összességében értékes, sokoldalú egzóta haszonnövényként megismert akácfa esetében is és nem az általános fitogenocidium!

Megítélésünk szerint az akác-problémának erdészeti, sőt azon túlmenően általános bioetikai (vagy talán ökoetikai) vonzata is van. Indokolt volna ezeket is részletesen kifejteni és az erdészet állásfoglalásának kialakítása során felhasználni.

Az etikai megerősítés azért is hasznos, mi több, szükséges volna, mert *szakmai állásfoglalásunknak nemzetközi jelentősége is lehet.*

A statisztikákat jobban ismerők szerint ugyanis az *Unióban létező akácoknak mintegy a fele hazánkban található.* Bár nem rokonszenves ez a kifejezés, de tény, hogy „akác-nagyhatalom” vagyunk. Annál is inkább, mert a II. világháború óta a magyar erdészet komoly méretű szellemi energiát és sok pénzt fektetett be az akáctermesztés és hasznosítás fejlesztésébe. Nem is hiába, mert pl. akácnemesítőink eredményeit külföldön is széles körben elismerték.

Jellemző ebben a tekintetben például az a körülmény, hogy – legjobb tudomásunk szerint – a magyar erdészeti szakirodalom alkotásai közül eddig mindössze egyetlenegy művet fordítottak le kínai nyelvre és adtak ki, s ez Keresztesi Béla akác-kismonográfiája volt.

Az említettek alapján feltételezhető, hogy az akác-üggyel érintett többi uniós országban is (és talán magában Brüsszelben is) *odafigyelnek arra, hogy Magyarország milyen álláspontot foglal el az ügyben,* s talán befolyásolja saját véleményük és intézkedési tervük kialakítását.

A döntés perspektivikus hatása

Tetézi a döntéshozók felelősségét, hogy nem csupán egy pillanatnyi adott helyzet kezeléséről van szó, hanem egyben perspektíváról is. Arról, hogy az Európai Unió szakadatlanul növekvő faszükséglete közepette az államközös-

ség mennyire hagyatkozzon a globalizáció nyújtotta lehetőségekre, konkrétan a faimportra (olykor a más égtájakon rablógazdálkodásból származó fa importjára), s mennyire szorgalmazza gyorsan növő fajok termesztése révén belső ellátásának fokozását, *önállóságának erősítését* – például a *megújuló energiaforrásokból előállított energia termelésének vonalán*. Hogyan legyen meghúzva az adott konstans földterületen a határ az élelmiszertermelés, az iparifatermelés, a zöldenergia- (dendromaszsa-) termelés, valamint a természetvédelem között? Mindenestül és egyszer s mindenkorra kidobjuk-e az akácot az európai Noé bárkájából – s vele együtt esetleg még néhány más fajtát is – vagy hosszú távon is szánunk neki bizonyos szerepet erdeinkben? S hol és milyen és mennyit?

Kétségtelen, hogy nem lesz könnyű dolog az észérveknek, az érdekeknek és az érzelmeknek ebben a tarka kavalkádjában a megnyugtató megoldást megtalálni.

Mit lehetne tenni?

Nem óhajtanánk a zsurnalisztika oldaláról a döntésre hivatott nagyok dolgába beleavatkozni. Mindazonáltal úgy véljük: talán tudunk mi is néhány hasznosítható gondolatot felvetni.

Először is elő kellene venni az akácatermesztés (+ Alföldfásítás stb.) mértékadó szakirodalmát és alaposan áttekinteni a jelenhez elvezetett utat (nehogy a fürdővízzel együtt a csecsemőt is kiöntsük). Viták, érvek és ellenérvek régebben is voltak a szakmában, ezek újragondolandók.

Másodszor: le kell ülni egy asztalhoz a másik féllel, a természetvédekkel és higgadt tárgyalóstílusban megismerni egymás szándékait és azok alátámasztását. *A tárgyalások alapelve: ne azt keressük, hogy kinek van igaza, hanem azt, hogy mi az igazság.* Keressük az ésszerű kompromisszumokat (ami nem azonos az elvtelenséggel).

Harmadszor: talán célszerű volna egy olyan átfogó, országos felülvizsgálatot végezni minden olyan erdőrészt esetében, amelyben az akác elegyaránya a 30 %-ot meghaladja, mint amilyen egykor a nyárasok esetében végeztek. Kétségtelen, hogy ebben a főszerep az erdőfelügyeleti + erdőrendezői ap-

parátusra hárulna. Mivel azonban ez az apparátus túlterhelt, az állami erdőgazdasági részvénytársaságok esetében mellőzhetetlennek tűnik ezek erdőművelőinek a bevonása is a felülvizsgálatba.

Mivel ez a feladat egyelőre egyik érintett szerv munkatervében sem szerepel – természetesen *pluszköltség*.

Mindig mindent a maga helyére!

Abban talán már a felülvizsgálat indulásakor egyet lehetne érteni: minden olyan termőhelyen, amely az egykor ott tenyésztett, *őshonos fajok szempontjából I - II. osztályú termőhelynek minősült*, de ezeket – ilyen vagy olyan okból – az akác váltotta fel, feltétlenül indokolt az eredetihez közelálló (természetközeli) állományviszonyok helyreállítása. A többi esetben *erdőrészletenkénti helyszíni, egyedi döntés szükséges*.

Lehetnek olyan semmit érő, hitvány akácok is, amelyeknek bizonytalan ideig történő további fenntartása az erózióveszély, talajmegkötés szempontjából egyelőre indokolt.

Az akác sorsával kapcsolatos további országos stratégiát egy ilyen átfogó helyzetfelmérés összesített adatai alapján lehetne megfogalmazni.

Kiemelt akácok körzetek

Nehezebbnek látszik a feladat olyan térségek esetében, amelyek jelenleg is kiemelt akáckörzeteknek tekinthetők, annyira meghatározó az akác tömeges jelenléte a tulajdonos, a gazdálkodó és a környezet, a tájgazdálkodás szempontjából (méhészet, szőlészet, vadgazdálkodás, munkaerő-foglalkoztatás stb.).

Mivel a legtöbb általános érvényű szabályozás mellett vannak egyedi kezelést igénylő kivételek is, így ezeket az akácok körzeteket is kiemelten kell kezelni és az ott élőkkel külön-megállapodásra jutni. Ezt az EU is beláthatja és elfogadhatja.

Azt az elvet ugyanis nem feledhetjük, ami szerint „*aki rendel – az fizet!*”. Ha valaki a magyar erdőgazdaságba, a magyar tájba három évszázad alatt szervesen beágyazódott akác esetében a fafaj-, illetve állománycserét szorgalmazza, akkor természetes igény, hogy

ennek költségeit, valamint a gazdálkodás elmaradt hasznát meg kell térítenie a tulajdonos/gazdálkodó részére. Nem kis pénz lesz.

Ahhoz pedig erdésznek sem kell lenni, inkább csak vidéken élő embernek, hogy valaki tudja: az akácot kiirtani komisz nehéz munka. A mechanikai irtás nehezen vezet eredményre. Minél jobban vágják, annál inkább sarjad, nehezen adja meg magát.

Eddig is célravezetőbbnek mutatkozott speciális *arboricid vegyszerek alkalmazása*.

Ám ki tudja azt a hatásvizsgálatot elvégezni, hogy mit jelent többszáz ezer hektár erdő kiirtásához szükséges vegyszer mennyiség (esetleg ismételt) bevittele az ökoszisztémába? A mai vegyszer-árak melletti költségekről nem is beszélve.

Megfontoltan haladni!

Az már az eddigi társadalmi reakciókából is kitapintható volt, hogy *a magyar társadalom az akác-ügyben nem egységes. A többség akácpárti*, mégpedig úgy tűnik, hogy a fajsúlyosabb, politikailag befolyásosabb többség.

Az erdőszet kényes helyzetben van, mert ha nem jól vezényli le ezt az ügyet, sokat veszíthet – morálisan is, forintban is, euróban is. *Megfontoltan kell tehát haladnunk – de haladnunk kell!*

Cikkünk megírásához felhasználtuk Horn Andrea „Egységes EU-s fellépés” című írását (www.metropol.hu), valamint a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság által a múlt évben kiadott „Erdővagyon, erdőgazdálkodás Magyarországon” című statisztikai kiadványt. További ajánlott irodalom dr. Keresztesi Béla szerk.: „Akácatermesztés Magyarországon.” (Budapest, 1965. – Akadémiai Kiadó.)

Király Pál

STIHL Timbersports Profi-favágóverseny Budapesten

Ilyen még nem volt...! Az ország szívében, a fővárosban, azon belül is a *Budai Várpalota un. oroszlanos* (belső keleti) *udvarában* bonyolították le „A világ legjobb sportfavágója” címért folytatott nemzetközi favágóversenyt! Tegyük mindjárt hozzá: olyan hatalmas közönségérdeklődéstől kísérve, hogy a biztonsági szolgálatnak időnként be kellett zárnia az amúgy nagy tömeg befo-gadására alkalmas, tágas udvar kapuját a nem kívánt mértékű zsúfoltság kiala-kulásának elkerülése végett. (A belépés díjtalan volt.)

Alapos volt a szervezés

A nagy érdeklődésnek több rugója is volt. Elsősorban természetesen ma-gának a versenynek az érdekessége, látványossága, izgalmassága, aminek már nemzetközi jóhíre van. A másik tényező pedig a hazai főszervező: a bi-atorbágyi központtal működő *Andreas Stihl Kereskedelmi Kft. kitűnő előkészítő és lebonyolító munkája*. Bakon Gábor okl. erdőmérnök, cégvezető és csapata (Szentesi Levente marketing igazgató és még több más munkatárs) igen alapos, körültekintő, minden részletre odafigye-lő, a nagy profi versenyhez méltó *valódi profi szervező munkát végzett*.

Nem csak a verseny zökkenőmen-tes, pergő ritmusú lebonyolításának volt meg minden feltétele, hanem annak is, hogy a közönség jól érezze magát. (Ám-bár úgy tűnt, mintha még egy italmérő

hely elkelt volna a bőgaratú drukker-eknek.)

S volt egy kis szerencse is ebben a sikerben, mert a legszesélyesebb ápri-lissal vetekedő idei május közepi időjá-rás nem okozott gondot, a feketén go-molygó hatalmas felhőkből egy csepp eső sem esett.

A verseny menetét egy óriási mére-tű, kiváló minőségű színes kivetítőer-nyőn azok is zavartalanul figyelemmel kísérhették, akiknek a versenyporonddal szembeni lelátón már nem jutott hely.

Négy versenyszámban nyolc versenyző

A versenyen a sportfavágás körében már nemzetközi hírnévnek örvendő, külön-külön is több bajnokságot nyert *nyolc kiváló favágó mérte össze képes-ségeit, akik nyolc országot képviseltek*. Nevüket, nacionáléjukat az *eredmény-lista* tünteti fel.

A verseny két fűrész és két fej-szés, vagyis összesen *négy verseny-számból állt*.

Először egy 90 cm³ hengerűrtartal-mú Stihl benzinmotoros láncfűrészgép-pel egy korongot kellett levágni egy vízszintesen rögzített fűrészrönkből. (A verseny mindegyik számában *fenyőfa* képezte a művelet tárgyát.) Majd egy vízszintesen feltámasztott rövidebb, 32 cm vastagságú rönkdarabot kellett fej-szével középen két oldalról átvágni. (Ez

a versenyszám kvázi egy már ledöntött törzs fejszés darabolását színelte.)

Ezután ismét egy fűrész ver-senyszám következett. Azonban nem motorfűrészrel, hanem egy hatalmas egyszemélyes kézfűrészrel (amolyan óriási „rókafarkú” fűrészrel, amelynek fogai kb. 10 cm hosszúságúak – vagy, ha úgy tetszik: magasságúak – voltak). Ezzel kellett egy korongot leszelni egy 46 cm átmérőjű rönkből, 15 másodper-cen belül.

Az utolsó versenyszám szintén fej-szés volt: egy fémtartóban függőlege-sen rögzített 30 cm átmérőjű, rövidebb rönkdarab átvágása fejszével két oldal-ról. Ez a szám a fa fejszével történő ki-vágását szimulálta.

Szoros volt a küzdelem

A verseny értékelésének alapja az idő, számonként is külön-külön mérve századmásodpercnyi pontossággal. A négy részeredmény összesítése révén kapott érték mutatta meg, hogy melyik helyet vívta ki a versenyző a rangsor-ban.

Az értékelés, a bírói munka további részleteivel nem óhajtjuk terhelni a T. Olvasót. Csupán még annyit jegyzünk meg: *videofilmek is készültek a ver-senyről* és segítették a bírók munkáját. Előfordul ugyanis, hogy két versenyző annyira szoros időeredményt ér el va-lamely versenyszámban, hogy kénytele-nek videofelvételt igénybe venni az igazságos döntés meghozatalához.

A verseny látványosságát is és ver-seny-jellegét is fokozta, hogy a ver-senyzők nem külön-külön, egyesével egymás után léptek dobogóra, hanem *párosával* és startpisztoly dörrenésére vetették magukat a küzdelembe. *Így a vetélkedés kieséses rendszerű és több-fordulós volt*.

Biztatásban nem volt hiány

A verseny mibenlétének leírása és elolvasása tovább tart, mint ameny-nyi idő alatt egy-egy kemény kötésű és

A budapesti STIHL Timbersports verseny eredményjegyzéke (2014. május 17.)			
Helye-zés	Versenyző neve	Ország	Időeredmény (Perc:másodp.század mp)
1.	Brad Delosa	Ausztrália	0:59.25
2.	Jason Wynyard	Új-Zéland	1:02.10
3.	Mitch Hewitt	Kanada	1:11.06
4.	Martin Komarek	Csehország	1:11.96
5.	Matt Cogar	U.S.A.	1:23.32
6.	Daniel Vicente	Spanyolország	1:36.83
7.	Krystian Kaczmarek	Lengyelország	1:38.14
8.	Juhász István	Magyarország	1:53.38.

Túra a Brassói-havasokban

A II. világháború óta eltelt hét évtizednyi hosszú időből mindössze két olyan esetről tudunk, amikor is valamely kollégánkat *szakmai rendezvényen érte a váratlan halál*.

Ezek közül az egyik nem egészen egy éve, 2013. szeptember 7-én történt. Magyar erdészek egy csoportja (az OEE „Erdők a közjóért” Szakosztályának tagjai) szakmai tanulmányutat szervezett a romániai Brassói-havasokba, a terület megismerése és az ott folyó közjóléti célú erdőgazdálkodás tanulmányozása céljából.

Természeti szépségekben, s élményekben gazdag, szakmailag tanulságos bakancsos túra volt és senki nem sejtette, hogy tragédiába torkollik. *Az utolsó nap délutánján az egyik résztvevő: Kismartoni Károly megfáradt szíve ott, a gyönyörű havasok között, az Omulhegyen mondta fel örökre a szolgálatot.*

Az Ő emlékére és tiszteletére idézzük fel ennek a szomorúan végződött, de egyebekben nagyon szép útnak az emlékezetesebb mozzanatait.

ügyes favágó azt lebonyolította. Talán gyorsította az is a folyamatot, hogy a drukker harsány kórusa ugyancsak biztatta őket a gyors munkára. Jócskán láttunk a tömegben cseh és lengyel zászlócskákat lengetőket, de volt csillagos-sávós USA-zászló is. A legharsányabb ováció azonban mindig akkor hangzott fel, amikor a magyar Juhász István, a népszerű „Juhi” lépett a pástra.

Öreg estébe csavarodott már az idő, amikor az erős lámpák fényében fürdő dobogón elcsattant az utolsó fejszeceps és is befejeződött a verseny.

Az eredmény a többfordulós rendszernek megfelelően a sor vége felől az élre irányulóan alakult. Mindig a viszonylag leggyengébb időeredményt felmutatók rekedtek meg a rangsor valamely alsóbb fokán, estek ki a továbbhaladásból. Végül a Hewitt - Delosa és a Komarek - Vicente párosok között folyt a vetélkedés az első négy helyért, ezen belül az arany, ezüst és bronzéremért.

A végsőkig megfeszített küzdelemben a két nagyon távoli kontinens versenyzője, az ausztrál Brad Delosa és az újjélandi Jason Wynyard közül az eddigi világbajnok ausztrál került

Bevezetőnkben még elmondjuk-leírjuk azt is, hogy a négynapos túra során egy szenvedélyes természetjáró, a Nagyváradon lakó Daday Zsolt volt a túravezetőnk.

Irány: a Nagykőhavas!

Brassó átlagos tengerszint feletti magassága 600 méter. Túrásunk első napján, szeptember 4-én (szerdán) innen indultunk a Nagykőhavas 1630 méter magasságban levő menedékházig, majd onnan fel a csúcsra.

A Nagykőhavast Négyfalu község irányából hét útvonalon lehet megmászni. Ezek közül a leghíresebb az un. „Hét-létra szurdok”. Egy vízesés-sorozatról van szó, amely keskeny és meredek falú mészkőszurdokban zubog alá. Nevét onnan kapta, hogy a közlekedést hét meredek vaslétra teszi lehetővé benne. Kedvelt turisztikai látványosság. Sajnos, 2013-ban a tavaszi árvíz elsodorta az egész építményt. Így csak a helyreállítási munkák során már elké-

ismét az élre, mindössze 1,35 másodperc előnnyel, fantasztikus, egy percen belüli összteljesítménnyel! Ez is, de az egész eredménylista is mutatja ennek a versenynek a roppant szorosságát, feszítettségét. Hiszen az első és az utolsó helyezett összesített időeredménye között még két perc különbség sincs. Valóban a világ legjobb favágóit láthatta a közönség, akik közül senkinek sincs oka a restelkedésre, annyira szoros teljesítményt nyújtottak.

A bennünket leginkább érdeklő „Juhi”, a magyar Juhász István, sajnos, nem tudta kihasználni a hazai pálya előnyét és az utolsó helyen végzett.

Jól szolgálta a szakma népszerűsítését

Mindazonáltal senki nem érezte tragédiának a helyezések ily módon történt alakulását. Mert bármennyire is hangsúlyozzák a verseny „Champions Trophy” hivatásos, profi jellegét, mindenki tudja, hogy a legfontosabb a részvétel és az ilyen versenyeknek csak nyertesei vannak. S különben is, az a szép és jó a versenyzésben, hogy újra és

szült első létrára tudtunk felmenni, az ott dolgozó munkások jóindulatának köszönhetően. Tovább indulva mintha egy óriás dobált volna össze-vissza hatalmas kötömböket, amelyeket azután benőttek a fák. Megmászásuk komoly ügyességet igényelt, de csapatunk elszánt volt és felkészült.

A menedékháztól csodálatos kilátás nyílt a környező hegyekre és a távolban, a völgy mélyén fekvő Brassó irányába. A házban megebédelve és erőt gyűjtve, vágtunk neki a csúcsra vezető meredek útnak. Lassanként magunk mögött hagytuk az erdőhatárt, csak a kopár sziklák maradtak. A tetőről nyíló pompás panoráma azután kárpótolt bennünket minden fáradságunkért.

A lefelé vezető út sem volt kevésbé meredek és sehogyan sem akart véget érni. Végül mégis szállásunkra értünk, ahol gyors vacsora után hasonlóan gyors ágyba bújás következett. Kellett az erőgyűjtés a másnapi hegymászáshoz.

(Folytatás a 12. oldalon)

újra lehet kezdeni, s a győzelem reménye örökké él.

A versenyzők körében a sok eddigi közös élmény további gyarapodása tovább kovácsolja a kollegiális barátság, az egy csapathoz tartozás érzését is. A közönség pedig jól érzi magát és tanul is egyet s mást favágásból, az erdei munkából. A megismerés nyomán pedig növekszik a motorfűrész-fakitermelő szakma iránt érzett megbecsülés. Ez a STIHL Timbersports versenyek legfőbb haszna!

K. P

A Csukás-csúcs meghódítása

Prahova megye és Brassó megye határán van az ún. Kárpát-kanyar legmagasabb hegysége, a Csukás-hegy, 1954 méter. Elég nagy, 500-1000 méteres abszolút magasságok jellemzik, ezért első látásra magasabbnak tűnik, főleg télen, amikor a csúcsokat hó fedi.

Reggel autóinkon egészen 1200 méteres magasságba kapaszkodtunk fel egy meredek serpentinén, majd gyalogosan folytattuk utunkat a csúcsig, szerencsénkre szikrázó napsütésben. Váltakozó meredekségű ösvényeken küzdöttük egyre feljebb magunkat, az erdőhatár elhagyása után áfonyás és törpe borókás réteken. Helyenként rózsaszín virágú törpe rododendronok gyönyörködtették a szemünket. Majd szembetűntek a Csukás-hegységre oly jellemző fehér sziklafalak is. Végre egy erős emelkedő leküzdése után felértünk a csúcsra. Ebéd és egy kis pihenő után a hegygerincen haladtunk tovább a menedékház irányába. Ez a gerinc volt a határa az egykori történelmi Magyarországnak.

A menedékház hatalmas volt, de üres. Innen már megkezdődött az aláereszkedést a völgy irányába, a helyenként 20 százalékos lejtésű úton ez sem volt egyszerű feladat. Végre elértük a völgy alján futó patakot, amelynek a partján Nicolae Ioan professzor emlékére állított monumentumot láttunk. A méltósággteljes fenyőssorral szegélyezett kényelmes, széles útról már jó érzéssel tekintettünk vissza a mögöttünk magasodó hegycsúcsra.

Brassói városnézés

Szeptember 3-át, ezt a pénteki napot Brassó megismerésének szenteltük. Megtekintettük a belvárost szép régi házaival, kávézóival és üzleteivel, amelyek kirakata már a globalizáció jeleit tükrözi. A város fölé magasodó Cenk-hegyen látható a BRASSO felirat, éppúgy, mint az amerikai filmgyártás központja fölötti hegyoldalon a HOLLYWOOD felirat. Magyarul beszélő idegenvezető kalauzsolása mellett tekinthettük meg az ugyancsak híres Fekete-templomot. Rövid látogatást tettünk a helyi erdészethelyen is, ahol kötetlen beszélgetés keretében ismerhettük meg az erdészet helyzetét.

Szakmai program volt a Királykö-hegy lábánál, Zernyesten levő medve-

rezervátum meglátogatása is. 2006-ban 1,6 millió euró beruházással építették fel 70 hektáron Európa legnagyobb medve-rezervátumát, amelybe összegyűjtötték szerte az országból azokat a medvéket, amelyeket törvénytelenül vagy nem megfelelő módon tartottak.

Ez a nap is a lenyugvó nap fényében tündöklő fehér sziklák megcsodálásával zárult, csak éppen ezek a sziklák most a Királykö falait jelentették.

Baba Mare, Szfinx, Omul és halál

Túránk utolsó napján utunk a Bucsecs-hegység felé irányult. A Bucsecs magyarul Búcsúkő és a Déli-Kárpátok legkeletibb tagja. Területe kb. 300 négyzetkilométer, legmagasabb pontja pedig a 2505 méteres Omul-csúcs (magyarul: Ember).

A hegy bevétele céljából kora reggel Busteni-be utaztunk, ahonnan függővasúton, lanovkán emelkedtünk a 2292 méter magas Baba Mare csúcsra. Innen már gyalogosan folytattuk utunkat az Omul-csúcs felé.

A Baba Mare kopár holdbéli táj, itt-ott némi zuzmóval és nagy, érdekes formájú kövekkel. A kövek, sziklaalakzatok némelyikének fantázianevet is adtak a helyiek. Ilyen például a Babele sziklacsoporthoz, amelyet Öreg Hölgyeknek és Küklopszok oltárának is neveznek. Hasonlóan a Szfinx nevű sziklaképződményt is az erózió és a többi földfelszín formáló tényező alakított égre néző emberi fej formára. Napsütéses, szép időben gyalogoltunk, időnként összekeveredve a hegyen legelő birkanyájakkal. Meleg volt, lassan haladtunk, széthúzódtott a társaság.

A kilátás gyönyörű volt és a lelátás is az alattunk húzódó, völgyekre, melyek oldalait összeszabdalta az erózió és a sok ösvény. Azután még egy újabb meredek emelkedő következett, majd az Omul-csúcs.

A meredély aljában csapatunk egy része úgy érezte, hogy ennyi már elég volt mára és nem jött fel a csúcsra, hanem visszafordult és a lanovkánál várta be a többieket. A többiek szépen egyenként felmásztak a csúcsra, ahol gyönyörködtek a kilátásban és élvezték az ebédet. Az ebéd közepe táján kezdtük számba venni, hogy ki is jött fel a vég-

célíg. Kismartoni Károly, aki tapasztalt hegymászó volt, még nem ért fel és ez furcsának tűnt. Elindultunk visszafelé, hogy megkeressük. Gyorsan megtaláltuk egy kövön üldögélve az út mellett. Csak annyit mondott, hogy „kicsit fáradt vagyok”.

Örültünk, hogy nincs komoly baj. Azonban pár lépés után Károly már nem tudott tovább jönni. Vezetőnk ijedt telefonálásba kezdett, hogy segítséget hívjon. A hegyimentők gyorsan meg is érkeztek, de sajnos, már nem tudtak segíteni. Károly szeretett hegyei között távozott el közülünk.

Kis Prumik Ágnes
NÉBIH Erdészeti Igazgatóság
Budapest

Bocsássatok meg!

Bocsássatok meg énnekem, ti nagy hegyek,
Ki ma vagyok és holnap elmegyek,
És szél se fújja többé lábaim porát,
Bocsássatok meg gögöm mámorát,
Hogy úgy merek eszmét cserélni véletek,
Mint egyenrangú kistestvéretek,
S úgy hallgatom kegyelmes hallgatásotok,
Mint akik közt bizalmas egy titok.
Mert egy-egy ilyen méltóságos estelen,
Mikor az emberzajgás elpihen,
És mintha zöld-arany dicsfényben fürdenék
Magam is, mint a néma völgyfenék
És túlhan a bozontos cserfalomb sörény
A Kékes álmos oroslánfején,
Ilyenkor bennem egy szelíd húr megsajog:
Sejtem, tudom, érzem: itthon vagyok.
És lassan-lassan bennem is, mint odalent,
Eluralkodik az erdei csend,
Elerenyedeznek mellemet szorítani
Lidérceim jégkőrmös ujjai,
Elalszik minden, nyugtalanság, büszkeség,
Az öntudatnak már csak annyi üszke ég,
Amennyivel a nagy hegyormok nézhetik
A furcsa felhők szép játékait.

(Sik Sándor versét
Kismartoni Károly emlékére
idézzük fel.)

„HuminPower + Fe”

Hát ez meg mi a csuda? – hökkkenhet meg a T. Olvasó kis írásunk címének láttán. Legott eláruljuk, hacsak nem veszi el a kedvét mindjárt az első lépésnél egy kis szellemi kirándulástól, ha azt is eláruljuk: ez az út a szerves és a koloidkémia, a talajtan és a növényélettan világába vezet.

Útikalauzunk ennek a világnak egyik jó ismerője, Gömör Pál okl. vegyész, aki már nyugállományban van ugyan, ám mint nem egy és nem két nyugdíjas esetében, úgy az ő esetében sem jelenti ez az állapot a tétlenkedést, vagy a solymári háza körül, a kertben való nyugodalmas serteptelést. Az ELTE egykori adjunktusa már gépészmérnök édesapja mellett magába szívta az innováció nyugtalan szellemét, ami azután mozgalmas életútja során speciális vegyészeti problémák egész sorának megoldására készítette.

Gömör Pál esete a lignittel

Néhány éve szintén nem kis fába vágta a fejszéjét. Az gondolkodtatta el, hogy az egykori hazai szénkészletek még megmaradt számottevőbb része, a tőzeg- és lignitvagyon nem a legszerencsésebb módon hasznosul. Ifjúkori emlékek és élmények alapján először a tőzeg irányába fordult a figyelme, a gazdaságpolitika azonban ezen a téren nem nagy mozgásteret hagyott a számára.

Más a helyzet a lignittel. Ebből a félig-meddig elszenesedett, de eredeti fás növényi mivoltából is sokat megőrzött anyagból, amint utaltunk rá, helyenként még tekintélyes készletek találhatók az országban. Ezek közül a legközismertebb az a lelőhely, amely a Mátra déli előterében húzódik és a visontai hőerőmű fűtőanyagául szolgál. Nem a legszerencsésebb módon, mert az amúgy sem magas kalóriatartalmú anyagot a hőerőmű csak gyenge hatásfokkal tudja hasznosítani. Eközben magas kéménye jó néhány négyzetkilométert áraszt el, terít be az égés során keletkező káros füstgázzal. Többek között (déli-délkeleti széljárás esetén) az erdős, szép Mátrát is. Márpedig oda éppen nem füstgázokat szívni mennek tömegével az üdülni vágyók, a kirándulók, természetbarátok.

Gömör Pál meg van arról győződve, hogy a lignitből ennél sokkal nagyobb értéket lehet kihozni, ráadásul nem a természeti környezet kárára, hanem javára. Ezt a véleményét megfigyeléseire, kísérleteire és a természettudományok eredményeire alapozza.

Mégpedig elsősorban arra, hogy a lignit a növényi élet szempontjából nagyon hasznos, sőt nélkülözhetetlen vegyületeket, ezeken belül fémes nyomelemek egész sorát tartalmazza. Ezek azonban mintegy konzervdobozba zárva nyugszanak a fosszilis anyagban, nem tudnak visszakerülni az élet örök körforgásába, miközben máshol ugyan csak nagy szükség lenne rájuk.

Fűtőanyag helyett növényi táp

Ebből az egyszerű diagnózisból már szinte önként kínálkozik a teendő: ezeket az értékes növényi tápvegyületeket a lignitből ki kell szabadítani és a mai növények számára felvehető állapotba kell hozni. Majd pedig (gazdaságos módon!) növényeink gyökérzónájába kell juttatni, hogy onnan felszívódhassanak. S ily módon gyorsítható a haszonnövények testtömeg-gyarapodását, erősíthetők a növényi test erejét a mechanikai igénybevételek szempontjából (mint amilyen pl. a széltörés). Nem utolsósorban pedig fokozzák ellenálló képességüket is a biotikus károsításokkal szemben.

Röviden úgy fogalmazhatunk, hogy egy növényi starter és roboráló trágáról van szó, amely azonban nem szintetikus műtrágya vagy ipari melléktermék, hanem 90%-ban természetes alapanyagból kivonatolt szer. Ipari „manipuláció” csak annyi van benne, hogy a termék vastartalmát kétvegyértékű vassal tudatosan dúsították. Erre utal az elnevezésben a „+Fe”, vagyis a vas vegyjelének nyomatékával történt külön feltüntetése.

Apropó: elnevezés! A leendő terméknek van magyar neve is: „Humusz Erő + Vas”. Mivel azonban számítanak az exportálás lehetőségére is, sajnos, a nemzetközi forgalmazásban előnyösebb az angol világnyelv alkalmazása az árucikk megnevezésében.

A termék: huminszirup, mikrogranulátum

Az ötletgazda feltaláló Gömör Pál már kidolgozta a gyártás technológiáját

is. Ezt azonban csak vázlatosan ismer-tetjük, mivel egyrészt még talán nem egészen befejezett; másrészt a szabadalmi és az engedélyezési eljárás befejezése előtt ez nem szokás, sőt nem célszerű. (Előbbit a Nemzeti Szellemi Tulajdon Hivatala, utóbbit az Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) végzi.

A lényeg: a lignitet un. vizes őrlésű malomban finom porrá őrlik. (A berendezés azért „vizes”, mert a szinte füst-szerűen finom lignitpor fölöttébb robbanásveszélyes.) Majd az anyagban levő huminsavakat vizes eljárással feltárják és kivonatolják. Az így kapott folyadékot szokták huminszirupnak is nevezni. A huminsavak vizes oldatához adalékanyagot adnak. Az így kapott masszából pedig a finom pellethez hasonló, de még kisebb diszperzitású un. mikrogranulátumot készítenek. Illetve megfelelő adapterek alkalmazásával olyan méretet és formátumot, amely az alkalmazási célnak a legjobban megfelel.

A lényeg az, hogy az így előállított szer gépi úton pontosan adagolva, akár szemenkénti elosztással is a kezelni kívánt növények gyökérzónájához kijuttatható legyen. A jó oldódás és talajba szivárgás biztosított, a felszínközeli kicsapódás és megrekedés elkerülése szintén.

A végfelhasználásban a folyékony huminszirup finomabb adagolást tesz lehetővé, de ehhez természetesen megfelelő hígításúvá kell tenni a gyári kiszérelésű oldatot.

Erdőművelőknek, kertészeknek ajánlott

A feltaláló szerint a huminszirup előállításához lignitet is lehet alapanyagként felhasználni. A termék erdészeti felhasználásában nagy lehetőségeket lát. Természetesen elsősorban a szaporítóanyag-termesztésben, annak segítségével és gyorsításában. Továbbá erdősítésekben, pl. azért, hogy még a lassan növekvő őshonos kemény lombos fajok növekedése is a másfélszeresére növekedjen, és így hamarabb kikerüljön a vad szája alól.

(Folytatás a 14. oldalon.)

„Datum Zboroviae sub centum tiliis”

(Egy kis fejezet erdészeti szociálpolitikánk történetéből)

A címként idézett latin szavakkal kezdte mindig leveleit Rákóczi György fejedelem zborói várkastélyában. (Magyarul a szöveget kb. így lehet visszaadni: *kelt Zborón a száz hársfa alatt.*) A későbbi vezérő fejedeleme: II. Rákóczi Ferenc is sok kedves órát töltött a 100 darab, két sorban ültetett évszázados hársfa alatt.

A IV. Béla király idejéből ismert várkastély a Rozgonyi, Szapolyai, Desseffy, Péchy, Tachi, Serédy és Balassa család után 1601-ben került a Rákócziak birtokába. S amint a következőkben látni fogjuk: rövid időre bár, de *szerepet játszott a magyar erdészet történetében is.*

„Tápiintézetek” erdészeti gyermekek számára

Linszky Károly m.kir. főerdőmérnöknek és Bachó János m.kir. erdőtanácsosnak 1912-ben az Országos Erdészeti Egyesület által akkoriban kiadott „Az Erdő” című folyóiratban közölt írásából tudjuk meg – akik a szóban forgó intézetek *igazgatói* is voltak egyben –, hogy milyen megfontolások alapján jött létre a magyar erdésztársadalom máig egyik legnemesebb kezdeményezése, a magyar erdészeti szociálpolitika nagyszemű megnyilvánulása: a m.kir. erdészeti (kincstári) erdészeti altisztek és szolgák gyermekei részére a *Leány Tápiintézet*

(Folytatás a 13. oldalról.)

Erdészeti alkalmazása nem ütközik a fenntarthatóság, a természetközeli erdőgazdálkodás ma már megkerülhetetlen elvével, mert *nem* egy művi kemikáliát viszünk be vele az erdei ökoszisztémába. *Hanem* egy magából a természetből merített bioanyagot pl. egy erdősítés gondozásához.

Az erdészeti felhasználással egyenrangú módon jön szóba a *kertészeti is*. Például gypesítésnél a talaj felső rétegének tápanyagokkal történő dúsítása még a magvetés előtt, majd magának a gyepek hígított oldattal való öntözése. Ugyanígy az ültetett palánták, virágok, cserjék roborálása, mivel a huminsavak lassan, egyenletesen oldódnak és több

Zborón és a *Fiú Tápiintézet Rózsahegyén* (ma: Ruzomberok). Mindkét helység a mai Szlovákia területén található.

Miután 1907-ben az akkori M.kir. Földművelésügyi Ministerium a zborói kastélyt és birtokot az Erdővásárlási Alapból megvásárolta, különféle tervek merültek fel arra nézve, hogy milyen célra használják fel azt. *A kastély Bártfától, a Kassa-oderbergi vasútvonaltól 10 kilométer távolságra fekszik, akkoriban a Sáros vármegyei magyar-orsz. határ (Galicia), ma a szlovák-lengyel határ közvetlen közelében.*

A létesítés indokai

Dr. Darányi Ignác valóságos belső titkos tanácsos, földművelésügyi miniszter a kérdést akként oldotta meg, hogy *a zborói kastély az erdészeti altisztek és szolgák leánygyermekei részére internátus céljára legyen átalakítva.* Darányi Ignác – ma úgy mondjuk, hogy szociálisan érzékeny lévén – ugyanis nagy előszeretettel viseltetett a vezetése alatt állott minisztérium ügyköréhez tartozó tisztviselők, altisztek és szolgák iránt. Kiváltképpen méltányolta az erdészeti személyzetet és annak működését, mert felismerte tevékenységének a messze jövőre kiható nagy horderejét. Tudta, hogy milyen nehéz viszonyok között kell az erdészeti alkalmazottaknak küszködni, hogy sokszor számos tagból álló családjukat fenntarthassák, s gyermeke-

iket neveltethessék. Tudta azt is, hogy ez a neveltetés nem csak nagy pénzbeli áldozattal jár, hanem sokszor csaknem a lehetetlenséggel határos. *Sokan nem községekben, hanem azoktól távol, akár 20-25 kilométerre, az erdők között laknak, ahonnan gyermekeik az igen nagy távolság miatt nem járhatnak iskolába.* Ha pedig járhatnak is, többnyire csak felekezeti iskolába, amelyekbe még a felvétel is többnyire csak sok utánjárás és nagyobb tandíj fizetése esetén lehetséges.

Közbevetve megjegyezzük: némely kollégánk még nem is olyan nagyon régen hasonló körülmények között élte gyermekkorát a Mátra, a Börzsöny, a Bakony, a Zemplén erdeiben.

Nagy baj az is, írják a száz évvel korábbi szerzők, hogy *az erdők nagyobb részben a nemzetiségi vidékeken terülnek el, s fájó szívvel látja a szülő, hogy édes magyar hazánk nyelvét gyermekei nem tudják elsajátítani.* Ezáltal az „ép testben ép lélek” elvét főleg az erdészeti alkalmazottak csak nehezen tudják megvalósítani. Áll ez különösen azokra az altisztekre, akiket az Isten nagyobb számú gyermekkel áldott meg.

A zborói Leány Tápiintézet (internátus)

Ezeket a bajokat legalább részben segítő, rendelte el Darányi Ignác

pénzét. Most már ő is bizakodva várja a sok-sok munka termésének beérését, akár csak az erdőművelők is. Kilátás van arra, hogy nem sokáig.

Király Pál

hónapig hatásosak. A „HuminPower +Fe” célszerűen használható a *klorózis*, a vashiányból eredő növényárgulás kezelésére is.

Szponzora is van az ügynek

Azt, hogy ez az egész H.P.-ügy már eljutott a megvalósulás küszöbéig, Gömör adjunktus úr igyekezete mellett annak is tulajdonítható, hogy *már a vállalkozói töke is látja benne a fantáziát.* Egy másik mérnök, *Ferenczy Imre*, egy fémszerelvényeket gyártó és exportra is dolgozó kft. résztulajdonosa már eddig is nem kevés pénzzel támogatta a kísérleti munkálatokat. Márpedig ő nem az a vállalkozó, aki az ablakon dobja ki a

miniszter, hogy a zborói kastély leány-internátussá rendeztessék be. 1910-ben megindult az oktatás.

A vízvezetékekkel és villanyvilágítással ellátott Rákóczi kastély L alakban épült, egyemeletes épület. A főépületet gróf Rákóczi László 1659-ben, a mellékszárnnyal pedig – amely összeépült az udvari templommal – gróf Aspremont, Rákóczi Júlia unokája 1795-ben építtette.

A földszinten volt az igazgató lakása, a tápintézet ebédlő, a konyha, mosókonyha, a cselédszobák, kamara, a gépház és a gépész lakása. Az emeleten volt az intézeti iroda, a házvezetőnő szobája, a nappali és tanulószoba, a hálóterem, a fürdőszoba, az orvosi rendelő, betegszoba és a szertár. A széles folyosón a ruhatár, továbbá a vendégszobák és a ragályos betegek részére berendezett szobák.

A fedett folyosóról a templom karzatára lehet jutni – folytatódik az egykori tudósítás –, ahol az istentiszteletek alatt a növendékek foglalnak helyet.

Az intézet céljaira szolgál még egy zöldegyes kert, amelyben a növendékek egy-egy kis ágyást kapnak, azt maguk művelik meg és bevetik virág- és zöldségmagokkal. Rendelkezésükre áll továbbá egy játszótér is, ahol szép időben, tanulnak, kézimunkával foglalkoznak és játszanak.

Amíg a minisztérium 52 ezer korona költséggel kéttantermes és két tanítói lakással bíró új iskolát is épített részükre, addig a közeli hatosztályú állami iskolába járnak, ahol három férfi és három női tanító működik.

Az intézet gazdasági ügyeinek ellátására (számviteli teendők, leltár vezetése stb.) egy házvezetőnő, a gyermekek gondozására pedig egy okleveles óvónő, mint felvigyázó, továbbá egy gépész, egy főzőnő, két cseléd és egy háziszolga van alkalmazva.

Térítési díjak, házirend

Az intézetbe olyan erdészeti altisztek és szolgák gyermekeit vagy árváit vették fel, kiknek szülei a magyar királyi erdőkincstárnál szolgáltak, betöltötték a hatéves kort, egészségesek és lakhelyükön magyar nyelvű oktatásban nem részesül(het)nek. Ezekhez az igazolást a felettes hatóság (erdőgondnokság) adja.

A gyermekek nevelési és ételmezési költségeihez a szülők évenként a következő csekély összeggel járultak hozzá (koronában): erdőszolgák 80, II. oszt. erdészeti altisztek 100, I. osztályú erdészeti altisztek 120 korona. Az iskolába való beiratkozási díj 50 fillér volt.

Az intézeti házirend állapította meg a növendékek idejének beosztását a tanulásra, a kézimunkára való tekintettel. S a szórakozásra és játékokra is, hogy a növendékek ne csak tanuljanak, de egészségük és fejlődésük előmozdítására a szabadban játszhasanak és sétáljanak.

A leánykák különféle házi munkákkal is foglalkoztak: javították ruháikat, harisnyáikat, cipőiket; végezték az ágyak bontását és bevetését, az asztalterítést, ételhordást-tálalást, mosogatást stb., hogy ezekben kellő jártasságra és ügyességre tegyenek szert.

A gondoskodás kiterjedt arra is, hogy a testvérek egymás mellé kerüljenek, az idegen ajkúak pedig a magyar nyelvűek közé, hogy mielőbb elsajátíthassák a magyar nyelvet. Az intézetben mérhetően gyarapodtak a kis növendékek mind testileg, mind szellemileg, köszönhetően a jó ellátásnak és gondoskodásnak.

Elsöpörte az I. világháború

Az első, 1910/11-es tanévben 21 növendék volt a tápintézetben, az 1911/12. tanévben pedig már 34. Közülük gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter 14 növendéket térítésmentes státusba vett fel; ezek szülei semmit sem fizettek.

Tartott mindez még kettő évig. 1914-ben azonban kitört az I. világháború. A kastély épületét az orosz cári hadsereg ágyútüze erősen megrongálta. 1915-ben nem csak a templom és a kastély, hanem a település nagyrésze is a harcok áldozatává vált. 1917 nyarán az öt-hatszoros – nagykaliberű lövegekkel felszerelt – orosz túlerőt a magyar cs. és k. gyalogezredek visszaverték az újvidéki, szabadkai, zombori ezredek segítségével, soraikban magyar, német, szerb, bunyevác és szlovák katonákkal.

A zborowi ütközet néven ismert csata érdekessége volt, hogy a „forradalmasított” orosz haderő – soraiban egy finn lövészhadosztállal – első komoly ütközete volt a császári és királyi magyar ezredekkel szemben. Az ütközet

a magyarok javára dőlt el, de a Leány Tápintézetnek otthont adó kastély és környéke megsemmisült. Vele együtt örökre eltűnt ez a nagyszerű kezdeményezés – nemsokára pedig a magyar erdőgazdaság nagy része is.

Inokai Balázs
okl. erdőmérnök
Nagymaros

Hírek

Halálozás. Budapesten meghalt vitéz Tereh István Géza okl. erdőmérnök, aki Szatmárnémetiben született 1922-ben, diplomáját pedig 1967-ben szerezte meg Sopronban. Utolsó munkahelye az egykori Állami Erdőrendezési Szolgálat volt, ahol építési-beruházási előadóként tevékenykedett, s ezt a munkát még nyugállományba vonulása után is folytatta egy ideig. Rendszeresen részt vett a szervezet (és annak jogutóda) nyugdíjasainak találkozóin. A legutóbbi alkalomról történt távolmaradása azonban már jelezte, hogy tiszteletreméltóan magas korig jutott életútja már a végéhez közeledik.

*

„Az Év Fája” címet 2013-ban egy öreg, 280 cm törzskerületű vadkörtefa nyerte el, amely Gödöllőn a Szent István Egyetem botanikus kertjében áll. Ezt a fát nevezték be „Az Év Európai Fája” versenyre is, ahol a második helyezést, az ezüstérmet nyerte el. Az erről szóló diplomát ez év áprilisában Brüsszelben, az EU központjában adták ki a magyar megbízottaknak. Amint emlékeztet, az utóbbi címet 2011-ben az alsómocsoládi öreg hársfa, 2012-ben az egri termálfürdő területén álló hatalmas és különös alakú keleti platánfa nyerte el.

*

Húszéves a MEGOSz. A Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége szeptemberben fog ünnepélyes keretek között, konferenciával megemlékezni megalapításának 20. évfordulójáról.

k.p.

Technikus sorsok

T. Olvasóink közül sokan tudják, amit már mi is nem egyszer leirtunk könyvismertetések kapcsán: a legizgalmasabb történet az emberi élet! Mégpedig azért, mert nincs más, mint aki úgy tudná keverni a kártyákat, úgy tudná rendezni a drámát, vígjátékot vagy tragikomédiát, mint a Sors.

Ez a régi igazság jutott most is az eszünkbe, sokadszorra, amikor kézbe vettük, lapozgattuk-olvasgattuk azt a 199 oldalra rugó – vagyis nem kicsi – kötetet, amelyet *Sebestyén László* aranyokleveles erdésztechnikus szerkesztett (s alkalmasint nem csekély mértékben írt is) „*A legendás 63-as évfolyam*” címmel.

Amint már a cím is félig-meddig elárulja: igen, egy iskola diákjairól van szó. Mégpedig a *Soproni Erdészeti Technikum 1959-1963 között ott tanult diákjairól*. Akik – mármint akik az egykor 66 főt számláló osztályból még napjainkra megmaradtak – elhatározták, hogy érettségijük ötven éves évfordulójának alkalmából létrehoznak egy könyvet, amely életrajzaikat és emlékeiket tartalmazza. A feladat végrehajtását a Sződligeten lakó „örökös osztálytitkára”, Sebestyén Lacira bízták, aki azt remekül végrehajtotta.

A masszív keménytető kötetű könyv lényegében két fő részt tartal-

maz. Az első negyven oldal az iskola történetét idézi fel és az osztály egykori tanárainak életrajzát-visszaemlékezéseit tartalmazza. Az olvasó már itt találkozik azzal az érdekes és kiváló megoldással, hogy az egyes személyek neve mellett két fénykép látható: egy mai színes és egy fekete-fehér „azokból” az évekből. (Nem mindegyik személy esetében volt mindkét fotó beszerezhető).

A könyv nagyobbik részét az *öregdiákok önéletrajzai teszik ki* – mármint azokat, akik ezt még meg tudták tenni. Mert, sajnos, már szívszorítóan hosszú azoknak a névsora, akik helyett valamely hozzátartozó (többnyire feleség, vagy gyermek), esetleg barát, osztálytárs vetette papírra a biográfiát. De van olyan név is, nem is egy a könyvben, ahol a név mellett csak a szerkesztő rövid megjegyzése szerepel: a hozzátartozók ismételt, többszöri megkeresése és az ígéretek ellenére a kézirat lezárásáig nem érkezett meg az életrajz. (A temetések „Soha nem felejtünk!” és „Emlékedet örökké megőrizzük!” közismert lözungjainak nagyobb dicsőségére.)

Tartalmi részletekbe mélyedni reménytelen vállalkozás lenne. *Ami közös vonás és csaknem mindegyik életrajzban visszatérő motívum: az Iskola iránti rajongó szeretet*. Idézünk az egyikből egy ilyen, jellemzőnek tartott részletet.

„Eljutottam oda, amivel kezdenem kellett volna: az ISKOLÁMHOZ. Mindent ott és akkor felfogni sem tudtam. ... Csak jóval később jöttem rá, hogy mi mindent kaptam az alatt a négy év alatt. Szeretetet, szakmaiságot, emberismertet, kitartást, önbizalmat, sportolhattam, megtanultam táncolni, viselkedni, megszerettem a könyveket és még sorolhatnám. Nem tudok elég hálával gondolni tanárainkra, akik óvtak ha kellett, megrogtak ha kellett, tanítottak, neveltek, embert faragtak belőlem. Az Isten áldja meg tanárainkat és az iskolámat!”

Nem tudni, hogy az Alma Mater olvas-e egyáltalán, s olvassa-e az ilyen és hasonló visszaemlékezéseket, de ha igen, akkor valószínűleg kissé nedves lesz a szeme az ilyen sorok olvastán.

Sebestyén László világéletében terepi erdész volt, 42 évig terepi erdőrendező. Márpedig az ilyen emberekre nem a tollforgatás a jellemző. Ennek ellenére *pompás munkát végzett* ennek a kötetnek a megalkotásával. Könyvének kolofonoldalára ezt írta: „*Legyen ez a könyv tanúság az emberségről, a becsületről, az erdő szeretetéről; legyen példa és intés a jövő nemzedékek számára; együtt, egymásért, a magyar erdőkért.*”

Sikerült – így lett! Gratulálunk!

K. P.

„Akácos út...”

Ezt a 76 szövegoldalt magába foglaló füzetszerű könyvet fordítva, képes hátsó borítóoldalával felfelé tartom íróasztalomra. Mégpedig azért, mert ha valamiféle rosszkedv, fekete hangulat, méreg vagy bosszúság, netán levertség gyötör – csak egy pillantást kell vetnem rá és máris kezdek kimászni a bugyorból, vidámabb a kedvem. Miért?

Azért, mert a szép színes műnyomó papírra, ami a félkemény borítót alkotja, *pompás, szép színes fotót* helyezett el a szerkesztő. A fényképen két, nedűvel telt üveg pálinkás butyella látható, amelyeket nemzeti színű pántlika és egy-egy virágzó akácágacska díszít. A virágfürtök oly friss, üde fehérek, hogy szinte érezni az édes, bódító akácillatot, s a tárgyagnak és a színeknek ez a kom-

binációja összességében olyan derűt, jókedvet áraszt, hogy attól még a halálos beteg is felvidámodik.

Ám szép a címlap is: erdőszélen fűtös fehér virágfelhővel ellepelt akácfa áll, előtte pedig kirakott méhkaptárak hosszú sora húzódik. A felhőtlen kék ég, az üde zöld lomb, a virágtenger a május hangulatát árasztják, olyannyira, hogy szinte a méhek zümmögését is hallani véli az ember. A szép háttérre nyomott könyvcím pedig arra készíti hogy legott felnyissa. Mert ez a cím így szól: „*Nótáskönyv az akácról.*” A főcím alá nyomtatott alcím pedig még többet árul el a tartalomról: „*120 nóta, népdal az akácról.*”

Ha azután valaki ki is nyitja a könyvecskét és beleolvas, a ború felhői vég-

leg eloszlanak a láthatáron s helyükbe a sok ismert kedves dallam és régi emlékek hangulata tolul. Szépen adják vissza mindezt a szerkesztő sorai:

„A magyar nóták számtalanszor visszatérő motívuma az akáclombos kicseri falum, az akácos út, az öreg akác, a lilaakácok, a bólingató akácfa, a kétszer nyíló fehérfürtös akácfa virága, bódító illata, lehulló levele, s végül az akáclombos temető, melyekben a magyar ember mindennapi élménye: szerelme, honvágya, bánata benne van. A nótákat dalolták a mezei munka közben, katonaként, lakodalmakban, a csárdában és a filmekben, rádióban egyaránt.”

A szerkesztő Puskás Pál erdésztechnikus, vállalkozási tulajdonos, cégvezető neve nem ismeretlen lapunk rendsze-

resebb olvasói előtt. Legutóbb Híradónk 2013. márciusi számában ismertettük „A Debreceni Erdészet és a hajdúsági állami erdőgazdálkodás” című remek könyvét. Amint azzal a művel kapcsolatban, úgy most is *nagy és kitűnő munkát végzett*. Nagy munka lehetett ennek a 120 dalnak, nótának a szövegét betűpontosan összegyűjteni (ami egyébként komoly haszna is a kötetnek), s a legtöbbet, főként a műdalokkal kapcsolatban *szerezőjük* személyét, nevét is kideríteni.

A könyv az akác ellen indított támadással szembeni harc jegyében, annak részeként készült, de a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége (MEGOSz) húszéves megalakulásának alkalmára jelentette meg a szövetség (dr. Sárvári János). A szép kivitel a debreceni Fábíán Nyomdaipari Bt.-t dicséri.

k. p.

A kutyaába vett vadász

Fekete város. Nem Lőcse, Buda. Nem a télen szarvasra vadászó alispán, főbíró se, csak egy kutyaölő vadász. Talán, ha csak kutyaölő lett vón' említés se érne, kutyaába se vennék. Így ellenben, a vadász elé csatangolt, hirtelenjében lepuffantott kedvenc ebért, kiebrudalás, útilapu az ebadta vadász talpára. Kutya egy élet az élet: kutya, vagy ember - egykutya.

A vadászok: puskás emberek, ki-ki szilajabb is. Pláne, hogy ha az idejük nagyobb részében inkább nem vadászok, akik néha „szellőztetni” viszik a fegyverüket. Mint a kutyatartó is, főleg valami más az ideje nagyobb részében, aki néha a kedvencét hagyja kutyaagolni, szellőződni, kutyaélet-veszélyes helyen.

Hadd mondjam: szívből sajnálom mindhármukat!

Mint vadászfegyverrel ritkán látott erdei ember, egy szintén budai, kies helyen megélt eb-esetet röviden elmesélek. Rekkenő meleg nyáridőben, a kerített erdővel határos szántó csendjét erősödő csaholás törte meg. A vegyes „kórus” több kutya szólamából zendült, hamarosan látható lett, hogy eszeveszeten hajtának azonos irányba. Az üzött valami már messzebb járhatott. Egyik kórista, egy kisebb termetű keverék, talán, mert lemaradt kissé, engem is észrevett, lassított. Majd odakocogott a kerítés áttelnes oldalához. Csapzott volt, szája széle habtól fehérlett.

Talán, mert a társai rá is számítottak a falkamunkában, feltűnhetett nekik, hogy lemaradt a sereghajtó. Őt, a megmaradt ivóvízzel próbáltam „megvendécelni”: a nagylyukú háló aljához gödröt mélyítettem, a tizórais tasakkal kibéleltem és abba töltöttem a vízből. Mire kilefetyelte, már ott lökdösték egymást és őt a többiek. Sok víz egyiküknek sem jutott, de mind – nemes és nemtelen – megúsza ép kutyaórral.

Aponymus

Hírek

Online „Faipar”. Társalapunk, a Faipari Tudományos Egyesület, valamint a NyME Simonyi Károly Karának közös tudományos folyóirata 2014. január 1-től *elektronikus formában jelenik meg* – adta hírül a lap múlt évi utolsó, nyomtatásban megjelent számában dr. Bejó László főszerkesztő. Elérhető a *fatudomany.hu*, illetve a *woodscience.hu* tudományos portálon. További hasznos és fontos információkat közöl Farkas Péter tördelőszerkesztő (főleg a lap szerzői részére) az említett lapszám 36-37. oldalán. Ezekből az is megtudható, hogy évente egy alkalommal továbbra is szeretnének nyomtatott formában megjeleníteni nívós, színes kivitelben.

Címképünket az A. STIHL Kereskedelmi Kft. bocsátotta rendelkezésünkre és az újjélandi Jason Wynyardot mutatja a profi favágók versenyén az egyszemélyes kézfűrésszel végzett rönkdarabolás versenyszám közben. (Tudósításunk a 10-11. oldalon olvasható.)

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXIV. évfolyam 2. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1146 Budapest, Thököly út 58-60.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

A Szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Halmágyi János elnök.

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál.

Nyomda:

Press Time Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 15.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@presstime.hu

Felelős vezető:

Schmidt Dániel ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFD Sz.

Fácányi Ödön szakíró „Egy hajdani vadásztársaság” című könyve a Nimród Alapítvány, a Nimród Vadászújság és a Dénes Natúr Műhely Kft. közös kiadása. A szerző „Vadászok szoborparkja” című, szép kis színes prospektusát pedig a Pilisi Parkerdő Zrt. adta ki. A „20 éves a magyar Zöld Kereszt Mozgalom” című ismeretterjesztő kiadvány dr. Tarján Lászlóné, dr. Jancsó Gábor és Pálmüller József munkája.

forestpress
erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

Dr. Dózsa József (1933 - 2014)

Szegeden hosszú betegeskedés után életének 81. évében elhunyt dr. Dózsa József okl. erdőmérnök, ny. tanszékvezető főiskolai tanár.

Életútja nagyon nehéz körülmények között, a gyermekét egyedül nevelő édesanya oldalán a *falusi-tanyasi mélyszegénységből indult*. S amit elért az életben (amint a következőkben látható: nem keveset), azt kizárólag tehetségével, leleményességével, ernyedetlen szorgalmával és kemény akaratával érte el.

Mindazonáltal a sors megpróbáltatásai nem edzették rideggé. Határozott, komoly, de belső derűvel áthatott, mindenki iránt (de főként a gondjaira bízott ifjúság iránt) nyitott, empátikus egyéniség volt, akiből a szabad természet, az erdő iránt érzett mély vonzalom jó szakembert csinált, a gazdag és mély élettapasztalat pedig jó pedagógust, melegsívű férjet, apát és nagyapát.

*

Budapesten született 1933-ban, de innen édesanyjával nemsokára Tápiószentmártonba költöztek egy kis külterületi házikóba. Elemi iskoláit ezen a településen végezte, majd Vácott szerzett mezőgazdasági technikus oklevelet. Azt követően beiratkozott az Agrártudományi Egyetemre, ám a második évtől már Brassóban folytatta tanulmányait a Műszaki Egyetem Erdőmérnöki Karán, állami ösztöndíjjal (Institutul Politecnic Facultatu de Silvicultură). Erdőmérnöki oklevelét 1958-ban szerezte meg.

*

Hazatérve, erdészeti pályafutása az egykori Szolnoki Áll. Erdőgazdaság Jászberényi Erdészeténél kezdődött, ott volt műszaki vezető, majd erdészetvezető.

1961-ben fordult rá életének főútjára, a szakoktatási vonalra: szeptember 1-től az áotthalmi erdészeti szakiskola tanára lett. Az Erdőműveléstan,

valamint a Vadgazdaságtan tantárgyakat oktatta.

Mivel akkoriban tankönyv nem állt a tanulók rendelkezésére, Dózsa Józsefnek azzal kellett kezdenie szakoktatói munkásságát, hogy megírta kétkötetes „Erdőműveléstan, I-II.” c. tankönyvpótló jegyzetét. A művet azután a Mezőgazdasági és Élelmészeti Minisztérium Szakoktatási Főosztálya jelentette meg.

Közbevetve megjegyezzük, hogy az iskola képzési rendszerének 1968-ban történt átprofilizálása során a Vadgazdaságtan, mint önálló tantárgy megszűnt a tanmenet része lenni Áotthalmán.

*

1970-ben, egy zavaros időszakban nevezték ki a meglehetősen „lepukkant” állapotban levő és erdőgazdasági szakmunkásképzésre átváltított iskola igazgatójává!

Miközben a „felsőbb körökben” még az iskola további fenntartása is kétségessé vált, azonközben Dózsa József teljes erejét latba vetve, annak talpraállításán fáradozott. Az intézmény története azt mutatja, hogy teljes sikerrel.

Pedig leterhelése azokban az években egyébként is hatalmas volt. 1971-73 között a munka mellett elvégezte a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézetében az erdőmérnök-tanár oklevél megszerzéséhez szükséges posztgraduális tanulmányokat, sikeres végeredménnyel. 1970-73 között pedig az Erdészeti Tudományos Intézetben a kandidátusi fokozat megszerzéséhez szükséges tudományos munkát bonyolította le erdőművelési témakörben. A tudományos fokozat alapján 1974-ben a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen elnyerte a műszaki doktor (dr.techn.) címet.

*

Dózsa Józsefnek sokoldalú elfoglaltsága mellett arra is volt energiája, hogy tevékenyen szerepeljen a szakmai közéletben az Országos Erdészeti Egyesület Oktatási Bizottságának tagjaként.

A szakképzési rendszert elég sok macerálás érte azokban az években, indulatos viták is zajlottak. Dózsa József azonban egy Isten háta mögötti iskola gyakorló igazgatójaként mindig a realitásokat képviselte a vitákban, s mindig

kulturált stílusban. Ez még tovább növelte tekintélyét. Első állami erdészképző intézményünket eddig mindig agilis, jó vezetői mentették meg a megszűntetéstől és közülük tartozott Dózsa József is, egy kritikus korszakban.

*

Dózsa József tehát mind szakmai ismeretekből-szakérteleméből, mind pedagógiából, mind vezetési gyakorlatból jelesre vizsgázott Áotthalmán. Így azután nem meglepő, hogy amikor 1976-ban Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán a növénytan és az állattani tanszék összevonásával létrehozták az új Biológiai Tanszéket, meghívást kapott annak vezetésére.

1976. augusztus 1-én foglalta el új munkahelyét és ott dolgozott egészen 1998. augusztus végén történt nyugállományba vonulásáig. Reméljük, hogy egyszer majd lesz valaki, aki ennek a hosszú időszaknak a munkásságát is részletesen feldolgozza és közzéteszi.

*

Házasságot még brassói egyetemista korában kötött az ugyancsak Brassóban született Gábor Erzsébettel, aki a továbbiakban nem csak felesége volt, hanem pályatársa is lett pedagógusként a szakoktatásban előbb Áotthalmán, majd Szegeden. 1959-ben született Gábor fiuk életpályája hasonlóított atyjához annyiban, hogy ő is külföldi egyetemen, Brno-ban szerzett erdőgazdasági gépészmérnöki oklevelet, ő is megszerezte a kandidátusi fokozatot, s házasságkötése után két szép kis unokával ajándékozta meg mozgalmas, olykor hányatott életű édesapját.

Ez az életút május 14-én lezárult. Emlékét azonban maradandóan megőrzi az az életrajzi és családtörténet, egy pompás, szép, megindító kötet, amelyet felesége írt róla, illetve közös útjukról 2009-ben „Az erdők fia” címmel.

Szegeden a Bajai-úti belvárosi temetőben helyezték el hamvait a családi urnasírban, polgári szertartás szerint; búcsúztatót Veszélka Attila mondott. Az áotthalmi Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola részéről Andrásiné dr. Ambrus Ildikó igazgató a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kara részéről pedig Prof. Dr. Marsi István dékán búcsúztatta.

Király Pál

Wentzely Dénes (1929 - 2014)

Szomorú eseménye volt az elmúlt 2013-as esztendőnek, hogy 84 éves korában elhunyt *Wentzely Dénes* aranyokl. erdésztechnikus, ny. erdészeti műszaki vezető. Az uzsai temetőben, szülei sírja mellett helyezték végső nyugalomra, végakarátának megfelelően.

Azon kevés fő melletti erdész közé tartozott, aki *írásműveivel: könyvekkel, újságcikkkel, versekkel szerzett magának országos ismertséget a szakmában.* Az 1990-es években Híradónk is közölt munkáiból, amelyeket előszeretettel írt alá ekként: „*Wentzely, az erdész*”.

Reá való megemlékezésként egy részletet közlünk egyik önéletrajzi jellemző, de jellemzőnek tartott írásából.

*

Apám-Anyám egyetemet végzett emberek voltak. Én magam nem végeztem felsőbb iskolát, sőt örültem, hogy 48-ban engedtek leérettségiznem.

Érettségi után a Dél-zalai Erdőgazdasághoz szerződtem el napszámosnak, abban a reményben, hogy mint fizikai munkás, sikerül bejutnom az esztergomi szakiskolába. Hát ez bizony nem jött be. Helyette majdnem hároméves katonai munkaszolgálatra vezényeltek, és több ezred magammal félelemtől eltorzult pózával bontottam a szent Tatabánya vizes, omladozó vágataiban, meg Komló poklában. Barakkok és félig kész kaszárnyák zord és primitív szállásain dőltem le éjszakánként és félttem a holnapoktól.

Jó messzire és a poklok mélyére kerültem el az erdők világából.

Aztán ez is elmúlt. 1954 őszén leszereltek. De nem vágyódtam el erről a vidékről, pedig ez a táj soha nem kényeztetett el. Sok semmi-ember megrángatott, az életem nyitott könyv volt mindenkinek, amibe belelapoztak ismerősök, idegenek, barátok, rokonok – nagyon sokszor koszos kézzel. A lapjaira számfűleket hajtogattak, sok lapot ki is tépkedtek belőle. Főleg a szép, színes lapokat, amiket szívesen megtartottam volna magamnak. De ha behunyom a szemem, mindannyiszor elém rémlenek azok is, így hát nem tudták gyökerestül kitépni belőlem. Ezeknek emléke melegített a fagyban, ezeknek fénye világított sok sötét nappalokon. Most is vallom: csak úgy érdemes élni, ha tudunk álmodni!

Sokan és sokszor néztek rám furcsa szemmel, mert mertem álmodozni, favigók tűzénél meséket mesélni, és nem hitték el nekem, hogy csak így lehetett életben maradnom. Egy álmovilágot építettem fel magamban – mint a gyerekek mesékben –, ahol a jó mindig elnyeri jutalmát, a gonosz meg a büntetését. Pedig tudtam, nagyon jól tudtam, hogy ez csak a mesékben van, de hittem bennük. És ennek a hitnek köszönhettem, hogy túléltem minden gonoszszágot.

A katonaság után visszamentem az Erdőgazdasághoz Kanizsára. Levelezőn elvégeztem a soproni erdészeti technikumot, és az évek során lettem 8-10 félé szakvizsgát. Ettől kezdve az életem a napos oldalra került. 25 évig közvetlen főmelletti szolgálója – alázatos és hű szolgálója – voltam az Erdőnek, meg a Vadnak.

A Balatonfelvidék egyik legszebb tájára kerültem, a Tapolca-Süveg közötti erdők vadregényes vidékére. Az Erdészet rezervátum is volt egyúttal és az MN fegyelmezett erdésztiarsadalmában szolgáltam 1978-ig. A puska a hátamhoz nőtt, csak alváskor tettem le a vállamról.

Csodálatos élményekben gazdag élet volt ez, rengeteg baráttal. Vidám fickó voltam, sokan megkedveltek, és úgy érzem, szeretnek a mai napig is. Évek óta írogatok elbeszéléseket, főleg az erdővel meg a vadászattal kapcsolatos témákról. Könyveim nem csak erdészekhez, vadászokhoz szólnak, de az Erdőt, a természetet szerető hétköznapi emberéhez is!

Jól tudom, hogy írásaim nem irodalmi értékűek, csak egy főmelletti krónikás firkálgatásai, aki úgy látta a körülötte kavargó világot, ahogyan leírta. Titkon az volt a célja, hogy emléke maradjon egy hajdan-volt népnek, amely itt a Kárpát-medencében gonosz szomszédokkal körülvéve 1100 évig fenntartotta egyéniségét – még akkor is, amikor a vele együtt élő renegátok évszázadokon át hol a „művelt Nyugatnak”, hol meg Ázsiának akarták kiszolgáltatni! Annak a népnek, amelynek utolsó mohikánjaival, a magyar parasztsággal élt és dolgozott együtt, annak akart emléket állítani valamennyi írásában.

Viszont nekem – az erdésznek – írásaim vallomások, amelyekben hitet teszek, elkötelezettséget válllok az ERDEI MUNKÁS az ERDŐ, a VAD, a TERMÉSZET és a mindezeket magához ölelő HAZÁM szeretete mellett!

Csobánci Erzsébet (1928 - 2014)

Nem hivatalos értesülésünk szerint a Pest megyei Dány községben, az Akácfa Gondozóházban elhunyt *Csobánci Erzsébet* gyémántokleveles erdőmérnök.

A szomorú hír többek között azért is figyelmet érdemlő, mert *az elhunyt egyike volt az első magyar erdőmérnöknek: diplomáját 1953-ban szerezte meg Sopronban.* S egész szakmai pályafutása során férjévé azonos értékű *műszaki mérnöki munkát* végzett: magas- és mélyépítési tervezést, gépesítési feladatok megoldását, faipari üzemek berendezését.

Szakmai pályafutása érdekesen kezdődött. Az oklevél megszerzése után az egykori Váci Áll. Erdőgazdaságnál helyezkedett el műszaki előadónak és legott részt vett a néhai (1957-ben külföldre emigrált) Partos Antal professzor, a korabeli soproni Erdőmérnöki Főiskola gépesítés- és szállítástani tanára által a Börzsönyben, a diósjenői Rózsás erdő részben épített kísérleti – de üzemszerűen működtetett – *közelítő kábelدارu* tervezésében (Ecsedy Sándor, Demeter Sándor erdőmérnökkel együtt). Ez a munka meghatározó élmény lehetett számára, mert a továbbiakban is *mindig a műszaki munkakörökben részesítette előnyben.*

1956. július 1-től 1961. februárig Budapesten az ERDÉRT Vállalatnál faipari létesítményeket tervezett. Majd főhatósági dolgozó lett a korabeli Országos Erdészeti Főigazgatóság állományában műszaki főelőadónak 1962 végéig. Ezt követően 1969 végéig a Ládaipari Vállalatnál dolgozott Budapesten.

Minthogy ez a vállalat azon év végével átszervezés következtében megszűnt, az *Út- és Vasútépítő Vállalatnál* helyezkedett el ismét műszaki munkakörben és ott *dolgozott 1983-ban történt nyugállományba vonulásáig.*

Budapesten élt, csak néhány éve költözött a dányi idősotthonba. Házasságát nem kötött, leszármazottai nincsenek.

Unokahúga, Lee-né Csobánci Myrtill temettette el szülővárosának, Kiskunhalasnak római katolikus temetőjében.

Tollner György
Budapest

Perlaki Ferenc (1921 - 2014)

Ausztóriában, Burgenland tartomány fővárosában, Eisenstadt-ban 94 éves korában meghalt *Perlaki Ferenc* József Gyula okl. erdőmérnök, aki Veszprém-ben született 1921-ben, oklevelét pedig 1944-ben szerezte meg Sopronban.

Ezt követően Pécsen, Győrben és Ravazdon, valamint Sopronban dolgozott különböző erdészeti munkakörökben.

A szakmai közéletben a soproni Erdőmérnöki Kar oktatójaként tett szert széles körű ismertségre, ahol 1950-56 között az *Út- és Vasútépítéstan Tanszékén* dolgozott adjunktusként, majd előadó tanárként.

Az 1956-os forradalom idején Ausztriába emigrált és a szomszédos *Burgenland* tartományban telepedett le. A herceg Esterházy hitbizományi uradalomnál tudott elhelyezkedni, ahol erdei utak tervezésével és építésével foglalkozott, valamint fűrészüzemet vezetett. Közben Bécsben honosította magyar oklevelét, 1965-ben pedig felvette az osztrák állampolgárságot. 1968-tól az uradalom főerdőmestere, 1979-től pedig a központi jószágigazgatóságon erdőigazgató és ekként is vonult nyugállományba.

Szülőhazájától nem csak földrajzi értelemben nem távolodott el, hanem intenzív kapcsolatot tartott fenn (a mindenkori lehetőségek szerint) az Alma Materrel, volt tanítványaival és a szakmával. Rengeteg barátja és ismerőse volt, akik még életében emlékhelyet létesítettek tiszteletére 70. születésnapja alkalmával a soproni Botanikus Kert 11. parcellájában: egy feliratos táblával ellátott tölgyfa emlékpado.

Utolsó útjára felesége, két leánya, hat unokája és a többi családtag mellett számosan kísérték el az Eisenstadt-oberbergi temetőben.

Cseke Sándor (1944 - 2014)

Szentendrei otthonában hetven éves korában váratlanul elhunyt *Cseke Sándor* újságíró, a „*Magyar Vadászlap*” alapító-főszerkesztője. (Sokan Csekő néven ismerték, mert egy bizonyos személyazonosság lehetséges összetévesztésének elkerülése érdekében sokáig a Csekő nevet használta.)

Szakmai pályafutását *Zalában* kezdte a helyi média mindenekelőtt, ami azt jelentette, hogy *sajtósként is, rádiósként is dolgozott*. Neve 1976-ban vált szélesebb körben ismertté, amikor Budapesten a „*Nimród*” főszerkesztője lett. A rendszerváltás idején „*Venatus*” címmel saját lapot indított és megjelentette az un. *Venatus*-füzeteket is.

A következő évben indította meg a „*Magyar Vadászlap*”-ot, először szerényebb nyomdai kivitelben, majd fokozatosan nemzetközi színvonalú, szép színes, 64 + 4 oldalas, érdekes és értékes, igényes megjelenésű magazinná fejlesztette.

1991-ben kezdeményezte a *Vadászati Kulturális Egyesület (VKE)* létrehozását, amely azután lapjának kiadója lett, ő pedig a VKE tb.-elnöke. A VKE-n belül létrehozta a *Diana Vadászholgy Klubot*. Egyik erőteljes szorgalmazója volt az Országos Magyar Vadászkamara megalapításának. Ugyancsak alapítója, majd elnöke volt az *Európai Vadász-újságírók Szövetségének*.

Munkásságának eredményességét, többek között a Magyar Arany Érdemkereszt adományozásával is elismerték.

Hamvait Szentendrén a Skanzen-úti temetőben helyezték végső nyugalomra a római katolikus egyház szertartása szerint, széles körű részvételt kísérve. Dr. *Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes, *Tengerdi Győző*, a VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója, *Somfalvi Ervin* felelős szerkesztő és *Bán Beatrix* a DVK elnöke búcsúztatta.

Soós József (1928 - 2014)

Keszthelyen elhunyt *Soós József* okl. erdőmérnök, aki Vépén született 1928-ban, alsó- és középfokú tanulmányait pedig a szombathelyi Nagy Lajos Gimnáziumban fejezte be érettségi vizsgával. Felsőfokú tanulmányait a soproni Erdőmérnöki Karon folytatta 1949-1953 között, oklevelét 1953-ban szerezte meg.

Szakmai pályafutását Szentpéterföldén kezdte, majd Keszthelyen folytatta. 1956-ban azonban *Kanadába* emigrált.

Első kanadai lépéseit sok más magyarhoz hasonlóan ő is *Vancouverben* tette meg az University of British Columbia (UBC) oltalmában megkapaszkodott soproni főiskolás csoport (a „Sopron Di-

vision”) oldalán, mint annak erdőgazdasági tanácsadója, majd az UBC erdészeti kutatásainak asszisztense.

1962-ben áttelepült a szomszédos tartományba, *Albertába* és a főváros, Edmonton erdészeti és zöldövezeti felügyelője lett. 1964-ben ismét keletebbre lépett és a szomszédos Saskatchewan tartományban levő *Prince Albert*-ben a Kanadai Erdészeti Szolgálat kutatási részlegénél dolgozott tíz évig.

1974-ben visszatért *Albertába* és a tartomány erdészeti szolgálatánál folytatta munkáját a kutatás, majd a vadászat területén, nyugállományba vonulásáig, mint koordinátor, illetve igazgató.

Rendszerváltásunk után, néhány éve visszatért oda, ahonnan elindult: *Keszthelyre* és ott élte le hátralevő nyugdíjas éveit; ott is temették el.

Borsodi Imre (1929 - 2014)

Veszprém-ben hosszabb betegskedés után meghalt *Borsodi Imre* aranyokl. erdőmérnök, aki Osliban született 1929. március 21-én, diplomáját pedig 1954-ben szerezte meg Sopronban.

Szakmai pályafutását Zircen kezdte az ottani erdészetnél. Ettől kezdve csekély megszakítással mindig a *Bakonyban* dolgozott. A megszakítást az jelentette, hogy 1966-67-ben másfél évig a Nyírségi Áll. Erdőgazdaság főmérnöke volt. 1967. szeptember 1-el kinevezték az akkor megalakított *HM Veszprémi Erdőgazdaság igazgatójává* és ebben a vezető beosztásban dolgozott egészen 1991. február 15-én történt nyugállományba vonulásáig.

Balogh Máriával 1956-ban kötött házasságából egy fiú- és egy leánygyermek született, akik közül Zsolt nevű fia szintén erdőmérnök lett, de fiatalon tragikus módon meghalt.

Aktív tagja volt a szakmai és a helyi közéletnek is. Munkásságának eredményeit egész sor kitüntetéssel ismerték el; pl. Erdészet Kiváló Dolgozója (4 x), a Munka Érdemrend bronz és arany fokozata, a Haza Szolgálatáért érdemérem arany fokozata (3x), „Veszprém Megyéért” arany fokozata (2x), Kiváló Munkáért.

Hamvait a veszprémi Szent Margit templom kolumbáriumában helyezték végső nyugalomra.

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XXIV. évfolyam 3. szám, 2014. október

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Közigazgatási változások
az agráriumban

*

„Debrecenbe kéne menni ...”

*

Húszéves a MEGOSz

*

Húszéves a Magyarországi
Zöld Kereszt Egyesület

*

A XVIII. Országos Erdészeti
és Faipari Sportnapok

*

A 207. tanévnyitó

*

Hőseink előtt tisztelgünk

*

Jelenetek a VIII. Országos
Vadgasztronómiai
Fesztiválról

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

Közigazgatási változások az agráriumban

Az áprilisi országgyűlési képviselőválasztást követően a kormányfő bizonyos szerkezetátalakítást hajtott végre az államirányítás szervezetében és jelentős személyi változások is történtek az állami főtisztviselők körében.

Ma már közzismert tény például, hogy szaktárcánk elnevezése „Vidékfejlesztési”-ről ismét az 1889 óta hagyományosnak tekinthető „Földművelésügyi”-re változott. A vidékfejlesztés a Miniszterelnökség ügykörébe került (feltehetően a számos támogatás kifizetésének egységesebb kezelése miatt), ahol Kiss Miklós Zsolt államtitkár lett a tématerület gazdája.

A 22 állami tulajdonú erdészeti részvénytársaság felett a tulajdonosi jogokat gyakorló, irányító és felügyeleti szerv a Magyar Fejlesztési Bank helyett – szintén hagyományos módon – ismét a Földművelésügyi Minisztérium lett. (2014. évi XXXV. törvény.)

Szakmánk, az erdészet FM-en belüli jelenlegi helyzetét egyes nyílt források alapján tudjuk körvonalazni.

Mindenekelőtt a 3/2014. (VIII.1.) FM számú utasításra tudunk támaszkodni, amely az FM Szervezeti és Működési Szabályzatáról (FM-SzMSz) szól. Különösen annak 3. függelékére, amely jól rendszerezett áttekintést nyújt a Minisztérium szervezeti felépítéséről, szervezeti egységeiről. A dokumentum megtekinthető a világhálón. Terjedelme mintegy 140 oldal, ebből igyekszünk kiemelni a számunkra legfontosabb tudnivalókat.

Az FM-ről dióhéjban

A minisztérium élén változatlanul dr. Fazekas Sándor áll, akinek a munkáját közvetlenül segíti a Miniszteri Kabinet, valamint az Ellenőrzési Főosztály.

A Kabinet alá tartozik a Miniszteri Titkárság, valamint a Sajtóiroda; a főosztály keretében pedig a Belső és a Fejlesztési Ellenőrzési Osztály működik.

A minisztérium munkáját ezután hat államtitkár irányítja a miniszter közvetlen alárendeltségében. Egy kivétellel mind-egyiknek van legalább egy helyettes államtitkára. A helyettes államtitkárok száma jelenleg kilenc. (A gazdasági ügyekért felelős államtitkár személyéről lapzártánkig még nem volt hiteles adatunk.)

Az államtitkárok és helyetteseik nevét, a felelősségük körébe utalt munkaterülettel a következőkben felsoroljuk. S a helyettesek esetében feltüntetjük azt is, hogy összesen hány főosztály és osztály tartozik a hatáskörükbe. Az elnevezések előtt szereplő arab szám az FM-SzMSz szervezeti hierarchiát kifejező decimális számozásával megegyező szám.

2. Közigazgatási államtitkár:
dr. Simon Attila István.
 - 2.1. Agrárszakképzésekért felelős h.át.: Román István (1 főo., 2 o.)
 - 2.2. Jogi és igazgatási ügyekért felelős h.át.: dr. Szinay Attila (4 főo., 12 o.)
 - 2.3. Nemzetközi kapcsolatokért felelős h.át.: Tóth Katalin /2 főo., 6 o.)

- 2.4. Gazdasági ügyekért felelős h.át.: még nincs adatunk. (4 főo., 7 o.)

3. Parlamenti államtitkár:
dr. Nagy István.
Helyettes. államtitkár: nincs (1 főo., 2 o.)
4. Környezetügyekért, agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős át.: V. Németh Zsolt.
 - 4.1. Agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős h.át.: Szakáli István (3 főo., 7 o.)
 - 4.2. Környezetügyért felelős h.át.: dr. Rácz András (4 főo., 10 o.)
5. Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős át.: Zsigó Róbert.
 - 5.1. Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős h.át.: dr. Bogárnár Lajos (2 főo. 6 o.)
6. Agrárgazdaságért felelős államtitkár: Czerván György.
 - 6.1. Agrárgazdaságért felelős h.át.: dr. Feldman Zsolt (4 főo. 12 o.)
 - 6.2. Eredetvédelemért felelős h.át.: dr. Kiss Eliza (1 főo., 2 o.)
7. Állami földekért felelős államtitkár: dr. Bitay Márton Örs.
 - 7.1. Áll. földekért felelős h.át.: Ugron Ákos Gábor (3 főo. 7 o.)

Ugron Ákos Gábor okl. erdőmérnök, okl. erdészeti növényvédelmi szakmérnök; diplomáját 1999-ben szerezte meg Sopronban.

Az irányítása alá tartozó három főosztály a következő: a Földvagyongazdálkodási Főosztály, az Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, valamint a Horgászati és Halgazdálkodási Főosztály. Ez utóbbi szakterület tehát elvált az erdészettől és a vadásztattól.

Az erdészet az FM-ben

Erdészeti részvénytársaságaink irányításának-ellenőrzésének minisztériumon belüli mechanizmusával kapcsolatban idézzük az FM-SzMSz 7.1.3. Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály alcímből a 2.n/ pontot: „felelős a Minisztérium felügyelete alá tartozó szervek erdő- és vadgazdálkodási feladatainak irányításáért és felügyeletéért, valamint az ezzel kapcsolatos szakmai döntéshozatal előkészítéséért;”

Idézzük továbbá a 4. p., q., és r. pontot:

„p/ felelős a nemzeti park igazgatóságok és az állami tulajdonú erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodásában levő erdő- és vadászterületek erdő- és vadgazdálkodásának szakmai irányításáért és felügyeletéért;

q/ felelős a NÉBIH erdészeti és vadászati ügyekért felelős igazgatóságának szakmai feladatellátás tekintetében történő irányításáért, a főosztály szakterületeit érintő feladataival összefüggő szakmai és szabályozási feladatok ellátásáért, a vonatkozó szakmai és szabályozási hatósági és igazgatási feladatok ellátásának felügyeletéért;

r/ felel az állami erdőgazdasági társaságok szakmai felügyeletéért;”

Úgy véljük, hogy Szakszervezetünket és Híradónkat is érinti a 6./f/ pont előírása:

„felelős az erdő- és vadgazdálkodás tekintetében... a civil szervezetek és a közvélemény felé irányuló kommunikációért;”

Amint az előzőkből világosan látható, a minisztériumban az erdészeti ügyek fő gazdája dr. Bitay Márton állami földért felelős államtitkár és helyettes államtitkára, Ugron Ákos Gábor.

Az irányításuk alá tartozó közvetlen ügyintéző az Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, melynek vezetője Szabó Ferenc agrármérnök. A főosztály belső tagozódása a következő.

- Erdészeti Igazgatási Osztály; vezetője dr. Mózes Csaba erdőmérnök.
- Állami Erdőgazdálkodási Osztály; vezetője Dalvári Vince erdőmérnök.
- Vadgazdálkodási Osztály; vezetője Bajdik Péter vadgazda mérnök, aki egyben a főosztályvezető helyettese.

A 22 állami tulajdonú erdőgazdasági részvénytársaság fölötti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos irányítási stb. feladatok az Állami Erdőgazdálkodási Osztály ügykörébe tartoznak. Szem előtt kell azonban tartani, hogy az igazgatási rendszer egészének része az Élelmiszerlánc-felügyeletért Felelős Államtitkárság alá tartozó Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) Erdészeti Igazgatósága (vezetője Wisnovszky Károly erdőmérnök), továbbá a megyei kormányhivatalok erdészeti igazgatóságai is.

A magánerdőgazdálkodás esetében lényegében ugyanez a hatósági rendszer működik, de szükséges emlékeztetni szakmai érdekképviselőinek szorosan kapcsolódó szerepére is, mindenekelőtt a Nemzet Agrárgazdasági Kamarára bizonyos, részben társadalmasított irányítási feladatok ellátásában, de a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének közreműködésére is.

A természetvédelem ügyét csupán röviden tudjuk érinteni. Akinek ilyen irányú elintézendője adódik, az a V. Németh Zsolt által vezetett államtitkárságon belül a Környezetügyért Felelős Helyettes Államtitkársághoz forduljon, melynek vezetője dr. Rácz András.

Az eddigiekből is érzékelhető, hogy aki szakmánk államigazgatásának dolgában el kíván igazodni, annak alaposabban kell tanulmányoznia az FM-SzMSz egészét, legalább is addig, amíg annak gyakorlata ki nem kristályosodik. Úgy tűnik, hogy a rendszer a funkcionális és az ágazati jellegű makro-szintű gazdaságirányítás kombinációja. Amelybe ráadásul belejátszhatnak még eddig itt nem említett – általában országos hatáskörű – egyéb szervek is (például a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet). Ebből a kombinatív jellegből következően esetenként jelentkezhetnek majd a gyakorlatban felelősség- és hatásköri átnyúlások is bizonyos témákban.

Rokon szakterület a vízügy is, de ezzel végképpen nem tudunk most foglalkozni, mivel itt jelentős szervezeti intézkedések már korábban megtörténtek és a Kormány az ügyintézés nagyobbik részét áthelyezte a Belügyminisztérium hatáskörébe.

Értesülésünk szerint a Szakszervezetünk érdekképviselői munkája szempontjából (is) igen fontos Nemzeti Munkaügyi Hivatal Fa-, Bútor- és Erdészeti Ágazati Párbeszéd Bizottságának tevékenységét a minisztériumi változások (eddig) nem érintették, de aktualitását fokozták. Ennek örülünk. Reméljük, hogy ha majd a Bitay államtitkár úr által egyelőre még csak érintőlegesen említett centralizációs-integrációs intézkedések ideje elérkezik az erdészetben, akkor a Helyettes Államtitkárság majd az említett szakmai párbeszéd bizottságunkat is partnerének tekinti, bevonja a folyamatba, a vélemény- és információcserébe, támaszkodik rá. Az ÁPB munkavállalói oldalán álló Szakszervezetünk készséggel működik ebben közre és tervezi is aktivitásának fokozását.

Nem minisztériumi hír, de cikkünknek ezen a pontján tartjuk helyénvalónak közbevetőleg megemlíteni a témához tartozónak vélt értesülésként, hogy az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának Erdészeti Albizottsága élén Jakab Istvánt (aki az Országgyűlés alelnöke) Györffy Balázs országgyűlési képviselő, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke váltotta.

Milyen további változások várhatók?

Természetesen megkíséreltük azt is kitapintani, hogy a felügyeleti szerv változása milyen változásokat hoz magával az erdőgazdálkodásban, különösen az állami erdőgazdasági részvénytársaságok életében?

Ebben a munkában három nyílt forrásra támaszkodhatunk. Mégpedig azokra az interjúkra, amelyeket dr. Bitay Márton államtitkár adott a „Nimród Vadászújság” és a „Magyar Vadászlap” augusztusi száma, valamint az „Erdészeti Lapok” összevont július-augusztusi számának. Ezt az eléggé bőséges anyagot szűkebb terjedelmi lehetőségeink miatt jobbra csak összevontan, a közös motívumokra koncentrálva tudjuk a következőkben elemezni.

Dr. Bitay Márton az „Erdészeti Lapok”-ban a beszélgetés elején azt a rövid, félmondatos kijelentést tette, hogy „a változások mögött határozott kormányzati elvárások húzódnak”. Ám a továbbiakban nem tért ki közelebbről arra, hogy mik is ezek az elvárások.

A továbbiakban azt mondta az államtitkár, hogy az állam tulajdonosi jogainak gyakorlása terén végrehajtott szervezetváltás (MFB helyett FM) egyben szemléletváltást is jelent: a banki-pénzügyi szemlélettel szemben szakmai-nemzetgazdasági szemlélet érvényesítését. Mit jelent ez? Az erdő kapuinak tágra nyitását az emberek előtt. A sportolók, a természetbarátok, a családok még fokozottabb bebecsátását az erdőbe. Másrészt lehetőségek biztosítását a vidéki lakosság számára és ennek érdekében szélesebb együttműködést az önkormányzatokkal. „Szeretnénk a jóléti beruházásokat is felgyorsítani.” – mondotta ezzel kapcsolatban.

Hogyan s meddig nyílik majd a kapu?

Közbevetve megjegyezzük: már eddig is jól érzékelhetjük, hogy mennyire felerősödött az utóbbi két évben az erdők közjóléti funkcióját kibontakoztató erdészeti tevékenység és az ezzel kapcsolatos hatósági munka. Szinte szimbolikus akustikus is felfogható volt, hogy a múlt év október 29-én maga

a miniszterelnök adta át rendeltetésének a Pilisi Parkerdő Zrt. szépen felújított somhegyi turistaházát.

Az erdők virtuális kapuinak tágra nyitogatásával eddig sem volt baj. Inkább az a kérdés, hogy hol lesz ennek a határa? *Hol a határ a gazdasági tevékenység és a közjóléti célú erdőgazdálkodás között, s lesz-e valamiféle differenciálás ebben a tekintetben az állami és a magánerdők között?* Meddig és milyen jogcímen tud beavatkozni az állam a magánvagyon szabad használatába az erdőtörvényben rögzített szakmai kritériumok betartásán túlmenően?

Ezek azonban még a jövő kérdései. Ilyen és hasonló témákban feltehetően mind a szakma, mind a magántulajdonosok kifejezhetik majd a véleményüket, mert dr. Bitay Márton mindegyik nyilatkozatában hangoztatja, *hogy számít a szakmai érdekképviselőkre; maximálisan kíván támaszkodni – szakmai kérdésekben – az erdészszakmára;* az állami tulajdonú erdőgazdaságokat pedig a minisztérium első számú támaszának és partnerének tekinti.

A centralizáció irányába mutató integráció?

Ezek reménykeltő, biztató megnyilatkozások. Van itt azonban egy kis homály is. A „Nimród” tudósítójának a következő kérdésére ugyanis a következő választ adta az államtitkár – idézünk az említett lapszám 5. oldaláról.

– Az állami erdővagyonot kezelő 22 állami erdőgazdasági Zrt. irányítása és felügyelete is felelősségteljes, komoly munka. A banki szemlélet után mik a tervei?

– A magyarországi erdők közel 60 %-a állami tulajdonban van. Végig kell gondolni, hogy mit szeretnénk ezzel az erdővagyonnal kezdeni. Az én meglátásom, hogy állami érdeket kell szolgálnia. Szükségszerű továbbnyitni az emberek felé, hiszen az erdő a társadalomért, a magyar nemzeti érdekért van. A növekvő számú közjóléti beruházásokkal ezt az utat járjuk, melyet bővíteni és gyorsítani szeretnénk. Most 22 önálló részvénytársaság kezelésében működik az állami erdészeti rendszer; meg kell vizsgálni, miként lehet még egységesebb irányításra ráállni, különös tekintettel a faipari, kereskedelmi, vadászati vagy más tevékenység kapcsán. *Mindenképpen egységesebb irányítási és felügyeleti rendszert szeretnénk működtetni.* Fontos leszögezni: a mögöttünk hagyott banki irányítási szemlélet nem rossz, csak most más irányba fordulunk.

Eddig az idézet. Erről a témakörrel az államtitkár az „Erdészeti Lapok”-nak adott interjújában így nyilatkozott (249. oldal): „Nyilván ezek mellett megjelenik a célcsoport működésének további racionalizációja. Már most világosan látszik, hogy számos kérdésben sokkal centralizáltabb döntésekre és döntéshozatalra van szükség. Ahhoz azonban, hogy pontosan detektáljuk, mely területek ezek, szükséges a célcsoport átvilágításának eredményével tisztában lennünk.”

Végül a „Magyar Vadászlap”-ban ugyanez a következőként jelent meg az interjújában (280. oldal):

„Ami világosan látszik, hogy egy *sokkal egységesebb és integráltabb irányításra van szükség,* ahol az ország minden pontján egységes elvek mentén dolgoznak az állami erdészek. Végig kell gondolni azt is, hogy az erdőgazdaságokat milyen formában szeretné tovább működtetni az állam, milyen integrációs lehetőségek vannak.”

Az esetleges átszervezés és a Szakszervezet

Az idézett nyilatkozatokból arra következtethetünk, hogy a Földművelésügyi Minisztérium szervezeti változtatásokat tervez az állami erdőgazdálkodás területén. A „centralizáció” és az „integráció” kifejezések a gazdasági életben egyértelműen *összevonást* jelentenek. Ezek pedig – tapasztalatból tudjuk – emberi sorsokat érintenek. Minél nagyobb léptékű és kiterjedésű a változás, annál többet.

Mi most azt reméljük, hogy a Bitay államtitkár úr által jelzett változások az agrártárcához – és a mögötte álló politikai erő által hangoztatott humánus elvekhez – méltó módon, *a humán érdekképviselők bevonásával* lesznek lebonyolítva. „Szükségszerű továbbnyitni az emberek felé...” – olvashatjuk magában Bitay úr nyilatkozatában is.

Körvonalazódó szakmai feladatok

Az államtitkár a szervezési témákon túlmenően már egy-két konkrét munkafeladatot is érintett nyilatkozataiban.

Így például azt, hogy az erdészet, vadászat és természetvédelem szervezeti közelsége jó lehetőséget kínál a három szakterület törvényi szabályozásának egységes szemléletben történő újragondolására, harmonizálására és mintegy kódexként, egységes újraalkotására. Nyugodt, alapos munkára van lehetőség, mert jelenleg nincs semmiféle sürgető határidő ezen a téren, mondotta.

Az új törvényeket megalapozó koncepciók még ebben az évben elkészülhetnek; ezeket együttesen kódex koncepciónak nevezte. Figyelmet érdemel, hogy dr. Bitay Márton nyilatkozataiban megjelent a faipar is a koncepcionális témák között. „Nem lenne érdemesebb nyersanyag helyett legalább alapanyagot előállítani?” – tette fel a kérdést az „Erdészeti Lapok”-ban. Azt a kérdést, amit néhány évtizeddel korábban már tulajdonképpen megválaszolt a magyar erdészeti politika az akkori lehetőségek szintjén a *vertikális termelési szerkezet* kialakításával, a műfalapok iparának kifejlesztésével; az erdészet, az elsődleges faipar és a fakereskedelem egységes tervezési blokkban történt kezelésével (amit azután – elég találóan – *fagazdaságnak* neveztek).

Az erdészet presztízsének alakulása

Befejezésül még azt említjük meg, hogy dr. Bitay Márton értékelése szerint *az erdészet helyzete és presztízse javult* azzal, hogy részvénytársaságaink irányítása és felügyelete az ágazat miniszteriális irányítását ellátó tárcához került; az erdészet a vadászattal együtt alkot egy közös főosztályt, a helyettes államtitkár pedig erdőmérnök.

„Eltökélt szándékom az erdész- és vadásztársadalom elismertségének, megbecsültségének a növelése is. E téren is komoly tervek fogalmazódtak meg bennem.” – mondta többek között az „Erdészeti Lapok”-nak adott nyilatkozatában dr. Bitay Márton államtitkár (249. oldal).

Reménykeltő, szép szavak ezek is. Érdeklődéssel várjuk, hogy mit hoz a jövő!

Király Pál

„Debrecenbe kéne menni ...”

Komoly meghökkenést keltett a közvéleményben a május végi bejelentés, ami szerint *három minisztériumot vidékre telepít ki a kormány a fővárosból*; közöttük régi, hagyományos szak-tárcánkat, a *Földművelésügyi Minisztériumot Debrecenbe*.

A meglepetés oka az volt, hogy amióta minisztérium létezik Magyarországon (1848), hasonló intézkedésre csak 1849-ben és 1944/45-ben került sor, de akkor rendkívüli történelmi körülmények voltak.

*

Persze a „miért”-et illetően azonnal megkezdődtek a találgatások (no, meg a szitkozódások). A kormánypárti körök azzal érveltek, hogy a minisztérium hatékonyabban tudja folytatni a munkáját, ha a tisztviselők közelebb kerülnek a vidékhez, a mezőgazdasághoz, a földhöz. Az ellenzéki oldal pedig azt hangoztatta, hogy a kormány ezzel is gyengíteni próbálja a baloldalt, amelynek legerősebb bázisa a főváros és bünteti „a bűnös Budapestet”.

Voltak, akik hallgattak, nem nyilvánítottak véleményt, mondván: várjuk ki a végét! Emlékeztettek arra: néhány éve, még a gyurcsányi időkben is meghirdették már, hogy az új kormányzati negyedet a Nyugati pályaudvar területére telepítik, ott alakítják ki. De csak addig tartott a nagy nekibuzdulás, amíg valaki meg nem szerezte a Körút és a Podmaniczky utca találkozásánál, a 62-es postahivatal mellett a MÁV-tól elvett értékes telket, amelyen azután gyorsan fel is épült a nagy „üvegtégla”. (A MÁV meg visszakapta a józsefvárosi kínai piac területét, ahol most már takaríthat kedvére.)

*

Földművelésügyi Minisztériumunk az 1867-es kiegyezés után alakult Földművelés-, Ipar- és Kereskedelemügyi Ministeriumból független tárcaként kiválva 1889. VI. 16-tól működött önálló FM-ként. Azt, hogy mikor költözött a Kossuth térre a Bukovics Gyula bécsi mérnöki irodája által tervezett jelenlegi épületébe, nem tudjuk pontosan. Ezt megelőzően a Duna pesti oldalán, a Lánchíddal szemben, a mai Gresham

palota helyén állt un. Nákó-házban volt elhelyezve. (Az „oral history” úgy tudja, hogy erdészeti osztályai pedig a Zoltán utcában.)

*

Kósa Lajos városi polgármester az FM Debrecenbe költözésével kapcsolatban *nyilatkozott a sajtónak*. Ebből kiderül, hogy az átköltözés ügyének városi koordinátora Papp László alpolgármester. Ő tartja a kapcsolatot azzal a munkacsoporttal, amelyet a minisztériumban hoztak létre az áttelepülés lebonyolítására.

Ami az intézmény elhelyezését illeti, *lehetséges, hogy a debreceni agrár-egyetem területén építenek egy új épületet erre a célra*.

További nagy kérdés, hogy mi lesz a sorsa azoknak a minisztériumi dolgozóknak, akik már gyökeret vertek a fővárosban vagy annak agglomerációjában és fölöttébb nagy gond számukra a Debrecenbe költözés. Kósa Lajos közölte, hogy dr. Fazekas Sándor miniszterrel egyetértésben *„ingatlanfejlesztéssel” kívánják segíteni a városba költözni szándékozókat*.

(A kifejezést azért tettük idézőjelbe, mert kedvezményes telekvásárlástól kezdve szolgálati vagy bérlakások biztosításán át készlakás-juttatásig, lakásépítési támogatásig sok mindent tartalmazhat.)

*

Kiviláglott az is a nyilatkozatból, hogy *az egész minisztérium költözni fog; nem fognak egyes részlegei viszsamaradni a fővárosban*. Az államigazgatás ilyen jellegű decentralizációja előnyös, mert nem csupán fővárosi logikával rendelkező emberek irányítják majd az agráriumot és munkahelyeket teremtet a vidéken.

Az állampolgárok számára sem jelent lényeges gondot a vidéki ügyintézés az internet korában. A személyes utánjárást, az utazgatást az *elektronikus ügyintézés* váltja fel. A tisztviselők számára sem istencsapás a Debrecenben élés, hiszen többségük úgyis vidéki gyökerű ember. (Csak a logikájuk fővárosi?)

Ha a rendszer beválik, akkor a folyamat folytatódhat és *más főhatóságok is*

vidékre települhetnek át. Miskolc például szívesen látná, ha a Belügyminisztérium a városba települne. Persze, nem minden ott vagy a környéken lakó látná ezt egyformán szívesen.

Szakszervezetünk érdeklődéssel figyeli, hogy a munkavállalók szempontjából milyen végeredménnyel lesz levezetve ez a nem mindennapi szervezési intézkedés. (Forrás: „Népszabadság”)

K.P.

„Az Év Madara”: a tűzok

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület ebben a formájában 2014-ben ünnepli fennállásának 40. évfordulóját. Ezért úgy döntött, hogy ebben az évben az egyesület címerállata, a tűzok legyen „Az Év Madara”.

Ez a nagytestű, gyönyörű, érdekes és röpképes madár *fokozottan védett, mert fokozottan veszélyeztetett*. (Eszmei értéke 1 millió forint!) Nyugat-Európában – az Ibériai-félsziget kivételével – gyakorlatilag már szinte teljesen kipusztult.

A Kárpát-medencében a XX. század elején még összefüggő tűzokpopuláció élt, amelynek egyedszámát legkevesebb 12.000 darabra becsülték. Ebből a mai országterületen kb. 8.000 darab élt, mivel a tűzok a nagy nyílt területek madara, a gyepet, a lucernásokat, gabonátáblákat, repceföldeket kedveli.

A háború átvonulása persze nem kedvezett ennek az imponáló madárnak sem. A nagy létszámleépülés azonban a mezőgazdaság átalakulása nyomán az élőhelyében (főleg a fészkelőhelyekben) bekövetkezett nagy változások miatt állt elő. Az utóbbi években végzett vadszámlálások alapján *jelenlegi példányszámát már csupán 1.400 - 1.500 darabra becsülik*. Legjelentősebb álmányai Dévaványa környékén, a Bi-hari-síkon és a Hortobágy térségében élnek. A Balaton-melléki, a mezőföldi populáció éppúgy feldarabolódott, mint a nagykunsgái, a Csongrád és Békés megyei.

Aki még nem látott dürgő tűzokkakat, az ebben az évben feltétlenül nézze meg ezt a gyönyörű állatot. Ki tudja: láthat-e még valaha?

K.P.

Lobbizott a politika köreiben, bekapcsolódott a szakterületet érintő jogszabályok társadalmi előkészítésébe. Így pl. már ott volt civil szervezetként az új polgári erdőtörvény: az erdőről, az erdő védelméről, valamint az erdőgazdálkodásról szóló 1996. évi LIV. törvény előkészítésénél is, valamint az ettől (ismét) függetlenített, a vad védelméről, a vadgazdálkodásról és a vadásatról szóló 1996. évi új vadászati törvény előkészítésénél is.

Az EU: új korszak új feladatokkal

Lépjünk most egyet az időben: a MEGOSz tevékenységébe is sok új elemet hozott az a tény, hogy Magyarország 2004. május 1-től az Európai Unió tagállama lett. Ez kedvező volt a magánerdőgazdák szempontjából, mert közismert tény, hogy az EU elsősorban a gazdaság magánszféráját támogatja és az etatizmust igyekszik bizonyos határok között tartani.

A szektor belső helyzetének rendezését sürgette, hogy Magyarország 1998-tól megkezdte az Unióhoz történő csatlakozás előkészítését, ezen belül egy magasabb szinten működő (EU-konform) agrárgazdaság kialakítását.

Az akkori világgazdasági helyzetben úgy tűnt, hogy a mezőgazdasági földhasználat kiterjedtségét csökkenteni kell az unióban, természetesen elsősorban a kedvezőtlenebb adottságú területeken. Ennek egyik legkézenfekvőbb megoldása az erdőtelepítés, ami viszont fokozta a magán-erdőgazdálkodás jövőbeni súlyának a feltételezését.

A magánerdők a NAP-ban

Ezt az agrárfelkészítést kívánta szolgálni az 1997-ben az FM-ben készült Nemzeti Agrárprogram (NAP). A TEOSz is hozzájárult a NAP erdészeti téziseinek kimunkálásához és így ebben már meg tudta jeleníteni a szektor olyan érdekeit, mint a tulajdonkép tisztázása, vagy a birtokkoncentráció. A program 41. pontjába belekerült az alternatív földhasznosítás ösztönzéseként az erdősítés is. A vidékfejlesztésről szóló alcímbe (49. pont) pedig a termelés természeti erőforrásainak megőrzése, fejlesztése, mint amilyen pl. a természe-

tes élővilág, a táj stb. Ezek korszerű és időálló célmeghatározások voltak.

Már a NAP-hoz fűződő kísérő dokumentumok, javaslatok is kimondták, hogy a programban említett néhány szavas megjelenítésen túl az erdőgazdálkodási tevékenység jövőképekének rögzítése és a fejlődését meghatározó feltételrendszer vázolása is szükséges. Amennyiben az agrárgazdaság nem tudja felvállalni kiemelten kezelt részeként az erdőgazdálkodást, úgy azt önálló program keretén belül kell megvalósítani.

Ez az önálló program öt év múlva el is készült és azt mint a 2006-2015 közötti évekre szóló (az erdőgazdálkodás tartamosságát biztosító) célprogramot az Országgyűlés „Nemzeti Erdőprogram” címmel 1110/2004. szám alatt kormányhatározat rangjára emelte.

A magánerdők a Nemzeti Erdőprogramban

Ebben a fontos dokumentumban az operatív programokról szóló 5. fejezetben már az állami erdőgazdálkodással teljesen egyenrangú 5.2. alfejezetet kapott a magánerdőgazdálkodás. A jogalkotók már a teljes esélyegyenlőségre törekedtek mindenben az állami és a magánszektor között.

A Nemzeti Erdőprogram további részeiben is több helyen szerepel a magánerdőgazdálkodás különböző fontos témakontextusokban, de ezek részleteiből bemutatása nem tárgya a jelenlegi évfordulós visszatekintésnek.

(Mindazonáltal érdemes emlékeztetnie idézni, hogy a NEP futamidejének a végén járunk! S érdemes lenne majd következetes alaposítással kiértékelni, hogy mi és hogyan valósult meg ebből a maga idejében szinte páratlanul egyhangú politikai egyetértéssel elfogadott programból? S melyek a végrehajtás, az elmúlt tíz esztendő ezzel kapcsolatos pozitív és negatív tanulságai?)

Munka EU-s feltételek mellett

Miként hazánk egész életére, úgy ezen belül a MEGOSz tevékenységének második évtizedére is nagy hatással volt az a tény, hogy az EU tagállama lettünk, Lehetőségeit megnövelte, de egyúttal komoly mennyiségi és minőségi változást hozott a munkában. Főleg az erdei munkák tervezésének és finanszírozá-

sának szempontjából, ahol összehangba kellett kerülni az EU rendszerével, s amelynek gyakorlatát Brüsszel szigorúan betartatja, ellenőrzi, s ha indokoltnak tartja, akkor szankcionálja is.

A megnövekedett feladatok szükségessé tették mind a budapesti központi, mind a területi szervezeti-személyi munka, a műszaki- informatikai háttér és a kapcsolatrendszer fejlesztését.

Annál is inkább, mert most már a különféle hatóságok, állami szervek (és maga a tagság) többé már nem tanulóvezetőként, elnézőleg kezelték a Szövetséget – hanem immár „felnőtt”, hatékony, cselekvőképes szervezetként.

A következőkben azt igyekszünk bemutatni, hogy miként tudja a felnőtté vált Szövetség a megnövekedett és sokrétűvé vált, több tekintetben újszerű feladatait megoldani. Ez már a történelmi jelen idő.

Erdészek kezében az irányítás

A Szövetség élén 2003 óta Luzsi József elnök áll, aki 1978-ban Egerben erdészeti szakközépiskolát végzett technikus, 1980-ban pedig erdőgazdálkodási szaktechnikus oklevelet szerzett.

Az elnök állandó jobbkeze dr. Sárvári János okl. erdőmérnök és informatikus, mint ügyvezető elnök (aki 2003-tól 2010-ig főtitkári titulust viselt). Egyben a kicsiny Titkárságot is igazgatja, ahol Tomka Kornélia képesített ingatlanforgalmi szakértő és értékbecslő, manager titkárnő látja el az adminisztrációs, kommunikációs és pénzgazdálkodási feladatokat 2008 decemberétől.

Eme maroknyi főállású apparátus mellett még hat alelnök támogatja társadalmi munkában az elnököt feladatainak ellátásában: Dombóvári Gábor agrármérnök és vadgazdálkodási szakmérnök (főleg szervezetfejlesztési feladatok), Mocz András erdésztechnikus (médiakapcsolatok, kommunikáció), Molnár László erdésztechnikus és okl. közgazdász (elektronikus kommunikáció és erdőtelepítési program), dr. Ódor József okl. erdőmérnök és közgazdász, erdészeti gazdasági szakmérnök, mérlegképes könyvelő, felsőfokú rendszer-szervező (pályázati és más forráslehetőségek, EU- és nemzetközi kapcsolatok), Szabó Vendel erdésztechnikus, erdészeti növényvédelmi szaktechnikus (belső kapcsolatok és szervezetfejlesztés).

A felsorolásból látható, hogy a Szövetség sokoldalúan felkészült erdészek kezében van, akik közül nem egy bizonyos nagyságú saját erdővel is rendelkezik. Így közvetlen, megbízható, saját bőrén érzékelt információk birtokában van a magánerdőtulajdonosok, gazdák mindennapos gondjait-bajait illetően. Már mindannyian „rég motorosok” a MEGOSz-ban.

Szervezet, létszám, tagdíj

A testületi irányítást az évente összehívott közgyűlések közötti időben az ebből a nyolc tisztségviselőből álló elnökség végzi.

A legutóbbi, 2009 januárjától hatályos alapszabályzatnak megfelelően működik még a háromtagú felügyelő bizottság is, a pénzgazdálkodás és a vagyonkezelés ellenőrzésére. Megbízási szerződés alapján a „Natura 2000” területekkel kapcsolatos programvezetői feladatokat lát el egy a témában járatos, szakértő erdőmérnök, Duska József.

A Szövetség taglétszámát jelenleg 1.469 gazdálkodási egység alkotja. E mögött a szám mögött azonban több tízezer ember áll és mintegy 125 ezer hektár erdőt képvisel. Sajnos, további kb. 150 ezer hektár magánerdő ma még nem működik – mondja Luzsi József elnök beszélgetésünk alkalmával Budapesten, a MEGOSz-nak a Budakeszi út 91. alatt, az Erdészeti Információs Központban levő titkársági irodájában.

S mennyi a tagdíj, amiből a működést finanszírozhatják? Ez nem fix szám – mondja ugyanott már dr. Sárvári János üv. elnök. Hanem az erdőterület és a gazdálkodó egység nagyságának függvényében differenciált. Ezen túlmenően még az EU Vidékfejlesztési Alap, mint pályázati lehetőség jöhet szóba pénzforrásként.

A ráhatás megtöbbszörözői

Hogyan tud hatást gyakorolni ez a kicsiny apparátus a többszázezer hektár magánerdőben folytatott – és nem folytatott – erdőgazdálkodásra?

Kétféle módon. Az egyik az erdészeti szakértők 70 fős gárdája, amely gyakorlatilag behálózza az egész országot és amelyen keresztül több tízezer erdőtulajdonos is megszólítható.

A másik a különböző szervezetekkel épített kapcsolati rendszer. Ezen belül nagyon fontos az egyik legújabb: a Magyar Agrárgazdasági Kamara, amelynek különböző szintű szerveibe már több MEGOSz-os aktivista is beépült. (Pl. Luzsi József a NAK központi osztály szervezetébe; dr. Somogyvári Vilmos, a MEGOSz korábbi erdőtelepítési programvezetője is komoly, felelősségteljes erdészeti és vadgazdálkodási feladatkört kapott a NAK apparátusában.)

Mire törekszik napjainkban a MEGOSz?

Luzsi József elnök habozás nélkül, azonnal határozottan válaszol erre a kérdésre. Mindenekelőtt gazdálkodóbarát, polgári értékrendű jogi háttér megteremtésére. Ő is elsősorban a 2009. évi erdőtörvény hathatós módosítására, vagy talán még inkább egy új erdőtörvény megalkotására gondol, akár csak a szakmai főhatóság, a Földművelésügyi Minisztérium illetékesei. Olyanra, amelyen már végképp nem érződik, hogy az erdőtörvény elsősorban saját tulajdonosával szemben kívánja védeni az erdőt, holott attól kell a legkevésbé.

A Szövetség vezetőinek további törekvése a támogatási rendszer bürokratikus adminisztrációjának egyszerűsítése. Ne kívánjanak többet ezen a téren a magyar hatóságok, mint amennyit Brüsszel kíván, mondja az elnök. Tetemes uniós támogatási lehetőség azért veszik el évről évre, mert a kisebb erdők tulajdonosai közül sokan inkább lemondanak a pénzről, mintsem nekivágjanak az ügyintézés kusza dzsembujának. Az egész ország kára az ennek következtében felhasználatlanul maradt támogatás.

A törekvések között szerepel az osztatlan közös tulajdon megszüntetése a magánerdőkben, mert ez több problémának is a forrása.

További változatlan, folyamatos céljuk a magánerdők szférájában még mindig nem működő erdők minél nagyobb részének művelésbe vonása. Nem törekednek a 100%-ra ezen a téren, mondja Luzsi József, mert még a nyugat-európai országokban is előfordul 5-7 % nem működő magánerdő. A jelenlegi magyar helyzet azonban ezen a téren elfogadhatatlan mind a társadalom, mind az erdő szempontjából.

Ünnepélyes jubileumi megemlékezés

A Szövetség igen színvonalas és tartalmas nagyrendezvény keretében ünnepelte meg két évtizedes fennállásának jubileumát Budapesten.

A rendezvény a Kossuth Lajos téren kezdődött a Földművelésügyi Minisztérium épületének déli sarkánál felállított emelvényénél. Itt többek között dr. Nagy István, az FM parlamenti államtitkára köszöntötte az egybegyűlt sokaságot és méltatta a Szövetség tevékenységét. Beszédének megragadó, meglepő információja volt, hogy a minisztérium álláspontja szerint további 700.000 hektár (!) erdő telepítésével 27%-ra kell emelni országunk erdősültségét! (A megvalósítás időhorizontját nem értettük tisztán.)

Bőven esett szó a beszédekben az akácról, a közelmúltban nagy közéleti vihart kavart fafajról, amelynek különösen fontos szerepe van a magánerdőkben, amelyekben még az országos átlagot (24 %) is meghaladó mértékben alkot állományokat. A nagyrendezvénynek ez a része azzal is zárult, hogy Luzsi József akácfából készült különféle termékeket adott át az FM-nek, dr. Nagy István államtitkárnak (hasított szőlőkárokat, kerti és közterületi-játszóterei bútorokat és berendezési tárgyakat stb.).

Ünnepség a Tudományos Akadémián

A nagyrendezvény a Magyar Tudományos Akadémia Széchenyi-téri központi székházának pompás dísztermében folytatódott, ahol a résztvevők között erdésztünk majd minden rétege képviselve volt. Az elnökségben a felsőbb állami szerveket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, a Földművelésügyi Minisztériumot dr. Bitay Márton, az állami földekért felelős államtitkár, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát Győrffy Balázs országgyűlési képviselő, a NAK elnöke képviselte, de helyet foglaltak az elnökségben Romániából – Erdélyből, Szlovákiából – a Felvidékről, valamint Ausztriából és Franciaországból érkezett vendégek, ottani magánerdős szervezetek képviselői is.

Az üdvözlő beszédek sorát közbeiktatott zene- és énekszámok színesítették, valamint a MEGOSz történetéből

Két évtized a zöld Magyarorszáért

Húszéves a Magyarországi Zöld Kereszt Egyesület

1993 meleg nyarán egy érdekes levelet kézbesített a posta dr. Antall Józsefnek, a Magyar Köztársaság akkori miniszterelnökének. Moszkvából írta az a Mihail Gorbacsov, aki nemrég még a világ második szuperhatalmának, a Szovjetunióknak volt az első számú vezetője – s amint tudjuk, egyben az utolsó is, mert ezt a birodalmat is elérte végzete: összeomlott. A „kenyér nélkül maradt” pártfőtitkár azt tette, amit a XX. században, főleg annak második felében tenni szoktak a nyugállományba vonuló államfők: közhasznú jótékonyági valamit létesített. Nem könyvtárat, nem múzeumot, hanem egy *környezetvédelmi szervezetet, Nemzetközi Zöld Kereszt elnevezéssel*. Ennek létrehozását a szándékon túlmenően valószínűleg az is előrevitte, hogy a kapott Béke Nobel Díjjal alkalmasint egy kis pénz is járt, amit erre a valóban nemes célra lehetett fordítani.

*

eseményeket felvillantó kis videofilm-összeállítás levetítése.

A protokolláris részt egy különösen ünnepélyes mozzanat zárta: a 2004-ben alapított szövetségi kitüntetés; a *Rimler Pál Emlékérem átadása*, az alapszabályzatban lefektetett adományozási kritérium szerint „évente egy alkalommal, a magánerdő gazdálkodás fejlesztése terén kifejtett rendkívüli érdemek elismeréseként”.

Az emlékérem kitüntetettje a jubileumi évben Tamba Miklós, a MEGOSZ alelnöke, aki valóban a kezdetektől fogva nagyon sokat tett a Szövetség és az általa képviselt ügy érdekében.

A kitüntetést Luzsi József adta át harcostársának, amit Tamba Miklós meleg szavakkal, rövid beszéd keretében köszönt meg. Ebből csupán két mondatot idézünk: „Szerencsés ember vagyok, mert magyarnak születtem. ... Az elmúlt húsz év alatt sokszor és sokan becaptak bennünket.” (Ez magyar beszéd volt.)

Az igen udvarias levélben Gorbacsov úr megírta miniszterelnökünknek, hogy a „Nemzetközi Zöld Kereszt” elnevezésű, önkéntes, nem profitorientált és nem kormányközi szervezet (NGO) 1993. április 19-én alakult Japánban, Kiotóban. Létrehozásában egyházi méltóságok, parlamenti képviselők, ökológusok vettek részt a világ különböző országaiból, akik az ökológiai katasztrófák elhárítása érdekében „az értékrendek megváltoztatásának globális fóruma” ülésére érkeztek Kiotóba.

„Azzal a céllal írok Önnek, hogy az Ön kormánya és népe figyelmét – az új szervezet Chartájának szavaival élve – az élő környezet védelmére irányítsam az egész emberiség, a Föld minden élőlényre tartós jövőjének biztosítása érdekében.”

*

Miután M. Gorbacsov a *Green Cross International (GCI)* létrehozásá-

nak tényéről ekként tájékoztatta a magyar miniszterelnököt, a továbbiakban legott *vázolta is annak programját, a következő három pontba foglalva*.

1. Elősegíteni a hatékony, energikus és időben történő reagálást a már megtörtént, illetve közeledő ökológiai katasztrófákra, melyek az emberi tevékenység miatt következtek be. Valamint javaslatok kidolgozására az értékrendek megváltoztatására az ilyen jellegű katasztrófák elhárítása és enyhítése érdekében.

2. Elősegíteni az értékrendek megváltoztatását a képzésen és kommunikáción keresztül a párbeszéd biztosítása érdekében, melynek célja az ökológiai problémák minél szélesebb körű tudatosítása és a környezet degradációjáért felelősök megjelölése.

3. Egy nemzetközi ökológiai törvény kidolgozása, amely egy tartós környezetvédelmi politika alapja lehet.

Tudományos konferencia a magánerdőgazdálkodásról

A program délutáni része ezután tudományos konferenciaként folytatódott, amelyet dr. Borovics Attila, a NAIK-ERTI igazgatója vezetett.

A következő öt személy tartott előadást: dr. Oroszi Sándor DSc főmunkatárs (M.Mg.M.), dr. Schiberna Endre tud. főmunkatárs (NAIK-ERTI), Wisnowszky Károly igazgató (NÉBIH-Elg.), Kiss Miklós Zsolt államtitkár (Miniszterelnökség), Papp Gergely elnökhelyettes (NAK).

Az elhangzott előadások az előadók magas státusához méltó módon magas színvonalúak, érdekesek, sok új információt nyújtók – és nyíltak, őszinték voltak. Ennek illusztrálásaként Papp Gergely előadását említjük meg, aki nem rejtette véka alá, hogy az EU Közös Agrárprogramjának (KAP) mostoha-gyermeké az erdészet és Magyarország nem harcolt Brüsszelben ennek a helyzetnek a megváltoztatásáért. A magyar vidékfejlesztés logikája sem kedvezett

eddig az erdészetnek. A jelenlegi vidékfejlesztési politikát már jóval erdészetbarátabbnak minősítette az alelnök úr. Azt pedig egyenesen nagy dolognak, hogy az Európai Bizottság új agrárbiztosza egy környezetügyi szakember lett.

A konferencia – már késő délután – Luzsi József zárszavával ért véget.

Befejezés a Duna vizén

Ezt követően a résztvevők a Dunán az akadémiai hajóállomásnál horgonyzó *Európa Hajóra* vonultak át, ahol erdőgazdasági gépeket, eszközöket gyártó, illetve forgalmazó három kft. terméismertetőit hallgathatták meg (A. Stihl, Valkon-2007 és Secon Europe). Majd *sétahajózás* következett a Lánchíd és a Rákóczi híd közötti Duna-szakaszon, a nap fáradalmait, feszültségeit leveztendő.

A felemelő élményt nyújtó, emlékeztető nagyrendezvény, a mozgalmas nap a hajón fehér asztal melletti *baráti találkozóval* ért véget.

Király Pál

„Nagyon hálás lennék Önnek, ha tájékoztatna, ki az a személy kormányában, akivel a Nemzetközi Zöld Kereszt együttműködhetne a közös problémák megoldásában.” – írta levelének befejező részében Mihail Gorbacsov, s egyúttal közölte azt is, hogy a GCI ügyvezető igazgatója bizonyos Wiederker nevű úr, svájci parlamenti képviselő. (A szervezet azóta is genfi központtal működik.)

*

Erre a levélre nem lehetett nemet mondani. Antall József válaszában a következőket írta: „Az Önök nemes célkitűzései összhangban vannak a magyar kormány törekvéseivel a környezeti problémák társadalmi támogatásával és egyetértésével történő megoldására.

Kérésének eleget téve, a Nemzetközi Zöld Kereszt és Magyarország közötti együttműködés kialakításának kérdéseiben a kapcsolattartásra a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium politikai államtitkárát, dr. Tarján Lászlóné asszonyt ajánlom, aki nek az Öntől kapott tájékoztató anyagokat átadtuk.”

*

Ezek után a nemzetközi előzmények után a következő évben, 1994. június 5-én, a Szegeden megtartott Környezetvédelmi Világnapon dekrétum született a Magyarországi Zöld Kereszt megalakításáról. A Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumban 1994. június 27-én a Magyarországi Zöld Kereszt Egyesület (MZKE) alakuló ülésén dr. Tarjánné dr. Tajnaí Anna okl. erdőmérnököt, környezetvédelmi szakmérnököt megválasztották az egyesület elnökének.

Azóta is, immár húsz éven át a mai napig ő vezeti az MZKE-t, amelyet még azon év augusztusában a Fővárosi Bíróság, mint cégbíróság környezetvédelmi tevékenységi körrel be is jegyzett a társadalmi szervezetek jegyzékébe.

A Nemzetközi Zöld Kereszt 1995 decemberében ismerte el és vette fel tagjai közé az MZKE-t.

Bizonyára megérdemli az első vezetés, hogy névsorát e helyen is megörökítsük: tiszteletbeli elnök Láng István akadémikus; elnök a már említett dr. Tarjánné dr. Tajnaí Anna; társelnök dr. Jancsó Gábor. Vezetőségi tagok: dr. Iványi Ildikó, Marek Miklós,

Pálmüller József, Papp Endre, Pálfalvy Zoltán, Imre Mária és dr. Ress Sándor.

*

A kezdetek, a múlt rövid felidézése után joggal merül fel a kérdés, hogy mit csinált húsz éven át, s mit csinál napjainkban az MZKE?

A kérdésre jó választ ad az a szép kis 31 oldalas broszúra, amelyet az Elnökasszony dr. Jancsó Gábor társelnökkel és Pálmüller József titkárral és az egyesületen belül működő szekciók vezetőivel a jubileumi ülés alkalmára összeállított. Ebből kiderül, hogy az MZKE főként a fiatalság körében kifejtett ismeretterjesztő munkával és a gyermekkori sajátosságoknak megfelelő módszerek alkalmazásával igyekszik hozzájárulni egy környezettudatosabb magyar társadalom kialakításához: Matula természetvédelmi nyári táborokban előadások, természeti foglalkozások, rajzpályázatok, vetélkedők, Madarak és Fák Napja rendezvények stb. Másrészt igen sokoldalú kapcsolatrendszer épített ki számos olyan szervezettel, amelyek hasonló célok érdekében tevékenykednek és bekapcsolódva a közös munkába, kölcsönösen erősítik egymást. A broszúra több mint egy tucat ilyen szervezetet említ meg, amelyekkel együttműködési megállapodás alapján folyik a közös munka. Egyik-másik rendezvényről Híradónkban is tudósítottunk. Igen érdekes kísérleti munkát folytat például a somogyvámosi határban levő Krisna-völgyi Öko Alapítvány szennyvíz természetes módszerekkel történő tisztítására nád-gyökérzónában, majd az így megtisztított vízzel faültetvény öntözésére. De eljut az MZKE szava a magas politika szférájába is.

*

Az imént említettük, hogy az Egyesületen belül szekciók is működnek, közöttük erdészeti szekció is, amelynek Köveskúti György erdőmérnök a vezetője. Szakszervezetünk is az MZKE partnerei közé tartozik, ami persze oda-vissza érvényes: nekünk is partnerünk az Egyesület. Ha jól átgondoljuk ennek a kapcsolatnak a történetét és tartalmát, akkor azt a megállapítást tehetjük, hogy eddig még Szakszervezetünk profitált abból többet, mintsem az MZKE. Az egyesület hidat teremtett számunkra a zöld szervezetek felé. Mégpedig járható hidat, ahol nem ütközünk jószándékú, de tájékozatlan környezetvédők megalapozatlan kritiká-

iba, hanem inkább szót érthetünk velük az erdészettel kapcsolatos laikus nézetek dolgában.

Amint arról esetenként Híradónkban is beszámoltunk, az MZKE-n keresztül jutottunk el olyan helyekre és helyzetekbe, ahová és amelyekbe e nélkül a kapcsolat nélkül nem jutottunk volna el. Ennek köszönhetjük például, hogy Magyarország alaptörvényébe a mindenki által kötelességszerűen védendő természeti javak közé bekerült az erdő is – a talaj és a víz mellé –, mert az MZKE (az Elnök asszony) segítségével juthattunk be az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottságába, s ott az MZKE támogatásával, közös javaslatként nyújthattuk be erre irányuló javaslatunkat. Egyedül, önmagunkban ez aligha sikerülhetett volna. Érdeklünk tehát ennek a gyümölcsöző kölcsönkapcsolatnak a fenntartása a továbbiakban is.

*

A Fővárosi Törvényszék 2014. július 18-i végzésével elfogadta az MZKE-nek a civil törvény alapján megújított alapszabályzatát és ezzel együtt közhasznú szervezetnek minősítette az Egyesületet.

Sajnos, ez az önmagában kedvező tény nem sokat segít azoknak a problémáknak a megoldásában, amelyekkel az Egyesület küszködik. Persze, ezek közül első a pénz. Az Egyesület nonprofit szervezet, saját belső pénzforrásai nincsenek, tagdíj nincs, támogatásokból és társadalmi munkából tartja fenn magát. Napjaink egyiknek sem kedveznek. A támogatási, pályázati lehetőségek beszűkültek, tagdíj bevezetése pedig nem oldana meg semmit, csak a létszám további csökkenéséhez vezetne. Mert a másik gond pedig ez: nem jönnek a fiatalok; a régi, lelkes gárda lassan elöregszik.

Ez a kis évfordulós megemlékezés nem a tagtoborzás helye, mindazonáltal kifejezzük azt a reményünket, hogy olvastán talán néhány fiatalabb tagtársunk, erdőmérnökök, technikusok mégis kedvet kapnak az erdészeti szekció munkájába történő bekapcsolódáshoz. Nyelvet tudó fiatalokra is szükség lenne, mert környezeti problémáink egy része közismerten határokon átnyúló természetű, s ezek érdeinket is érintik. Szükséges volna ebben a tekintetben román és ukrán szakmai kapcsolatainkat erősíteni.

(Folytatása a 10. oldalon)

A XVIII. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok

Már a tizennyolcadik alkalommal rendezte meg Szakszervezetünk az Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokat, ami mutatja rendszeresen ismétlődő legnagyobb éves rendezvényünk változatlanul nagy népszerűségét tagságunk körében.

Az operatív szervezés és lebonyolítás nehéz, sokrétű munkáját az idén a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vállalta. Mindjárt előljáróban megjegyezzük: példásan végrehajtva – de erre még visszatérünk.

Az említett érdeklődés a résztvevők számában nyilvánult meg: 512 versenyzőt regisztrált a szervező bizottság; ehhez társult még szép számú kísérő és érdeklődő, drukker. Nagy örömünkre szolgált, hogy ugyancsak szép számban jöttek el Szombathelyre külföldi kollégák is, mégpedig a következők szerint:

- Zwiazek Lesników Polskich Rzeczypospolitej Polskiej, Lengyelország.
- Lesy Slovenskej Republiky (Szlovák Állami Erdészet).
- GLG Murska Sobota (Szlovénia, Muraszombat).
- CONSILVA (A román erdészeti szakszervezeti konföderáció)
- Directia Silvica Harghita-ROMSILVA (A román állami erdészet Harghita-megyei igazgatósága.)

Külön örömünkre szolgált, hogy a két csapatból álló, 26 fős román delegációt régi, kedves barátunk, Radu Apolzan erdőmérnök úr vezette.

Megnyitó a Haladás VSE Sportcsarnokában

A csapatok a nagy tusa napján a szombathelyi Haladás VSE Sporttelepének nagy csarnokában sorakoztak fel a megnyitó ceremóniára.

A Szombathelyi Erdészeti Zrt. Pukánszki Zoltán által vezetett vadász-kürt-együttesének ünnepélyes szignálja jelezte a rendezvény kezdetét. Majd Kovács Renáta, a részvénytársaság központjának kommunikációs munkatársa, a megnyitási aktus narrátora üdvözölte a

megjelenteket, név szerint is a következő személyiségeket: Dudás Pétert és Berényi Gyulát, Szakszervezetünk elnökét és főtítkáráját; dr. Hujber Tibort, a Mezőgazdasági, Erdészeti, Élelmiszeripari és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének elnökét és egyben helyi, erdőgazdasági bizottságának elnökét, Galambos Istvánt, a helyi vszb. titkáráját, dr. Jung Lászlót, a Zrt. Felügyelő Bizottságának elnökét, a FAGOSZ elnökét és a külföldi delegációkat. Továbbá Sulyok Ferenc (Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.), Majoros Gábor (VADEX Mezőföldi Erdészeti és Faipari Zrt.) és Tengerdi Győző (VERGA Veszprémi Erdészeti és Faipari Zrt.) vezérigazgatót, akik elkísérték csapatukat a versenyre.

Köszöntötte a megjelenteket Bugán József, a rendező házigazda részvénytársaság vezérigazgatója is (képünkön), aki egyenesen „Kárpát-medencei Erdészeti Sportnapok” nevezte a rendezvényt, utalva a versenyzőgárda említett nemzetközi sokszínűségére. A vezérigazgató úr kifejezte azt a reményét, hogy jövőre már kárpátaljai kollégák is részt tudnak majd venni a versenyeken.

„Nemes versenyben győzzön a job-bik! Jó sportolást!” – kívánta befejezőként a vezérigazgató úr.

Ezt követően Dudás Péter, Szakszervezetünk elnöke köszöntötte a jelenlevőket, a vezérigazgatóhoz hasonló példás tömörséggel. Örömet fejezte ki afölött, hogy a Sportnapok megrendezésével most az országnak erre az erdő, szép nyugati vidékére jöhetünk el; ez a nap, a Sportnap pedig az együttlétről szól.

Végül Doncsicz Gábor főrendező adott közre néhány fontos praktikus tudnivalót a rendezvénnyel kapcsolatban.

Az emelvényt, amelyről mindezek elhangzottak, a rendezők szépen, ízléssel feldíszítették. A dekorációk között ott volt a Szombathelyi Erdészeti Zrt, felnagyított emblémája, alatta a következő jelmonddal: „Az állami erdők nyitva állnak a természetszeretők előtt”.

Ugyanígy elhelyezték Szakszervezetünk emblémáját is, ami alatt pedig ez volt olvasható: „Ember az erdőért, Erdő az emberért!”

A rövid, frappáns, de ünnepélyes megnyitó végét ismét a vadász-kürt-együttes hangjai jelezték. Ám – ha jól érzékeltük – most kürtnemenként más-más dallamok egymás utáni szép zene-kompozícióját hallhattuk.

Tucatnyi sportágban 512 versenyző

A megnyitó végeztével a versenyzők csapatonként elvonultak az egyes versenyszámok helyszíneire a város különböző pontjaira.

A versenyzők a következő sportágakban mérték össze képességeiket: futás 100 és 800 méteren (utóbbiban csak hölgyek); erdei futás; asztalitenisz; gyors- és mellúszás 50 méteren; teke, egyéni és csapat; sakk; kispályás labdarúgás; street-ball; tarokk.

Az utóbbi három versenyszámban természetesen csak csapatverseny volt.

(Folytatás a 9. oldalról)

Az MZKE fennállásának kétévtes fennállásáról Budapesten a Budakeszi úti Erdészeti Információs Központban lebonyolított ünnepi ülésén emlékezett meg, s ebből az alkalomból emlékfá elültetésére is sor került.

Szakszervezetünk részéről kifejezzük azt a reményünket, hogy szervezeteink között továbbra is fennmarad, sőt fejlődik az eddigi szívélyes és termékeny partneri kapcsolat, s a Magyarországi Zöld Kereszt Egyesületnek eredményes munkát, hozzá sok szép sikert kívánunk és – jó szerencsét!

K. P.

A kispályás labdarúgáson belül *11-es rúgó versenyt* is rendeztek, amelyen csapatonként két fő vehetett részt. Ez nem számított bele az összesített pontversenybe, az első helyezett azonban nyert egy serleget.

A legnépszerűbb a legnagyobb versenyzőlétszámot vonzó sportág (amint általában a korábbi években is) a *kispályás labdarúgás* volt (19 csapat), valamint a *teke* (ahol a 164 jelentkezőből 66 volt a női versenyző).

Az évenként egymást követő Sportnapok programjaiban újdonságnak számító erdei futás is szép számban vonzotta a versenyzőket: 61 főt. Ezt a számot a Szombathelyi Parkerdőben bonyolították le.

Az úszósport eléggé rapszodikusán volt jelen az utóbbi évek Erdészeti Sportnapjainak a repertoárjában. Szombathelyen azonban öröndetes módon szervezetek férfi és női gyors- és mellúszást is. Bevalljuk: a nyolc-kilenc női versenyzőnél több hölgyre számítottunk. (Pedig országos szinten „aratnak” a vizes sportokban.)

Az utóbbi években szinte elmaradhatatlannak számító teremlabdajátékok – mint a kézilabda, kosárlabda – nem szerepeltek a programban. Ugyanígy a lég- és kispuska lövészet sem.

A legkevesebben a *tarokkversenybe* szálltak be (nyolcan versenyeztek); de hát a tarokk nem is tömegsport, még az erdészetben sem, pedig amúgy szinte erdészsportnak számít.

A nézőközönség érdeklődése is nagyjából megegyezett a versenyzők érdeklődésének irányával. A legtöbben a Haladás VSE stadionjában drukoltak a focizóknak és az atlétáknak. Talán az is közrejátszhatott ebben, hogy itt jól felszerelt büfé is működött egész nap és a drukkerkedvükre fűthették a sport és versenyző kollégáik iránti hevületüket.

Kedvező volt az időjárás

Minden szabadtéri sportrendezvényvel kapcsolatban a rendezőket és a versenyzőket, de a nézőket is ősidők óta foglalkoztató, örök kérdés: *milyen lesz az időjárás?* Különösen így volt ez az idei szeszélyes, csapadékos nyáron, amikor szinte nem múlt el nap eső nélkül (ami számos helyen zivatart, orkánt, felhőszakadást, itéletidőt jelentett).

Szombathelyen szerencsésen alakult a helyzet, mert már csak a versenyek utolsó órájában, délután négy óra tájban érkezett egy kisebb, csendes eső, ami már nem zavarta meg számottevően a befejezést. A nap többi részében, ezt megelőzően a sportolás szempontjából mondhatni *ideális volt a klíma*, változó, de inkább napos égbolttal, 18-20 fok körüli hűvöses léghőmérséklettel, szélcsenddel.

Így azután *program szerint, jó időben, zavaró körülmények nélkül folytatólagos volt a versengés. Komolyabb baleset sem történt*, mindazonáltal a helyszínre kitelepült mentőszolgálat minden lehetőségre felkészülve egész nap készenlétben állt. Persze, egy-két kellemetlen izomhúzódás, kisebb fájdalmas rándulás előfordult. A jó előkészítésnek, az ütemes lebonyolításnak és a kedvező körülményeknek köszönhetően *a versenyek időben befejeződtek*. Így mindenkinek lehetősége volt az esti eredményhirdetésre, díjátadó gálára felkészülni.

A díjátadó gála

Erre ismét a megnyitónak is helyszíneül szolgáló sportsarnokban került sor, amelyet erre és a díjkiosztást követő baráti találkozó igényeinek megfelelően asztalokkal-padokkal, tálalókkal berendeztek.

A csarnok atmoszférájának meghatározója – a megnyitó kissé türelmetlenségtől áthatott feszültségével szemben – most a felszabadultság, az élményektől

felfokozott jókedv, az eredmények iránti kíváncsiság volt.

A gála kezdetét is a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vadászkiért-együttesének szignálja és Kovács Renáta köszöntője jelezte, akitől azután Berényi Gyula, Szakszervezetünk főtákarára vette át a szót.

A főtákar tisztelettel említette meg *Fritsch Ottó, Schmotzer András* tagtársaink és *Herczeg Miklós* korábbi főtákarunk nevét, akik nélkül – mondotta nem jött volna létre az Erdészeti és Faipari Sportnapok mozgalma. (Mi ehhez még bizonyára hozzátehetjük *Barta László* kollégánk, korabeli elnökünk nevét is, aki a gondolatot a megvalósítás szintjére emelte a Sportnapoknak *első ízben 1996-ban Felsőtárkányban* történt megrendezésével.)

Végül a főtákar köszönetet mondott a kiválóan elvégzett munkáért Bugán József vezérigazgatónak és munkatársainak, *Doncsecz Gábornak* és csapatának, továbbá az erdészeti részvénytársaságok vezetőinek és minden támogatónak; s nem utolsósorban a versenyzőknak.

Főtákarunk után Bugán József vezérigazgató gratulált a győzteseknek, ismét utalt a rendezvény „Kárpát-medencei” jellegére és megköszönte a részvételt valamennyi versenyzőnek. Majd – meglepő, de öröndetes fordulatként – bejelentette, hogy a *jövő évi Sportnapok rendezési funkcióját átadja Majoros Gábornak, a VADEX Mezőföldi Erdészeti és Vadgazdálkodási Zrt. vezérigazgatójának*. (Természetesen Szakszervezetünk vezetősége számára ez nem volt meglepő bejelentés.)

Majoros Gábor erre úgy reagált, hogy *szeretettel várja a kollégákat a Velencei-tó környékén!*

A versenyeredményeket Kovács Renáta olvasta fel, a díjakat: érmekeket, dízszerlegeteket pedig az emelvényen álló illusztris személyiségek egymással váltakozva adták át a versenyszámokban helyezést elért győzteseknek. Azt, hogy ez miként alakult, a *mellékelt eredménykimutatáson* lehet tanulmányozni. A jegyzékhez csak a következő rövid kommentárt fűzzük.

A dobogósok és a külföldiek szereplése

A csapatok összetett pontversenyében az *első helyen* a korábbi gőzhenger

szerepét az Északerdő Zrt.-től a Zalaerdő Zrt. csapata vette át. Népes csapat volt, több versenyszámban is tudtak indulni, eredményesen. Így azután a *Sportnapok vándorserlege is Nagykanizsára került*, mégpedig az új beszerzésű trófea, mivel a régét már a múlt évben örökre elnyerték a zalai kollégák.

A *Bakonyerdő Zrt.* csapata megőrizte a múlt évben Pápan kivívott második helyét, bizonyítva ezzel, hogy tavaly sem csupán a hazai pálya előnye segítette a győzelmi emelvény második fokára.

Kellemes meglepetést jelentett (persze, nem mindenkinek), hogy a *Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.* csapata a tavalyelőtti 7. és a tavalyi 5. helyezés után az idén a bronzérmet jelentő harmadik helyre küzdötte fel magát.

Külföldi kollégáink is derekasan szerepeltek. A román *CONSILVA* csapat szakszervezeti verseny szinten éppoly erősnek bizonyult, mint a román nemzeti válogatott nemzetközi viszonylatban. E mellé a *futballban* kivívott első helyezés mellé ráadásul egy másodikat is szereztek a *férfiak sakkversenyében*. E mögé rögtön felsorakozott a lengyel államerdészet csapatának egyik versenyzője is harmadikként. A mi kitűnő Papp Nándorunk azonban folytatta pompás győzelmi sorozatát és most is verhetetlennek bizonyult. (Ami azért is igen öröndetes, mert tudjuk, hogy nemrég még komoly egészségügyi problémával küzdött és jó, hogy egyáltalán részt vehet a versenysportban.)

Minden jó, ha jó a vége (is)

Az eredményhirdetés, díjátadás az erre a napra jellemző pergő, jó ütemben lebonyolódott és utána kezdetét vehette mindegyik Sportnapunk elmaradhatatlan zárómozzanata: a kellemes baráti találkozó, amikor is fehér asztal mellett fel lehetett eleveníteni a nap eseményeit, rég nem látott barátok is üdvözölhették egymást, meg lehetett vitatni a szakma ügyes-bajos dolgait is és a világ folyását.

Ezzel az éjszakába nyúló kellemes találkozóval a Sportnapok véget értek. Másnap a reggeli után minden résztvevő emlékeztetés, szép élményekkel gazdagodva (és a házigazda erdőgazdaság kedves ajándékával) térhetett haza.

Néhány szervezési tapasztalat

Befejezésül röviden szót kell ejtenünk a *technikai-szervezési körülményekről* is, mert ezek meghatározók a résztvevők közérzete, hangulata szempontjából és ezen keresztül még a versenyek kimenetelét is befolyásolhatják. Ezzel kapcsolatban csupa jó tapasztalatról tudósíthatunk.

Az első a *tájékoztatás, információ*. Az előre megadott regisztrációs helyen minden résztvevő nyakba akasztható, átlátszó pvc-tokban elhelyezett írásos tájékoztatót kapott, amelynek egyik oldalán térképvázlat volt Szombathelynek a rendezvény által érintett részéről. A térképbe bejelölték az összes szálláshelyet, az étkezés helyét, valamint az egyes versenyszámok helyszíneit.

A tájékoztató lap másik oldalán ezeknek az objektumoknak a címét is megadták, valamint a sportági felelősök nevét telefonszámukkal együtt. Továbbá azon személyek nevét és telefonszámát, akik a rendező erdőgazdaság részéről a kapcsolattartók voltak két-három gondjukra bízott csapattal. Megtalálható volt itt a külföldi csapatok pontos (anyanyelvi) megnevezése is.

Olvasható volt továbbá a program, az egyes napokon belül pontos időpontokra bontva, a helyszínek címének megjelölésével.

Az említett pvc-tokba helyezve kapta kézhez előre minden regisztrált résztvevő az étkezési jegyeit is.

Szállás. A résztvevők túlnyomó részét a Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjának Pável Ágostonról elnevezett, egyszerűen berendezett, de minden szükségességgel felszerelt és kifogástalanul tiszta, továbbá kellemes, csendes, zöld környezetben álló kollégiumaiban helyezték el.

Az étkezések a Szombathelyi Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium tágas éttermében önkiszolgálásos rendszerben

gyorsan, torlódásmentesen történtek; az étek ízletesek, az adagok a fiatal versenyzők igényeinek megfelelőek voltak.

Még ez a helyszín is a versenyre inspirálhatta kollégáinkat. Ugyanis az előcsarnokban berendezett szép és érdekes *iskolatörténeti kiállítás* kiemelt helyén látható Hegedűs Csaba európai-, világ- és olimpiai birkózóbajnokunk, valamint Márkus Erzsébet, a sidneyi olimpián ezüstérmet nyert súlyemelő portréfotója. Egykor mindketten ennek az iskolának a tanulói voltak.

Amit a most dióhéjban bemutatott kitűnő tájékoztatással kapcsolatban megjegyzünk, az távolról sem kritika, mert nem is szombathelyi sajátosság. Arról van szó, hogy már évek óta hiányoljuk a Sportnapokkal kapcsolatban egy olyan nagy tájékoztató tábla létezését, amely valamely központosabb helyen felállítva, a folyamatosan beérkező adatok alapján napközben ugyancsak folyamatosan mutatná a verseny állását csapatonként és versenyszámonként. Ez más alkalmakkor bevált, mert ébren tartja, az idő haladtával pedig – a finisben – fokozza a versenyizgalmat mind a versenyzők, mind a szurkolók körében.

Ugyanis az egyes versenyszámok a távolság által egymástól elszigetelten, különböző helyszíneken folynak. Így a verseny állását menet közben lehetetlen áttekinteni; erre csak az értékelő központnak van lehetősége. Mindenki más csak az esti kihirdetésekor értesül az eredményről.

*

Összegezve szombathelyi benyomásainkat: egy kitűnően megszervezett és gondosan, zökkenőmentesen lebonyolított, nagy tagsági tömeget megmozgató, jó hangulatú nagyrendezvénynek volt részese minden résztvevő. Erről is elmondhatjuk ismét, amit minden sportnapunkkal kapcsolatban elmondunk: *ennek a versenynek csak győztesei voltak!* Szép emlékekkel és élményekkel

gazdagodva térhetett haza Szombathelyről minden kollégánk.

Ismételt köszönet mindezért a Szombathelyi Erdészeti Zrt. kollektívájának és Bugán József vezérigazgató úrnak, Doncsicz Gábornak, az ifjú és dinamikus főszervezőnek és csapatának, s minden közreműködőnek. Köszönet a jó szállást nyújtó kollégiumok vezetőinek és személyzetüknek, s a finom étkeket adó szakiskolai étkezdé személyzetének. Továbbá részvénytársaságaink, szakintézményeink vezetőinek és minden más támogatónak; a versenyzők hazai felkészítőinek és maguknak a versenyzőknek!

Viszontlátásra 2015-ben a XIX. Erdészeti és Faipari Sportnapokon – „a Velencei-tó környékén”!

Király Pál

Eredmények

Futás 100 m, női: 1. Tóth Alexandra (Tanulmányi Eg.). 2. Hipság Veronika (Bakonyerdő). 3. Szigetvári Éva (Nyírerdő).

Futás 100 m, férfi: 1. Lovrencsics Tamás (Zalaerdő). 2. Román József (Észak-erdő). 3. Hüll László (Bakonyerdő).

Futás 800 m, női: 1. Mészáros Ágnes (Kisalföldi Eg.). 2. Takácsné Ihász Viola (Kisalföldi Eg.).

Erdei futás, női: 1. Tóth Alexandra (Tanulmányi Eg.). 2. Tengerdi Boglárka (VERGA Veszprémi Eg.). 3. Szigetvári Éva (Nyírerdő).

Erdei futás, férfi: 1. Német Ádám (Szombathelyi Eg.). 2. Oláh Lajos (Bakonyerdő). 3. Pataki Bálint (NÉBIH).

Asztalitenisz, női: 1. Birkás Mária (Mecsekerdő). 2. Kovács Pálné (Mecsekerdő). 3. Molnár Katalin (Észak-erdő).

Asztalitenisz, férfi: 1. Markó András (Tanulmányi Eg.). 2. Máthé Gyula (Szombathelyi Er.). 3. Horváth József (Szombathelyi Er.).

Gyorsúszás 50 m,női: 1. Stefcsik Viktória (Kisalföldi Eg.). 2. Joós Eszter (Zalaerdő). 3. Kormos Krisztina (Pilisi Parkerdő).

Gyorsúszás 50 m, férfi: 1. Szabó Péter (Bakonyerdő). 2. Lovrencsics Tamás (Zalaerdő). 3. Benda Ákos (Kiskunsági Eg.).

Mellúszás 50 m, női: 1. Palka Réka (Mecsekerdő). 2. Joós Eszter (Zalaerdő). 3. Stefcsik Viktória (Kisalföldi Eg.).

Mellúszás 50 m, férfi: 1. Szabó Péter (Bakonyerdő). 2. Vajda Márton (VADEX Mezőföldi Eg.). 3. Lovrencsics Tamás (Zalaerdő).

Teke, női egyéni: 1. Drobniné Pollák Margit (Vérteserdő). 2. Göncz Vivien (Bakonyerdő). 3. Váczi Edit (Mecsekerdő).

Teke, férfi egyéni: 1. Gaál Albert (Zalaerdő). 2. Kozma Csaba (Kisalföldi Eg.). 3. Nádasdi Szabolcs (Észak-erdő).

Teke, női csapat: 1. Bakonyerdő I., 2. Vérteserdő. 3. Mecsekerdő.

Teke, férfi csapat: 1. Zalaerdő I., 2. Zalaerdő II., 3. Kisalföldi Eg.

Sakk, női: 1. Czigoláné Németh Diána (Zalaerdő). 2. Kovács Linda (Észak-erdő). 3. Máté Zsoltné (Bakonyerdő).

Sakk, férfi: 1. Papp Nándor (Zalaerdő). 2. Dumitru Viorel (CONSILVA, Románia). 3. Grzegorz Klimek (Lengyelország).

Labdarúgás: 1. CONSILVA, Románia. 2. Nyírerdő. 3.NÉBIH.

Streetball: 1. Egererdő. 2. VADEX Mezőföldi Eg. 3. Észak-erdő.

Tarokk: 1. Markó Béla (Pilisi Parkerdő). 2. Barna Péter (Kiskunsági Eg.). 3. Szentpéteri Sándor (Pilisi Parkerdő).

11-es rúgás: 1. Pandur Krisztián (Mecsekerdő Zrt.).

Hely.	Erdőgazdaság	Pont
1	Zalaerdő Zrt.	89
2	Bakonyerdő Zrt.	57
3	Kisalföldi Eg.Zrt.	36
4	Észak-erdő Zrt.	35
5	Mecsekerdő Zrt.	26
6	Tanulmányi Eg. Zrt.	26
7	Szombathelyi Erd. Zrt.	25
8	VADEX Mezőföldi Erd. és Vadgazd. Zrt.	21
9	Pilisi Parkerdő Zrt.	18
10	Románia, CONSILVA	17
	Kiskunsági Erd.Faip.	16
	Nyírerdő Zrt.	15
	Vértesi Erdő Zrt.	15
	NÉBIH Erdész. Ig.	13
	Egererdő Zrt.	10
	Lengyel Áll. Erd.	8
	VERGA Veszprémi Eg.Zrt.	6
	Gemenc Zrt.	4
	Románia, Hargita Megyei Erdőig.	3
	Szlovénia, GLG Murska Sobota	3
	Ipoly Erdő Zrt.	1
	Délalföldi Erd. Zrt.	0
	Nagykunsági Erd. Zrt.	0
	Somogyi Erd. Faip. Zrt.	0
	Szlovákia, Szlovák Áll. Erdészet	0

Az EFDSz által eddig szervezett Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok

- I. 1996. Felsőtárkány
- II. 1997. Kaposvár
- III. 1998. Miskolc
- IV. 1999. Gyöngyös
- V. 2000. Sopron
- VI. 2001. Budapest
- VII. 2002. Jánoshalma
- VIII. 2003. Verőce
- IX. 2004. Kecskemét
- X. 2005. Pécs
- XI. 2006. Tata
- XII. 2007. Nyíregyháza
- XIII. 2008. Nagykanizsa
- XIV. 2010. Győr
- XV. 2011. Vác
- XVI. 2012. Szolnok
- XVII. 2013. Pápa
- XVIII. 2014. Szombathely

A 207. tanévnyitó

Szeptember a tanévkezdés hónapja szerte az országban. Nem volt ez más-ként szakmai tanintézetek esetében sem. Ezek közül soproni *Erdőmérnöki Karunkat* kerestük fel ebből az alkalomból, főként két ok miatt. Az egyik: a *Kar Tanácsának ünnepélyes nyilvános tanévnyitó ülése egyben az egész Nyugat-magyarországi Egyetem tanévnyitó ünnepsége is volt*. Ezért ez egyben a NyME Szenátusának az ülése is volt, amelyen jelen voltak a társkarok dékánjai is, Mosonmagyaróvártól kezdve Zalaegerszegig. A másik: éppen az első körülményből eredően a szokásosnál is több volt az ünnepségen részt vett közéleti személyiség. Közülük kettőt említünk meg, mert erre ritkán akad példa: jelen volt *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes, valamint *dr. Pápai Lajos* győri megyéspüspök, a NyME díszpolgára (2013).

Nem a protokoll a lényeg, de...

Közbevetve megjegyezzük: társadalmi viszonyainknak a rendszerváltás utáni folyamatban lételének egyik megnyilvánulásként még bizonytalanságok tapasztalhatók a protokolláris üdvözlések sorrendisége és a megszólítások terminológiája tekintetében; utóbbi főleg egyházi személyiségekkel kapcsolatban.

Felfogásunk szerint – ha komolyan vesszük az egyetemi autonómia csaknem évezredes múltú szokásjogát – az egyetem első számú vezetője, a *Rector magnificus* mindenki mással szemben elsőbbséget élvez a maga portáján, kivéve az államfőt.

A témával kapcsolatban felidézzük: egy már nem élő kortárs visszaemlékezéséből még azt is tudjuk, hogy amikor gróf Teleki Pál miniszterelnök az 1930-as évek végén meglátogatta soproni intézményünket és részt vett a tiszteletére rendezett szakestélyen is, az akkor kb. 60 éves kormányfő mindenben alávetette magát a szakestély elnökének, egy kb. 22 éves IV. évfolyamos erdőmérnök hallgatónak szakestélyi rendelkezéseinek betartásában. Magas állami-társadalmi helyzetére való tekintet nélkül semmiféle megkülönböztetett tiszteletben-bánásmódban sem részesült. Tele-

ki Pál ezt sem nem igényelte, sem nem nehezményezte, hanem természetesnek vette.

A következőkben a több mint három órán át tartó eseménysorozatról idézünk fel néhány mozzanatot.

A kis makkból nagy fa lett

Az elnökség, a díszvendégek és az egyetemi zászlók bevonulását a nemrég alakult *Soproni Lővér Vadászkiürösök* szignálja jelezte.

A *Himnusz* közös elénekzése után a Kar Dékáni Hivatalának munkatársa, *Martos Virág*, az ünnepség narrátora üdvözölte a megjelenteket (név szerint is a VIP vendégeket), majd *Prof.Dr.Faragó Sándor*, a *NyME rektora* mondott tanévnyitó ünnepi beszédet.

A gondosan kidolgozott, szép előadásból jól kirajzolódott az Egyetem patinás volta (amely az egyes karok történetiségének összegezéséből adódik) és jelenlegi monumentalitása.

Bizony, a hajdan Selmecen elvetett kicsiny makkból napjainkra terebélyes facsoport lett, csaknem tízezer hallgatóval, több mint négyszáz minősített oktatóval és kutatóval. A szigorított felvételi feltételek ellenére is 2700 az elsőévesek száma. Magában a soproni campusban a három karon 984 elsőéves balek kezdte most meg tanulmányait, az összes hallgató száma pedig 3450 fő. Hetven-nyolcvan évvel ezelőtt (s talán még később is) ezek még szinte elképzelhetetlen számok voltak.

Emlékezés 1921 szeptemberére

Ünnepi beszédet mondott *Prof.Dr. Lakatos Ferenc*, az *Erdőmérnöki Kar dékánja* is, aki kiemelte, hogy az 1808-ban alapított ősi intézményünknek ez a 207. tanévnyitója. (Az első előadásra *H.D. Wilckens* prof. részéről 1809 februárjában került sor.)

Mivel a tanévnyitó csaknem meg-egyezett, egybeesett az 1921. szeptember 8-i ágfalvai csata dátumával, a dékán részletesebben felelevenítette ezt a 93 évvel korábbi, a Kar sorsa szempontjából is döntő fontosságú eseményt (amely még a száz éve kitört I. világhá-

ború utórezgése volt). Amint mondotta, *Machatsek Gyula* erdőmérnök-hallgató és *Szechányi Elemér* bányamérnök-hallgató, a harc két főiskolás hősi halottja vérével is megpecsételte a két ősi szak testvéri barátságát. Amint mondotta, ma már indokolt az egyetemi megemlékezések során a mosonmagyaróvári campus két egykori hallgatójáról is szólni, akik szintén a nyugat-magyarországi felkelőharcok során vesztették életüket.

Felszólalt és ünnepi köszöntőt mondott *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes is, mint az együttes ülés díszvendége. Karunkkal kapcsolatban három jellemzőt emelt ki: tudomány, tradíció, haladás. A legújabb tudományt a legrégebb tradícióval ötvözi a Kar, amelynek semmivel sem pótolható történetisége van. Külön figyelmet érdemel az a megállapítása, ami szerint *Alma Materünk példa az egész ország számára*.

Nagy taps fogadta azt a bejelentést, ami szerint az ENSZ illetékes szakmai szerve: az *UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékébe felvette a selmeci diák hagyományokat is!*

Elsőévesek fogadalmátétele

Minden tanévnyitó elsősorban az elsőévesekről, a balekokról szól; ez a nap az ő napjuk. A hallgatói fogadalmat a dékánnak tették le, ezzel és annak kézfogásával váltak egyetemi polgárrá. Ám „sötét pogány voltuktól” majd a balek keresztelől váltja meg őket.

De nemcsak egyetemi, hanem soproni polgárokká is váltak ezzel a nappal, mert azzá fogadta őket *dr. Fodor Tamás* polgármester, aki üdvözlő beszédet is intézett az ifjúsághoz. Ebből idézzük egy nagy amerikai pedagógus kitűnő mondását, amelyet az egyébként – városi falragaszokról ítélve – az önkormányzati választásra készülő polgármester is idézett: „Az életben nem az jelenti a tragédiát, ha nem éred el a céljaidat – hanem az, ha nincsenek céljaid!”.

Sokan kaptak tiszteletdiplomát

Hosszú procedúrát jelentett az idei alkalommal a tiszteletdiplomák átadása,

az erre érdemesek egyébként örvendete-sen *nagy száma* miatt.

Rubinoklevelet kapott az 1944-ben diplomázott Kóthy István, Szádeczky-Kardoss Béla és Vas Ferenc erdőmérnök. (Évkönyveink szerint abban az évben 63-an szereztek oklevelet.) *Vasoklevelet* 16 erdőmérnök kapott (ami mintegy 17%-a az egykori nagy évfolyamnak). A 60 éve, 1954-ben végzett, még nagyobb évfolyam 117 tagja közül 36-án részesültek *gyémántoklevelben* (kb. 31%), ám ezek közül is ketten elhaláloztak az oklevél adományozása és átvétele közötti időszakban.

A „legfiatalabb”, vagyis az *aranyoklevelben* részesült (1964-ben diplomázott) erdőmérnökök száma ez alkalommal igen magas volt: 43 fő (63%), ennyien maradtak napjainkra az egykor 68 főt számlált évfolyamból.

A tiszteletdiplomákat Faragó Sándor rektor és Lakatos Ferenc dékán adta át az ultra-supra-veteranissimuszoknak.

Csupán röviden említjük meg azt az egyébként örvendetes tényt, ami szerint az utóbbi években szokásba jött, hogy a tanulmányaikat egykor még Sopronban megkezdő bányamérnökök, valamint földmérő mérnökök nem a ma illetékes kar jelenlegi székhelyén – vagyis nem Miskolcon, illetve Budapesten – veszik át, hanem Sopronban. Az idén öt olaj-, három geofizikus és két bányaművelő, vagyis összesen tíz bányamérnök, továbbá három földmérő mérnök vette át *gyémántoklevelét* saját karának ebből a célból Sopronba utazott dékánjától.

Egyéb egyetemi kitüntetések

A tanévnyitó (vagy tanévzáró) ünnepség megtisztelő nyilvánosságát szokták felhasználni egyéb más egyetemi kitüntetések átadására is.

Az Egyetem Szenátusa a „*doctor honoris causa*”, vagyis a tiszteletbeli doktori címet adományozta Prof. Dr. Albert Levente, már nyugállományba vonult professzor, volt rektor- és dékánhelyettes részére. Néhai dr. Heinrich Drimmel egykori osztrák oktatói minisztert pedig posztumusz „*A Nyugat-magyarországi Egyetem Díszpolgára*” címmel tüntette ki annak a sok segítségnek a honorálásaként, amelyet a miniszter úr 1956-ban a közeledő szovjet csapatok elől Ausztriába menekült fő-

iskolásainknak és oktatóinknak nyújtott, majd pedig hathatósan segítette, hogy nagyobb részük csoportosan Kanadába emigrálhasson. Ott azután Vancouverben az University of British Columbia „Sopron Division” tagozatán tanulmányaikat befejezhették és erdőmérnöki BSc-oklevelet szerezhettek.

Szoboravatások

A tanévnyitó ünnepség napjára rögzítettek még két másik ünnepi eseményt is, amelyeknek a helyszíne csak az egyik esetben volt a Közgazdaságtudományi Kar székházának az aulája. Ennek a karnak is ugyanazon napon volt a tanévnyitó ünnepsége, amelyen az Erdőmérnöki Karé, de a délelőtti órákban. Ennek keretében avatták itt fel *Gidai Erzsébet* (1940–2008) professzor asszony mellszobrát, aki a Közgazd. Kar létrehozásának kezdeményezője és alapító dékánja volt. Többoldalú tudós volt, de igazi specialitása egy érdekes tudományterület volt: a jövőkutatás, nevezhetjük úgy is, hogy a tudományos prognosztika.

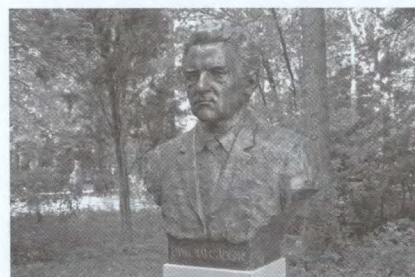
Sokat beszélünk arról, hogy az erdésznek mindig nagy távlatokban kell gondolkodnia. Ezért célszerű lenne legalább fakultatív tantárgyként oktatni a leendő erdőmérnököknek ezt a diszciplínát is. (Legjobb tudomásunk szerint eddig a nagy időtávlatú tudományos prognosztikának egy sikeres gyakorlati művelője volt erdészetünkben: dr. Madas András okl. erdő- és agrármérnök. Igaz, erre neki, mint az egykori Országos Tervhivatal osztályvezetőjének nemcsak szüksége, de lehetősége is volt. Bizonyos értelemben és vonatkozásokban az erdőrendezői munka is prognosztika.)

A másik említett szoboravatási aktus helyszíne az egyetemi botanikus (dendrológiai) kert 60.sz. parcellája volt, közelebbről a rektorátus épületével közvetlenül határos sávja.

Prof.Dr. Lakatos Ferenc dékán és Prof.Dr. Kosztka Miklós prof. emeritus itt avatta fel néhai Prof.Dr.Dr.h.c. *Pankotai (Iby) Gábor* (1914–1997) okl. erdőmérnök *mellszobrát*, születésének 100. évfordulója alkalmából. Mozgalmas élete volt, amely a dékán megállapítása szerint nemcsak átfogta, de tükrözte is a XX. századot. Műszaki vénájú erdész volt, aki a gyakorlatból jöve, 1958 októbertől 1975 végéig oktatott erdészeti szállítást, erdészeti útépitést és erdőfeltárást, de vízgazdálkodást is.

Az aranszínűre patinázott, négyzet keresztmetszetű kő posztamensen álló, az életnagyságnál kissé nagyobb szobor *Kutas László* szobrászművész alkotása, akinek ez már a *tizedik szobra a soproni dendrológiai kertben, a magyar erdészpanteonban*.

Megemlékezés a hősi halottakról

Az ünnepélyes tanévnyitás másik eseménye, megemlékezés a szakma hősi halottairól, természetesen elsősorban a hősi halott hallgatókról volt a rektori épület aulájában elhelyezett emléktáblánál. Itt igen szép és tartalmas beszédet tartott *iff. Sarkady Sándor*, a NYME Központi Könyvtárának főigazgatója.

Ez a megemlékezés a tanévnyitó programjának évről évre ismétlődő, állandó mozzanata. Az idén azonban *különös időszíriuséget adott neki az a tény, hogy száz éve tört ki az I. világháború*, amelyből szakmai elődeink is alaposan kivették a részüket, sajnos, a hősi halálból is. Az évfordulóról ezekben a hetekben világszerte megemlékeznek, hiszen, ha jól számoltuk, összesen 18 állam vett részt a négy évig tartó vérengzésben, ki ilyen, ki olyan mértékben.

Ezért Híradónk más helyén leközzöljük Sarkady úr beszédének szövegét, így ez egyben a saját évfordulás megemlékezésünk is erről az iszonyatos, drámai történelmi eseményről.

A tanévnyitó ünnepséghez kapcsolódóan, de még az előző napon történt egy másik koszorúzás is a rektorátusi aulában. Az Erdőmérnöki Kar megalapításának 150. évfordulója alkalmából állított nagy emléktáblánál helyezték el a most gyémántoklevélben részesített, 1954-ben végzett erdőmérnökök szép, viszonylag időtálló anyagokból készült koszorújukat az Alma Mater iránt érzett tiszteletük és hálájuk kifejezéséért (s egyben az élők sorából már eltávozott évfolyamtársaikra történt kegyeletes megemlékezésért). Ez alkalommal dr. S. Nagy László, immár gyémántoklevelés erdőmérnök mondott rövid megemlékezést.

Hangulata is volt az ünnepségnek

Mintegy pihentető lazításként az ünnepélyes események közepette volt egy kis üdítő, színes műsorszám is: a vadászskürtösök szép dallamokat adtak elő. Waldenbe öltözött egyetemi hallgatók kis kórusa pedig vidám, régi selmeci-soproni dalokkal teremtett derűs hangulatot.

A program lebonyolítása után a jelenlevők befejezésként elénekelték az Erdészhimnusz, majd a vadászskürtök hangjai mellett az egyetemi zászlók és a prezidium elvonulásával a NyME ünne-

pi nyilvános tanévnyitó szenátusi és kari együttes tanácsulése véget ért.

Egyéb egyetemi események

Híradónk negyedéves megjelenéséből következően úgy jött ki a lépés, hogy Erdőmérnöki Karunk június 20-án lebonyolított ünnepélyes diplomaosztó tanévzáró kari tanácsüléséről már nem állt módunkban külön tudósítást elhelyezni lapunk idei 2. számában. Ezért most, a 207. tanévnyitóhoz közlünk röviden arról néhány olyan információt, amelyekről úgy véljük, hogy T. Olvasóink érdeklődésére tarthatnak számot.

A tanévzárón a mérnöki fogadalom letétele után elvileg 101 személy vehette át oklevelét, szakonként a következő megoszlás szerint (zárójelben feltüntetve az összes diplomázottból a nők száma): okleveles erdőmérnök 54 (9), vadgazda mérnök 1, okl. vadgazda mérnök 3 (2), természetvédelmi mérnök 4 (2), okl. természetvédelmi mérnök 6 (5), környezetmérnök 7 (2), okl. környezetmérnök 4 (3), alkalmazott környezetkutató 4 (2), okl. környezetkutató 3 (2) és növényvédelmi szakmérnök 15 (4).

„Professor emeritus” kitüntető címet kapott Prof. Dr. Varga Szabolcs okl. erdőmérnök, ny. egyetemi tanár.

„Címzetes egyetemi docens” címet kapott öt személy, közöttük dr. Csa-

nády Etele ny. egyet. adjunktus, Hajdú Ferenc, a Bakonyerdő Zrt. központjának osztályvezetője és Limp Tibor, a Kiskisföldi Erdőgazdaság Zrt. Győri Erdészeti igazgatója.

„PhD doktor” címet hat személy kapott, közöttük Facskó Ferenc és Major Tamás okl. erdőmérnök.

Az elmúlt hetek egyetemi eseménye volt az is, hogy az Erdőmérnöki Kar Dékáni Hivatalának új kinevezett vezetője dr. Facskó Ferenc PhD okl. erdőmérnök. A „Vivat Academia” című, általában kéthavonként megjelenő egyetemi folyóirat új főszerkesztője pedig Bucsi Gyöngyvér lett.

A NyME soproni campusának közelmúltban felépült két új épületét: a Természeti Erőforrások Kutató Központját, valamint a Ligneum Látogatóközpontot az arra hivatott építészeti szakmai bírálóbizottság Építőipari Nívódíjban részesítette, a középület kategóriában.

A Kormány 2014. március 14-i határozata alapján a NyME Geoinformatikai Kara (korábban: Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar) kivált a NyME szervezeti kötelékéből és július 1-től az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karának Geoinformatikai Intézeteként folytatja munkáját, változatlanul Székesfehérváron.

Király Pál

Erdészek IV. Nemzetközi Találkozója Romániában.

A találkozót a romániai Baile Felix (Félicfürdő) üdülőhelyen rendezték meg a RomSilva (államerdészet) Bihar megyei Igazgatósága és a CONSILVA (erdészeti szakszervezet) szervezésében 2014. szeptember 4-7 között.

A rendezvényen ülésezett az Európai Erdészek Tanácsa (CEF). A romániai erdészek és a meghívott külföldi csapatok számára nagyszabású nemzetközi sporttalálkozót rendeztek, melyet könyvbemutató és természeti fotókiállítás keretezett.

A rendezvényre meghívták az EFDSZ delegációját is. A sportversenyen Magyarországot a NYÍRERDŐ Zrt. focicsapata képviselte. A CEF ülésen részt vett dr. Halmágyi János a CEF

soros elnöke és Dudás Péter EFDSZ elnök.

dp

*

Csömödéri fejlesztések

A közjóléti célú erdőgazdálkodás különösen az elmúlt két évben nagyszabású anyagi lehetőségeket kapott és ezeknek a programoknak kedvelt objektumai az erdei vasutak, amelyek nagyon népszerűek a közönség körében.

Meglevő kisvasútjaink egyik legjelentősebbike a Zalában üzemelő Csömödéri ÁEV, a Zalaerdő Zrt. fenntartásában. Amint a „Zalai Hírlap”-ban olvashattuk, itt a fejlesztés 2011-ben indult be, amikor egy üzemi épületet turisztikussá alakítottak s ezt ebben az évben – a közönség javaslatait és kívánságait is figyelembe véve – funkcionálisan is fejlesztették és bővítették.

Ugyancsak üzembe helyeztek egy felújított C-50 tip. dízelmozdonyt. Jelen tájépítések bevonásával komplex integrált környezetfejlesztési program keretében fejlesztik a kisvasúti állomásokat is, amelyeken egyedi arculatú interaktív menetrendi táblákat, kültéri bútorokat, ivókutakat, játszóeszközöket helyeznek el.

A vasútüzem egyik kiváló újdonsága egy erdészeti oktatókocsi, amelyet távcsővel, mikroszkóppal, laboratóriumi eszközökkel és más oktatási kellékekkel szereltek fel. Így az utazó diákoknak és más érdeklődőknek szélesebb lehetőség nyílt a vasút által érintett különböző élőhelyek növény- és állatvilágának jobb megismerésére.

A fejlesztéseknek (is) köszönhetően a Csömödéri ÁEV bekerült a Zala megyei értéktárba.

(Forrás: „Zalai Hírlap”)

Hőseink előtt tisztelgünk

Hagyomány már az Alma Materben, hogy tanévkezdéskor azokra az egykori hallgatókra emlékezünk, akik a legdrágábbat, ifjú életüket adták a hazáért.

Az egykori honvédfőreál iskola patinás aulájában állunk. Ha körbejár tekintetünk a falakon, láthatjuk, hogy ott emléktáblák sorakoznak, rajta a hősi halottak neveivel. E falak, ha mesélni tudnának, sok mindenről regélnének. Elmondanák nekünk, 100 éve már, hogy a nagy háború elszólitotta az iskola padjaiból a selmecbányai főiskola ifjúságát a csatákra. 1914-ben háromszáznál több fiatalember öltözött csukaszürkébe. Hallgatóink nagy többsége tiszthelyetesként vagy tartalékos tisztként harcolt a világégésben. Mindnyájan mérnöknek készültek. Hazai bányáknál és üzemekben szerettek volna dolgozni; ki-ki családjára hagyományát folytatva erdőmérnöknek tanult. Egy egész nemzedék tragédiáját hozta el számukra 1914 gyilkos nyara. Várta őket a nagybetűs Élet, a nyíló szerelem, a daliás férfikor, a tenniakarás lobogó tüze. Máról holnapra zokszó nélkül, a győzelembe vetett hittel vonultak be kijelölt alakulataikhoz. Frontszolgálatukkal, személyes példaadásukkal, emberfeletti kitartásukkal, halálmegvető bátorságukkal szereztek örök dicsőséget hazánknak. Ők valamennyien ott harcoltak a Kárpátok védelmében; ott küzdöttek Galícia és Bukovina véráztatta mezőin. De ifjú testüket elnyelték a csataterék; Doberdó, Isonzó temetői és tömegsírhajói.

A Selmecbányáról menekült Alma Mater diákjait és tanárait végül Sopron fogadta be, és magához ölelte valamenny-

nyüket. A nemzetgyilkos trianoni békediktátum azonban Sopront és környékét is halálra ítélte.

1921 kora őszen itt, Nyugat-magyarországon megmozdult a föld. A Selmecbányáról idemenekült és többségében frontot járt főiskolások megálljt parancsoltak a Sopronra törő osztrák csendőröknek. Machatsek Gyula erdőmérnök- és Szechényi Elemér bányamérnök-hallgatók hősi halála ma már az örök erdész-bányász testvériség felemelő szimbólumává nemesedett.

A kultuskormányzat ezt az ellenállást azzal jutalmazta, hogy a honvéd főreál összes épületét és parkját átadta a Bánya- és Erdőmérnöki Főiskolának.

1922. októberétől már e patinás falak között oktatták a hallgatókat a szakma szeretetére, a nemzet iránti elkötelezettségre, a felelősség vállalására, az ő szeretett és megbecsült professzoraik. A selmeci szellem gyökeret vert a Lővérek alján.

Az Alma Mater hallgatósága a békés revízió reményébe vetett hittel az apák nyomdokaiba lépett. Tanult és dolgozott a magyar feltámadásért. Majd az apák és fiúk egymás mellett küzdöttek a második világháború poklában. Soha ne feledjük áldozatukat! Régi, megsárgult fényképekről, tablóképekről tekintenek ránk a frontra indulók. Az 1942-es évfolyam valeta-tablóján ezeket a sorokat olvassuk: „Ha Selmec hív, mind ott leszünk, akár egy szálig elveszünk.” A mérnök-hallgatók vállvetve küzdöttek a Don kanyar poklában, mert érezték és

tudták, hogy nem lesz itt sem Isten, sem haza, ha a szovjet vörös hadsereg beletipor országunkba. Ők azok, akik elesetek a hazáért a haza határaitól 2000 km-re, ők azok, akik mindhalálig védték a magyar légteret, küzdöttek a Kárpátokban, véreztek és elesetek az Alibid és a Dunántúl védelmében.

Az 1945-ös szovjet megszállás után feledésre ítélték hőseinket. A gyilkos terror pedig tovább szedte áldozatait. 1946 és 1951 között többeket meggyilkoltak vagy kivégeztek mind a hallgatók, mind az egykori növendékek közül. Ők a mi mártírjaink. A nemzettől idegen hódítók, az őket kiszolgáló kommunista talpnyalók, az egypártrendszeri diktatúra véres áldozatai valamennyien.

A ma élő kevesek még őrzik az évfolyamtársak arcát, el nem halványuló emlékét. Az emlékezés legyen a késői utókor kötelessége is.

Egyetemünk 1998 óta büszkén vállal védnökséget a Rákóczi Honvéd Főreális-kola hősi halottai és mártíjai emléktáblái felett is. Ez nekünk szent kötelességünk.

A könnyen felejtő utókort arra figyelmeztetik a márványtáblák és a megkopott betűk: voltak idők, amikor ezt a szerencsétlen, ezer sebből vérző hazát csak úgy lehetett szeretni, ha meghaltunk érte...

Hősi halottaink hirdetik számunkra a dicső múltat és az elkövetkező, ragyogó magyar jövőndőt!

Örökre áldassék emlékezetük!

iff. Sarkady Sándor

Így élünk Gödöllőn

A magyar állami erdőgazdálkodás egyik, hajdan híres, patinás központjában, Gödöllőn évtizedek óta működik egy nyugdíjas csoport – hol önállóan, hol egyesületen belül. Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetével is rendszeres kapcsolatban állunk: Takács Imre erdész tagtársunk lelkiismeretesen, személyesen gondoskodik arról, hogy az „Erdészeti és Faipari Híradó” minden megjelenés után mielőbb kellő számban eljusson Gödöllőre is.

Csoportunk megalakításával kapcsolatban az elképzelés az volt nálunk is, mint általában a legtöbb helyen: az aktív szolgálatból kivált kollégáink ne szakad-

janak el teljesen egymástól és a szakmától, ne maradjanak magukra, hanem legyen szervezett lehetőségük – legalább havi rendszerességgel – a találkozásra, egy kis eszmecsere, esetenként magával a szakmával kapcsolatba kerülésre.

*

Alkalmanként lehetőség szerint különböző programokat szervezünk. Igyekszünk más erdőgazdaságokat is meglátogatni, ahol mindig nagy szeretettel és gazdag programokkal fogadnak bennünket.

A teljesség igénye nélkül megemlítek néhány helyet. Voltunk a Gemenc Zrt. lenesi vadászházában és Pörböllyön a turisztikai központban; a Szolnoki Er-

dei iskolában és a MAGOSz meghívása alapján pedig Kőteleken. Vezetőink, a Pilisi Parkerdő Zrt. jóvoltából évente meghívást kapunk a Gödöllői és a Valkói Erdészethez.

Ezek a találkozók mindig nagy sikerrel záródnak, hiszen a kollégák többsége ezeknél az erdészeteknél dolgozott, innen vonult nyugállományba. Az erdőgazdaságoknál tett látogatások is rendszerint fehér asztal melletti baráti beszélgetéssel érnek mindig véget.

Az elkövetkező időkben is szeretnénk minél gazdagabb programokat szervezni.

*B.A.
titkár*

Ádám András

Kissé késve értesültünk a szomorú tényről, hogy Leányfalun életének 75. évében elhunyt Ádám András József okl. erdésztechnikus. Úgy gondoltuk azonban, hogy méltatlan lenne, ha csupán ezért nyomtalanul múlna el kollégánk élete. Ezért a következőkben röviden felelevenítjük pályafutását.

Püspökszilágyon született 1938. szeptember 22-én, ahol édesapja Ádám Ferenc irodai főerdészként, majd pagonyvezető erdészként dolgozott a Váci Püspökségi Uradalom ottani erdőgondnokságánál.

Még kisgyermek volt, amikor a család Vácra költözött, mivel apja az uradalom váci erdőgondnokságához került áthelyezésre, ahol faértékesítéssel foglalkozott. Így András az elemi, illetve

általános iskolai tanulmányait Vácott végezte el. Ezt követően atyjának és Ferenc bátyjának nyomába lépve, szintén az erdészpályát választotta élethivatásul. Erdészeti középfokú tanulmányait még Debrecen-Pallagon kezdte el, de erdésztechnikusi oklevelét már Szegezen vette át 1957-ben, mert közben 1955-ben az iskola oda települt át. Diákkorában eredményesen űzte az ökölvívást, a városi diákversenyeken több ízben is sikeresen szerepelt.

Szakmai pályafutását az egykori Börzsönyi Áll. Erdőgazdaság Királyréti Erdészeténél kezdte meg kerületvezető erdészként a Magas-Tax – hideghegyi kerületben.

Ez a terület az ország közismerten egyik legjobb, de egyben egyik legveszélyesebb síterepe. Nem Ádám András volt az első, aki itt szízés közben súlyos, ronscsolódásos bokatorést szenvedett. Őt azonban olyan maradandóan megrokkantotta, hogy erdészpályáját kénytelen volt idő előtt befejezni. (Nem egy fiatal hegyvidéki erdész számára lehet ez intő példa!)

A balesetből úgy, ahogy talpraállva, 1960-tól a Pilisi Áll. Erdőgazdaságnál

dolgozott, előbb a visegrádi fagyártmányüzemben, 1962-től pedig ismét az erdőben, a papréti erdészkerület vezetőjeként. Tíz évig tartott itt ki, 1972-ben azonban befejezni kényszerült szakmai pályafutását.

Közben 1963-ban megnősült, házasságából egy fiú- és egy leánygyermek született; a továbbiakban pedig négy fiú-unokával gyarapodott a család.

Az erdészkedés kényszerű feladása után Paprétről leköltözött Szentendrére, majd onnan Leányfalura és olyan foglalkozás után nézett, amely kevésbé mozgásigényes, kevesebb és kíméletesebb gyaloglással jár, mint az erdész. Cukrászati vállalkozást hozott létre fiával közösen (aki cukrászmester) és ezzel foglalkozott, amíg a nyugdíjkorhatárt el nem érte.

Amint már említettük, Leányfalun hunyt el. Széles körű részvétől kísérve a Vác-alsóvárosi temetőben helyezték végső nyugalomra szülei sírja mellett, a római katolikus egyház szertartása szerint.

Ádám F. - Király P.

Hírek

Civitas Fortissima Múzeum. Balassagyarmat, a „legbátrabb város” polgármestere, Medvác Lajos, továbbá az Ipoly Erdő Zrt. vezérigazgatója, Kiss László és a Civitas Fortissima Kör elnöke, dr. Szakács Zoltán megállapodást kötött egy Civitas Fortissima Múzeum elnevezésű létesítmény létrehozására. Ezt abban az állami erdőgazdasági részvénytársaság kezelésében lévő épületben helyezik el, amely egykor a nácizmus üldözöttjeként 1945 februárjában a dachau koncentrációs táborban elpusztult baráti Huszár Aladár tulajdona volt.

A megállapodás ünnepélyes aláírása alkalmával adta át a polgármester a

„Balassagyarmatért” Emlékérem kitüntetését Tóth Gábornak, az Ipoly Erdő Zrt. gazdasági és termelési vezérigazgató-helyettesének, aki a város legjelentősebb erdei közjóléti célú objektumát, a Nyírjesi Fűvészkertet és Vadasparkot megtervezte és kivitelezte.

*

Új vezetők az OMVK-ban. Négy esztendőre szóló megbízatással új vezetőséget választottak az Országos Magyar Vadászklubban a Tatán lebonyolított tisztújító közgyűlésen. Az eddigi elnököt, Feiszt Ottót, a Zalaerdő Zrt. ny. vezérigazgatóját dr. Jámbor László, a soproni Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója váltotta az első számú poszton. A két alelnök a következő: Pap

Gyula sportvadász alelnök (a Veszprém Megyei Vadászklub elnöke); ifj. Fodermayer Vilmos okl. erdőmérnök (a Gemenc Zrt. Panduri Erdészetének vezetője) pedig a hivatásos vadász alelnök. A felügyelő bizottság elnöke Imre János (Pest megye), az etikai bizottságot dr. Bárándy Péter vezeti. Két fontos bizottság: a vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottság, valamint a vadászati hagyományokat ápoló és kulturális bizottság elnökét a következő küldöttközgyűlésen kell majd megválasztani, mivel többes jelölés volt és egyik jelölt sem érte el a szükséges 50% +1 fő szavazatot.

A főtitkár továbbra is Pechtol János, mivel az ő korábbi mandátuma még nem járt le és így erre a tisztségre nem kellett választást eszközölni.

forestpress

erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

Egy erdőtömb monográfiája

Már a címe is érdekes annak a 272 oldalas, masszív kötetnek, amelyet a *Nyírségi Erdészeti ZRt.* jelentetett meg: *A Bockerek-erdő.*

„...Volt egyszer, hol nem volt sokáig sem ember, sem erdő, egy elképzelhetetlenül gyönyörű mesebeli vidék, Beregerszág...” Ezekkel a lírai szavakkal kezdi előszavát a könyvet kiadó vállalat korábbi vezérigazgatója, *Kaknics Lajos*; majd megmagyarázza, hogy miről is szól ez a pompás könyv.

Hol volt Beregerszág?

A hajdani Bereg vármegye egyik felén majd ezer ölnyi, felhőben úszó havas kárpáti bércek magasodtak, a másik felén a hegykoszorú lábánál pedig egy tágas lapály terült el, amelyet a Tisza és kárpáti mellékfolyói fontak körbe, s öntöztek vizeikkel. Igazából erről a lapályról kapta az egész Beregerszág a nevét, hiszen magát ezt a lapályt nevezték el eleink Beregnek.

A mai irodalmi nyelvben Bereg a „berek” névalakban ismert szavunk tájnyelvi névváltozata, ami eredetileg annyit tesz: (nyíres, körises, égeres) *lápérdő*. Erdős, mocsaras vadon volt itt, ahol hajdan a gyér lakosság mellett jól megfér a bölény, medve, jávorszarvas, farkas, hiúz, óz, róka, vadmacska, nyuszt, borz is. Nem véletlenül lett az államalapítás után csakhamar Bereg egy része, Beregdaróc tágabb környéke *darócok*, azaz erdő- és vadőrök által vigyázott ki zárólagos vadászterület.

Ennek a vízenyős erdei vadonnak a közepe táján bújt meg a kis *Bockerek település*.

A XIX. századi nagy vízszabályozások nyomán eltűnt a lapályról a sok víz; az erdőket kiirtották, helyüket művelésbe vonta a megháromszorozódott lélekszámú lakosság. Bockerek környékén maradt meg csupán egy nagyobb (?) összefüggő, csipkés szélű, de kerekded formájú erdőtömb: a Bockerek-erdő. Ezt az alig erdészkerületnyi 711 hektáros, de roppant érdekes, a múlt évezredekéből megmaradt világot írja le töviről-hegyre ez a könyv.

A Bockerek-erdő

Elsőként az erdőtömb tágabb környezetét, a Szatmár-Beregi-síkot, a táj természetföldrajzát és kultúrtörténetét ismerheti meg az olvasó. Többek között a Bockerek név eredetét és jelentését is. Majd a termőhely leírása, a hidrológiai és talajviszonyok ismertetése következik.

Ezután jön a könyv *legterjedelmesebb része*: az erdő növény- és állatvilágának részletes bemutatása, a moháktól, zuzmóktól és gombáktól kezdve a fátlan és fás életközösségekig.

A negyedik fő témacsoport: a *Bockerek-erdő erdészeti vonatkozásai*. Ma napság szokatlan, megható és példamutató módon azoknak a hajdanvolt erdész szaktársainknak, pontosabban erdei sírhelyeiknek a bemutatásával kezdődik ez a rész, akik valaha itt teljesítettek szolgálatot. Közülük Makka Alajos, Medgyesy Gombár József és Drevitzky Nándor, valamint Lőrincz István vadászmeister itt az erdőben van eltemetve (Makka Alajosnak még hűséges kutyája is). „Sosem magányosak, hisz már az ő lényük is része annak, amit úgy hív az utókor: Bockerek-erdő.” – írják róluk a szerzők.

Értékes kutatási terület

Kis könyvismertetőknek ezen a pontján kell elárulni, hogy az erdő területéből 233,5 hektár erdőrezervátum, 64 hektár magterülettel és 73% védőzónával. Az erdőben ezért tudományos kutató munka is folyik, amelyet a könyv részletesen bemutat: a törzselemzéseket, faállomány-elemzéseket, valamint a termőhelyi tényezők és a faállományok növekedésének összefüggéseit. Továbbá a termőhelyi tényezők változásának a vegetációval fennálló kölcsönhatásait feltáró vizsgálatokat.

Azt talán felesleges is említeni ezek után, hogy ilyen speciális adottságok mellett a Nyírerdő ZRt. a Bockerek-erdőben is és tágabb környezetében, Szatmár-Beregben is a Pro Silva szemléletű természetközeli erdőgazdálkodás folytatására törekszik.

A kötetet három oldalra rugó, gazdag és értékes irodalomjegyzék zárja.

Sok ilyen könyv kellene!

A könyvet Bartha Dénes és Vidéki Róbert szerkesztette, akik 22 szerző munkáját fogták össze (úgy, hogy maguk is szerepelnek közöttük), valamint 11 fotósét és a rengeteg térkép, diagram stb. készítőjét. A szöveget ugyanis *rengeteg ábra*: színes fénykép, térkép, grafikon, diagram teszi szemléletessé.

Közbevetve megjegyezzük: kissé szokatlan, de különösebben nem zavaró megoldás, hogy az ábrák sorszámozását is és a táblázatok sorszámozását is minden fejezetben újra kezdték. (Mi pedig nem vettük magunknak a fáradságot, hogy valamennyit összeszámoljunk. Anynyi bizonyos, hogy nagyon sok ábra van a könyvben.) Kitűnő illusztráltságuknak köszönhetően mind a talajok, mind az élővilág leírását más tájakon is hasznosítani lehet a tanulás során.

A könyv mindezekén túlmenően azért is szép, mert halványzöld alaptónusú, fényes műnyomópapírra nyomtatott kellemes, jól olvasható tipográfiával a Debreceni Nyomdaipari Kft. A masszív keménytáblás kötésen is egy gyönyörű, vizes termőhelyen álló lábas-égeres faállomány látható az átfutó képen. Ötletes, gondos a tördelés is, a gazdag ábraanyag és a sok táblázat harmonikus egységgé formálása a szöveggel.

Sok ilyen könyv kellene! Ilyen roppant alapossággal kidolgozott monográfia minden valamirevaló erdőnkéről. Persze tudjuk, hogy ehhez sok pénz, még több munka és sok idő szükséges. Ám a Nyírerdő ZRt. bebizonyította: az első és legfontosabb feltétel a szándék, az akarat. S ha ez megvan – akkor már semmi sem lehetetlen!

Dr. K. P.

Borítóoldalainkhoz

Címképünk, továbbá az első belső borítóoldalon látható képek a XIII. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokon készültek és Zétényi Zoltán (ForestPress), valamint Markó András (Szombathelyi Erdészeti Zrt.) felvételei. Ugyanígy az eseményről szóló tudósításban elhelyezett szövegközötti képek is (10-13. oldal.)

Hátsó belső borítóoldalunk képeit a VADEX Zrt. területén, a soponyi Sárvíz-völgye Erdészeti, Vadászati és Ökoturisztikai központban szeptemberben lebonyolított VIII. Országos Vadgazstronómiai Fesztiválon készítette Zétényi Zoltán. A rendezvény házigazdája Majoros Gábor, a Zrt. vezérigazgatója volt (a jobb felső csoportkép jobb szélén). Üdvözölte a megjelenteket dr. Jámor László, az OMVK elnöke (a képen Majorostól balra), s beszédet mondott dr. Bitay Márton Örs, erdészeti és vadászati ügyekben illetékes FM-államtitkár is (középen szürke öltönyben).

Hátsó külső borítóoldalunkon Somogyi Csaba felvétele látható arról a különös tölgyfáról, amely Törökkoppány (Somogy m.) határában, a Birkahíd dűlőben áll. S amelyről nehéz eldönteni, hogy egy törzs hasadt-e kétfelé, vagy pedig két összenőtt ikertörzs utólag hasadt szét és a két fél külön-külön él tovább? Mi ezt a címet adtuk a képnek: „Nem élhettek sem veled, sem nélküled.”

k.p.

Hírek

Német minimálbér. A Bundestag július 3-án elfogadta a minimálbérrel alkotott törvényt. A minimális órabér mértéke egységesen 8,50 euro. A 18 év alatti személyekre nem vonatkozik. Ebben az átmeneti évben 3,7 millió, 2015-ben 4,5 millió dolgozót érint. Fejlesztését évről évre egy bizottság állapítja majd meg, amely a munkaadók és munkavállalók képviselőiből áll. A törvény elfogadását nagy vita előzte meg, mert nemcsak pozitív, de negatív hatásaira is számítanak, például a konjunktúra fékezésére és a versenyképesség csökkenésére.

Halálozás. Budapesten életének 90. évében csöndben elhunyt Boncz Tibor gyémántokleveles erdőmérnök.

A fővárosban született 1925-ben, diplomáját 1951-ben szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutása alatt lényegében mindig műszaki jellegű feladatokat végzett. Először az Erdőgazdasági Építő Vállalatnál 1954-ig, majd az Erdőgazdasági Tervező Irodánál erdőfeltárással foglalkozott tervezőmérnökként. Innen a MÉM Erdőrendezési Szolgálatához került, ahol a műszaki és távlati tervezési osztályon dolgozott nyugállományba vonulásáig. Hamvait Budapesten, a Farkasréti-temetőben a Boncz-család urnasírában helyezték végső nyugalomra.

*

Óriási szarvasgomba. A szarvasgomba-termesztéssel és -kereskedéssel foglalkozó Trufflemín Kft. munkatársa, Papp Béla, Milla nevű kutyájával júliusban 1,28 kilogrammos szarvasgombát (a fekete változatot) talált a jásziványi erdőben. A Magyarországon rekordméretű, nemzetközi viszonylatban is ritka nagyságú, csaknem egymillió forintot érő gombát a cég vezetői átadták dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszternek azért, hogy tartósítás után a nyilvánosságnak is bemutatható legyen.

*

Erdei értékek az értéktárban. A Zalaerdő Zrt. javaslatára a közelmúltban a természeti tájhoz, élővilághoz és termelési kultúrához tartozó következő értékek kerültek be a Zala Megyei Értéktárba: a zalai gímszarvas, a vétyemi ősbükkös, a Vadászok Életfája, a Hét Vezér emlékhely, a Budafai Arborétum, valamint a Csömödéri Áll. Erdei Vasút.

*

Historia forestalis digitalis. Az Országos Erdészeti Egyesületben befejeződött az OEE időszakos kiadványa, az „Erdészettörténeti Közlemények” 1965 óta megjelent mintegy száz kötetének digitalizálása és elkészült ennek mutatója is. A kiadványsorozatot dr. Csőre Pál (1923-2011), az OEE Erdészettörténeti Szakosztályának egyik alapító tagja, titkára, 1971-1983 között pedig vezetője indította meg a „Historia forestalis” emblemikus sorozattal.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXIV. évfolyam 3. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1146 Budapest, Thököly út 58-60.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

A Szerkesztőbizottság elnöke:

Dudás Péter elnök.

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál.

Nyomda:

Press Time Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 15.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@presstime.hu

Felelős vezető:

Schmidt Dániel ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

Első kötetei ma már csak egy-két szakönyvtárban elérhetők. A digitalizálás nagy munkájának köszönhetően azonban a világhálón most már bárki tetszése szerint tanulmányozhatja a több ezer oldalra rúgó nagy anyagot, amely szakmai múltunk kincsestára.

*

Új könyvek. A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának Növénytan és Természetvédelmi Intézete (Bartha Dénes) adta közre Heinrich David Wilckens, a selmecbányai Erdészeti Tanintézet első tanárának „Erdészettan” I-II. kötet c. munkáját. Ez előadásának anyaga nedeczei Nedeczky Ferenc nevű tanítványának jegyzetei alapján, 1814-15-ből.

Fáczy Ödön szakíró „Egy hajdani vadásztársaság” című könyve a Nimród Alapítvány, a Nimród Vadászújság és a Dénes Natur Műhely Kft. közös kiadása. A szerző „Vadászok szoborparkja” című, szép kis színes prospektusát pedig a Pilisi Parkerdő Zrt. adta ki. A „20 éves a magyar Zöld Kezesség Mozgalom” című ismeretterjesztő kiadvány dr. Tarján Lászlóné, dr. Jancsó Gábor és Pálmüller József munkája.

Jelenetek a VIII. Országos Vadgasztronómiai Fesztiválról

Majoros Gábor a VADEX vezérigazgatója üdvözlölte a megjelenteket.

Dr. Bitay Márton, dr. Jámbor László és Majoros Gábor ismerkedik a ragadozómadár röptetés rejtelmével.

Szabadtűzön készül a nyáron sült vadpecsenye.

A terített asztalokon volt minden, mi szem s szájnak ingere.

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

XXIV. évfolyam 4. szám, 2014. december

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Választások és változások

*

Huszonöt éves az ÉSZT!

*

Az Országos Közzolgálati
Érdekegyeztető Tanács

*

OKÉT ülés

*

175 éve született Bedő Albert

*

Vétyemi „Ősbükkös”,
a természet temploma

*

Címjegyzék

*

Svédpadló, friz és pellet

*

Hírek

*

	JANUÁR		FEBRUÁR		MÁRCIUS	
1	Csütörtök	Újév, Fruzsina	Vasárnap	Ignác	Vasárnap	Albin
2	Péntek	Ábel	Hétfő	Karolina, Aida	Hétfő	Lujza
3	Szombat	Genováva, Benjámín	Kedd	Balázs	Kedd	Kornélia
4	Vasárnap	Titusz, Leona	Szerda	Ráchel, Csenge	Szerda	Kázmér
5	Hétfő	Simon	Csütörtök	Ágota, Ingrid	Csütörtök	Adorján, Adrián
6	Kedd	Boldizsár	Péntek	Dorottya, Dóra	Péntek	Leonóra, Inez
7	Szerda	Attila, Ramóna	Szombat	Tódor, Rómeó	Szombat	Tamás
8	Csütörtök	Gyöngyvér	Vasárnap	Aranka	Vasárnap	Zoltán
9	Péntek	Marcell	Hétfő	Abigél, Alex	Hétfő	Franciska, Fanni
10	Szombat	Melánia	Kedd	Elvira	Kedd	Ildikó
11	Vasárnap	Ágota	Szerda	Bertold, Marietta	Szerda	Szilárd
12	Hétfő	Erő	Csütörtök	Lidia, Livia	Csütörtök	Gergely
13	Kedd	Veronika	Péntek	Ella, Linda	Péntek	Krisztián, Ajtony
14	Szerda	Bódog	Szombat	Bálint, Valentin	Szombat	Matild
15	Csütörtök	Lóránt, Lóránd	Vasárnap	Kolos, Georgina	Vasárnap	Nemzeti ünnep, Kristóf
16	Péntek	Gusztáv	Hétfő	Julianne, Lilla	Hétfő	Henrietta
17	Szombat	Antal, Antónia	Kedd	Donát	Kedd	Gertrúd, Patrik
18	Vasárnap	Piroska	Szerda	Bernadett	Szerda	Sándor, Ede
19	Hétfő	Sára, Márió	Csütörtök	Zsuzsanna	Csütörtök	József, Bánk
20	Kedd	Fábián, Sebestyén	Péntek	Aladár, Álmos	Péntek	Klaudia
21	Szerda	Ágnes	Szombat	Eleonóra	Szombat	Benedek
22	Csütörtök	Vince, Artúr	Vasárnap	Gerzson	Vasárnap	Beáta, Izolda
23	Péntek	Zelma, Rajmund	Hétfő	Alfréd	Hétfő	Emőke
24	Szombat	Timót	Kedd	Mátyás	Kedd	Gábor, Karina
25	Vasárnap	Pál	Szerda	Géza	Szerda	Irén, Írisz
26	Hétfő	Vanda, Paula	Csütörtök	Edina	Csütörtök	Emánuel
27	Kedd	Angelika	Péntek	Ákos, Bátor	Péntek	Hajnalka
28	Szerda	Károly, Karola	Szombat	Elemér	Szombat	Gedeon, Johanna
29	Csütörtök	Adél			Vasárnap	Augusztus
30	Péntek	Martina, Gerda			Hétfő	Zalán
31	Szombat	Marcella			Kedd	Árpád

Boldog és sikeres 2015. esztendő!

	JÚLIUS		AUGUSZTUS		SZEPTEMBER	
1	Szerda	Tihamér, Annamária	Szombat	Boglárka	Kedd	Egyed, Egon
2	Csütörtök	Ottó	Vasárnap	Lehel	Szerda	Rebeka, Dorina
3	Péntek	Kornél, Soma	Hétfő	Hermína	Csütörtök	Hilda
4	Szombat	Ulrik	Kedd	Domonkos, Dominika	Péntek	Rozália
5	Vasárnap	Emese, Sarolta	Szerda	Krisztina	Szombat	Viktor, Lőrinc
6	Hétfő	Csaba	Csütörtök	Berta, Bettina	Vasárnap	Zakariás
7	Kedd	Apollónia	Péntek	Ibolya	Hétfő	Regina
8	Szerda	Ellák	Szombat	László	Kedd	Mária, Adrienn
9	Csütörtök	Lukrécia	Vasárnap	Emőd	Szerda	Ádám
10	Péntek	Amália	Hétfő	Lőrinc	Csütörtök	Nikolett, Hunor
11	Szombat	Nóra, Lili	Kedd	Zsuzsanna, Tiborc	Péntek	Teodóra
12	Vasárnap	Izabella, Dalma	Szerda	Klára	Szombat	Mária
13	Hétfő	Jenő	Csütörtök	Ipoly	Vasárnap	Kornél
14	Kedd	Őrs, Stella	Péntek	Marcell	Hétfő	Szeréna, Roxána
15	Szerda	Henrik, Roland	Szombat	Mária	Kedd	Enikő, Melitta
16	Csütörtök	Valter	Vasárnap	Ábrahám	Szerda	Edit
17	Péntek	Endre, Elek	Hétfő	Jácint	Csütörtök	Zsófia
18	Szombat	Frigyes	Kedd	Ilona	Péntek	Diána
19	Vasárnap	Emília	Szerda	Huba	Szombat	Vilhelmina
20	Hétfő	Illés	Csütörtök	Szt. István, államalapítás ünnepe, Vajk	Vasárnap	Friderika
21	Kedd	Dániel, Daniella	Péntek	Sámuel, Hajnalka	Hétfő	Máté, Mirella
22	Szerda	Magdolna	Szombat	Menyhért, Mirjam	Kedd	Móric
23	Csütörtök	Lenke	Vasárnap	Bence	Szerda	Tekla
24	Péntek	Kinga, Kincső	Hétfő	Bertalan	Csütörtök	Gellért, Mercédesz
25	Szombat	Kristóf, Jakab	Kedd	Lajos, Patrícia	Péntek	Eufrozina, Kende
26	Vasárnap	Anna, Anikó	Szerda	Izsó	Szombat	Jusztina
27	Hétfő	Olga, Liliána	Csütörtök	Gáspár	Vasárnap	Adalbert
28	Kedd	Szabolcs	Péntek	Ágoston	Hétfő	Vencel
29	Szerda	Márta, Flóra	Szombat	Beatrix, Erna	Kedd	Mihály
30	Csütörtök	Judit, Xénia	Vasárnap	Rózsa	Szerda	Jeromos
31	Péntek	Oszkár	Hétfő	Erika, Bella		

	ÁPRILIS		MÁJUS		JÚNIUS	
1	Szerda	Hugó	Péntek	Munka ünnepe, Fülöp, Jakab	Hétfő	Tünde
2	Csütörtök	Áron	Szombat	Zsigmond	Kedd	Kármén, Anita
3	Péntek	Buda, Richárd	Vasárnap	Timea, Irma	Szerda	Klotild
4	Szombat	Izidor	Hétfő	Mónika, Flórián	Csütörtök	Bulcsú
5	Vasárnap	Húsvét, Vince	Kedd	Györgyi	Péntek	Fatime
6	Hétfő	Húsvét, Vilmos, Biborka	Szerda	Ivett, Frida	Szombat	Norbert, Cintia
7	Kedd	Herman	Csütörtök	Gizella	Vasárnap	Róbert
8	Szerda	Dénes	Péntek	Mihály	Hétfő	Medárd
9	Csütörtök	Erhard	Szombat	Gergely	Kedd	Félix
10	Péntek	Zsolt	Vasárnap	Ármin, Pálma	Szerda	Margit, Gréta
11	Szombat	Leó, Szaniszló	Hétfő	Ferenc	Csütörtök	Barnabás
12	Vasárnap	Gyula	Kedd	Pongrác	Péntek	Villő
13	Hétfő	Ida	Szerda	Szervác, Imola	Szombat	Antal, Anett
14	Kedd	Tibor	Csütörtök	Bonifác	Vasárnap	Vazul
15	Szerda	Anasztázia, Tas	Péntek	Zsófia, Szonja	Hétfő	Jolán, Vid
16	Csütörtök	Csongor	Szombat	Mózes, Botond	Kedd	Jusztin
17	Péntek	Rudolf	Vasárnap	Paszkál	Szerda	Laura, Alida
18	Szombat	Andrea, Ilma	Hétfő	Erik, Alexandra	Csütörtök	Arnold, Levente
19	Vasárnap	Emma	Kedd	Ivó, Milán	Péntek	Gyárfás
20	Hétfő	Tivadar	Szerda	Bernát, Felícia	Szombat	Rafael
21	Kedd	Konrád	Csütörtök	Konstantin	Vasárnap	Alajos, Leila
22	Szerda	Csilla, Noémi	Péntek	Júlia, Rita	Hétfő	Paulina
23	Csütörtök	Béla	Szombat	Dezső	Kedd	Zoltán
24	Péntek	György	Vasárnap	Pünkösöd, Eszter, Eliza	Szerda	Iván
25	Szombat	Márk	Hétfő	Pünkösöd, Orbán	Csütörtök	Vilmos
26	Vasárnap	Ervin	Kedd	Fülöp, Evelin	Péntek	János, Pál
27	Hétfő	Zita, Mariann	Szerda	Hella	Szombat	László
28	Kedd	Valéria	Csütörtök	Emil, Csanád	Vasárnap	Levente, Irén
29	Szerda	Péter	Péntek	Magdolna	Hétfő	Péter, Pál
30	Csütörtök	Katalin, Kitti	Szombat	Janka, Zsanett	Kedd	Pál
31			Vasárnap	Angéla, Petronella		

Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete.

	OKTÓBER		NOVEMBER		DECEMBER	
1	Csütörtök	Malvin	Vasárnap	Mindenszentek, Marianna	Kedd	Elza
2	Péntek	Petra	Hétfő	Halottak Napja, Achilles	Szerda	Melinda, Vivien
3	Szombat	Helga	Kedd	Győző	Csütörtök	Ferenc, Olívia
4	Vasárnap	Ferenc	Szerda	Károly	Péntek	Borbála, Barbara
5	Hétfő	Aurél	Csütörtök	Imre	Szombat	Vilma
6	Kedd	Brúnó, Renáta	Péntek	Lénárd	Vasárnap	Miklós
7	Szerda	Amália	Szombat	Rezső	Hétfő	Ambrus
8	Csütörtök	Koppány	Vasárnap	Zsombor	Kedd	Mária
9	Péntek	Dénes	Hétfő	Tivadar	Szerda	Natália
10	Szombat	Gedeon	Kedd	Réka	Csütörtök	Judit
11	Vasárnap	Brigitta, Gitta	Szerda	Márton	Péntek	Árpád
12	Hétfő	Miksa	Csütörtök	Jónás, Renátó	Szombat	Gabriella
13	Kedd	Kálmán, Ede	Péntek	Szilvia	Vasárnap	Luca, Otília
14	Szerda	Helén	Szombat	Alíz	Hétfő	Szilárda
15	Csütörtök	Teréz	Vasárnap	Albert, Lipót	Kedd	Valér
16	Péntek	Gál	Hétfő	Ödön	Szerda	Etelka, Aletta
17	Szombat	Hedvig	Kedd	Hortenzia, Gergő	Csütörtök	Lázár, Olimpia
18	Vasárnap	Lukács	Szerda	Jenő	Péntek	Augusztá
19	Hétfő	Nándor	Csütörtök	Erzsébet, Zsóka	Szombat	Viola
20	Kedd	Vendel	Péntek	Jolán	Vasárnap	Teofil
21	Szerda	Orsolya	Szombat	Olivér	Hétfő	Tamás
22	Csütörtök	Előd	Vasárnap	Cecília	Kedd	Zénó
23	Péntek	Nemzeti ünnep, Gyöngyi	Hétfő	Kelemen, Klementína	Szerda	Viktória
24	Szombat	Salamon	Kedd	Emma	Csütörtök	Ádám, Éva
25	Vasárnap	Blanka, Bianka	Szerda	Katalin, Katinka	Péntek	Karácsony, Eugénia
26	Hétfő	Dömötör	Csütörtök	Virág	Szombat	Karácsony, István
27	Kedd	Szabina	Péntek	Virgil	Vasárnap	János
28	Szerda	Simon, Szimonetta	Szombat	Stefánia	Hétfő	Kamilla
29	Csütörtök	Nárcisz	Vasárnap	Taksony	Kedd	Tamás, Tamara
30	Péntek	Alfonz	Hétfő	András, Andor	Szerda	Dávid
31	Szombat	Farkas			Csütörtök	Szilveszter

Választások és változások

Mikor e sorok íródnak, igazi novemberi állapotok vannak az utcákon és a földeken, nem süt a Nap, valami szítál a kopasz fejemre, a járdát beborítja a hirtelen lehullott nedves levéltömeg. A városi emberek panaszkodnak, hiányzik a melegengető őszi napsütés, a gazdák és az erdészek panaszkodnak, mert a sok eső miatt nem lehet kimenni a földekre meg az erdőre se rendesen... Én meg még nem tettem rendbe a kertet. De hát a novemberi időnek ilyennek kell lennie ezen a tájon, még ha ez okoz gondot is az embernek. Mondhatnánk úgyis, ez a normális, ehhez kell igazodnunk, cselekedeteinknél ezzel kell számolnunk.

Mert egyébként kevés dolog van, amivel számolni tudunk egyértelműen. A kevesek közül egyet kiemelhetek, amivel biztos számolhatunk, ez az általános bizonytalanság.

Ha kollégával találkozunk, egymásnak tesszük fel a kérdést, „Te mit tudsz?”.

Szerencsére nem arról van szó, hogy pl. „hideg” háborúba keveredünk valamelyik nagyhatalommal vagy az EU-val. Ezt a sajtó szépen fel tudja fűjni, és mindenki maga értelmezi, úgy, ahogy beállítottsága diktálja.

Mi, egymástól, szakmai jövőnket próbáljuk kitudni, kispelkulálni. Természetesen ebben a jövőben benne van az ország helyzete, no meg a sajátunké is, a családé, a gyermekeinké.

*

A szakszervezet, a maga módján, szintén próbál eligazodni ebben a kommunikációs félhomályban. Annál is inkább szükséges ez, mert ha már sok mindenben kihúzták a lába alól a talajt, maradjon meg legalább valamiféle lelki segítségnyújtásnak vagy személtádnak, ami persze, ha betelik, csúnyán ki is tud borulni. A napokban civilek (pártok?) és szakszervezetek jelentek-jelennek meg az utcákon. Néha nem is tudni mi a pontos cél, de elindultak az őszi mozgólódások. Gyanítható, hogy e mögött a pártok munkálkodása is ott van.

Véleményem szerint az ország jövő évi költségvetése áll a háttérben az összes várható hatásával egyetemben. Ami eddig már eldőlni látszik, az adótörvényekben tisztul a kép, igaz nem minden előzmény nélkül (internetadó, caffetéria tervek hullámai, stb.).

Nem látunk azonban semmi biztatót a beígért közigazgatási és egyéb átszervezésekkel, létszám leépítésekkel kapcsolatban. Kérdezni kérdezhetünk, legfeljebb türelemre intő választ kapunk. Egyes nagyokosok szerint januárnál előbb nem is lesz erről bővebb információ, pedig a döntések már valamilyen műhelyben készülnek és lehet, hogy december 31-el meg is születnek a szükséges alap jogszabályok. Akkor aztán lesz rohanás, hogy a január 1-re datált változásokat visszamenőleg legalább az év második felére helyre tegyék. Erre is mondhatja valaki, a kormányzási ciklus elején ez is normális. Én meg azt mondom, hogy ugyan újabban már az időjárás is kezdi felvenni az emberi abnormitások jellegzetességeit, de hát arról mi nem tehetünk. Arról azonban igen, hogy annyit szabadna bevállalni, amennyit elbír az ország, meg a polgár teherbíró képessége.

Az erdészek, az erdőben dolgozó-gondolkodó emberek nem arról híresek, hogy türelmetlenek. Mindig mondják, hogy

a fák maguktól nőnek (hozzáteszem, ha el nem lopják őket). Az előbbi emberfajta talán attól lesz türelmetlen, ha nem jól működik a jogszabályalkotás, a szakigazgatás, ha munkahelye bizonytalanná válik vagy elveszti szakmai jövőképét. Van, aki időben „lelép” vagy csak egyszerű apátiába esik. Pedig csak ki kéne várni! Na, de mennyit? Hát, ez a legnagyobb baj, hogy erre nem tudunk választ adni...

Szakszervezetünk vezetősége az idei Kongresszussal változott. Ez nagyjából egybeesett az országgyűlési választások utáni Kormány megalakulásával is. A szakmát érintő változások alapjai, a tulajdonosi jogok gyakorlása, a minisztériumi irányítás adminisztratív oldala kialakításra került. Ez már számunkra „lekövethető” volt (Id. előző ERFA Híradó ágazati cikkét).

Saját szervezetünk működése, működtetése is kívánt újabb feladatokat, mindamellett, hogy a meglévő ágazati és szakszervezeti kapcsolatokat is aktualizálnunk kellett. Sikertől a már az előző vezetés alatt elindított kezdeményezéseket folytatni vagy éppen megvalósítani, mint pl. a sikeres Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok, a finanszírozásunkat biztosító tagdíjnyilvántartás naprakész állapotának előállítása, Alapszabályunk aktualizálása (még ha a Bíróság igen nehezen izzadja ki a jóváhagyó végzést) és azokat a lépéseket megtenni, melyek a kapcsolatfelvételt szolgálják az új, az FM tulajdonosi joggyakorlóval.

*

Mint jeleztem, a változások alapját szolgáló intézmény (rendszer) ugyan kialakult, államtitkári nyilatkozatok hangzottak el a szakma fontosságát, jövőjét illetően, de a mögöttes tartalom, a lényeg még nem látszik.

Különös helyzet van már évek óta a szakigazgatásban. Az ott dolgozók kormánytisztviselői jogállásuknál fogva előbb a KIM-hez majd az új Kormány megalakulásával a Miniszterelnöki Hivatalhoz tartoznak. Gyakorlatilag ott döntenek előrejutásukról, illetményezésükről, juttatásaikról és a létszámgazdálkodásról is. A szakmai irányítás maradt a szakminisztériumnál, illetve annak háttérintézményénél. A munkáltatók viszont megoszlanak a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a megyei kormányhivatalok között. Ez a kissé bonyolult helyzet még tovább fokozható azzal, hogy tovább lehet bontani a járási hivatalok felé, ami a több mint száz éve működő ciklikus erdőtervezést (az erdők állapotfelvétele, hozamszabályozása és az erdőgazdálkodás tervezése) lehetetlené teszi. Isten ments, hogy e feltételezés beteljesüljön! Sajnos, azt is meg kell jegyezni, hogy a kormányhivataloknál dolgozó kollégák, vezetőik minden fáradozása ellenére, erősen túltelheltek a létszámkorlátozások és a megnövekedett feladatok miatt. Ehhez járul még a kiszolgáló eszközök (pl. a gépkocsifutás) korlátozása is. Jelentősnek mondható a fluktuáció (és ezáltal tagságvesztésünk is). Ebben az ügyben már parlamenti interpelláció is elhangzott a közelmúltban.

A különböző kormánynyilatkozatok a majd bevezetendő életpálya modellekről, a több év alatt kifuttatott bérfejlesztésekről, a reményt nem engedik elhalni, de konzerválják a szkepticizmust vagy rosszabb esetben pesszimizmust. Talán

Huszonöt éves az ÉSZT!

Magasabb szakszervezeti egységünk, konföderációnk, szövetségünk, mozgalmi harcostársunk: az *Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés* betöltötte életének 25. évét, s immár a huszonhatodikban jár. Budapesten 1989. szeptember 20-án a Kossuth Klubban zajlott le a nevezetes esemény, az alakuló ülés.

Az első küldöttgyűlésre és az *alapszabályok elfogadására 1990. június 9-én került sor*; utóbbi jelezte a szervezet törvényes, hatóság által is legitimált létrejöttét.

Jubileumi konferencia a Hotel Benczur-ban

A most már történelmi időmértékével mérve is számottevő, negyedszázados, szép jubileumról ugyancsak szép, tartalmas konferencia keretében emlékeztek meg Budapesten, a Benczúr Szálló egyik rendezvénytermében. A meghívottak között ott volt *Dudás Péter*, az EFDSz elnöke (akit már funkcióba választása, 2010 előtt is hosszú, régi kapcsolat fűzött az ÉSZT-hez, annak elnökségéhez), valamint *Berényi Gyula*, Szakszervezetünk főtájtára is.

A megjelenteket, a külföldi és a hazai vendégeket *dr. Vigh László*, a Tömörülés huzamos időn át volt elnöke, jelen-

leg már *tiszteletbeli elnöke* üdvözölte, s ő volt a jubileumi konferencia levezető elnöke is.

Egy küzdelmes negyedszázad története

Az üdvözlések elhangzása után *dr. Kis Papp László* ny. tanszék-vez. egyetemi tanár, az ÉSZT másik tb.-elnöke tekintette át a szervezet első negyedszázadának történetét, kiemelkedőbb, emlékezetesebb fejleményeit.

Terjedelmi korlátaink miatt, sajnos, csak az előadásból kiváló tanulságokra, ezek összefoglalására tudunk szorítani. Arra, hogy az *ÉSZT születése is a polgári rendszerváltás egyik velejárója, eredménye volt*, miként számos más civil szervezeté is. Története pedig a kezdeti vadkapitalizmus gazdasági-politikai viszonyai között átalakuló szakszervezeti mozgalom vajúadásának, a formálódó új világ egyik motiváló, alakító tényezőjének a története.

A szakszervezeti mozgalomnak ez alatt az idő alatt meg kellett szabadulnia a szocialista múlttal kapcsolatban ráta- padt előítéletektől. S tetteivel kellett bizonyítania mind a munkavállalók, mind a munkáltatók irányában, hogy „ez” a szakszervezet már nem „az” a szakszervezet, amelyet az emberek a szocialista

hatalmi gépezet egyik tényezőjének, szekértolójának tekintettek.

Az érdekvédelem fő céljai

Az új imázs kialakítása már szorosan összefonódott az egyre szaporodó, nehéz feladatok megoldásával, az *új kihívások* megválaszolásával.

Mi képezte az erőfeszítések tárgyát, fő céljait? A társadalmi igazságosság, a szociális biztonság, a foglalkoztatáspolitikai. A bér-, az ár- és az adórendszer egyensúlya. A munkahelyek megvédelése. A nyugdíjrendszer, a nyugdíjak reálértékének megőrzése (gazdasági növekedés esetén azzal arányos emelése, miként a reálbéreké is). A tisztas munkajoga és az igazságos bér. Az emberhez méltó élet. Harc a diszkrimináció minden megnyilvánulása ellen (női munka, cigányfoglalkoztatás stb.).

Napjaink pozitív makrogazdasági fejleményei igazolják az ÉSZT bérpolitikai alapelveinek helyességét: a teljesítménnyel alátámasztott, indokolt mértékű bérfejlesztés serkenti a belső fogyasztást, ami viszont a kereslet növekedésén keresztül gazdasági növekedést gerjesztő hatású.

Az ÉSZT a működési területének sajátosságaiából fakadóan mindig küz-

nem is kellene életpálya modell, csak működő pálya az élet-hez!

*

Ahogy az a sajtónak is köszönhető, erdőgazdaságaink egyre ismertebbek lesznek a nagyközönség számára. Itt nem a fatolvajok helikopterkes kergetésére gondolunk csak, hanem a cégek biztosította menedékházakra, erdei iskolákra, gyerekprogramokra, a „Muzsikál az erdő”-ről nem is beszélve.

A gazdaságok, hála a felélénkítő fapiacnak, az erdősítéseket öntöző csapadéknak és a tapasztalt szakembereknek, mostanában jól teljesítenek. Hogy a szakemberek és alkalmazottak megfizetése hogyan oldható meg a mai túlszabályozott világban, talán nagyobb feladat, mint a szakmai munka.

Na, ebben lehetne reformálni-egyszerűsíteni, úgy hogy az állam „kecske” is jóllakjon, meg a vállalati „káposzta” is megmaradjon.

Hasonló bölcsességeket bárki tud mondani, ennél szellemesebbeket is, de komolyra fordítva, ha bármiféle változtatásra gondolunk, előtte jó lenne azt is megvizsgálnunk, hogy a működő struktúra mennyire beteg? Elég lenne-e egy jó gyógy-

szer vagy azonnal sebészkéssel kell belevágnunk? Aztán majd meglátjuk... Mint minden ember (meg állat is), félünk a késtől. Mondja el először a doktor, mi a baj, mi lenne a terápia avagy hogyan kellene meggyógyulnunk, és próbáljuk ki! Mint már leírtam, addig a fák maguktól is tudnak nőni.

*

Ma hajnalban arra ébredtem, hogy a rádióm bekapcsol, és egykori egyetemi színésztársam beszél az erdész boldogságáról. Talán boldog-bolond erdészek vagyunk mindannyian, mert rettenetesen tudunk örülni egymásnak, de magunknak már kevésbé. Mert bizony mi már nem ballagunk el minden nap a beállt erdősítés vagy a cseperedő fiatalos mellett. Ezt talán a megszállott turisták még megteszik, de azoknak csak akadály az ilyen „bozótos féle”. Úgyhogy az erdő is csak akkor hoz boldogságot vagy inkább megnyugvást az erdésznek, ha nincs vele baj éppen semmi.

De, hát ez a normális, nem? Amit szükséges, az erdész elvégzi vagy a vadász meglövi, a többi már az Úristen vagy a természet dolga.

Dudás Péter
az EFDSz elnöke

dött szellemi és kulturális értékeink megőrzéséért, a tudás megbecsüléséért, a tudomány- és felsőoktatási politika megfelelő irányultságáért, a tudásalapú társadalom eszméjéért.

A tevékenység elvi sarokpontjai

Az ÉSZT már megalakulásakor felismerte a kölcsönös segítés és az együttműködés nélkülözhetetlenségét a munkában az azonos célokért küzdőkkel. Vagyis azt, hogy *a konföderáció alapja a közös érdek és a szolidaritás*. Felismerte továbbá *a párbeszéd* fontosságát és fenntartását az egy-egy témában érdekelt valamennyi tárgyaló oldallal. Ebben mindig azt az alapelvet követte, amit az Európai Szakszervezetek Szövetségének, az ETUC-nak a főtitkára, Emilio Gabaglio így fogalmazott meg még 1999-ben: *„A demokratikus állam egyik alappillére a társadalmi párbeszéd!”*.

A probléma azonban éppen az volt, hogy a „kerekasztal” nem mindegyik oldalán és nem mindig volt meg a készség a párbeszédre. Ilyenkor a mozgalom keményebb eszközeihez kellett nyúlni, mint pl. 2008-ban, amikor már a közszféra egységes sztrájkbizottságát is megalakították.

A legvégső határig nem kellett elmenni, de a Tömörülés demonstrációk, olykor (több tízezer embert felvonultató) tüntetések hosszú során át edződött azzá a militáns szervezetté, amivé napjainkra fejlődött.

Ami soha nem feledhető: egységben az erő!

Sajnos, a magyar politikai baloldal jellemző betegsége: az egység, az *összefogás hiánya, a széthúzás* a szakszervezeti szövetségeknek azt a hat konföderációból álló csoportosulását is elérte, amelyhez az ÉSZT is tartozik. Úgy tűnik, hogy a „Divide et impera! – Oszd meg és uralkodj!” ősi taktikája ebben az esetben is beválik.

Talán a fellazítási taktikának része az is, hogy egyesek azt pusmogják: mit keres az ÉSZT-ben egy olyan ágazati szakszervezet, mint az EFDSz, amely a versenyszféra körében tevékenykedik, míg a konföderáció a közszféra és a tudomány világára orientált.

Ezzel a saját hozzáfűzött mondatunkkal zárjuk dr. Kis Papp László előadásának tartalmi összefoglalását, megjegyezve: *az ÉSZT két évtizedes történetét dr. Vigh László és dr. Bánk Gábor is megírta és ez a szöveg DVD-lemezen hozzáférhető*. Erdemes elolvasni!

Erőnk biztos forrása: a szakszervezeti tagság

A konferencia sorrendben utolsó előadója dr. Kuti László professzor, az ÉSZT elnöke volt, aki 2008 óta tölti be ezt a tisztséget, s aki *lendületes, meggyőződéssel átítatott beszédben* vázolta a jövő feladatait.

A külső erők mindent megtettek annak érdekében, hogy ne létezzünk, ne működjünk, mondta az elnök. Ezzel szemben a belső erőre: *a munkavállalókra kell támaszkodnunk!* Vagyis *konföderációnk elnöke – helyesen – erőnk biztos forrásának a szakszervezeti tagságot tekinti*.

Beszédének végén az elnök (természetesen félig komoly, félig ironikus hangnemben) minden jelenlevőt meghívott az ötvenéves évforduló megünneplésére is.

„...hogyan embertelen világunk emberibb legyen!”

Az érdekes és értékes előadás elhangzása után a meghívott külföldi és hazai személyiségek köszöntötték a jubiláns szervezetet és elmondták gondolataikat az elhangzottakkal, illetve a jövővel kapcsolatban. A legtöbbször hangoztatott fogalom az *egység* volt!

Abban egyetértettek a felszólalók, hogy *a szakszervezeti mozgalom* a rendszerváltás óta eltelt idő alatt komoly veszteségeket szenvedett és *nehéz helyzetben van*. Ebből csak a mozgalom megosztottságának megszüntetésével, összefogással lehet kijutni. *A szétaprózott érdekképviselet hatástalan*.

Varga László, az Autonóm Szakszervezetek Szövetségének elnöke azt mondta: *akkor van értelme a tevékenységünknek, ha tudunk tenni valamit azért, hogy embertelen világunk emberibb legyen!*

(Vörösmarty Mihály ténykedésünk értelméről hajdan valami hasonlót így

fogalmazott: vajon ment-e előbbre valamit általunk a világ?)

A tartalmas, hangulatos, szép rendezvény kitüntetések, elismerések átadásával ért véget. Szakszervezetünk részéről Dudás Péter elnökünk, Herczeg Miklós volt főtitkárunk, valamint Szendereiné dr. Koren Eszter volt sz.b.-titkárunk (ERTI) kapott elismerő oklevelet.

Mi is tisztelettel köszöntjük az ÉSZT-t!

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete sok és többféle támogatást élvezett konföderációnk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés részéről. *Mindezt ezen a helyen is melegen megköszönjük és kérjük a továbbiakban is*. A magunk részéről a támogatást lehetőségeinkhez és erőnkhez mérten igyekszünk viszonzni, mindenekelőtt kitartásunkkal, a konföderáció egységének szilárdításával. Továbbá azoknak a céloknak – mint közös céljainknak – az elérése érdekében kifejtett munkálkodásunkkal, amely célokat ebben az írásunkban is felsoroltunk. *Tisztelettel köszöntjük mi is konföderációnk vezetését és vezető testületét* a jubileum alkalmából és szép munkasikerekben gazdag, eredményes következő negyedszázadot kívánunk!

Király Pál

Kancellár Sopronban

A nemzeti felsőoktatási törvény kívánalmainak megfelelően a soproni rektorátussal működő Nyugat-magyarországi Egyetem kancellárjává dr. Dinyés Álmot, a győri Szent István Egyetem adjunktusát, műszaki és vállalati kockázati menedzsért, projektvezetőt nevezték ki. Az októberben-novemberben az egyetem vezetésébe delegált kancellárok kinevezésének célja a felsőoktatás versenyképességének, fenntarthatóságának, hatékonyságának, rugalmasságának fejlesztése. Ezért kiválasztásuknál az Emberi Erőforrás Minisztérium a menedzserszemléletű személyeket részesítette előnyben. *Feladatuk* a rektor segítése a pénzügyi adminisztráció, a vagyongazdálkodás, az üzemeltetés-beszerzés és az informatika területén feladatok ellátásában, valamint tehermentesítése bizonyos ügyek átvételével.

Az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács

A közsféra érdekegyeztető rendszere 1989 óta folyamatosan formálódik, de az eltelt idő alatt még mindig nem tudott igazi makroszintű fórummá formálódni, és így nem tudott a különböző szektorális és ágazati fórumokkal egy valóban működő, az eredményes megállapodás lehetőségét hordozó érdekegyeztető rendszerre alakulni. Pedig ha valamikor, most igencsak szükség lenne rá, és törekednünk kell, hogy ez mielőbb megvalósuljon. A lehetősége adott.

A kezdet 1989. november 19-e volt, amikor egy minisztertanácsi döntés, nem sokkal az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) megalakulása után, létrehozta a *Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsát* (KIMÉT), mint szektorális érdekegyeztető fórumot. Erre szükség volt, hogy legyen egy fórum, amelyik a közsféra sajátos kérdéseivel foglalkozik, a közsféra sajátos problémáira keres megoldást. Létrehozására már azért is szükség volt, hogy egyértelműen tisztázódjon: a közsféra legfőbb munkáltatója a kormány. Az OÉT-től, amelyben a szakszervezeti oldalon a konföderációk (SZOT, ESZT, Liga) képviselői adták a munkavállalói oldalt, a leglényegesebb eltérés az volt, hogy itt a közalkalmazottakat képviselő szakszervezetek tárgyaltak. Ez az a momentum, ami a mai napig meghatározza a közsféra érdekegyeztető fórumának a működését.

*

1990. augusztus 1-én, mintegy fél-éves kihagyást követően megalakult az *Érdekegyeztető Tanács* (ÉT), s ezzel egyidőben megszűnt az OÉT és KIMÉT is. Az új kormányzati elképzelések a közsféra érdekegyeztetését az ÉT rendszerébe tervezték beépíteni, mint egy önálló bizottságot (KIÉB, azaz a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Bizottsága). Munkavállalói oldali tagjai a konföderációk képviselői lettek volna, és a bizottságba önálló oldalként az önkormányzatok képviselői is bekerültek. Ez sokaknak nem tetszett, s megindult a harc az önálló fórumért, ami 1991-ben meg is alakult Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsa (KIÉT) néven. Az elképzelések szerint e fórum az ÉT-hez hasonló makroszin-

tű érdekegyeztető fórum lett volna, de *munkavállalói oldali tagjai* nem a konföderációk képviselői, hanem az érintett szakszervezetek képviselői voltak. Ez egyértelműen betett az eredményességnek, rontva az érdemi tárgyalás és megállapodás esélyeit. Ugyanis legtöbbször az ágazati érdekek elnyomták a közös érdeket, a közös megállapodás lehetőségét, különösen akkor, ha az adott ágazatnak megfelelő, karizmatikus vezetője volt. Sajnos ez még ma is tart.

Az újabb változást 1998 hozta, amikor megszűnt a KIÉT, majd hároméves tárgyalási folyamat eredményeként létrejött az új fórum, a *Közalkalmazotti Országos Munkaügyi Tanács* (KOMT). A cél a megállapodásra törekvés volt, s a munkáltatói rész ennek megfelelően egyértelműsödött is (kormány, önkormányzatok képviselői), a munkavállalói rész viszont csak elméletileg változott. Az új fórumnak ugyanis az érintett konföderációk képviselői lettek volna a tagjai, de ezt oldalunknak sikerült olyan ügyesen megoldani, hogy a tárgyalóasztalnál lényegében továbbra is a szakszervezetek képviselői ültek. Ez úgy sikerült, hogy az egyes konföderációkat arányosan többen képviselték.

*

Az újabb változás 2002. december 20-án következett be, amikor megalakult az azóta is létező és működő új fórum, az *Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács* (OKÉT), amely alapító szándéka szerint, valamennyi közzolgálati alkalmazott (a közalkalmazottak, a köztisztviselők, a fegyveres és rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai, a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonái) bérpolitikai, munkaügyi és foglalkoztatási kérdéseivel foglalkozik.

Az OKÉT tagjai a kormány képviselői (az illetékes, érintett tárcák delegáltjai), a közszférában foglalkoztatottakat képviselő országos szakszervezeti konföderációk (SZÉF, ESZT valamint az FRDSZ) képviselői. Ekkor az MSZOSZ és a Liga még csak megfigyelő volt, azóta már ők is tagok lettek. Tagja még az OKÉT-nek a helyi önkormányzatok országos érdekképviselői szervezeteinek tárgyalócsoportja (a Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége,

a Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége, a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Megyei Jogú Városok Szövetsége, a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége és a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége).

A plenáris üléseinek alapvetően fontos témája a közsféra bérpolitikájának alakítása, figyelemmel az éves költségvetéshez kapcsolódó keresetnövekedésre, az illetményrendszerek változásaira. Így az OKÉT a közsféra éves bértárgyalásainak, bérmegállapodásainak a fóruma. De ugyanilyen fontos a közsféra világával kapcsolatos minden olyan kérdésnek a megtárgyalása, és megállapodás minden olyan kérdésben, amely túlmutat az ágazatok világán, több ágazat vagy több szektor munkavállalóinak a problémáját érinti.

Ez akkor működik jól, ha ehhez nemcsak a munkavállalói szándék és akarat van meg, hanem a másik két félnek a szándéka és akarata is. Amikor ez megvolt, sikerült érdemi megállapodásokat kötnünk. Bizunk benne, hogy ez a továbbiakban is sikerül. Mert szükség van rá!

Kuti László
az ÉSZT elnöke

OEE vezetőségválasztás

Az egyesületi belső egységek és a helyi csoportok után központi szinten is lebonyolították az alapszabályok szerint esedékes vezetőségválasztást az Országos Erdészeti Egyesületben. A küldöttgyűlés ismét Zambó Pétert, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgatóját választotta az Egyesület elnökévé. Al-elnökök: Andrásiné dr. Ambrus Ildikó, az ásatthalmi Bedő Albert Erdészeti Szakiskola igazgatója, Kiss László, az Ipoly Erdő Zrt. vezérigazgatója és Mocz András erdészeti vállalkozó. Az Ellenőrző Bizottság elnöke Bak Julianna, az Északerdő Zrt. vezérigazgató-helyettese. Az „Erdészeti Lapok” Szerkesztő Bizottságának elnöke dr. Oroszi Sándor DSc, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főmuzeológusa.

OKÉT ülés

Az Országos Községi Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) 2014. november 14-én ült össze

Az ülés elfogadott Napirendje szerinti a következő kérdésekkel foglalkozott:

Fontos kérdésről, „**A szakszervezeti jogok helyzete a közszférában**” címmel készített írásbeli előterjesztést a Munkástanácsok konföderáció.

Holecz Gábor, az előterjesztő konföderáció alelnöke szóbeli kiegészítésében az alapvető problémákra hívta fel a figyelmet, melyeket fel is sorolt.

Alapvető problémák:

- megoldatlan a helyzet a szakszervezeti vezetők védettségében,
- megoldatlan a szakszervezeti vezetők továbbképzése,
- több szakszervezeti jogosultságot átvettek a kamarák és a karok.

Az előadó bejelentette, hogy ha nem születik megállapodás, a problémát nemzetközi szintre viszik. A szakszervezetek minimum követelése, hogy állítsák vissza az eredeti helyzetet. Az ÉSZT konföderáció képviselője felvetette, hogy a jogsérelmeket foglalják tézisekbe, és a téziseket szakértői szinten vitassák meg.

Dr. Modori László helyettes államtitkár úgy ítélte meg, hogy nincsenek jogsértések, a szakszervezeti jogok az ILO egyezményrel összhangban vannak. Elfogadta ugyanakkor az ÉSZT javaslatát a Szakértői Bizottság felállítására vonatkozóan. Azt is ígérte, hogy ebben a témában a közeljövőben kialakítja állásfoglalását az Igazságügy- és a Belügyminisztérium is. Az anyagok beérkezése után üljön össze a Szakértői Bizottság.

Megállapodás született, hogy 2014. december 15-ig várja a Munkavállalói Oldal a Szakértői Bizottság javaslatát.

Az ülés konzultációt folytatott a **2015. évi Költségvetési törvénytervezet közszférát érintő kérdéseiről**.

Banai Péter államtitkár a napirend keretében tájékoztatta az ülést a 2015-ös költségvetés munkavállalókat érintő tételével kapcsolatban.

Ezek:

- A Cafeteria adószabályai 200 ezer Ft-ig nem változnak 2015-ben,
- 2015. július 1-től a fegyveres testületeknél 30%-os béremelés lesz.
- 2016-tól bevezetésre kerül a közszolgálati életpálya-modell.
- Az egészségügyben és a szociális szférában további béremelésekre kerül sor.
- A pedagógusoknál a 2013-ban elindított béremelés folytatódik.

Fehér József oldalelnök előadta a Munkavállalói Oldal követeléseit, melyek az alábbiak:

– Kössön 3 éves megállapodást a Kormány és az OKÉT Munkavállalói Oldala a közszféra bérhelyzetének átfogó rendezésére.

– 2015-ben ne legyen olyan munkavállaló a közszférában, akit nem érint a bérintézkedés. Számítások szerint mintegy 250-260 ezer közszféra-munkavállalót a költségvetési tervezet szerint nem érint semminemű bérintézkedés 2015-ben. Ezért 2015. január 1-től kapjon minden közszféra dolgozó legalább 5% béremelést, de minimum 10 ezer Ft/hó legyen ez az összeg.

– Kérte, hogy 2014. december 1-én üljön össze az OKÉT Plenáris ülése, és szülessen döntés ezekben a felvetésekben.

Banai Péter államtitkár azzal utasította el az érdemi választ, hogy az OKÉT Kormányzati Oldalának ez időben nincs felhatalmazása a felvetett kérdések megtárgyalására. Azt megígérte, hogy a Munkavállalói Oldal követeléseit a jövő heti Kormányülés elé terjeszti, azt követően lehet OKÉT Plenáris ülésen a kérdésekről tárgyalni.

Az ülésen a napirendi pontok megvitatása előtt még jó néhány kérdés került felvetésre.

Fehér József oldalelnök több kérdéssel foglalkozott napirendi pontok megtárgyalása előtt. Így felvetette, hogy a Honvédek jogállásáról szóló törvény érinti a Kjt. 44. paragrafusát, amely közvetlenül érinti a munkavállalókat. Hiányolta, hogy ebben a témában nem került sor érdekegyeztetésre. Az oldalelnök szerint olyan információi vannak a Munkavállalói oldalnak, hogy 2015. januártól változik a munkabérek utalása. Az eddigi minden hónap 1-5-ig történő utalás minden hónap 1-10-ig változna, amely rendkívül hátrányos a különböző hónap eleji befizetések miatt.

Boross Péterné főtitkár-asszony felvetette, hogy folyik a felmérés, mely szerint a számlavezetési díjakat a törvény szerint utólag visszafizetik. Kérte, hogy a szabályzat a közszféra munkavállalóira is terjedjen ki.

Szűcs Viktória tájékoztatta a résztvevőket arról, hogy a szociális szférában lehetőség van szakértői névjegyzékbe történő felvételre. Nehezményezte ugyanakkor, hogy a névjegyzékbe történő felvételhez kikérik a jegyző véleményét, amely egyértelműen politikai befolyást jelent a döntéshez.

Fehér József bejelentette, hogy a Munkavállalói Oldal adatokat kér a Magyar Államkincstártól a közszféra kereseti helyzetéről a különböző bérkategóriákban. Az oldalelnök megerősítette a Munkavállalói Oldal azon korábbi kérését, hogy részt kíván venni a minimálbérrel és a bérminimumok megállapításáról folyó tárgyalásokon.

Dr. Modori László helyettes államtitkár közölte, hogy a december eleji OKÉT Plenáris ülésen visszatérnek a választásokra.

A Tájékoztatót összeállította:

Kis Papp László, átszerkesztette Dudás Péter.

175 éve született Bedő Albert

Megemlékezés Erdélyben

Szép teljesítménye volt az erdélyi és a magyarországi erdészek összefogásának az a szakkonferencia, amelyet a Kovászna megyei Arcus községben (egykor Háromszék vármegye, Árkos) az ugyancsak egykori Szentkereszty-kastélyból kialakított Európai Tanulmányi Központban bonyolított le az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Erdészeti Szakosztálya, valamint az Országos Erdészeti Egyesület Erdélyi Helyi Csoportja (OEE-EHT).

Az említett szakosztály konferenciáinak sorában ez már a XIV. volt, a témája pedig: „175 éve született Bedő Albert, a székely erdész”.

Ugyanis „a legnagyobb magyar erdészként” tisztelt dr. h. c. kálnoki Bedő Albert erdőmérnök (1839-1918) a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, földművelésügyi államtitkár, országgyűlési képviselő, az OEE titkára, az „Erdészeti Lapok” szerkesztője a közeli Sepsikőröspatakon született unitárius lelkész családban és az ugyancsak közeli Kálnok község temetőjében van eltemetve – saját kívánságának megfelelően – édesanyja, dr. Bedő Lajosné szül. Jancsó Anna sírjának szomszédságában.

A konferencia résztvevőinek nagy többségét a térségben az állami erdőgazdálkodásban és erdészeti-faipari privát vállalkozásokban dolgozó, magyarul jól beszélő erdész kollégák alkották. Magyarországról egy autóbussznyi szakmai csoport vett részt Lomniczi Gergelynek, az OEE főtitkárának vezetésével, amelyben több szervezet is képviseltette magát. Szakszervezetünk részéről Berényi Gyula főtitkár, valamint dr. Király Pál, az „ERFA Híradó” mb. szerkesztője vett részt a rendezvényen.

Mivel Árkos ugyancsak messze van, a magyarországi csoport utazását hatékonyan segítette elő a NAIK-ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomásának személyzete, élén dr. Csiha Imre állomásigazgatóval. Az ország különböző részeiről érkező résztvevők itt gyülekezhettek, hogy egy együtt töltött baráti este után innen startoljanak a közös útra.

Elöljáróban közbevetve még megjegyezzék azt is, hogy három héttel a Bedő-konferencia előtt ugyanebben a kastélyban bonyolították le a IV. Székelyföldi Vadásznapot a három székely megye vadászainak közreműködésével.

Ezen is voltak magyarországi résztvevők; pl. itt tüntették ki dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettesünket a *Venator Terrae Siculorum Erdemrend* gyémánt fokozatával. Dr. Kun Edit, a „Nimród Vadászújság” lapigazgatója, természetfőnök pedig alkalmi kiállítást rendezett a kastélyban szép alkotásaiból.

A fővédnök a megyei tanácselnök volt

A szakkonferenciát Szakács Sándor okl. erdőmérnök, a bevezetőben említett szakosztály elnöke és egyben a helyi csoportnak is elnöke nyitotta meg. Köszöntőt mondott Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke, a rendezvény fővédnöke, továbbá Ugron Ákos Gábor, Földművelésügyi Minisztériumunk erdészeti ügyekben (is) illetékes h. államtitkára, valamint dr. Köllő Gábor, a kolozsvári központtal működő EMT elnöke.

A köszöntők elhangzása után hat előadásra került sor. Dr. Király Pál azt világította meg közelebbről, hogy Bedő miként került közeli kapcsolatba az 1860-as években az Egyesülettel és az „Erdészeti Lapok”-kal; Lomniczi Gergely pedig már egyesületi munkásságának folytatását mondta el. Dr. Oroszi Sándor DSc, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főmuzeológusa Bedőre, mint székely származású erdészeti politikusra, továbbá az erdélyi erdőkre és a korabeli erdőgazdálkodásra koncentrált.

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó, a Bedőről elnevezett ásatthalmi Erdészeti Szakiskola igazgatója a XIX. századi alapfokú szakoktatás megteremtőjeként mutatta be Bedőt. Dr. Borovics Attila, a NAIK-ERTI igazgatója pedig mint erdésztudóst, a Magyar Állam erdőségeiről készült nagy monográfia megalkotóját.

Végül – sorrendben utolsóként – Kisgyörgy Zoltán geológus mérnök, jelenleg háromszéki újságíró és helytörténész adott átfogó képet Bedő szülőföldjéről, szűkebb pátriájáról, igen élvezetes, ízes retorikával.

Az ünneplés folytatása Kálnokon

Az előadások elhangzása után az emlékezők gépjárműveken a közeli Kálnok

községbe utaztak. Ott a község főterén áll Bedő mellszobra, szép csiszolt vörös kőből készült oszlopra állítva.

Ez a szobor annak az eredetinek a másolata, amely Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetem rektori épületének aulájában áll, amely Kisfaludi Strobl Alajos jól sikerült, élethű alkotása. Andrésiné dr. Ambrus Ildikó erdőmérnök mulhatatlan érdeme, hogy egy szép, szabad térre is kihelyezhető (csapadékvízről nem korrodáló) kópia készüljön róla és az el is jusson erre a térre és fel is kerülhessen arra az oszlopra. Az, hogy Bedő emlékével halála után kilenc évtizeddel ez megtörténhetett, méghozzá Romániában – egy csoda! (Bedőnek még Budapesten, a Kossuth téri Agrárpanteonban sincs szobra, annak a minisztériumi épületnek az arkádjai alatt, amelyben valaha földművelésügyi államtitkárként dolgozott!)

A szobornál – amelynél a község lakossága is szép számban összegyűlt – a helység polgármestere, Kisgyörgy Sándor mondott szép emlékbeszédet. (A polgármester úr „amúgy civilben” történetesen erdésztechnikus.) Őt követően a Bedőről elnevezett helyi népiskola kis tanulói adtak szép és kedves, szavaltos-énekszámos műsort, a tanító néni vezénylete mellett. Közülük került ki a szobor díszőrsége is. Egy leányka tartotta a magyar trikolor; egy székely népviseletbe öltözött, jó mukszlis, tömött kis legényke pedig a székely zászlót, katonásan, szoborszerű feszes mozdulatlansággal. A közönség ugyancsak didergett a hirtelen jött hideg őszi szélben, de a kis székelynek a szeme se rebbsen, csak az arca piroslott, mint az alma.

Ott nyugszik a csöndes unitárius temetőben

A főtéri ünnepség után az emlékezők egyre duzzadó serege az unitárius temetőhöz vonult, hogy az ottani régi, szép kazettás mennyezetű templomban emlékező istentiszteleten vegyen részt, amelyet Szabó Adél nagytiszteletű aszszony celebrált, közben elgondolkodtató szentbeszédet tartva.

(Érdekessége volt ennek a felvonulásnak, hogy a helyi fűvőszeneke arda hozzá a kíséretet, többek között az „Édes

Vétyemi „Ösbükkös”, a Természet temploma

Tormafölde község határában található az a látványos és különleges értékkel bíró terület, melyet Vétyemi Ösbükkösnek hívunk. Nevét a határában található, valaha lakott Vétyem-pusztáról kapta.

A terület herceg Esterházy hitbizományi uradalom volt, ahol a bükkösöket 100 éves vágásfordulóval kezelték. A világháború után állami kezelésbe került és a jó növekedésnek és egészségi állapotnak köszönhetően nem került a szokott időben letermelésre. Már az 1950-es évek végén végzett az Erdőmérnöki Főiskola Erdőrendezéstani Tanszéke felméréseket a területen, akkor az állomány 135 éves volt. Ebben az időben született döntés a Zalaerdő Zrt. elődjénél, hogy ez az erdőrészlet maradjon meg, szolgáljon kutatási célokat.

Erdész szakmai körökben mindig vitatéma volt a bükkösök vágásérettségi kora, eltarthatósága, időskori egészségi állapota. Itt egy ideális termőhelyi körülmények között álló erdőállományban lehetett nyomon követni a természet munkáját. Az ERTI (Erdészeti Tudomá-

nyos Intézet) az első méréseket 1976-ban végezte, azóta is folyamatosan figyelik és mérik a változásokat. A kísérleti parcella főbb jellemzőit tájékoztató táblán ismerhetjük a látogató közönséggel.

Mint a zalai természetes erdők, ezen belül a dél-dunántúli bükkösök reprezentánsa, bekerült az erdőrezervátum programba, annak 30 hektáros magterületét 160 hektár védőzónával egészítették ki. Az utóbbi több, mint negyven évben nem történt semmiféle fakitermelési munka, még a kidőlt fákat sem távolítják el az erdőrészletből. Így mindazt, ami a szemünk elé tárul, a természet formálta.

Különlegességét, szépségét annak is köszönheti az erdőrezervátum, hogy a nedves kontinentális klíma (bizonyos szubmediterrán hatással), valamint az agyagbemosódásos erdőtalaj kiváló életfeltételeket teremt az erdőknek.

Sétát téve a bükkösben a természet templomában érezhetjük magunkat, ahol a hatalmas bükkőtörzsek adják az oszlopsort, a lombkorona pedig a kupolát. A több, mint 180 év persze nem múlt

el nyomtalanul, kidőlt, korhadt, odvas, csúcsszáradt fák nem ritkák a területen. Ennek köszönhetően rengeteg gomba-, rovar- és madárfajnak ad otthont a magasban záródó lombkorona, a törzs és a kéreg, illetve a tápanyagban gazdag talaj. Köztük megtalálható a júdásfülegomba, a peccsétviaszgomba, az ehető gombafajok közül az őzlábogomba, a vargánya és különböző galambgombák. Él itt szarvasbogár, bőrfutrinka, tűzérbogár, kék galamb, macskabagoly, fekete harkály, mókus és borz is. Gyakran előfordul a területen vad is: szarvas, őz, vaddisznó és róka.

A természetkedvelő nagyközönség számára csak a kijelölt sétautakon látogatható, a többi részre csak kutatási célból szabad bemenni. Gépkocsival Kiscsehi és Tormafölde felől, az erdészeti út két végéről közelíthető meg, munkaidőn kívül a sorompók le vannak zárva, ilyenkor csak gyalogosan lehet elérni az ösbükköst.

Gyergyák Lajos, Steyer Edina

Erdély, itt vagyunk!” refrénű, valaha közismert indulót is játsza, amelyet itthon, az anyaországban már aligha hallhatunk.)

A szertartás végeztével a különböző szervezetek képviselői elhelyezték az emlékezés virágait a legnagyobb magyar erdész egyszerű sírján, amely a temető bejárata és a templom közvetlen közelében van. A kegyeletes aktus végét a Magyar és a Székely Himnusz eléneklése jelezte.

Végül a polgármester úr megmutatta azt a helyet a temető szélén, ahol egy Bedő-emlékszobát kívánnak építeni és berendezni, lehetőleg úgy, hogy Bedő születésének 180. évfordulójára elkészüljön.

Tanulmányút Kovászna (Háromszék) megyében

A konferenciához egy napos szakmai tanulmányút is csatlakozott, autóbusszal lebonyolítva. Ennek keretében a résztvevők ízelítőt kaptak az egykori Háromszék, ma Kovászna megye természeti és kulturális-történelmi értékeiből. Az idegenvezető útmarshall szerepét a már

említett Kisgyörgy Zoltán látta el, aki hatalmas helyismerete és élvezetes beszédstílusa révén valóban emlékezetes élménnyé tette ezt az utazást, amelynek főbb stációi a következők voltak.

A „rétyi nyír”: egy homokbuckás területen álló, megkapó látványt nyújtó elegyetlen, idős nyíres, benne egy jókora I. világháborús magyar honvéd hősi emlékművel.

Zágon, a Mikes grófok múzeumnak berendezett ősi kastélya, benne többek között meglepően szép és értékes Tolnay Klári és Kiss Manyi emlékkiállításával.

Kovászna, a megyeszékhely főterén az un. pokolsárral. Ez nem más, mint egy nagy kúthoz hasonló medence, amelyben posztvulkanikus geotermális utóhatás következtében vizes iszap – vagy, ha úgy tetszik: iszapos víz – pezseg, időnként gejzíryszerűen magasba szökellve. A főter másik felén egy kis forrásházikóban a kenes ásványvíz korlátlanul fogyasztható.

Kézdivásárhely főterén az 1848/49-ben itt tevékenykedő ágyúöntő Gábor Áron kalandos sorsú szobrának történetét ismerhettük meg.

Zabola, Mikes-kastély. A nevezetes nemesi család reprivatizáció keretében kapta vissza a szép kastélyt és földjeinek, erdeinek nagy részét. A kastély és a gazdaság rekonstrukciója folyamatban és biztató állapotban van. Szíveslátásként elfogyasztott ebéd után a társaság vetített képes előadáson keresztül kapott betekintést a kb. 3.000 hektáros erdőbirtokon folytatott magas színvonalú erdőgazdálkodásba. Amelybe éppúgy beletartozott a kötélpályás kiközelítési-kiszállítási technológia mesteri alkalmazása, mint pl. az állandó dolgozókról történő szociális gondoskodás.

*

A XIV. EMT-OEE konferencia résztvevői Árkosról nem csak hasznos tudnivalókkal, hanem szép élményekkel is gazdagodva tértek haza. A rendezvény ugyanakkor jól szolgálta az anyaországi és az erdélyországi kollégák közötti barátság erősítését is.

Király Pál

Címjegyzék

EFDSZ

1114 Budapest, Thököly út 58-60.
Telefon: +36-1-331-4369
Fax: +36-1-311-9455
E-mail: efdsz@mailbox.hu

Elnök:

Dudás Péter
M: +36-30-952-4807

Főtitkár:

Berényi Gyula
M: +36-30-488-8593

Alelnökök:

Górász László
E: goraszl@vadex.hu

Ivádi László
E: ivady.laszlo@egererdo.hu

Elnökség:

Ecsegi István
E: ecsegi.istvanne@eszakerdo.hu

Benei Béla
E: b.benei@nefag.hu

Horváth Borbála
E: horvath.borbala@zalaerdo.hu

Mézes Lajos
E: mezesl@kefag.hu

Sipos Imre
E: sipos.imre@kaeg.hu

PEB elnök:

Kolozsvári Ákos
E: porhinto@gmail.com

ERFA Híradó szerkesztője:

Dr. Király Pál
T: +36-1-275-2544

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM

1055 Budapest, Kossuth L. tér 11.
1860 Budapest, Pf. 1.
Telefon: +36-1-795-2000
Fax: +36-1-795-0200
Web: www.fvm.hu

Földművelésügyi miniszter:

Dr. Fazekas Sándor

Sajtóiroda

T: (1) 795-2137
E: sajto@fm.gov.hu

Állami földekért felelős államtitkár:

Dr. Bitay Márton Örs

Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály:

Szabó Ferenc mb. főoszt. vez.

Földvagyongazdálkodási Főosztály:

Dr. Nagy János mb. főoszt. vez.

Horgászati és Halgazd. Főosztály:

Udvari Zsolt mb. főoszt. vez.

ÁLLAMI TULAJDONÚ ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ ERDÉSZETI RÉSZVÉNY- TÁRSASÁGOK

BAKONYERDŐ

Erdészeti és Faipari Zrt.

Cím: 8500 Pápa, Jókai Mór u. 46.
Telefon: +36-89-513-100
Telefon: +36-89-513-136
Fax: +36-89-513-120
Fax: +36-89-513-137
E-mail: info@bakonyerdo.hu
Web: www.bakonyerdo.hu

Vezető:

Varga László vezérigazgató
T: +36-89-513-136

BUDAPESTI

Erdőgazdaság Zrt.

Cím: 1033 Budapest, Hévizi út 4/a.
Telefon: +36-1-387-8859
Fax: +36-1-387-8862
E-mail: bp-erdo@bp-erdo.hu
Web: www.bp-erdo.hu

Vezető:

Szalay László elnök-vezérigazgató
T: +36-1-387-8859
E: szalay@bp-erdo.hu

DALERD

Délalföldi Erdészeti Zrt.

6721 Szeged, Zsótér u. 4/b.
Telefon: +36-62-551-340
Fax: +36-62-551-342
E-mail: dalerdzrt@dalerd.hu
Web: www.dalerd.hu

Vezető:

Spiegel Endre vezérigazgató
T: +36-62-425-510

EGERERDŐ

Erdészeti Zrt.

3300 Eger, Kossuth u. 18.
Telefon: +36-36-801-500
Fax: +36-36-801-502
E-mail: egererdo@egererdo.hu
Web: www.egererdo.hu

Vezető:

Dr. Jung László vezérigazgató
T: +36-36-801-504
E: jung.laszlo@egererdo.hu

ÉSZAKERDŐ

Erdőgazdasági Zrt.

3525 Miskolc, Deák tér 1.
Telefon: +36-46-501-501
Fax: +36-46-501-505

E-mail: eszakerdo@eszakerdo.hu
Web: www.eszakerdo.hu

Vezető:

Zay Adorján vezérigazgató
T: +36-46-501-500
E: zay.adorjan@eszakerdo.hu

Gemenci Erdő-

és Vadgazdasági Zrt.

6500 Baja, Szent Imre tér 2.
Telefon: +36-79-324-144
Fax: +36-79-324-181
E-mail: gemenc@gemenczrt.hu
Web: www.gemenczrt.hu

Vezető:

Csonka Tibor vezérigazgató
T: +36-79-321-049

Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.

7090 Tamási, Szabadság u. 27.
Telefon: +36-74-573-940
Fax: +36-74-473-985
E-mail: titkarsag@gyulajzrt.hu
Web: www.gyulajzrt.hu

Vezető:

Göbölös Péter vezérigazgató

Ipoly Erdő Zrt.

2660 Balassagyarmat,
Bajcsy-Zs. u. 10.
Telefon: +36-35-300-769
Telefon: +36-20-468-7131
Fax: +36-35-301-424
E-mail: titkarsag@ipolyerdo.hu
Web: www.ipolyerdo.hu

Vezető:

Kiss László vezérigazgató

KASZÓ Erdőgazdaság Zrt.

7564 Kaszó, Kaszópusztá 1.
Telefon: +36-82-352-065
Telefon: +36-82-445-903
Fax: +36-82-352-314
E-mail: info@kaszort.hu
Web: www.kaszort.hu

Vezető:

Galamb Gábor elnök-vezérigazgató
T: +36-82-352-303

Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.

3023 Győr, Corvin u. 9.
Telefon: +36-96-529-450
Fax: +36-96-526-586
E-mail: kaegrt@kaeg.hu
Web: www.kaeg.hu

Vezető:

Orbán Tibor vezérigazgató
T: +36-20-219-4170

Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.

6000 Kecskemét, József Attila u. 2.
Telefon: +36-76-510-400
Fax: +36-76-328-318
E-mail: kefag@kefag.hu
Web: www.kefag.hu

Vezető:

Sulyok Ferenc vezérigazgató
T: +36-76-510-411
E: sulyokf@kefag.hu

MECSEKERDŐ Zrt.

7623 Pécs, Rét u. 8.
Telefon: +36-72-508-200
Fax: +36-72-508-201
E-mail: mecsekerdo@mecsekerdo.hu
Web: www.mecsekerdo.hu

Vezető:

Keszi László vezérigazgató

Nagykunsági Erdészeti Zrt.

5000 Szolnok, Kaán Károly u. 71.
Telefon: +36-56-512-110
Fax: +36-56-512-120
E-mail: nefag@nefag.hu
Web: www.nefag.hu

Vezető:

Dégi Zoltán vezérigazgató
E: z.degi@nefag.hu

NYÍRERDŐ Zrt.

4400 Nyíregyháza, Kótaji út 29.
Telefon: +36-42-598-450
Fax: +36-42-501-170
E-mail: nyirerdo@nyirerdo.hu
Web: www.nyirerdo.hu

Vezető:

Szalacsi Árpád vezérigazgató

Pilisi Parkerdő Zrt.

2025 Visegrád, Mátyás király u. 4.
Telefon: +36-26-598-000
Telefon: +36-26-398-133
Fax: +36-26-398-229
E-mail: informacio@pprt.hu
Web: www.parkerdo.hu

Vezető:

Zambó Péter vezérigazgató
T: +36-26-598-053
M: +36-20-984-6001
E: zambo.peter@pprt.hu

SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt.

7400 Kaposvár, Bajcsy Zs. u. 21.
Telefon: +36-82-505-100
Telefon: +36-82-505-115
Fax: +36-82-505-133
E-mail: sefag@sefag.hu
Web: www.sefag.hu

Vezető:

Barkóczi István vezérigazgató
T: +36-82-505-103
E: barkoczi.istvan@sefag.hu

Szombathelyi Erdészeti Zrt.

9700 Szombathely,
Saághy István u. 15.
Telefon: +36-94-514-000
Fax: +36-94-329-973
E-mail: titkarsag@szherdeszet.hu
Web: www.szherdeszet.hu

Vezető:

Bugán József vezérigazgató
T: +36-94-513-980
E: buganj@szherdeszet.hu

VADEX Mezőföldi Zrt.

8000 Székesfehérvár, Tolnai u. 1.
Telefon: +36-22-510-500
Telefon: +36-22-510-501
Telefon: +36-22-316-473
Telefon: +36-22-316-293
Fax: +36-22-327-525
E-mail: posta@vadex.hu
Web: www.vadex.hu

Vezető:

Majoros Gábor vezérigazgató
T: +36-22-510-501
M: +36-30-946-0570
E: majorosg@vadex.hu

VERGA**Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.**

8200 Veszprém, Jutasi u. 10.
Telefon: +36-88-591-510
E-mail: verga@verga.hu
Web: www.verga.hu

Vezető:

Tengerdi Győző vezérigazgató
T: +36-88-591-511
E: info@verga.hu

Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.

2800 Tatabánya, Dózsakert u. 63.
Telefon: +36-34-316-733
Telefon: +36-34-316-226
E-mail: verteserdo@t-online.hu
Web: www.verteserdo.hu

Vezető:

Kocsis Mihály vezérigazgató
M: +36-30-821-1748

ZALAERDŐ Zrt.

8800 Nagykanizsa, Múzeum tér 6.
Telefon: +36-93-500-200
Fax: +36-93-500-250
E-mail: zalaerdo@zalaerdo.hu
Web: www.zalaerdo.hu

Vezető:

Rosta Gyula vezérigazgató
T: +36-93-500-202
E: vezeregazgato@zalaerdo.hu

**KUTATÁSI,
SZAKOKTATÁSI
INTÉZMÉNYEK****Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Erdészeti Tudományos Intézet**

9601 Sárovar, Várkerület 30/a.
Telefon: +36-95-320-070
Fax: +36-95-320-252
E-mail: erti@ertisarvar.hu
Web: www.erti.hu

Vezető:

Dr. Borovics Attila igazgató
Dr. Illés Gábor igazgatóhelyettes

Nyugat-magyarországi Egyetem

9400 Sopron, Bajcsy Zs. út 4.
Telefon: +36-99-518-100
Telefon: +36-99-311-100
Fax: +36-99-518-103
Fax: +36-99-311-103
E-mail: rectoro@nyme.hu
Web: www.nyme.hu

Vezető:

Prof. Dr. Faragó Sándor rektor
T: +36-99-312-240

Nyugat-magyarországi Egyetem NYME Erdőmérnöki Kar

9400 Sopron, Ady E. u. 5.
Telefon: +36-99-518-207
Fax: +36-99-329-808
E-mail: erdeszdekani@emk.nyme.hu
Web: www.nyme.hu

Vezető:

Prof. Dr. Lakatos Ferenc dékán
T: +36-99-518-207

Nyugat-magyarországi Egyetem Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar

9400 Sopron, Bajcsy Zs. U. 4.
Telefon: +36-99-518-101
Fax: +36-99-518-259
E-mail: fadek@fmk.nyme.hu
Web: fmk.nyme.hu

Vezető:

Dr. Alpár Tibor dékán

Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium

6783 Ásotthalom,
Kiss Ferenc krt. 76.
Telefon: +36-62-291-522
Fax: +36-62-291-522
E-mail: igazgato.bedo@gmail.com
Web: www.bedo-alhalom.sulinet.hu

Vezető:

Andrésiné Dr. Ambrus Ildikó
igazgató
M: +36-30-618-9239
E: andresine.bedo@tisznet.hu

Kiss Ferenc Erdészeti Szakképző Iskola

6721 Szeged, József A. sgt. 26.
Telefon: +36-62-548-930
Fax: +36-62-548-931
E-mail: halapinador@kissf-szeged.sulinet.hu

Vezető:

Halápi Nándor igazgató
M: +36-30-618-9239
E: andresine.bedo@tisznet.hu

Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium

3232 Mátrafüred, Erdész u. 11
Telefon: +36-37-520-241
Telefon: +36-37-520-250
E-mail: matraszekkepzo@freemail.hu

Vezető:

Dr. Ördög István igazgató

Roth Gyula Szakközépiskola (NYME)

9400 Sopron, Szent György u. 9.
Telefon: +36-99-506-470
E-mail: rhotszki@t-online.hu

Vezető:

Dr. Rónai Ferenc igazgató

Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola

1041 Budapest, Deák F. u. 40.
Telefon: +36-1-369-6655
E-mail: kozma@kozmafa.sulinet.hu
Web: www.kozmafa.hu

Vezető:

Koronka Lajos igazgató

Somogyi TISZK Közép- és Szakiskola Dráva Völgye Tagintézmény

7570 Barcs, Latinca s. u. 13.
Telefon: +36-82-565-601
Fax: +36-82-565-611
E-mail: a.dvkbarsc@gmail.com
E-mail: info@dravavolgye.sulinet.hu

Vezető:

Horváthné Madarász Zsuzsanna
igazgató

Dr. Szepesi László Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola és Kollégium

2081 Piliscsaba, József A. u. 2.
Telefon: +36-26-375-012
Telefon: +36-26-375-244
Fax: +36-26-375-012
Fax: +36-26-375-244
E-mail: info@pmgsz.hu

Vezető:

Börzsönyi Tünde igazgató

Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola

8734 Somogyzsitfa, Ady E. u. 8.
Telefon: +36-85-312-051
Fax: +36-85-314-774
E-mail: szechenyiszki@gmail.com
Web: www.szechenyiszki.hu

Vezető:

Markhard József igazgató
T: +36-85-312-051

ÁLLAMI SZERVEK

Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal (NÉBIH) Erdészeti Igazgatóság, valamint a megyei kormányhivatalok erdészeti igazgatóságai

NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

1023 Budapest, Frankel L. út 42-44.
1370 Budapest, Pf. 345.
Telefon: +36-1-374-3201
E-mail: erdeszet@nebih.gov.hu
Web: www.nebih.gov.hu

Vezető:

Wisnovszky Károly igazgató
E: wisnovszkyk@nebih.gov.hu

Baranya megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

7633 Pécs, Lázár V. u. 12.
Telefon: +36-72-522-040
E-mail: baranya-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Dr. Varga Tamás igazgató

Bács-Kiskun megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

6000 Kecskemét, József A. u. 2.
Telefon: +36-76-501-700
E-mail: bacs-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Szabó Tibor József igazgató

Borsod-Abaúj Zemplén megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

3535 Miskolc, Árpád u. 90.
Telefon: +36-46-531-020
E-mail: borsod-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Csomós János igazgató

Hajdú-Bihar megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

4025 Debrecen, Bajcsy Zs. u. 16.
Telefon: +36-52-521-020
E-mail: hajdu-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Gábor Edit igazgató

Heves megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

3300 Eger, Klapka u. 1/b.
Telefon: +36-36-510-570
E-mail: heves-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Szabó Szilárd igazgató

Pest megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

2100 Gödöllő, Kotlán S. u. 1.
Telefon: +36-28-532-301
E-mail: pest-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Klemencsics András igazgató

Somogy megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

7400 Kaposvár, Bajcs Zs. u. 21.
Telefon: +36-82-529-200
E-mail: somogy-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Márványi Csaba igazgató

Vas megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

9700 Szombathely, Batthyány tér 2.
Telefon: +36-94-512-980
E-mail: vas-erdeszet@nebih.gov.hu

Vezető:

Tóth Gábor igazgató

Zala megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság

8900 Zalaegerszeg, Bíró M. u. 38.
Telefon: +36-92-549-670

E-mail: zala-erdeszet@
nebih.gov.hu

Vezető:

Ferenczy András mb. igazgató

**TÁRSADALMI
SZERVEZETEK****Országos Erdészeti Egyesület**

1021 Budapest, Budakeszi út 91.
Telefon: +36-1-201-6293
Fax: +36-1-212-7518
E-mail: titkarsag@oeo.hu
Web: www.oeo.hu

Vezető:

Zambó Péter elnök
Lomniczi Gergely főtitkár
E: fotitkar@oeo.hu

**Fagazdasági Országos Szakmai
Szövetség (FAGOSZ)**

1012 Budapest, Kuny D. u. 13-15.
Telefon: +36-1-355-6539
Fax: +36-1-202-6449
E-mail: info@fagosz.hu
Web: www.fagosz.hu

Vezető:

Dr. Jung László elnök
Mócsényi Miklós főtitkár
M: +36-30-992-8635
E: miklos.mocsenyi@fagosz.hu

**Magán Erdőtulajdonosok és
Gazdálkodók Országos
Szövetsége (MEGOSZ)****MEGOSZ Budapesti Iroda**

1021 Budapest, Budakeszi út 91.
Telefon: +36-1-391-4290
Fax: +36-1-391-4299
E-mail: megosz@mail.datanet.hu
Web: www.megosz.org

Vezető:

Dr. Sárvári János
MEGOSZ ügyvezető elnök
M: +36-30 455-2261

MEGOSZ Bajai Iroda

6500 Baja, Szent Imre tér 2.
Telefon: +36-79-424-832
Fax: +36-79-424-832
E-mail: joeodor@mail.datanet.hu

Vezető:

Dr. Ódor József
M: +36-30-953-3163

MEGOSZ Kecskeméti Iroda

6000 Kecskemét, Szövetség tér 1. I/7.
Telefon: +36-76-475-041
Fax: +36-76-475-041
E-mail: fanyarkakft@gmail.com

Vezető:

Sipos István
M: +36-30-998-8450

MEGOSZ Nyíregyházi Iroda

4400 Nyíregyháza, Kótaji út 35.
E-mail: naperd@t-online.hu

Vezető:

Támba Miklós
M: +36-30-303-2780

MEGOSZ Szolnoki Iroda

5000 Szolnok, Szabadság tér 2. fsz. 2.
Telefon: +36-56-816-072
Fax: +36-56-816-072
E-mail: munilia@freemail.hu

Vezető:

Luzsi József MEGOSZ elnök
M: +36-30-953-5594

MEGOSZ Zalaegerszegi Iroda

8900 Zalaegerszeg, Mátyás kir. u. 16.
Telefon: +36-92-331-077
E-mail: nanorb@t-online.hu

Vezető:

Nagy Attila Norbert
M: +36-30-979-1872

**Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Vidékfejlesztési Igazgatóság**

1119 Budapest, Fehérvári út 89-95.
Telefon: +36-1-802-6100
Fax: +36-1-802-0600
E-mail: somogyvari.vilmos@nak.hu
Web: www.nak.hu

Vezető:

Dr. Somogyvári Vilmos
erdő- és vadgazdálkodási szakértő
M: +36-30-998-5562

Faipari Tudományos Egyesület

9400 Sopron, Bajcsy Zs. u. 4.
Telefon: +36-99-518-187
Fax: +36-99-518-647
E-mail: fate@skk.nyme.hu

Vezető:

Dr. habil. Németh Róbert elnök
M: +36-20-355-7700

**Mezőgazdasági, Erdészeti,
Élelmiszeripari és Vízügyi
Dolgozók Szakszervezete
(MÉDOSZ)**

1066 Budapest, Jókai u. 4. I. em.
Telefon: +36-1-301-9050
Fax: +36-1-331-4568
E-mail: titkarsag@medosz.hu
Web: www.medosz.hu

Vezető:

Asztalos Sándor elnök
M: +36-70-466-4842

Alföldi Erdőkért Egyesület

6000 Kecskemét,
Külső-Szegedi út 135.
Telefon: +36-76-501-600
Fax: +36-76-321-048
E-mail: acetitkar@freemail.hu
Web: www.aee.hu

Vezető:

Sódar Pál elnök
Lipák László titkár
M: +36-30-626-2039

Ember az Erdőért Alapítvány

1055 Budapest, Kossuth L tér 11.

Vezető:

Kiss János képviselő

Pro Silva Hungariae

3232 Mátrafüred, Hegyalja u. 14.
E-mail: info@prosilva.hu
Web: www.prosilva.hu

Vezető:

Horváth Iván elnök

**Magyar Bútor-
és Faipari Szövetség**

1083 Budapest,
Leonardo da Vinci u. 10.
Telefon: +36-1-233-7864
E-mail: iroda@butorszovetseg.hu
Web: www.butorszovetseg.hu

Vezető:

Tóth Eszter ügyvezető
E: totheszter@butorszovetseg.hu

Magyar Biomassza Társaság

9400 Sopron, Ady E. út 5.
Telefon: +36-99-357-480
Fax: +36-99-357-480
Mobil: +36-20-944-9696
E-mail: mbmt@asys.hu
Web: www.mbmt.hu

Vezető:

Dr. Marosvölgyi Béla elnök

**Magyarországi
Zöld Kereszt Egyesület**

1066 Budapest, Lovag u. 10.
Telefon: +36-1-312-8157
Fax: +36-1-312-8157
E-mail: info@magyarzoldkereszt.eu
Web: www.mbmt.hu

Vezető:

Tarján dr. Tajnáfői Anna elnök
M: 30-203-3662

Svédpadló, fríz és pellet – körút a lenti fűrészüzemben

A ZALAERDŐ Zrt. Lentiben található fűrészüzeme immár évtizedek óta meghatározó szereppel bír a Társaság termelési ágazatai között. Láthatták ezt 2012-ben az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Országos Titkári Testületének tagjai, akik országos értekezletüket Zala megyében tartották, amelynek keretében meglátogatták a fűrészüzemet is.

A fűrészáru gyártás és az aprótermék termelés után 2009-től megkezdődött a pelletgyártás is, mely akkora sikert hozott a cégnek, hogy a LENPELL keményfa pellet 2014 nyarán megkapta a Magyar Termék Nagydíj® elismerést, és mellé a klímabarát termék nívódíjat. Az alábbiakban a fűrészüzem, azon belül a pelletüzem működését mutatjuk be.

Az üzem

Lentiben 1923 májusában indult a fafeldolgozás, a fűrészáru termelés a Kerkavölgyi Faipari Rt. működtetésében. Az üzemet 1970-től vette át a ZALAERDŐ Zrt. jogelődje, a ZEFAG. Jelenleg közel 7 hektár területen összesen 15 ezer köbméter rönköt dolgoznak fel évente (ebből 10 ezer köbméter tölgy, 4500 köbméter bükk és 500 köbméter egyéb fafaj); a maximális kapacitás 30 ezer köbméter évente.

– Széles skálán mozog az itt gyártott termékek listája, készül egyebek mellett szélezett és szélezetlen, darabolt, méretre vágott fűrészáru, előgyalult svédpadló és parkettfríz frissen és szárítva, mindez tölgyből;

bükkből szélezett és szélezetlen fűrészáru frissen, gőzölve és szárítva – mondta el József Attila, a Lenti Erdészet műszaki vezetője, majd hozzátette: a fafeldolgozás termékei FSC minősítéssel rendelkeznek.

Fűrészáru gyártás

A fűrészáru alapanyagát, a tölgy és bükk fűrészrönköt, az FSC minősítéssel rendelkező Zalaerdő Zrt. biztosítja. Az átlagos rönkhossz 3 méter.

– A rönk fűrészelését egy függőleges rönkvágó szalagfűrész és egy keretfűrészgép végzi. A rönkhasító szalagfűrész technológia az értékes dimenziós rönkök feldolgozásának

NEMZETI PARKOK

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1.
Telefon: +36-48-506-600
E-mail: info.anp@t-online.hu
Web: www.anp.hu

Vezető:

Veres Balázs igazgató

Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.
Telefon: +36-87-555-265
E-mail: bfnpi@bfnpi.kvvm.hu
Web: www.bfnpi.hu

Vezető:

Puskás Zoltán igazgató

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság

3304 Eger, Sándor u. 6.
Telefon: +36-36-422-700
E-mail: bnptitkarsag@bnp.kvvm.hu
Web: www.bnpi.hu

Vezető:

Grédics Szilárd igazgató

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

7625 Pécs, Tettye tér 9.
Telefon: +36-72-517-200
E-mail: dunadrava@ddnp.kvvm.hu
Web: www.ddnp.hu

Vezető:

Závodszy Szabolcs igazgató

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

1021 Budapest, Húvösvölgyi út 52.
Telefon: +36-1-391-4610
E-mail: dinpi@dinpi.hu
Web: www.dinpi.hu

Vezető:

Füri András igazgató

Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság

9435 Saród, Rév-Kócsagvár, Pf. 4.
Telefon: +36-99-537-620
E-mail: fhnpititkarsag@fhnp.kvvm.hu
Web: www.ferto-hansag.hu

Vezető:

Reischl Gábor igazgató

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

4024 Debrecen, Sumen u. 2.
Telefon: +36-52-529-935
E-mail: hnp@hnp.hu
Web: www.hnp.hu

Vezető:

Szilágyi Gábor igazgató

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

6000 Kecskemét, Liszt F. u. 19.
Telefon: +36-76-482-611

E-mail: mailknp@knp.hu

Web: www.knp.hu

Vezető:

Dr. Vajna Tamásné igazgató

Kőrös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság

5540 Szarvas, Anna-liget
Telefon: +36-66-313-855
E-mail: kmnpi@kmnpi.hu
Web: www.kmnp.hu

Vezető:

Tirják László igazgató

Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

9941 Őrszentpéter, Siska szer 26/a.
Telefon: +36-94-548-034
E-mail: orseginp@onp.kvvm.hu
Web: onp.nemzetipark.gov.hu

Vezető:

Dr. Markovics Tibor igazgató

leghatékonyabb módja. Nem igényel rönk osztályozást, egy-egy vágás után a rönköket hossztenegelyük körül forgatni tudjuk, a vágott szelvény vastagságának tetszőleges állíthatósága (pl. fahibák kiejtése) különleges termékek előállítására esetén nagyon előnyös. A vékony duzzasztott vagy stellites fogú fűrészszalagok miatt a vágásfelület finomabb – magyarázta Páll Attila, a Lenti Erdézet fagyártmány-termelési műszaki vezetője. – A keretfűrészgép a legrégebben alkalmazott alapgép, amely alkalmas a keménylombos és lágylombos faanyagok feldolgozására is, nagy előnye a termelékenysége és a méretpontossága. A legjellemzőbb vágásvastagság a 29/26 milliméter (deszka), illetve a 55/50 milliméter (palló). A vágásminőséget egy korszerűen berendezett élező műhely biztosítja. A prizma és élesvágással termelt fűrészárut szélezzük, daraboljuk és rakásoljuk a piaci igényeknek megfelelően.

A felfűrészelt szélezett ill. szélezetlen fűrészárut a készárutérén tárolják. A korszerű gőzölő kamrák biztosítják az elsősorban bükk fűrészáru színazonos hőkezelését. A szárítókamrákban történik a fűrészáru nedvességének a kívánt értékre szárítása, ami jellemzően 8-12 százalék. A szárítókapacitás jelenleg 4200 m³/év. Az üzem korszerű gyalulástechnikával is rendelkezik, ami biztosítja a kiváló minőségű gyalult fűrészáru termelését is. Az anyagmozgatást *tar-goncák* végzik, a kiszállítás kamionokkal történik.

Aprótermék-termelés

A továbbfeldolgozás során a szélezetlen, szélezett fűrészáruból bútortárgyat, parkettfrizt készítenek. A termékgyártás technológiai pontjai a darabolás, szélezés, minősítés, rakatolás, bűtü védelem.

A darabolást körfűrészrel, korszerű optimalizáló géppel, a szélezést szalagfűrész, sorozatvágóval végzik.

Pelletgyártás

A pelletüzemet 2009-ben adta át a ZALAERDŐ Zrt. a Lentiben található fűrészüzem területén.

A pelletgyártás alapanyagát a fűrészüzemben évente képződő mintegy

2000 tonna, valamint a környékbeli fűrészüzemekről felvásárolt szintén 2000 tonna tölgy, bükk fűrészpor és gyaluforgács adja. *Az összesen négyezer tonna feldolgozott alapanyagból háromezer tonna pelletet állítanak elő.* A fűrészpor 30-50 százalékos nedvességtartalomról 12 százalékosra történő szárításához a rendelkezésre álló kettő nagy teljesítményű kazán biztosítja a hőt.

– *A pellet fűrészporból és faforgácsból nagy nyomáson összepréselt tüzelőanyag, melyben kötőanyagként csak a fában található lignin szolgál.* A massa a pelletprésbe kerül, ahol a préskollerek átpasszírozzák egy lyukakkal ellátott matricán. Ennek következtében a fa kötőanyaga, a lignin megolvad és összeragasztja a massa anyagát. – kezdte a technológia ismertetését Lukács Ferenc, fafeldolgozási ágazatvezető. – A présből kikerülő 110 °C hőmérsékletű pellet hűtés után pihentető tartályba kerül. A pellet technológiájának a vezérlését, a gépegységek összehangolását egy szoftver vezérli, felügyeli.

A pellet a tüzfánál alacsonyabb nedvességtartalma (nedvességtartalma 5 százalék alatti), ezért hatásfoka is magasabb. *A legkörnyezetkímélőbb fűtőanyagok közé tartozik, teljes egészében ökológiai termék.* Fűrészipari melléktermékből, megújuló nyersanyagból állítják elő, valamint égetése során alig keletkezik káros anyag, és kicsi a hamutartalma (0,6 százalék). Nem borítja fel a szén-dioxid-körforgást, hiszen ugyanannyi üvegházhatást okozó gáz szabadul fel, mint amennyit már megkötött a fa, illetve amennyi természetes korhadásával is felszabadulna.

A lenti üzemből gyártott keményfa pellet kiváló minőségű, 6 milliméter átmérőjű, 1-3 centiméter hosszú, magas fűtőértékű, melyet speciális pelletkazá-

nokban, illetve légfűtéses vagy központi fűtésre köthető pelletkazánokban lehet felhasználni. A LENPELL fantázia névre hallgató termék egyáltalán nem tartalmaz kémiai adalékanyagot. A fényes külső rétegét a kukoricakeményítő adja, melyet 0,01 százalékban tartalmaz.

Lukács Ferenc a pellet használatával kapcsolatban hozzátette: a terméket a pelletkazánban, illetve a pelletkazánlóban égetjük el szabályozott formában. *A rendszer lényege az automata működésben rejlik.* A fa ebben a formájában adagolható és önállóan begyűjthető. Az ilyen „üzemanyaggal” működő készülékek ötvözik a fafűtés előnyeit és a gázos rendszerek magas komfortérzetet. Megfelelő gépészeti környezetben számítógép vezérléssel, heti tárolóval ellátva hosszútávra megoldott a ház fűtése. Akár mobiltelefonnal is vezérelhető.

Magyar Termék Nagydíj®

A Magyar Termék Nagydíj® kitüntető címet azon termékek, szolgáltatások, gazdasági szervezetek nyerhetik el, amelyek tevékenységük során *bizonyíthatóan elkötelezték a minőség ügye iránt.* A pályázat díjazottjai olyan példaértékű modelleket jelenítenek meg, amelyek hozzájárulnak a gazdaság fejlesztéséhez. A díjjal járó trófeát és oklevelet, valamint a nagydíj mellé szintén elnyert klímabarát termék nívódíját 2014. szeptember 3-án a Parlament Felsőházi Termében vette át a cég képviselőjében Rosta Gyula vezérigazgató, Gál Károly, vagyongazdálkodási osztályvezető, Lukács Ferenc, fafeldolgozási ágazatvezető és Mohos Csilla, kereskedelmi előadó.

Steyer Edina

Dr. Vancsura Rudolf (1927 - 2014)

Sopronban rövid betegeskedés után 88 éves korában meghalt dr. Vancsura Rudolf gyémántokl. erdőmérnök, ny. egyetemi docens. Hamvait a soproni Szent György templom kolumbáriumában helyezték el.

Bajaszentistvánon született 1927-ben, oklevelét 1950-ben szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutását azon év októberében kezdte meg szűkebb pátriájában, a bajai központtal működött korabeli Dunaártéri Alsó Áll. Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatnál műszaki munkakörben. (Az elaprózott nagyságú, kis állami erdőgazdaságok és a gyakori belső átszervezések korszaka volt ez a szakmában.)

Innen hamarosan a szintén egykori Szabadszállási Áll. Erdőgazdaság Kuna-dacsi Üzemegységének vezetői beosztásába került, de 1951 őszén innen is áthelyezték a kis Jánoshalmi Áll. Erdőgazdaság Császártöltési Üzemegységéhez vezetőhelyettesnek. Tanszéki meghívás alapján innen került Sopronba 1951 végén az Erdészeti Növénytani Tanszékre tanársegédnek.

Pályakezdesének viszontagságait belső derűvel áthatott írásban is megörökítette, ami 2001-ben jelent meg az „Erdészettörténeti Közlemények” XLIX. kötetének 37-49. oldalán ezzel a címmel: „A rögzös utak végzésünk után is tovább folytatódtak. Egykori pályakezdő erdőmérnök emlékei az 1950-es évekből.”

*

Az Erdőmérnöki Kar akkoriban vált ki az Agrártudományi Egyetem szervezeti kötelékéből és alakult önálló Erdőmérnöki Főiskolává. Ez a tény is indokolta létszámfejlesztését jó képességű, fiatal, de a gyakorlati erdőgazdálkodásba már belekóstolt szakemberekkel. Indokolhatta a Karon 1951 tavaszán-nyarán végrehajtott politikai „tisztogatás” során elszenvedett létszámvesztés is, amikor is ennek a tanszéknek a vezetőjét, dr. Fehér Dánielt (1890-1955) professzort is megfosztották katedrájától. Utóda Nemky Ernő (1909-1986) okl. erdőmérnök

lett. Vancsura egész további pályafutása ezután *mindvégig ehhez a tanszékhez kötődött*, egészen 1988-ban történt nyugállományba vonulásáig.

*

Az Erdészeti Növénytani Tanszéken jövődől erdőmérnökök generációinak egész sora kiképzésében vett részt Gencsi László egyet. adjunktus mellett, majd – Nemky nyugállományba vonulását követően – Gencsi tanszékvezetősége alatt.

A tanszéken belüli munkamegosztás keretében főleg a növényrendszertant, a dendrológiát és a növényföldrajzot művelte. A botanika eme ágainak egyetemi jegyzeteit is megírta hallgatói számára. Emellett kutatómunkával is gyarapította a tudományt. Érdeklődésének középpontjában legfontosabb fafajunk, a tölgy állt. Duna-menti indíttatásának tulajdoníthatóan főleg a kocsányos tölgy. Kandidátusi fokozatát is „A tölgy természetes változékonysága a Sipov erdőben és a gazdaságilag értékes típusok kiválasztása” című disszertációjának sikeres megvédése alapján nyerte el 1969-ben. Ez a cím is érzékelteti, hogy tudományos tevékenysége kiterjedt az erdészeti növénynevelésre is. Számos tudományos publikációja jelent meg a szakmai kiadványokban, amelyek tükrözik azt is, hogy szellemi sokoldalúságán belül a dendrológia volt a fő erőssége.

*

A soproni egyetemi botanikus kert gondozása, fenntartása, fejlesztése is az ő munkakörébe tartozott 1956-1963 között. Ez alatt az idő alatt elkészítette a kert 1:250 méretarányú, parcellánkénti helyszínrajzát és az összes fás növényt magába foglaló, kartotékrendszerű törzskönyvét is, majd a kert fejlesztési tervét. Ezt – az erdőmérnök-képzés szempontjából alapvető fontosságú – feladatát tetézte az a körülmény, hogy az egykori katonaiskola parkjából az 1920-as években kialakított, berendezett botanikus kert áhított bővítése (délnyugati irányban 4 hektárral) éppen erre az időszakra esett (1958-60). Ugyanígy a kert rendbetétele a Kar alapításának 150. évfordulójára (1958), továbbá egy új, 470 m² üvegfelületű üvegház építése. Egy egyetemi tanszék munkája természetesen mindig csapatmunka, de az említettek elvégzésében Vancsura Rudolf markáns szerepet játszott. A botanikusker

munkálatokban még a továbbiakban is részt vett 1988-ig; például évente elkészítette a kiültetési terveket.

Botanikuskeri munkássága és nagy dendrológiai felkészültsége között kölcsönhatás állt fenn, amit más dendrológiai tudományos műhelyek is felhasználtak. Például a *Terpó* András kertészprofesszor által szerkesztett „A fák és a város” című sorozatban nem csak a soproni botanikus kert fejlődéstörténetét ismertette (1978), hanem a nagycenki kastélyparkot és a híres hársfasort is. (Előbbi már dr. Nemky Ernővel közös dolgozatként 1970-ben megjelent a „Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián” című jubileumi kötet 263-283. oldalán.

Sokoldalú szakmai munkásságának további részletezése kis biográfiát igényelne. Talán egyszer erre is sor kerül.

*

Amikor 1956 novemberében a közeledő szovjet invázió elől soproni főiskolai hallgatók és oktatók több mint 200 fős csoportja kollektíven elmenekült az országból – Vancsura Rudolf a helyén maradt, Sopronban, bár alig öt évvel korábban átélte politikai traumái miatt bizonyára élt benne a távozásra ösztökélő indíttatás. Kesernyész szájjal jegyezte meg ezzel kapcsolatban visszaemlékezésében, hogy ő és más itthonmaradtak meg is kapták a „Kádár-rendszer kollaboránsai” jelzőt.

Ezt az említett visszaemlékezést 1990-ben, a rendszerváltás után vetette papírra néhány hallgatója kérésére. 1997-ben nyomtatásban is megjelent az „Erdészettörténeti Közlemények” XXIX. („Sopron, 1956”) kötetének 9-36. oldalán „Tankok az egyetem előtt. Visszaemlékezés az 1956-os soproni diákfelkelés napjaira” címmel.

Magas kort és sok tapasztalatot megélt tiszteletre méltó kollégánk szellemi testamentumaként is felfoghatjuk ennek befejező mondatait:

„A súlyos megpróbáltatásokkal terhes múlt az példázta, hogy hittel és megfelelő öntudattal a kilátástalannak látszó sorsfordulókat is túl lehet élni. A viharos évszázadban edződött korosztályunk ezt a hitet szeretné örökölni hagyni a bennünket felváltó új generációnak.”

Király Pál

Dr. Járasi Lőrinc (1929 - 2014)

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Háromhuta községben, kedvelt üdülőhá-
zában, rövid betegeskedés után 85 éves
korában elhunyt *dr. Járasi Lőrinc gyé-
mántokleveles erdőmérnök, Bedő-díjas,*
ny. erdőfelügyelőségi igazgató. A köz-
ség temetőjében helyezték végső nyu-
galomra, amikor is egykori kollégája és
barátja, Steiner József okl. erdőmérnök
búcsúztatta a szakma nevében.

1929-ben született Sátoraljaújhely-
en, ahol *édesapja erdészként* teljesített
szolgálatot. Oklevelét 1952-ben szerezte
meg Sopronban. Érdekes, hogy László
öccse is erdőmérnök lett, sőt annak
felesége, Faragó Mária is. (Ez a ház-
pár sajnálatosan korán távozott az élők
sorából.) Ezt követően visszatért szülő-
földjére, a Zemplénbe, az egykori, Sárospataki központtal működött *Zempléni Áll. Erdőgazdasághoz*. Erdőhorvátiban, rövid gyakornokoskodás után a helyi erdészet vezetője lett. Innen a vállalat központjába került, ahol a fahasználati és műszaki osztály vezetője lett. (Ezt a vállalatot az innováció és az erdészeti gépesítés egyik fellegráráként jegyezték a szakmában.)

*

Amikor az erdőgazdaság 1969 végén
összevonás révén megszűnt, *Miskolcra*
került a megalakult *Borsodi Erdő- és*
Fafeldolgozó Gazdaság központjába
mint kiemelt mérnök, igazgatói tanács-
adó. 1975-ben helyezték át a *Miskolci*
Erdőfelügyelőség állományába, ahol
1979-től az ált. igazgatóhelyettesi, majd
1985-től az igazgatói posztot töltötte
be egészen 1990-ben történt nyugállo-
mányba vonulásáig.

*

Neve országos ismertségre elsősor-
ban erdészeti- (és hely-) történészként
emelkedett. Ilyen irányú munkássága
is elsősorban a szülőföldre, a vadregé-
nyes-erdős-hegyes zempléni tájra irá-
nyult, de ezen belül figyelemre szorít a
szakma minden részletére kiterjedt (a
szakszervezeti munkára is). Ezért első
olvasatra helytörténeti benyomást keltő
munkáinak nagyrésze országos témákon

dolgozók számára is jól használható
forrásművet jelent. Doktori címét is „*A*
Zemplén-hegységi erdők hasznosítása a
XVII. századtól napjainkig” című disz-
sertációja alapján nyerte el 1977-ben.

Ma már klasszikusnak számító nagy
műve ebben a műfajban az „*Erdőgaz-
dálkodás Bánkúttói Nagy-Milicig*”
(1997), de igen érdekes a „*Füzéri er-
dők*” is (2000). Előbbi nem csak az er-
dészettörténeti tájmonográfia íráshoz, de
az üzemtörténet íráshoz is kitűnő minta-
ként szolgálhat.

Szinte szenvedélyes vonzalom fűzte
a nyári lakhelyétől viszonylag gyorsan
megközelíthető *regéci vár* romjához,
amelynek történetét éppúgy kis kötetbe
foglalta (1992), mint szeretett tartóz-
kodási és most már végső nyughelyé-
nek, *Háromhuta* községnek a történetét
(2009). Sokat foglalkozott a sárospataki
várhoz tartozó uradalom múltjával, de
az erdőfelügyelet múltjával is. A köny-
veinek megírásához felhasznált irodalmi
forrásokat mindig pontosan feltüntette.

Könyveinek csaknem mindegyikéről
közöltünk recenziót Híradónkban, de
több alkalommal publikált lapunkban
maga Járasi Lőrinc is. Regisztrált és még
regisztrálatlan írásművein túlmenően
számos rendezvény létrehozásának-le-
bonyolításának is részese volt; hatalmas
helytörténeti felkészültségét, helyisme-
retét gyakran vették igénybe.

*

Szakirodalmi munkásságára a jó
stílus mellett jellemző volt az *abszolút*
megbízhatóság, a gondosság, lelkiis-
meretesség, a részleteknek is a kidolgo-
zottsága. Továbbá az, hogy elképesztő
mennyiségű régi dokumentumot (ok-
mányt, fényképet, térképet stb.) gyűjtött
össze és épített be illusztrációként vagy
bizonylatként könyveibe.

Megörökítésre érdemes tulajdonsá-
ga volt gyönyörű, már-már kalligráfikus
szépségű szabályos kézírása is.

Egyik legrégebb és legaktívabb tagja
volt az OEE Erdészettörténeti Szakos-
tályának, ahol több alkalommal tartott
előadást, s ugyanígy helyi csoportjánál
is. Eredményesen vett részt a Szakos-
tály által esetenként kiírt pályázatokon
is. Az utóbbi években elhatalmasodott
halláskárosodása azonban, sajnos, egyre
jobban elszigetelte a közösségi élettől.

Többi munkájához képest kicsi, de a
maga nemében ragyogó műve és egyben

zsigereibe ivódott nemes lokálpatriotiz-
musának spontán megnyilvánulása az a
kis 24 oldalas, szép megjelenésű füzet,
amelyet „*50 éves az Országos Erdészeti*
Egyesület Sárospataki Helyi Csoportja”
címmel írt 2004-ben. S amely kitűnő
például szolgálhat más hasonló mini-
monográfiák létrehozásához.

*

*Zempléni hegyi erdész maradt min-
dig.* Lelke mélyén valószínűleg remény-
kedett abban, hogy lesz még egyszer ön-
álló erdőgazdaság a Zemplénben, sárospataki
vagy sátoraljaújhelyi székhellyel.
S addig is, amíg ez bekövetkezik, szer-
vezeti vonalon a pataki helyi csoportnak
„kell tartania a frontot”. Az élet azonban
nem csak forgandó, de múlandó is ...

Érdemeinek elismeréseként az OEE
1988-ban a *Bedő Albert Emlékéremmel*
tüntette ki.

A legnagyobb kitüntetés azonban az,
ha valakiről koporsója mellett azt mond-
ják az emberek: *kár érte – mert jó ember*
volt.

Kár érte...

Király Pál

Emléktábla avatások

A Zalaerdő Zrt. *Bánokszentgyörgyi*
Erdészete épületének falán emléktáblát
helyezett el a Soproni Erdész és Faipa-
ros Diákok Baráti Köre *dr. Kondor Antal*
okl. erdőmérnök (1922-2013) emlékének
megörökítésére, aki 1950-től nyugállo-
mányba vonulásáig tanára volt erdészeti
szakközépiskolánknak. Ezt megelőzően
azonban 1946 januárjától itt, Bánok-
szentgyörgyön dolgozott különböző
beosztásokban. Erdészgenerációk egész
sorát oktatta-nevelte, közismertségnek és
közszeretnek örvendő tanárember volt.
(Szakács László tudósítása)

Gödöllőn azon a helyen, ahol a két
világháború között az egykori M.kir. Ki-
rályi Udvari Vadászati Hivatal működött,
solymász civil szervezetek, az FM és a
városi önkormányzat összefogásának
eredményeként emléktáblát állítottak
vitéz Nemeskéri-Kiss Géza (1886-1974)
királyi fővadászmester emlékére, aki a
hivatal vezetője volt, neves szakember,
a vadállomány tudományos alapokon
nyugvó gondozásának jeles képviselője,
a Magyar Solymász Egyesület alapítója
(1939) és elnöke, (Információ: dr. Tóth
Sándortól.)

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk *Zambó Péter* úrnak, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgatójának és egyben az Országos Erdészeti Egyesület elnökének, továbbá *Csépányi Péter* úrnak, a P.P. termelési és természetvédelmi főmérnökének, mint nyugdíjas műszaki dolgozók a sok éven át megtartott magas színvonalú szakmai előadásokért és a szeretetteljes, gazdag vendéglátásért.

Ugyancsak meleg köszönetet mondunk *Macsek Lajos* és *Magyar Ferenc* úrnak, a P.P. Gödöllői, illetve Valkói Erdészete vezetőjének a szintén több éven át megtartott szakmai előadásaiért, amelyeken keresztül betekintést kaptunk az általuk irányított erdészetek munkájába.

Valamennyi emiitett kollégának további munkájához erőt, jó egészséget és sok sikert kívánunk – és most már boldog, sikeres 2015-ös esztendőt is!

Gödöllői Erdészklub

Hírek

Új vezetőség áll az MTA Agrártudományok Osztályának *Erdészettudományi Bizottsága* élén októbertől. **Elnök** dr. Rédei Károly erdőmérnök, c. egyetemi tanár, tudományos tanácsadó. **Titkár** dr. Bordács Sándor erdőmérnök.

*

Új szakmúzeum Csákszentimreben. A községben megnyitotta kapuját a *Gróf Merán Fülöp Vadászati és Erdészeti Múzeum*. A szakgyűjtemény bemutatja a Vértes természeti értékeit és évezredes vadászmultját, valamint emléket állít a Merán családnak, amelynek szép kastélya és birtoka volt itt 1945 előtt, s amelynek neve szorosan összefonódott a település fejlődéstörténetével. Az avatóünnepségen részt vett dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes (aki meghirdette a helyi vadászati múzeumok létesítésének gondolatát), valamint dr. Bitay Márton Örs, az erdészeti-vadászati ügyekért is felelős FM államtitkár, s természetesen *Kocsis Mihály*, a Vértes-erdő Zrt. vezérigazgatója.

(Forrás: „Nimród Vadászújság”)

FeHoVa, 2015. Február 12-15. között rendezik meg ismét a nagy nemzetközi fegyver-, vadászati és horgászati kiállítást Budapesten, a HUNGEXPO Budapesti Vásárközpontban (Albertir-sai út 10.) A rendezők már előre felhívják a figyelmet a nagy kiállításon belüli további kisebb tematikus kiállításokra. Ilyen lesz pl. a „*Ragadozók világa*” magyar vadászok ragadozótrófeái; a 2013/2014-es vadászidény legjobb magyar nagyvad-trófeáiból összeállított válogatás „*Nadler-kiállítás*” címmel, A Magyar Természettudományi Múzeum viszont *Kittenberger-bemutatót* készít a híres magyar Afrika-vadász és kutató, szakíró relikviáiból és trófeáiból. Lesz továbbá vad- és halételek kóstolója, szarvasbőgő verseny, vadászkutya fajta- és munkabemutató, íjászfesztivál, solymász- és kisállat-bemutató stb. *Állami erdőgazdasági részvénytársaságaink* pedig – immár hagyományos módon – bemutatják vadászati lehetőségeiket és ökoturisztikai objektumaikat. A belépőjeggyel meg lehet tekinteni a Budapest Boat Show hajózási-vitorlázási és a Karavánzalón utazási, lakókocsi stb. kiállítást is.

(forrás: „Nimród Vadászújság”)

*

Jégtörések. Az elmúlt december hónap első két napján ónos esőszitálással köszöntött be az ország középső északi részén, a főváros budai erdőségeiben, a Pilisben és Gerecsében, a Gödöllői-dombvidéken, részben a Börzsönyben és a Nyugat-Cserháton stb. Az ónos szitálásból kicsapódó jég vastag burkolattal vonta be az erdő fáit, de a parkok, kertek fás növényzetét is. A fák egy bizonyos határon túl már nem bírták az így keletkezett hatalmas többletsúlyt, amit ágak tömeges fel- és lehasadása, törzsek derékba törése, fák tövestől való kidőlése jelzett.

Tetézte a bajt, hogy mind ennek jelentős része a főváros, illetve az érintett települések belterületén történt, jelentős kárt okozva a légvezetékben, azok támrendszerében, parkoló gépkocsikban, kerítésekben és más építményekben.

Lapzártánk idején a következőknek felszámolása, az ágak, fadarabok eltakarítása és a károk felmérése még folyamatban volt, amiből az erdészeti dolgozók és erdészeti vállalkozók, vá-

Címképünket *Takács Roland* (NAIK-ERTI) Erdélyben fényképezte a Kovászna megyei *Kálnok* község unitárius temetőjében arról a hatalmas *tölgyfáról*, amelynek a korát több mint hatszáz évre becsülik. A helyi lakosság és önkormányzata *Bedő- emlékfának* nevezte el (és ezt a fa törzsére erősített kis tábla is hirdeti), mivel a „legnagyobb magyar erdészként” tisztelt dr. h.c. *kálnoki Bedő Albert* (1839-1918) ebben a temetőben nyugszik. A témával kapcsolatos tudósításunk a 8-9. oldalon olvasható.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXIV. évfolyam 4. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1146 Budapest, Thököly út 58-60.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

A Szerkesztőbizottság elnöke:

Dudás Péter elnök.

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál.

Nyomda:

Press Time Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 15.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@presstime.hu

Felelős vezető:

Schmidt Dániel ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

rosi favágók stb. is derekasan kivették a részüket. Az már látható volt, hogy a *Pilisi Parkerdő Zrt.* több százmilliós nagyságrendű kárt szenvedett. Ahhoz pedig még hónapok kellenek, hogy a le-
tört, de a szomszédos fák koronájában rejtetten fennmaradt vékonyabb, az erdőben járókelőkre még veszélyes ágak-
tól az erdő megtisztuljon. S ez még csak a kezdete volt a télnek.

k.p,

A fa különös művészete

Calle Örnemark Svédországban élő népi szobrászművész. Specialitása, hogy alkotásainak alapanyaga: elhasználódott, felbontott vasúti talpfa, néha kiegészítve épületek bontásából származó gerendadarabokkal. Ebből fakadóan szobrait, reliefjeit a darabos robusztusság jellemzi, amihez esetenként még kolosszális méretek járulnak. Mindez együtt ősi, archaikus hangulatot ad műveinek, amelyek így egyedülállók a világon. (Forrásunk J. Borbas: Calle Örnemark c. kis képes művészettörténeti ismeretítője. Rydheims Tryckeri kiad., Huskvarna + 1 db. képeslap, A. Bokgren felvétele.)

Ádám és Éva a Paradicsomban

Adolf Fredric király –
kezében halálának okával.

A kolosszális méretű „Mózes”
Huskvarnában.
(Fotó: A. Bokgren)

Diogenes (a hordóalakásában)

Trubadur